GEMEENTE
Reusel-De Mierden

Jaarstukken 2024

Datum: 3-7-2025

Corsa: 25.06881

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **2**
Aanbiedingsbrief **3**
1. Leeswijzer **4**
2. Paragrafen **5**
2.1 Bedrijfsvoering *5*
2.2 Lokale heffingen *14*
2.3. Weerstandsvermogen en risicobeheersing *17*
2.4 Financiering *23*
2.5. Verbonden partijen *26*
2.6. Onderhoud kapitaalgoederen *34*
2.7. Grondbeleid *36*
2.8. Openbaarheidsparagraaf *41*
3. Programma's **43**
Programma 0. Bestuur en ondersteuning 43
Programma 1. Veiligheid 50
Programma 2. Verkeer en vervoer 53
Programma 3. Economie 58
Programma 4. Onderwijs 61
Programma 5. Sport, cultuur en recreatie 64
Programma 6. Sociaal Domein 70
Programma 7. Volksgezondheid en milieu 80
Programma 8. Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening, Stedelijke vernieuwing (VHROSV) 89
4. Balans met toelichting **99**
4.1. Balans *100*
4.2 Toelichting op de balans *102*
4.3 Activa *109*
4.4 Passiva *115*
4.5 Niet uit de balans blijkende verplichtingen *121*
5. Overzicht van Baten en Lasten **122**
Verschillenanalyse *123*
6. Rechtmatigheidsverantwoording **125**
7. Tabel Incidentele Resultaten 2024 ..... **127**
8. Verantwoording Wet Normering Topinkomens (WNT) **128**
9. SISA-bijlage **129**
10. Beleidsindicatoren **141**

Aanbiedingsbrief

Met deze jaarstukken legt het college van burgemeester en wethouders inhoudelijk en financieel verantwoording af over het boekjaar 2024. De rechtmatigheidsverantwoording treft u aan in de paragraaf bedrijfsvoering.

In 2024 hebben we onze organisatie kunnen versterken door de formatie uit te breiden met behulp van de extra middelen die daarvoor beschikbaar zijn gesteld in de meerjarenbegroting 2024-2027.
Met deze robuustere organisatie hebben we veel plannen in het kader van organisatieontwikkeling uit kunnen voeren en beter aan het ambitieniveau kunnen voldoen. Daarnaast hebben we aandacht besteed aan thema's zoals "Samen Doen" en "Vitaliteit" om ook voor de toekomst in onze kracht te blijven.

De jaarstukken zijn ook aanleiding voor een zakelijke weerspiegeling, aan de hand van inhoud (daden en inspanningen, bereikte doelen e.d.) maar ook aan de hand van cijfers. En dan zien we dat veel zaken goed gingen: we hebben veel gedaan, veel bereikt en veel in gang gezet. Maar sommige zaken gingen minder goed of minder vlot dan we graag hadden gewild.
Bij jaarstukken vertaalt dat alles zich uiteindelijk in een jaarrekeningsaldo. Het jaar 2024 sluiten we af met een positief saldo van € 4,6 miljoen. Dat is € 3,3 miljoen meer dan we raamden in de laatste begrotingswijziging van 2024. Het grootste deel hiervan komt voort uit eenmalige voordelen in Programma 3, door grondverkoop nabij landgoed De Utrecht en een verbetering van het resultaat uit de grondexploitatie Bedrijventerrein Kleine Hoeven. Een opsomming van de grote afwijkingen vindt u in de verschillenanalyse bij de staat van baten en lasten (blz. 123). Een meer uitgebreide toelichting staat onder elk programma, vanaf pagina 44.

Dit jaar hebben we dus ook weer met een positief rekeningresultaat kunnen afsluiten. Dat lijkt in tegenspraak met het bezuinigingstraject wat momenteel in de gemeente Reusel- De Mierden doorlopen wordt. Net als alle gemeenten in Nederland zien we in onze meerjaren-prognose grote tekorten ontstaan door teruglopende bijdrage van het Rijk en oplopende kosten van bijvoorbeeld Jeugdzorg en WMO-hulp.
We hopen dat onze regering de gemeenten gaan helpen met voldoende financiële middelen om alle wettelijke taken uit te blijven voeren. Maar tot die tijd zullen we samen keuzes moeten gaan maken om de begroting op orde te krijgen op de langere termijn.

Wij hadden deze resultaten in 2024 nooit kunnen leveren zonder de toegewijde inzet van onze inwoners, bedrijven, maatschappelijke partners in Reusel-De Mierden en onze medewerkers. Daarvoor dank.

Burgemeester en wethouders van Reusel-De Mierden,

dhr. J.P.P.S. Ruyters, secretaris.	mw. A.J.M.H. van de Ven, burgemeester.

1. Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat de paragrafen, zoals die op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voorgeschreven zijn. Deze paragrafen geven op een aantal belangrijke thema's een soort van dwarsdoorsnede.

In hoofdstuk 3 wordt per programma de beleidsmatige programmaverantwoording gegeven (feitelijk het jaar*verslag*) met daarbij ook per programma de financiële analyse (de jaar*rekening*). Op deze wijze worden inhoud en financiën met elkaar verbonden en wordt per programma aangegeven wat we gedaan hebben met de voornemens zoals die in de programmabegroting 2024 waren aangekondigd en wat dat gekost heeft. In de financiële staatjes is getracht op een zo beknopt mogelijke wijze inzicht te bieden in de over- en onderschrijdingen. Tekstueel is daarbij nog een korte omschrijving gegeven ter verklaring van de verschillen. Wij merken op dat er vaak sprake is van een (beperkte) delta tussen het totale verschil en de optelling van bedragen in de verklaring. In die gevallen is sprake van een samenstel van kleine verschillen, die verder niet toegelicht worden.
De jaarrekening moet de wettelijk voorgeschreven beleidsindicatoren bevatten, over een breed spectrum van onderwerpen, van misdrijven en afval tot bijstandsuitkeringen en nieuwbouwwoningen. De gegevens voor deze indicatoren moeten geput worden uit beschikbare openbare bronnen (zoals de website waarstaatjegemeente.nl). Die bronnen bieden helaas in lang niet alle gevallen de informatie uit 2024, hetgeen jammer is omdat daardoor de waarde van de indicatoren afneemt. De beleidsindicatoren zijn, voorzien van grafiekjes, opgenomen in bijlage 11 van deze jaarrekening.

Hoofdstuk 4 bevat de balans met de daarbij behorende toelichting.

In hoofdstuk 5 vindt u het overzicht van baten en lasten waaruit het rekeningresultaat voortvloeit. Bij de bepaling van het resultaat wordt onderscheid gemaakt in het resultaat uit de zuivere exploitatie en het resultaat na onttrekkingen uit of toevoegingen aan reserves. Natuurlijk is ook een verschillenanalyse op hoofdlijnen opgenomen.

In de hoofdstukken 6 t/m 10 zijn een aantal verplichte verantwoordingen opgenomen, te weten de rechtmatigheidsverantwoording, de verantwoording in het kader van de Wet Normering Topinkomens (WNT), de verplichte beleidsindicatoren en de Sisa-verantwoording. Sisa staat voor Single Information Single Audit en via deze verantwoording wordt tevens verantwoording afgelegd over de besteding van een aantal specifieke uitkeringen die we ontvangen hebben van andere overheidsorganen (rijk, provincie, gemeenschappelijke regelingen).

Tot slot is het van belang te vermelden dat in de jaarrekening wordt gewerkt met afrondingen op meervouden van € 1.000. Daardoor kunnen er afwijkingen optreden in tellingen en vergelijkingen. Verschillen tot zo'n € 3.000 worden veelal door dit soort afrondingen veroorzaakt.

2. Paragrafen

2.1 Bedrijfsvoering

2.1.1 Inleiding

Bedrijfsvoering heeft een belangrijke rol in de realisatie van de beleidsdoelen van de gemeente. Het ondersteunt de primaire processen, dienstverlening aan burgers en beleids- en bestuurlijke processen. Wij streven naar een bedrijfsvoering die zodanig is ingericht, dat de uitvoering van de programmabegroting door de ambtelijke organisatie op een zo efficiënt mogelijke wijze vorm krijgt. In deze paragraaf geven we inzicht in wat er in 2024 is gebeurd op het gebied van bedrijfsvoering.

Belangrijke ambities vanuit de raad en het college met betrekking tot de bedrijfsvoering zijn:

- Versterken van de bestuurskracht;
- Samen Doen is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners, gemeenteraad, college en ambtelijke organisatie;
- Verbeteren van de interne en externe communicatie;
- Adequate en zorgvuldige dienstverlening;
- Financiële huishouding gemeente op orde.

2.1.2 Versterken van de bestuurskracht

Als kleine maar ambitieuze gemeente blijft de zeggenschap in de regio en richting provincie en Rijk beperkt. Daarom is het voor Reusel-De Mierden belangrijk om de samenwerking met anderen op te zoeken om haar doelen te bereiken en onze inwoners beter te vertegenwoordigen in de regio, richting de provincie en het Rijk. Sinds 2022 nemen we deel aan de netwerkgroep K80 (een samenwerking van de 80 kleinste gemeenten) met als doel samen krachtiger te staan richting de landelijke politiek. Onze deelname aan deze netwerkgroep is in 2024 verder geïntensiveerd door meer deel te nemen aan kennissessies over uiteenlopende onderwerpen.

Samen met de gemeenten Bergeijk, Bladel en Eersel hebben wij verder gewerkt aan de bestuursopdracht voor een Kempische Ontwikkelstrategie. Dit traject, inclusief uitgebreide participatie, heeft geresulteerd in de *Ontwikkelstrategie De Kempen 2024-2040 “Samen op eigen wijze vorm geven”.*
In deze ontwikkelstrategie worden strategische keuzes gemaakt ten aanzien van de thema’s wonen, werken, bereikbaarheid en mobiliteit, landschap en klimaat, voorzieningen en samenleving richting 2040. De gemeenteraad heeft deze strategie in december 2024 unaniem vastgesteld. Deze ontwikkelstrategie vormt de basis voor de actualisatie van de gemeentelijke omgevingsvisie.
Daarnaast werken we, waar het kan, zoveel mogelijk samen met deze gemeenten op verschillende thema’s en programma’s betreffende de Metropoolregio Eindhoven (MRE).
De gemeente neemt actief deel aan verschillende (inhoudelijke) werkgroepen binnen de MRE.

2.1.3 Samen Doen

Samen Doen is een belangrijk thema voor onze gemeente en heeft al veel mooie voorbeelden opgeleverd, waarbij inwoners en gemeente de handen ineen slaan. De visie Samen Doen is erg op hoofdlijnen en geeft veel ruimte voor eigen interpretatie. Om onze medewerkers, inwoners en partners meer inzicht te geven over wat Samen Doen inhoudt, is eind 2024 een start gemaakt om deze visie verder te concretiseren.

2.1.4 Dienstverlening

We vragen voortdurend aandacht voor de dienstverlening naar onze inwoners en de servicenormen die we daarbij hanteren. Deze worden sinds 2024 op onze website ook naar buiten toe gecommuniceerd. In het voorjaar 2024 heeft een onderzoek naar telefonische bereikbaarheid van de gemeente plaatsgevonden. Aanbevelingen die hieruit naar voren zijn gekomen, zijn direct binnen de organisatie opgepakt.

2.1.5 Verbeteren van de zichtbaarheid

In 2024 stopte het weekblad D’n Uitkijk ermee. Omdat we alle inwoners willen blijven bereiken, zijn we voor de analoge communicatie gaan samenwerken met de PC55. We gebruikten steeds vaker audiovisuele beelden en geluidsopnames om onze inwoners te laten zien en horen waar we mee bezig zijn, zoals een podcastserie over De Kei en dronevideo’s. We werken voortdurend aan het verder verbeteren van onze gemeentelijke website op het gebied van digitoegankelijkheid, door voor begrijpelijke taal te zorgen op alle pagina’s en zo min mogelijk pdf-bestanden te publiceren.

2.1.6 Doorontwikkeling producten beleids-/ planningscyclus

We werken samen aan het continu verbeteren van de P&C producten. Voor 2024 is de Financiële Verordening aangepast op basis van uitspraken van de Commissie Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). De verantwoordingsgrens voor rechtmatigheid is verhoogd van 1% naar 2% van de totale lasten van

de gemeente, om meer onzekerheden in de begroting op te kunnen vangen. Geconstateerde afwijkingen boven € 50.000 worden net als vorig jaar toegelicht in paragraaf 2.1.9.
Voor de mate van detaillering in de Jaarrekening en bestuursrapportages is de grens van € 10.000 gehandhaafd voor over- en onderschrijdingen van ramingen.

2.1.7 Informatiebeveiliging en privacy

Onze gemeente werkt op het gebied van informatiebeveiliging nauw samen met de andere Kempengemeenten, de GRSK en Kempenplus. Samen zijn we ervoor verantwoordelijk dat de informatie die ons wordt toevertrouwd, veilig is. Om deze informatie zo goed mogelijk te beschermen, nemen we de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) als uitgangspunt. Dit is een normenset waar alle overheidsorganisaties aan moeten voldoen. De inwerkingtreding van de BIO 2.0 en de NIS2-2 richtlijn (Network and Information Security), welke in Nederland wordt geïmplementeerd in de vorm van de Cyberbeveiligingswet (Cbw) heeft in 2024 nog niet plaatsgevonden en de ontwikkelingen hierover worden nauwlettend in de gaten gehouden. De vertraging in de doorvoering van de BIO2.0 en NIS2 heeft ervoor gezorgd dat er in 2024 nog geen aanpassing is gedaan aan het huidige informatiebeveiligingsbeleid.

Ook in 2024 heeft de jaarlijkse audit plaatsgevonden om te zien in hoeverre er wordt voldaan aan de BIO. Dit doen we aan de hand van ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit). Naast een audit, zijn er in ENSIA ook controles uitgevoerd op een aantal basisregistraties, de DigiD aansluitingen, SUWI (structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen) en reis- en waardedocumenten. Door deze verschillende audits en controles houden we inzicht in de stand van zaken voor wat betreft informatiebeveiliging. Er is in 2024 een kwaliteitssysteem informatiebeheer met bijbehorend handboek vastgesteld. Hierin is ook het onderwerp informatiebeveiliging opgenomen. Op deze manier houden we zicht op de maatregelen die we moeten nemen om grip te houden op de informatiebeveiliging.

Omdat de ontwikkelingen niet stil staan, wordt er continu gekeken naar verbeteringen die mogelijk zijn op het gebied van veilig wachtwoordgebruik, dit in aanvulling op 2-factor-authenticatie. In 2024 hebben we een nieuwe wachtwoordentool in gebruik genomen. De wachtwoordenkluis die eerder werd aangeboden, werd namelijk nauwelijks gebruikt. Met de nieuwe tool kan veilig wachtwoordgebruik op termijn worden afgedwongen. Er is over het gebruik uitleg gegeven aan de medewerkers die daar behoefte aan hadden. Naast de technische maatregelen die er genomen worden, is het belangrijk dat medewerkers zich ook bewust zijn van hun handelen om zo beveiligingsincidenten te voorkomen. In 2024 is een nieuw trainingsplatform in gebruik genomen waar medewerkers periodiek trainingen moeten volgen op het gebied van informatiebeveiliging en privacy. Deelname wordt gemonitord.

Ook in 2024 is op diverse momenten extra aandacht geweest voor het belang van het melden van datalekken en beveiligingsincidenten door medewerkers. Door middel van het voeren van discussies, het geven van presentaties bij indiensttreding en door het plaatsen van berichten op het intranet zorgen we ervoor dat de drempel zo laag mogelijk wordt gemaakt. Voor het snel en correct opvolgen van datalekken en beveiligingsincidenten zijn we namelijk afhankelijk van de meldingsbereidheid van onze collega's. In 2024 is de ochtend van de privacy geïntroduceerd. Op deze door de internationale dag van de privacy (28 januari) geïnspireerde bijeenkomst worden medewerkers via een spelvorm geïnformeerd over de procedures die wij hanteren en aangespoord om na te denken over privacyvraagstukken waar zij als medewerker van een gemeente mee te maken kunnen krijgen.

2.1.8 Personeel & Organisatie

Bij het vaststellen van de begroting 2024-2027 heeft uw raad ingestemd met budget voor het robuust maken van de organisatie. We hebben in 2024 nieuwe collega's kunnen aannemen op diverse werkterreinen. Ook het leidinggevend kader heeft volledige bezetting gekregen en er heeft dit jaar een Management Development traject voor leidinggevenden plaatsgevonden, gelet op de nieuwe rol die de teamleider krijgt voor personele taken en de afdelingsmanagers die zich gaan richten op de taken op het gebied van organisatieontwikkeling en strategische projecten die nodig zijn voor onze organisatie.

Als gevolg van een nieuw E-HRM systeem per 2023 heeft 2024 nog steeds in het teken gestaan van verdere implementatie en verbetering van de processen binnen dit systeem.

We hebben ons ingezet op het invullen van openstaande vacatures en 'binden en boeien' teneinde uitstroom te voorkomen. Hierbij blijven wij op zoek naar nieuwe manieren van werven, zoals deelname aan de Open Bedrijvendag. Ook plaatsen we vanaf dit jaar de vacatures op de website Werken in de Kempen waardoor het bereik van kandidaten groter is geworden. Dit heeft er mede voor gezorgd dat we voldoende competente kandidaten kregen voor de openstaande vacatures.

Daarnaast hebben we stappen gezet met betrekking tot een aantal organisatiebrede projecten op het gebied van vitaliteit, externe veiligheid, de overgang naar de landelijke functieprofielen (HR21) en strategisch HR-beleid.

Hieronder volgt een overzicht van de begrote en werkelijke kosten aan inhuur en salarissen in 2024.
De kosten van inhuur van personeel ten laste van investeringskredieten of grondexploitaties zijn hierin niet opgenomen.

Omschrijving	Begroot	Werkelijk	Verschil
Salariskosten	€ 7.414.000	€ 7.364.000	€ 50.000
Inhuur	€ 2.209.000	€ 2.051.000	€ 158.000
Totaal	**€ 9.623.000**	**€ 9.415.000**	**€ 208.000**

2.1.9. Rechtmatigheidsverantwoording door college

In 2023 heeft het college van Burgemeester en Wethouders voor het eerst een rechtmatigheidsverantwoording opgenomen in de jaarrekening. Hiermee wordt verantwoording afgelegd over de naleving van de regels, die relevant zijn voor de financiële gang van zaken in de organisatie.

Gedurende 2024 is er landelijk nog discussie geweest hoe om te gaan met begrotingsrechtmatigheid. Nieuwe richtlijnen hiervoor zijn beschreven in de 'Kadernota rechtmatigheid 2024' van de commissie BBV van oktober 2024.

Naar aanleiding van de nieuwe kadernota is de Financiële verordening 2024 aangepast.
Hiermee is ten opzichte van 2023 de verantwoordingsgrens van 1% naar 2% verhoogd. De verantwoordingsgrens valt binnen de bandbreedte van 0% tot 3% van de totale lasten van de gemeente, inclusief toevoeging aan de reserves. (paragraaf 3.2 Kadernota rechtmatigheid 2024).

De totale lasten (inclusief dotatie reserves) over het boekjaar zijn € 64.141.000. Met een verantwoordingsgrens van 2% over de totale lasten komt dit neer op afgerond € 1.283.000.
De rapporteringsgrens voor afwijkingen van € 50.000 is ongewijzigd gebleven.

Door middel van doorlopende interne (verbijzonderde) controles worden eventuele onrechtmatigheden opgespoord. In het interne controleplan zijn processen aangewezen waarop controles uitgevoerd worden. Deze controles worden door middel van een risicoanalyse per proces opgezet.

Om vast te stellen dat de financiële handelingen hebben plaatsgevonden binnen de kaders van wet- en regelgeving is binnen de gemeente, naast de Financiële verordening, getoetst op een drietal criteria. De grondslag en uitwerking daarvoor ligt vast in:
- Controleverordening gemeente Reusel-de Mierden 2023;
- Controle- en rechtmatigheidsprotocol 2023-2024;
- Interne controleplan

De rechtmatigheidsverantwoording van het college is in deze paragraaf opgenomen. De bevinding van het college is gebaseerd op het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium en misbruik en oneigenlijk gebruik. Hieronder wordt per criterium toegelicht welke maatregelen daarvoor genomen zijn. Daarnaast worden de bevindingen per criterium toegelicht.

Begrotingscriterium

Begrotingsrechtmatigheid heeft betrekking op het financiële handelen binnen het kader van de door de raad geautoriseerde begroting. Dit wordt in de financiële verordening als volgt omschreven:
"Het begrotingscriterium is een criterium van rechtmatigheid dat betrekking heeft op de grenzen van de baten en lasten in de door de raad geautoriseerde begroting van exploitatie en investeringskredieten en mutaties reserves en de hiermee samenhangende programma's, waarbinnen de financiële beheershandelingen tot stand moeten zijn gekomen."
De begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau waarop de begroting door de raad is geautoriseerd, dus per Programma.

In de kadernota rechtmatigheid 2024 worden door de commissie BBV de nieuwe kaders voor het begrotingscriterium verduidelijkt.

Dit betekent:

1. Alle overschrijdingen van lasten en/of investeringskredieten zijn onrechtmatig.

Het college heeft immers meer geld besteed dan de raad heeft goedgekeurd. Wel is dit onder bepaalde voorwaarden acceptabel. Bijvoorbeeld als er extra inkomsten tegenover staan die dit dekken. De voorwaarden waaronder overschrijdingen acceptabel zijn, zijn bepaald door de raad en zijn opgenomen in de Financiële Verordening.

Acceptabele onrechtmatigheden

Overschrijding van begrote lasten en/of investeringen is in beginsel onrechtmatig, maar is wel 'acceptabel' wanneer er sprake is van situaties die beschreven zijn in onze financiële verordening:

- een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren;
- een overschrijding op een open-einde regeling;
- de overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage;
- de overschrijding een gevolg is van gewijzigde wettelijke bepalingen.

Begrotingsonrechtmatigheden die acceptabel zijn, worden wel benoemd in de paragraaf Bedrijfsvoering, voor zover de rapportagegrens is overschreden, maar worden niet nader toegelicht.

2. Alle onderschrijding van lasten/investeringen en afwijkingen (dus zowel onder- als overschrijdingen) van baten zijn alleen onrechtmatig als ze door het college niet tijdig aan de raad zijn gemeld.

De raad had immers dan wellicht andere keuzes kunnen maken.
Tijdig houdt in met een tussentijdse rapportage of indien dit niet mogelijk was in de jaarrekening van dat boekjaar. In 2023 was alles wat in de jaarrekening gemeld was tijdig en dus rechtmatig
In 2024 worden deze beoordeeld, indien ze niet gemeld tijdig gemeld zijn, worden ze meegenomen als onrechtmatig.

3. Bij de verantwoordingsgrens voor rechtmatigheid wordt in de kadernota rechtmatigheid uitgegaan van bruto onrechtmatigheid. Dit is inclusief de onrechtmatigheden die door de raad als acceptabel worden gezien. In 2023 hebben we alle acceptabele afwijkingen als rechtmatig bestempeld. In 2024 is dit niet meer toegestaan.
Door deze wijziging is vanaf 2024 de kans groter op een overschrijding van de verantwoordingsgrens voor rechtmatigheid.

Maatregelen ter voorkoming begrotingsonrechtmatigheden:
Voor komend jaar 2025 zullen we begrotingswijzigingen splitsen in uitgaven en inkomsten, om de begrotingsonrechtmatigheden drastisch te verlagen. Aan het einde van elk jaar wordt indien nodig een extra Raadsvoorstel opgesteld worden waarin geconstateerde afwijkingen als begrotingswijziging worden voorgelegd.

Hieronder is de tabel opgenomen met de cijfers van 2024. Onder de tabel worden deze cijfers toegelicht.

Begrotingscriterium		Bedrag
1A.	Overschrijding lasten programma's	€ 6.111.000
1B.	Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	€ 193.000
2.	Ongeautoriseerde reservemutaties	€ -
3.	Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten, niet tijdig gemeld	€ 1.444.000
Totaal begrotingsonrechtmatigheden		**€ 7.748.000**
4.a	Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als **acceptabel** zijn geduid. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt verwezen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	€ 5.483.000
4.b	De **niet-acceptabele** begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	€ 2.265.000
Voorwaardencriterium		**Bedrag**
5.	Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering).	€ 1.538.000
M&O Criterium		**Bedrag**
6.	geen bevindingen	€ -
Totaal onrechtmatigheden		**€ 9.286.000**
Waarvan acceptabel (4.a)		€ 5.483.000
Waarvan niet-acceptabel (4.b + 5 + 6)		€ 3.803.000

1A. Overschrijdingen lasten programma's (exploitatie)

De toets op begrotingsrechtmatigheid richt zich op de beschikbaar gestelde uitgavenbudgetten en de in werkelijkheid bestede bedragen per Programma.

LASTEN (* 1000 €)							
Programma		Raming	Werkelijk	Onder-schrijding	Over-schrijding	Acceptabel	Niet-acceptabel
0	Bestuur en ondersteuning	8.633	9.476		843	783	60
1	Veiligheid	1.706	1.616	90		90	0
2	Verkeer en vervoer	2.938	3.043		105	60	45
3	Economie	4.413	5.088		675	675	0
4	Onderwijs	1.049	1.172		122	4	118
5	Sport, cultuur en recreatie	3.184	3.756		572	572	0
6	Sociaal domein	17.055	17.704		650	650	0
7	Volksgezondheid en milieu	4.198	4.603		406	0	406
8	Volkshuisv., ruimt.ord., sted. vernieuwing	4.185	6.924		2.739	2.739	0
		47.361	**53.382**	**90**	**6.111**	**5.573**	**629**

Overschrijdingen op lasten groter dan € 50.000:

- *Pr. 0:* Hogere inleenkosten van griffier (€ 60.000) waren niet eerder gemeld en dus onrechtmatig. Dotatie aan de pensioenvoorziening voor politieke ambtsdragers (APPA) vanwege hogere rekenrente: € 612.000, deze afwijking is acceptabel omdat dit ontstaan is vanuit een wettelijke verplichting. Hogere uitgaven voor reisdocumenten (€ 82.000) en kosten HR21 (€ 51.000) die doorbelast zijn aan andere gemeenten, zijn allemaal acceptabele afwijkingen vanwege compenserende baten.
- *Pr. 2:* Op Verkeer en Vervoer is een lastenoverschrijding ten opzichte van de begroting geconstateerd van € 105.000. Een deel van deze onrechtmatigheid (€ 60.500 wordt gedekt wordt door een onttrekking uit de Bestemmingsreserve Bereikbaarheidsagenda en wordt daarom beschouwd als acceptabel.
  De resterende overschrijding op onderhoud wegen is hoger dan gemeld in de 2e Berap en daarom niet acceptabel.
- *Pr. 3:* De grondexploitatie Bedrijventerrein Kleine Hoeven heeft een positieve invloed op het rekeningresultaat door samenvoeging van fase I en II. De hogere lasten van € 755.000 worden gecompenseerd door hogere baten van € 3.780.000 en zijn daarmee acceptabel.
- *Pr. 4:* De terugbetaling van een niet benutte Specifieke Uitkering over 2020-2021, die niet voorzien was, met betrekking tot Onderwijsachterstanden van € 118.000 veroorzaakt een overschrijding in 2024. Dit wordt als niet-acceptabel geclassificeerd.
- *Pr. 5:* De verhuizing van de bibliotheek naar de Kei brengt inhaalafschrijvingen met zich mee, Dit zorgt administratief voor niet-begrote kosten in programma 5 voor € 515.000. Deze afwijking is acceptabel omdat dit gedekt wordt vanuit een bestemmingsreserve die hiervoor gevormd is.
- *Pr. 6:* Binnen het programma Sociaal Domein zijn forse kostenoverschrijdingen zichtbaar
- (€ 650.000). Dit wordt verder toegelicht in de jaarrekening onder Programma 6. Deze afwijkingen zijn weliswaar onrechtmatig, maar wel acceptabel omdat ze deels worden gecompenseerd door ontvangsten uit subsidies en voor het overige behoren bij de open einde regeling (WMO en Jeugdhulp).
- *Pr. 7:* De saneringskosten en kosten van archeologisch onderzoek voor € 460.000 bij de werkzaamheden aan de riolering in de Marialaan/Groeneweg en Voort waren onvoorzien (niet meegerekend in de voorziening voor Rioleringsonderhoud) en komen daarom direct ten laste van het resultaat. Deze worden als niet-acceptabel aangemerkt.

- *Pr. 8:* Vanuit de grondexploitaties voor woningbouw ontstaan afwijkingen op de begrote uitgaven die gecompenseerd worden door hogere inkomsten uit diezelfde projecten. Daardoor zijn deze onrechtmatigheden wel acceptabel.

1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten) (€ 193.000)
Bij één krediet is sprake van een overschrijding boven de rapportagegrens van € 50.000. Het krediet "Anticiperende grondverwervingen" is met € 127.281 overschreden. Hierop zijn gronden aangekocht ter voorbereiding van mogelijke toekomstige woningbouwlocaties. Op dit krediet is artikel 4.5.2 uit de 'Nota Grondbeleid Reusel-De Mierden 2021' van toepassing. De afgelopen jaren is door het College geen gebruik gemaakt van deze mogelijkheid om grondaankopen te doen. In 2024 deed zich de mogelijkheid voor om op twee locaties gronden aan te kopen. Na verantwoording van deze aankopen in deze jaarrekening valt volgens genoemd artikel het budget in 2025 weer vrij voor nieuwe aankopen.
Met de laatste aankoop in december 2024 werd echter het beschikbare jaarbudget van € 1.000.000 overschreden en moet deze transactie meegenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

2.Ongeautoriseerde reservemutaties
Er zijn geen ongeautoriseerde reservemutaties in 2024. Alle mutaties zijn gebaseerd op besluitvorming door Raad of College.

3. Overschrijding van baten en / of onderschrijding van baten en lasten
Zoals in de inleiding van de begrotingsrechtmatigheid vermeld hebben we afgesproken dat het vermelden van overschrijdingen van baten en / of onderschrijdingen van lasten en baten, die ontstaan na de laatste tussenrapportage, in de jaarrekening tijdig is en om deze reden niet onrechtmatig.

LASTEN (* 1000 €)

Programma		Raming	Werkelijk	Onder-schrijding	Over-schrijding	Tijdig gemeld = rechtmatig	Onrechtmatig
1	Veiligheid	1.706	1.616	90		90	0

BATEN (* 1000 €)

Programma		Raming	Werkelijk	nderschrijdin	Overschrijding	Tijdig gemeld = rechtmatig	Onrechtmatig
0	Bestuur en ondersteuning	30.694	31.190		496	496	
1	Veiligheid	64	100		36	36	
2	Verkeer en vervoer	129	179		50	50	
3	Economie	4.548	10.011		5.463	4.019	1.444
4	Onderwijs	138	166		28	28	
5	Sport, cultuur en recreatie	549	452	97		97	
6	Sociaal domein	5.357	5.548		191	191	
7	Volksgezondheid en milieu	2.932	3.193		261	261	
8	Volkshuisv., ruimt.ord., sted. vernieuwing	2.608	5.319		2.711	2.711	
		47.019	**56.158**	**97**	**9.237**	**7.890**	**1.444**

Onderschrijding van lasten groter dan € 50.000 (deze zijn niet onrechtmatig wanneer tijdig gemeld):
- *Pr. 1:* Lagere lasten op veiligheid door een doorbelasting van uitgeleend personeel aan Gemeenschappelijke regeling vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) van € 144.000. Toegelicht in de jaarrekening is tijdig, de achterliggende overeenkomst is pas in 2025 ondertekend, daarmee is deze afwijking niet onrechtmatig.

Afwijkingen op inkomsten groter dan € 50.000 (deze zijn niet onrechtmatig wanneer tijdig gemeld):

- *Pr.0:* Hogere Algemene Uitkering van het Rijk bekend gemaakt in de decembercirculaire (€ 380.000). Doorbelasting voor gezamenlijk project HR21 aan andere Kempengemeenten was niet verwerkt in de begroting en waren ook niet eerder bekend. (€ 84.000) Dit compenseert de hogere uitgaven hiervoor. Toelichting in de jaarrekening is tijdig en daarmee is deze afwijking niet onrechtmatig.
  Pr. 1: Hogere baten vanwege een dwangsom van € 30.000, ontvangen in januari 2025, dus melding in de jaarrekening is tijdig. Daarmee is deze afwijking niet onrechtmatig.
- *Pr. 2:* Verkeersveiligheidssubsidie (€ 86.000): De werkwijze tot op heden was om subsidies niet te begroten en alleen in de jaarrekening te verantwoorden in de SISA verantwoording. Daarmee is deze afwijking niet onrechtmatig.
- *Pr. 3:* Als eindafrekening voor het Kempisch Bedrijvenpark in Hapert is € 205.000 als nog te ontvangen in 2025 meegenomen. Zie paragraaf verbonden partijen. De communicatie hierover is pas na de 2e berap ontvangen, dus toegelicht in de jaarrekening is tijdig.
- *Pr. 3:* Vanuit de verkoop van agrarische gronden nabij landgoed De Utrecht is een incidentele opbrengst van € 1.444.000 behaald in relatie tot de natuurcompensatie Wellenseind. Dit is op basis van een collegebesluit uit 2023, maar is destijds niet verwerkt als begrotingswijziging. Het tekenen van de verkoopovereenkomst vond plaats in juli 2024, daarom is het informeren van de Raad in de jaarrekening niet tijdig en is deze afwijking onrechtmatig.
- *Pr. 3:* Meer opbrengsten uit grondexploitatie Kleine Hoeven (€ 3.783.000), deze calculaties worden slechts eenmaal per jaar bijgewerkt en daarom is verantwoording in de jaarrekening tijdig.
  Pr. 4: Ontvangen subsidie (SPUK) De werkwijze tot op heden was om subsidies niet te begroten en alleen in de jaarrekening te verantwoorden. Daarmee is deze afwijking niet onrechtmatig.
- *Pr. 5:* Op Openbaar Groen is een afwijking vanwege gemiste houtopbrengsten door de natte weersomstandigheden (€ 233.000) In de 2e Berap is al benoemd dat de houtopbrengst nog op zich liet wachten, daarmee is deze afwijking tijdig gemeld.
- *Pr. 6:* Subsidies voor Inburgering en opvang worden in de SISA verantwoording in de jaarrekening verwerkt (€ 150.000) daarmee zijn ze niet onrechtmatig.
- *Pr.* 7: Brede Spuk, SISA en CDOKE subsidies (€ 261.000) verantwoording in jaarrekening is tijdig, afwijkingen op energiemaatregelen en transitievisie Warmte zijn al in de 2e berap vernoemd en zijn daarmee niet onrechtmatig.
- *Pr. 8:* Hogere inkomsten uit Anterieure Overeenkomsten (€ 200.000) waren niet begroot, evenals een subsidie van de provincie vanuit Ruimte-voor-ruimte (€ 50.000) De overige hogere inkomsten zijn veroorzaakt door de grondexploitaties (€ 2.450.000). Zowel de subsidie-verantwoording als de herziene calculaties voor grondexploitaties en AO's worden zoals gebruikelijk pas in de jaarrekening verwerkt, dus deze zijn tijdig gemeld.

Voorwaardencriterium

Voldoen aan het voorwaardencriterium wil zeggen dat alle financiële beheershandelingen zijn verricht in overeenstemming met (interne en externe) wet- en regelgeving.

Dit wordt in de financiële verordening als volgt omschreven:
"*Het voorwaardencriterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.*"

Het voorwaardencriterium heeft voor de gemeente vooral betrekking op de naleving van de aanbestedingswetgeving en uitgaande subsidies. De interne controlewerkzaamheden op inkopen en aanbestedingen zijn primair gericht op het voldoen aan de Europese aanbestedingswetgeving. Enkel constateringen op het gebied van Europese aanbestedingswetgeving hebben een effect op het rechtmatigheidsoordeel.
Jaarlijks worden twee keer spendanalyses opgesteld over de inkooplasten van het jaar. De focus ligt hierbij op crediteuren met meerjarige lasten boven de Europese drempels waarbij geen Europese aanbesteding is doorlopen en op nieuwe crediteuren in 2024.

Voorwaardencriterium	
Aanbestedingsonrechtmatigheid	€ 1.538.000

De aanbestedingsonrechtmatigheden betreffen opdrachten die ten onrechte niet Europees zijn aanbesteed. Hiervan zijn er drie opdrachten die meer dan € 50.000 over de aanbestedingsgrens gaan, namelijk:

- Verlenging opvang asielzoekers in het Fletcher hotel (€ 803.000 tot en met april 2025) ,waarvan €515.000 in 2025 en € 288.000 in 2024)
- Raamcontract ingenieursbureau vanaf 2022 (€ 558.000) (waarvan € 13.000 in 2025)
- Maaien van sloten en bermen (€ 104.000)

In 2025 is voor de eerste twee diensten de aanbesteding wel Europees gedaan. De onrechtmatigheid van januari t/m april 2025 is meegenomen in deze verantwoording over 2024. Daarmee behoeven deze in de jaarrekening van 2025 niet meer opgenomen te worden als onrechtmatige aanbesteding.

We trachten dit soort onrechtmatigheden te voorkomen door een betere inschatting te maken van de inkoopwaarde en daar een zekerheidsmarge in aan te houden, waardoor het risico op overschrijding kleiner wordt.
De inkoopanalyse gaan we in 2025 vier keer per jaar uitvoeren, om afwijkingen eerder te constateren en nog bij te kunnen sturen. De Raad zal gedurende het jaar geïnformeerd worden bij geconstateerde onrechtmatigheden, ofwel in een Berap of met een Raadsinformatienota.
In de organisatie worden momenteel beheersmaatregelen genomen om in de toekomst contractenbeheer beter te organiseren.

Misbruik & oneigenlijk gebruik (M&O) criterium
In de financiële verordening wordt het M&O criterium als volgt omschreven;
"*Het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsgelden en gemeentelijke eigendommen bij financiële beheershandelingen.*"

Onder misbruik wordt verstaan: het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van informatie, met als doel onterecht gemeentelijke subsidies of -uitkeringen krijgen, of niet/een te laag bedrag aan heffingen aan de gemeente betalen.

Bij oneigenlijk gebruik gaat het om burgers of organisaties die misbruik maken van gemeentelijke regelingen, doordat ze weliswaar handelen naar de letter van die regelgeving maar dat feitelijk doen in strijd met het doel en de strekking ervan.

Misbruik & Oneigenlijk gebruik criterium	
Uit de interne controles zijn geen bevindingen naar voren gekomen dat het M&O beleid niet is nageleefd.	€ 0

Totaal onrechtmatigheid 2024
Met een verantwoordingsgrens van **€ 1.283.000** (2% over de totale lasten) vallen bovenstaande onrechtmatigheden boven de tolerantie.

2.2 Lokale heffingen

2.2.1. Algemeen

De lokale heffingen zijn een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. De uitvoering van het gemeentelijk beleid raakt daarmee elke burger, bedrijf of instelling direct in de portemonnee. Zij wensen -terecht- waar voor hun geld. Lokale belastingen en heffingen staan dan ook sterk in de belangstelling. Het doel van deze paragraaf is om integraal informatie te geven over alles wat met lokale heffingen te maken heeft.

2.2.2. Ontwikkelingen

Wet Waardering onroerende zaken (WOZ)

De WOZ-waarde wordt vastgesteld naar het waardepeil per 1 januari van het jaar voorafgaand aan het belastingjaar. In 2024 werd de waarde dus vastgesteld naar het peil van 1 januari 2023. De marktwaarde van het onroerend goed ontwikkelde zich onafgebroken in een stijgende lijn.
Het aantal bezwaarschriften daarentegen gericht tegen de WOZ-waarde nam af. Debet hieraan is het kabinetsbesluit per 1 januari 2024 om de hoogte van de proceskostenvergoeding in WOZ bezwaar- en beroepszaken flink te verlagen. Van de formele ingediende bezwaren is 70% afkomstig van zogenaamde no-cure-no-paybureaus (NCNP).
Het aantal formele bezwaarschriften daalde van 552 in 2023 naar 385 stuks in 2024. Ook het aantal informele bezwaren nam licht af van 312 naar 272 stuks. Hiermee lopen wij in de pas met de landelijke trend.
De Waarderingskamer heeft in 2024 weer een onderzoek gedaan naar de kwaliteit van de uitvoering van de Wet WOZ in onze gemeente. Wij behouden het predicaat “goed”.

Riolering

In 2023 heeft de gemeenteraad de “Visie Water Riolering 2024-2028” vastgesteld. Het betreft de opvolger van het VGRP (Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2017-2021). De lasten worden gebaseerd op het Programma Water en Riolering 2024-2028. Het verschil tussen lasten en baten wordt geëgaliseerd via de egalisatievoorziening riolering. Zodoende worden grote pieken en dalen in de tarieven voorkomen.

In 2024 is het tarief verhoogd van € 1,98 per m³ naar € 2,43 per m³ waterverbruik. In 2024 is de opbrengst van de rioolheffing lager dan was geraamd, circa 1,2%. Oorzaak is het natte en regenachtige jaar 2024. Dientengevolge is er minder water gebruikt om de tuin te besproeien tijdens periodes van hitte in de zomer. Daarentegen waren ook de lasten hoger (vooral energiekosten en onderhoudskosten). Per saldo wordt € 1.000 toegevoegd aan de voorziening riolering, waardoor het saldo van die voorziening per 31-12-2024 € 234.000 bedraagt.

Afvalstoffenheffing

Bij de afvalstoffenheffing was de opbrengst in 2024 lager dan geraamd, circa 6,4%. Dit kan jaarlijks fluctueren omdat aanleveren van afval van zowel huis-aan-huisafval alsmede hetgeen aangeboden wordt op de milieustraat geen vaststaande zekere factor is. De kosten daarentegen stegen substantieel ten opzichte van het jaar 2023. Debet hieraan zijn de sterk gestegen loonkosten van de medewerkers (Kempenplus) die onze milieustraat bemensen.

Leges

De kostendekkendheid van de legestarieven wordt jaarlijks gevolgd. Tevens wordt er nadrukkelijker gekeken of alles wat doorberekend kan worden ook daadwerkelijk via de leges wordt verhaald. Het is niet toegestaan dat de gemeente winst maakt op groepen van samenhangende legesopbrengsten. In de kosten, die ten grondslag liggen aan de legestarieven wordt rekening gehouden met de te betalen BTW én met de overheadkosten.

2.2.3. Beleid en tariefstelling

De algemene uitkering uit het Gemeentefonds is de belangrijkste inkomstenbron van de gemeente. Daarnaast zijn de gemeentelijke belastingen en heffingen de belangrijkste, door de gemeente te beïnvloeden, inkomstenbronnen. Bij de riool- en afvalstoffenheffing en de leges is 100% kostendekking het uitgangspunt. De tarieven zijn dus bepaald door de raming van de kosten. De overige tarieven stijgen in beginsel met de inflatiecorrectie, waarmee ook in de algemene uitkering wordt gerekend. Door incidentele oorzaken kunnen de werkelijke lasten en baten afwijken, waardoor ook de kostendekking anders uitvalt.

2.2.4. Toeristenbelasting en woonforensenbelasting

De toeristenbelasting is in 2024 hetzelfde gebleven als in 2023, namelijk € 1,60 per persoon per nacht.
De forensenbelasting is verhoogd met de jaarlijkse inflatie index. Het tarief is vastgesteld op een percentage van de WOZ-waarde (0,758%).

2.2.5. De belangrijkste tarieven

	2023	2024	Heffingsmaatstaf
OZB			
OZB woningen eigenaar	0,0846%	0,0810%	% van de WOZ-waarde
OZB niet-woning eigenaar	0,2476%	0,2471%	% van de WOZ-waarde
OZB niet-woning gebruiker	0,1442%	0,1467%	% van de WOZ-waarde
Afvalstoffenheffing			
▪ Vastrecht	€ 96,24	€ 120,96	per jaar
▪ 140 liter GFT	€ 2,30	€ 2,48	per lediging
▪ 240 liter GFT	€ 3,95	€ 4,26	per lediging
▪ 30 liter gemeentelijke tariefzak	€ 3,10	€ 3,35	per zak
Rioolheffing	€ 1,98	€ 2,43	per m³
Toeristenbelasting	€ 1,60	€ 1,60	per persoon per nacht
Woonforensenbelasting	0,728%	0,758	% van de WOZ-waarde met een maximum van €1.360,-

2.2.6. Belastingdruk

Lokale lastendruk 2024 per huishouden

In de begroting en in het raadsvoorstel inzake de belastingtarieven wordt op basis van aannames een berekening gemaakt van de gemiddelde lokale lastendruk per huishouden. In de jaarrekening kan dat nu afgezet worden tegen werkelijke aantallen.

In het raadsvoorstel RA23.089 (d.d. 12-12-2023) met betrekking tot de belastingtarieven 2024 is gerekend met de volgende gegevens:

- OZB: gemiddelde woningwaarde € 413.000, tarief eigenaren 0,0810%;
- Afval: 7,5 GFT-ledigingen à € 2,48 + 3 restafvalzakken à € 3,35 + vastrecht € 120,96;
- Riool: 121 m³ waterverbruik à € 2,43 (op basis van VGRP).

De werkelijke gegevens over 2024 zijn:

- OZB: gemiddelde woningwaarde € 422.000, tarief eigenaren 0,0810%;
- Afval: 6,85 GFT ledigingen à € 2,48 + 2,95 restafvalzakken à € 3,35 + vastrecht € 120,96;
- Riool: 120 m³ waterverbruik à € 2,43

Dat alles geeft het volgende beeld van de gemiddelde belastingdruk per huishouden:

Gemiddelde belastingdruk per huishouden *Bedragen in €*	Raming 2024	Werkelijk 2024
Onroerende zaakbelastingen eigenarengedeelte *)	€ 334,53	€ 341,82
Afvalstoffenheffing	€ 149,61	€ 147,83
Rioolheffing	€ 294,03	€ 291,60
Totaal per huishouden	**€ 778,17**	**€ 781,25**

*) Het totaal aan opbrengst onroerende zaakbelasting (zie volgende pagina) daalt. De oorzaak ligt in de lagere WOZ-waardering op niet-woningen. De minderopbrengst op niet-woningen is hoger dan de meeropbrengst van woningen. Zie ook de toelichting onder Programma 0.6.

2.2.7. Kwijtschelding

Als de belastingplichtige en eventuele partner samen een netto besteedbaar inkomen hebben op bijstandsniveau en er weinig vermogen is, komt deze mogelijk in aanmerking voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen.

Voor de bepaling van inkomen en vermogen is wettelijk bepaald wat meegenomen moet worden. Of men daadwerkelijk in aanmerking komt voor (gedeeltelijke) kwijtschelding hangt dus af van de persoonlijke situatie. Het netto besteedbaar inkomen mag niet meer bedragen dan de kosten van bestaan.

De volgende beleidskeuzes zijn gemaakt voor het beoordelen van kwijtscheldingsverzoeken:

- Alleen kwijtschelding te verlenen voor onroerende zaakbelasting, afvalstoffenheffing en rioolheffing aan natuurlijke personen. De kwijtschelding voor de kosten van het ledigen van GFT-containers is gemaximeerd op 5 ledigingen per jaar;

- De kosten van bestaan voor AOW-gerechtigden zijn gesteld op 100% van de netto AOW-bedragen;
- De kosten van bestaan van niet-AOW-gerechtigden zijn gesteld op het maximum, te weten: 100% van de bijstandsnorm;
- Extra toegestane financiële middelen op vermogensnorm;
- De netto kosten kinderopvang worden meegenomen als uitgaven voor de bepaling van het netto-besteedbaar inkomen;
- Kwijtschelding mogelijk voor ondernemers die een BBZ-uitkering ontvangen.

2.2.8. Inkomsten uit belastingen en heffingen

De inkomsten uit gemeentelijke belastingen en heffingen in 2024 zijn weergegeven in onderstaande tabel. Als vergelijkingscijfer staat ook de opbrengst in 2023 vermeld. Verschillen tussen ramingen en werkelijke opbrengsten zijn in de programma's toegelicht.

Belastingsoort	Bedragen in €		
	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
Onroerende zaakbelastingen	3.001.000	3.102.000	3.066.000
Toeristenbelasting	306.000	255.000	262.000
Woonforensenbelasting	45.000	37.000	39.000
Leges omgevingsvergunningen	462.000	615.000	660.000
Leges bestemmingsplannen	23.000	44.000	39.000
Overige leges (burgerzaken, rijbewijzen, etc.)	212.000	202.000	320.000
Afvalstoffenheffing	765.000	919.000	873.000
Rioolheffing	1.374.000	1.652.000	1.647.000
Marktgelden	32.000	38.000	39.000
Totaal	**6.220.000**	**6.864.000**	**6.945.000**

2.3. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

2.3.1. Algemeen

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de weerstandscapaciteit (de middelen waarover de gemeente beschikt / kan beschikken om niet begrote kosten te dekken) en het totaal aan gekwantificeerde risico's, waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen, verzekeringen zijn afgesloten of waar ook anderszins geen beheersmaatregelen tegenover staan.

Voor de raad is het weerstandsvermogen van belang omdat er nooit een situatie zal zijn, waarin geen risico's meer bestaan. De raad moet vanuit de kaderstellende en controlerende taak inzicht hebben in de ruimte die er is om eventuele tegenvallers op te kunnen vangen. Als die ruimte onvoldoende groot is, moeten aanvullende maatregelen genomen worden.

2.3.2. Beleid

Bij raadsbesluit van 7 juli 2020 is de nota 'Reserves, voorzieningen & afschrijvingsbeleid' herzien. Hierin zijn onder andere regels opgenomen over hoe om te gaan met reserves en voorzieningen en op welke wijze afschrijving plaatsvindt op activa. In het kader van deze paragraaf is van belang dat in het beleid is bepaald dat de algemene reserve bestaat uit 2 delen:

- Een niet besteedbaar deel wat nodig is ter dekking van de gekwantificeerde risico's, vermenigvuldigd met de vastgestelde ratio (1,8);
- Een vrij besteedbaar deel.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende onderdelen:

a. Algemene reserve
b. Post onvoorzien
c. Onbenutte belastingcapaciteit
d. Begrotingsruimte

Ad a. Algemene reserve

De stand van de algemene reserve per 31-12-2024 is (inclusief het saldo van deze jaarrekening en rekening houdend met de voorgestelde resultaatbestemming):

- Niet besteedbaar ter afdekking van risico's (incl. ratio) € 4.173.000
- Vrij besteedbaar € 16.056.000

Voor de bepaling van het niet besteedbare deel van de algemene reserve zijn de regels toegepast uit het in juli 2020 vastgestelde beleid op dit gebied. Daarom zijn de gekwantificeerde risico's (zie paragraaf 2.3.4) vermenigvuldigd met een factor 1,8, hetgeen tot een bedrag leidt van afgerond € 4.173.000.
De bestemmingsreserves laten we buiten de berekening van de weerstandscapaciteit. Bestemmingsreserves moeten min of meer gezien worden als verplichtingen (er staat een bestedingsdoel tegenover). Daarom nemen we die niet mee in de berekening. De raad is overigens te allen tijde bevoegd om de bestemming van reserves aan te passen.

Ad b. Post onvoorzien

In de begroting is een post onvoorzien opgenomen ter grootte van € 1,- per inwoner, bedoeld voor bijzondere, niet voorziene kosten (€ 14.000).

Ad c. Onbenutte belastingcapaciteit

De omvang van de belastingcapaciteit is de ruimte tussen de feitelijk te verwachten opbrengst en de opbrengst die de gemeente zou moeten realiseren wanneer zij een beroep doet op artikel 12 van de Financiële verhoudingswet (de zogenaamde artikel 12-norm). Volgens die norm moet de afvalstoffenheffing en het rioolrecht kostendekkend zijn. Dat uitgangspunt hanteren wij ook. Dan blijft de onbenutte capaciteit van de onroerende zaakbelasting over. De meest recente factor daarvoor bedraagt 0,1614% van de totale WOZ-waarde, hetgeen resulteert in een onbenutte belastingcapaciteit voor Reusel-De Mierden van afgerond € 1,64 miljoen.

Ad d. Begrotingsruimte

Niet van toepassing bij de jaarrekening. Het jaarrekeningsaldo is meegerekend bij de algemene reserve.

Stille reserves

Stille reserves zijn activa die te laag of tegen nul zijn gewaardeerd, maar die in principe direct verkoopbaar zijn. Van de omvang van de stille reserves is de volgende indicatie te geven:

Object	Oppervlak	Boekwaarde	Aanduiding boekwaarde	Waarde	Basis waardeberekening	Verschil
Landbouwgrond, geliberaliseerde pacht	37,82 ha	€ -		€ 3.782.000	378.200m² x € 10,00	€ 3.782.000
Landbouwgrond, vaste pacht	88,8 ha	€ -		€ 5.328.000	888.000 m² x € 6,00	€ 5.328.000
Bossen, visvijver, landschapelementen	944 ha	€ -		€ 11.800.000	944.000 m² x 1,25	€ 11.800.000
Gemeentehuis/bibliotheek		€ 1.736.723	Boekwaarde 1-1-2024	€ 2.990.000	WOZ-waarde 1-1-2024	€ 1.253.277
Gemeentewerf		€ -	Boekwaarde 1-1-2024	€ 508.000	WOZ-waarde 1-1-2024	€ 508.000
Sportzaal Den Houtert Lage Mierde		€ -	Boekwaarde 1-1-2024	€ 2.466.000	WOZ-waarde 1-1-2024	€ 2.466.000
Sporthuis Reusel		€ 1.814.988	Boekwaarde 1-1-2024	€ 2.369.000	WOZ-waarde 1-1-2024	€ 554.012
Brede School Plus Lage Mierde (Opstap+Ster)		€ 2.069.839	Boekwaarde 1-1-2024	€ 2.958.000	WOZ-waarde 1-1-2024	€ 888.161
Basisschool De Akkerwinde Hooge Mierde		€ 419.472	Boekwaarde 1-1-2024	€ 1.428.000	WOZ-waarde 1-1-2024	€ 1.008.528
Basisschool St. Clemens Hulsel		€ -	Boekwaarde 1-1-2024	€ 606.000	WOZ-waarde 1-1-2024	€ 606.000
Basisschool De Torelaar Reusel		€ 198.873	Boekwaarde 1-1-2024	€ 1.281.000	WOZ-waarde 1-1-2024	€ 1.082.127
Basisschool De Leilinde Reusel		€ 1.336.526	Boekwaarde 1-1-2024	€ 3.279.000	WOZ-waarde 1-1-2024	€ 1.942.474
Basisschool De Klimop Reusel		€ 1.046.423	Boekwaarde 1-1-2024	€ 1.464.000	WOZ-waarde 1-1-2024	€ 417.577
MFA De Kei Reusel		€ 1.996.645	Boekwaarde 1-1-2024	€ 1.996.645	nog geen WOZ bekend	€ -
Brandweerkazerne Reusel		€ 102.551	Boekwaarde 1-1-2024	€ 373.000	WOZ-waarde 1-1-2024	€ 270.449
Sportpark Den Hoek Reusel		€ 454.382	Boekwaarde 1-1-2024	€ 2.530.000	WOZ-waarde 1-1-2024	€ 2.075.618
Sportpark De Leeuwerik Hooge Mierde		€ 167.407	Boekwaarde 1-1-2024	€ 365.000	WOZ-waarde 1-1-2024	€ 197.593
Sportpark D'n Daalacker Lage Mierde		€ 16.571	Boekwaarde 1-1-2024	€ 669.000	WOZ-waarde 1-1-2024	€ 652.429
Sportpark 't Kantje Hulsel		€ 58.847	Boekwaarde 1-1-2024	€ 111.000	WOZ-waarde 1-1-2024	€ 52.153
Gildeterrein Broekkant Lage Mierde		€ -	Boekwaarde 1-1-2024	€ 213.000	WOZ-waarde 1-1-2024	€ 213.000
Woning Sportpark 1 Reusel		€ -	Boekwaarde 1-1-2024	€ 437.000	WOZ-waarde 1-1-2024	€ 437.000
Kinderdagverblijf Dooleg Reusel		€ 113.973	Boekwaarde 1-1-2024	€ 304.000	WOZ-waarde 1-1-2024	€ 190.027
Terrein voormalige werf Denestraat		€ -	Boekwaarde 1-1-2024	€ 28.000	WOZ-waarde 1-1-2024	€ 28.000
Willibrordlaan 13 Hulsel		€ 470.000	Boekwaarde 1-1-2024	€ 470.000	WOZ-waarde 1-1-2024	€ -
		€ 12.003.218		€ 47.755.645		€ 35.752.427

De stille reserves hebben dus een omvang van € 35,7 miljoen. Het is op basis van het Besluit begroting en verantwoording (Bbv) niet toegestaan om een waarde aan stille reserves toe te kennen en die waarde vervolgens mee te rekenen in de reservepositie. De reservepositie kan vanuit de stille reserves dus alleen toenemen door deze stille reserves om te zetten in geld (te gelde maken middels verkoop).
Dat neemt niet weg dat in relatie tot de capaciteit om onverhoopte tegenvallers op te vangen de stille reserves wel een betekenis hebben.

2.3.3. Risico's

De samenloop van risico's is een ander aspect van het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers op te vangen (=weerstandsvermogen). Inventariseren van risico's, een inschatting maken van de kans op deze risico's en het beheersen en managen van risico's is hierbij van wezenlijk belang.

Hierna wordt een overzicht gegeven van de risico's in het licht van het weerstandsvermogen. De weerstandscapaciteit kan dan afgezet worden tegen de samenloop van de geïnventariseerde risico's, zodat 'beoordeeld' kan worden of het weerstandsvermogen afdoende is. De vertaling van deze risico's in bedragen is gebaseerd op inschattingen. Indien er sprake is van nauwkeurige berekeningen van concrete verplichtingen is vorming van voorzieningen nodig.
Deze paragraaf geeft dan ook geen raming van budgetten die worden aangehouden om tegenvallers op te vangen, maar slechts een indicatie van het vermogen om tegenvallers op te kunnen vangen. Dat vermogen zit dan vooral in de reserves.

De gemeente Reusel-De Mierden raamt altijd zo reëel mogelijk. Het blijven echter ramingen, zodat er altijd een risico is, dat de werkelijkheid anders is dan de ramingen. Wij achten dat risico niet dusdanig dat daarmee in de sfeer van weerstandsvermogen rekening moet worden gehouden.
Reëel ramen betekent echter ook dat er geen 'lucht' in de ramingen zit 'voor het geval dat'. Als bepaalde risico's, zoals bijvoorbeeld inbraakschade, verzekerd zijn, dan ramen wij geen kosten voor die schade, óók niet voor een eventueel (beperkt) eigen risico. Mochten zich dan onverhoopt toch schades voordoen, dan kunnen ramingen tekort schieten. Daarover wordt dan gerapporteerd via bestuursrapportages.
Hetzelfde geldt voor bijzondere omstandigheden. Zo kunnen extreme weersomstandigheden tot extra kosten leiden (extra gladheidbestrijding, stormschades enz.). Gelet op de ervaringen ter zake achten wij het niet nodig om op dit gebied in het kader van het weerstandsvermogen met bijzondere risico's rekening te houden.

Grondexploitatie / Bestemmingsplannen

De mogelijkheid bestaat dat onevenredige schade als gevolg van bestemmingswijziging moet worden vergoed. Hiervoor zijn geen specifieke middelen gereserveerd. In principe worden eventuele claims op de ontwikkelaars van een plan afgewenteld. Indien de gemeente de planschade moet vergoeden, wordt deze opgevangen binnen de grondexploitatie.

Daarnaast vormt de grondexploitatie zelf, als gemeentelijke activiteit, een voortdurend risico (economische ontwikkelingen, kredietbeleid van banken, stagnerende markten, veranderende wetgeving, fluctuerende rentes en dergelijke). Het feit dat deze activiteit in principe in vier kernen en op een kleinschalige wijze wordt uitgevoerd, versterkt dit risico. De markt is voor zowel woningbouwgrond als bedrijfsgrond op dit moment gunstig, hetgeen zich uit in een toegenomen vraag.
De grondexploitaties worden jaarlijks opnieuw berekend, waarbij ook een inventarisatie plaatsvindt van risico's dan wel te optimistische inschattingen. Op basis van de meest recente berekeningen zijn voorzieningen gevormd voor de gecalculeerde nadelige saldi.
In rapportages, zoals die voor alle grondexploitaties zijn opgesteld, is een risicoanalyse en risicoberekening opgenomen. Het gaat dan om risico's als extra hoge kostenstijgingen, grondprijsverlaging, rentestijgingen e.d.. Voor zover risico's binnen de (positieve) resultaten van de grondexploitatie kunnen worden opgevangen, is geen aanvullend weerstandsvermogen nodig. Bij de plannen voor De Leeuwerik, Kleine Hoeven en Hart van Reusel is dat niet het geval. De risico's voor die plannen zijn berekend op:

De Leeuwerik	€ 6.000
Hart van Reusel	€ 141.000
Kleine Hoeven	€ 929.000
Totaal	€ 1.076.000

Doordat jaarlijks een actualisatie van de grondexploitatieprojecten plaatsvindt, inclusief een analyse van risico's en kansen, zijn risico's goed in beeld en kan tijdig gestuurd worden op risicobeperking. De meeste grondexploitaties zijn ook zover gevorderd dat de risico's kleiner worden. Immers aan het begin van een grondexploitatieproject moeten gronden nog verworven worden, kunnen planschades optreden, kunnen er tegenvallers zijn in kosten van bouwrijp maken enz. De risico's zijn dan groter. Bij het opstarten van nieuwe grondexploitatieprojecten kunnen de risico's weer toenemen.

Intergemeentelijke samenwerking
Onze gemeente neemt deel in een aantal verbonden partijen. Voor deze paragraaf zijn de belangrijkste:
- GGD Brabant-Zuidoost
- GRSK (Samenwerking Kempengemeenten)
- MRE (Metropoolregio Eindhoven)
- VRBZO (Veiligheidsregio Brabant Zuidoost)
- KempenPlus
- ODZOB (Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant)
- KBP (Kempisch Bedrijven Park)
- Stichting Bizob (Bureau inkoop en aanbestedingen zuidoost Brabant)
- BeNeGo (Belgisch Nederlands Grensoverleg)
- Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost

In de paragraaf verbonden partijen treft u meer gegevens aan over de gemeenschappelijke regelingen. Het betreft deels verplichte samenwerkingen (VRBZO, ODZOB), deels samenwerkingen die weliswaar vrijwillig zijn, maar waar nauwelijks een reëel alternatief voor bestaat (GGD, MRE), maar ook deels volledig vrijwillige samenwerkingsvormen (GRSK, KempenPlus, KBP enz.). Ook al zijn samenwerkingen vrijwillig, kunnen er wel ingrijpende gevolgen kleven aan uittreding uit de betreffende partij.

Samenwerking binnen gemeenschappelijke regelingen geeft een risico in de vorm van beheersbaarheid van de eigen organisatie. Door deelname in de verschillende bestuurslagen van gemeenschappelijke regelingen heeft onze gemeente invloed op die organen, maar de gemeente moet zich aansluiten bij besluiten die in gezamenlijkheid genomen worden. Minderheidsstandpunten kunnen, hoe belangrijk deze voor individuele gemeenten ook mogen zijn, in het grote geheel te licht bevonden worden. Samenwerken is daarmee altijd een stukje inleveren van invloed. Overigens leert de ervaring dat de 'winst' van het samen optrekken vooral zit in de toename van professionaliteit en kwaliteit die wordt bereikt en in het borgen van de continuïteit op vitale bedrijfsprocessen.

Net als bij gemeenten worden ook door besturen van Gemeenschappelijke Regelingen besluiten genomen inzake wijzigingen in ambitieniveaus op basis van allerlei ontwikkelingen. Daardoor bestaat het risico, dat gemeentelijke bijdragen aan Gemeenschappelijke Regelingen (GR) sterker dan trendmatig gaan stijgen. Voor zover die ontwikkelingen meelopen in het begrotingsproces van de betreffende GR zijn deze tijdig in beeld. In die gevallen moeten de financiële gevolgen worden opgenomen in de gemeentebegroting. Er is dan dus geen sprake meer van risico.
Daarnaast houden sommige verbonden partijen zelf een vorm van weerstandsvermogen aan. De vier grootste Gemeenschappelijke Regelingen (GGD, VRBZO, MRE en ODZOB) hebben samen afspraken

gemaakt over het aan te houden weerstandsvermogen. Een verbonden partij als de GRSK houdt echter zelf helemaal geen weerstandsvermogen aan, maar KempenPlus doet dat wel. En de ene verbonden partij legt in haar stukken een relatie tussen (gekwantificeerde) risico's en de ander doet dat niet of slechts in beperkte mate. Dit is van belang voor de inschatting van de gemeentelijke risico's. Immers als een verbonden partij haar risico's zelf op kan vangen, is er geen risico voor de gemeente. Heeft een verbonden partij slechts deels of geen weerstandsvermogen, dan ontstaat er een risico voor de gemeente naar rato van haar deelname in die partij (bijvoorbeeld naar rato van inwonertal).
Het risicobedrag waarmee de gemeente rekening moet houden, is dus afhankelijk van de mate waarin verbonden partijen zelf weerstandsvermogen aanhouden.

Om een inschatting te doen van risico's voor de gemeente, gaan we uit van de jaarbijdrage van onze gemeente aan de diverse verbonden partijen, die géén onderbouwd weerstandsvermogen aanhouden.
De meest recente gegevens (jaarschijf 2025, afgerond op € 1.000) wat dat betreft zijn:

• GGD Brabant-zuidoost	€ 0
• GRSK (Samenwerking Kempengemeenten)	€ 3.795.000
• MRE (Metropoolregio Eindhoven)	€ 0
• VRBZO (Veiligheidsregio Brabant Zuidoost)	€ 0
• KempenPlus	€ 0
• ODZOB (Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant)	€ 480.000
• Stichting Bizob (Bureau inkoop en aanbestedingen zuidoost Brabant	€ 0
• BeNeGo (Belgisch Nederlands Grensoverleg)	€ 1.000
• Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost	€ 4.500
• TOTAAL	€4.280.500

We schatten het algemene risico in op kostenoverschrijdingen tot 10% met een kans op voordoen van 25%, hetgeen het risico bepaalt op 25% x 10% x € 4.280.500 = € 107.000 (afgerond).

Informatiebeveiliging en privacy
De dreiging van cyberaanvallen is in 2024 onverminderd hoog geweest. De informatiebeveiligingsdienst (IBD) van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft in 2024 een toename van ransomware-aanvallen en kwetsbaarheden in software waargenomen. Enerzijds neemt het aantal aanvallen door cybercriminelen toe door aanvallen bij leveranciers van gemeenten, zoals de ransomware-aanval bij een softwareleverancier van de gemeente Amersfoort waarbij data van duizenden Amersfoorters is buitgemaakt. Anderzijds is er steeds meer aandacht voor datalekken door menselijke fouten, zoals bij de gemeente Deventer is gebeurd.
Cyberdreigingen komen op gemeenten af in een tijd waarin ze voor steeds meer taken verantwoordelijk zijn en dus ook steeds meer data in hun beheer hebben. Gemeenten werken met grote hoeveelheden persoonsgegevens die ook regelmatig worden uitgewisseld met andere partijen. Dat vergroot de kwetsbaarheid. Tegelijkertijd is het beveiligen van de systemen een grote kostenpost geworden die niet iedere gemeente even makkelijk kan betalen. De rekening van preventie staat echter niet in verhouding tot de kosten van een incident. Het gaat in deze criminaliteit al snel om tonnen tot miljoenen euro's, waarschuwt de IBD. Naast de impact van een incident op medewerkers is een getroffen organisatie vaak weken of maanden bezig om de ICT en de bedrijfsprocessen weer aan de praat te krijgen. Verder schaden beveiligings- en privacy-incidenten het vertrouwen van inwoners in de overheid en de reputatie van de gemeente en haar bestuurders.

De samenwerkende Kempengemeenten, de GRSK en Kempenplus hebben gezamenlijk een crisisplan vastgesteld. Eén Kempenorganisatie gehackt betekent namelijk dat we allemaal gehackt zijn. Door het nemen van passende beveiligingsmaatregelen proberen we het risico op beveiligingsincidenten te verlagen en beperken we de mogelijke negatieve impact van dergelijke incidenten op privacy en de gemeentelijke informatievoorziening en daarmee ook het risico op imago- en financiële schade. De hoogte van mogelijke financiële schade is op voorhand echter moeilijk in te schatten en kan, afhankelijk van de omvang, het soort en het tijdsverloop van een incident, zeer divers zijn. Om die reden hebben we voor dit risico in 2024 geen concreet bedrag aan weerstandsvermogen opgenomen.

Het afgelopen jaar zijn er binnen onze gemeente verschillende beveiligingsmaatregelen uitgevoerd. Omdat menselijk handelen een van de grootste risico's blijft, zijn naast technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen verschillende acties opgepakt om ook de bewustwording op het gebied van informatiebeveiliging en privacybescherming te vergroten. Dit onderwerp heeft voortdurend de aandacht binnen onze organisatie, door uitleg en training, nieuwsbrieven, berichten op intranet en het elkaar

aanspreken op onveilig gedrag. Vooral het laagdrempelig melden en bespreken van incidenten en datalekken wordt gestimuleerd, zodat er ook zo snel als mogelijk actie kan worden ondernomen. Middels een in 2024 in gebruik genomen platform voor het trainen van medewerkers op het gebied van informatiebeveiliging en privacy zorgen wij dat medewerkers doorlopend getraind worden. Gebruik van dit platform wordt gemonitord. Voor het veilig gebruik van wachtwoorden en het kunnen afdwingen van veilige wachtwoorden in de toekomst is in 2024 een nieuwe wachtwoordentool in gebruik genomen.

Gegarandeerde geldleningen

De gemeente staat garant voor de betaling van rente en aflossing over een aantal door derden aangegane geldleningen. Daarbij is een onderscheid te maken tussen garantstellingen aan woningcorporaties op basis van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) en overige garantstellingen.
Voor geldleningen onder het regime van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw geldt dat bij problemen eerst het WSW aangesproken wordt en pas als deze niet meer aan haar verplichtingen kan voldoen, staan Rijk en gemeenten ieder voor 50% garant. Het totaalbedrag waarvoor onze gemeente onder het regime van het WSW een afgeleide garantstelling heeft afgegeven bedroeg per 31 december 2024 € 33,3 miljoen.
De totale marktwaarde van de onroerende zaken waarop de garantie betrekking heeft, bedroeg in 2024 € 131,4 miljoen. Wij hebben geen signalen, die zouden kunnen duiden op een concreet risico dat wij binnen afzienbare termijn aangesproken worden op onze waarborgverplichtingen.
In het kader van het WSW is de verhouding tussen afgegeven garanties in relatie tot de waarde van het daar tegenover staande woningbezit nog dermate gunstig, dat de risico's in de praktijk erg klein zijn. Daarom is het niet nodig hiermee in de berekening van de weerstandscapaciteit rekening mee te houden.
Er is geen sprake meer van overige garantstellingen. De gemeente is terughoudend in het afgeven van garanties.

Sociaal domein

Binnen het sociaal domein is vrijwel altijd sprake van open-eind regelingen. De kosten voor de gemeente hangen enerzijds af van de prijs van zorgproducten en anderzijds van de vraag naar die producten. Getracht wordt om de ontwikkelingen in de vraagzijde zo goed mogelijk in te schatten en op basis daarvan zo realistisch mogelijk te ramen. Maar sommige zorgtrajecten zijn erg duur, soms wel € 100.000 per persoon per jaar. Als een relatief kleine gemeente dan geconfronteerd wordt met een afwijkend vraagpatroon, is de impact op de ramingen meteen aanzienlijk.
Heel actueel is tegenwoordig de indexering van de kostprijs, welke door loon- en prijsontwikkelingen veel hoger is dan we gewend zijn. Ook hiervoor maken we gebruik van de reguliere methodieken om dit soort indexeringen in te schatten. Het is echter niet uit te sluiten dat kosten zich toch in korte tijd anders ontwikkelen dan was ingeschat (bijvoorbeeld als gevolg van CAO-afspraken). Gemeenten hebben de plicht om realistische tarieven te betalen voor afgenomen zorg. Het kan dan ook voorkomen dat zorgaanbieders een beroep doen op aanvullende indexering van tarieven omdat zij anders hun financiën niet meer rond krijgen en daardoor de noodzakelijke zorg niet meer kunnen verlenen. Zeker bij zeer specialistische zorg is er dan al snel een probleem, waarvan de zorgvrager de dupe wordt als gemeenten niet bijspringen. In hoeverre de reguliere en extra indexeringen gecompenseerd worden door hogere uitkeringen van het Rijk is op voorhand niet te zeggen. Er is dus sprake van een risico op kostenoverschrijdingen.
Wij ramen 50% kans op € 500.000 aan extra kosten, hetgeen neerkomt op € 250.000.

Claims intensieve dierhouderij

Rondom de intensieve dierhouderij spelen ontwikkelingen, welke doorwerken in regelgeving vanuit de landelijke en provinciale overheid, maar ook in gemeentelijk beleid, zoals omgevingsvisie, bestemmingsplannen en dergelijke. Al deze ontwikkelingen kunnen wellicht beperkingen inhouden voor de ontwikkeling van een aantal bedrijven in die sector. De planschadeverzoeken die we gehad hebben tegen het 'bestemmingplan buitengebied 2009, fase 1a' (slot op de veehouderij), zijn afgerond en de termijn voor het indienen van een verzoek is voorbij.
Op het nieuwe vastgestelde maar nog niet onherroepelijke bestemmingsplan buitengebied 2023', kunnen na onherroepelijk worden van het plan weer planschadeverzoeken worden ingediend. Deze zullen echter naar verwachting niet zo hoog zijn als bij het voorgaande bestemmingsplan. Planschade kan worden betaald in geval van rechtmatig handelen van de gemeente (na onherroepelijk worden van een planologisch besluit). Daarnaast bestaat er altijd een risico op civielrechtelijke, juridische procedures vanuit de agrarische sector wegens vermeend onrechtmatig handelen van de gemeente.
Op basis van eerdere ervaringen kan een gemiddelde schade van circa € 50.000 per casus berekend worden. Vooralsnog maken wij een inschatting op 2 casussen per jaar, waarvoor naast de schadevergoedingen ook afhandelingskosten worden gemaakt. Wij houden daarom rekening met een risico van in totaal € 150.000.

Voorzieningen
De voorzieningen worden bij de opstelling van de jaarrekening herrekend op basis van de dan bekende, meest recente informatie. Dat zijn echter altijd momentopnamen, zodat er altijd een risico bestaat dat voorzieningen onvoldoende hoog zijn. De onzekerheid over het al dan niet toereikend zijn van voorzieningen kan toe- of afnemen door tijdsverloop of door de aard van de voorziening.
De voorzieningen voor wegen en gebouwen en riolering worden eens in de 4 à 5 jaar geactualiseerd. Voor wegen en riolering is dat in 2024 gebeurd. De actualisering van de onderhoudsvoorziening gebouwen staat voor 2025 gepland.

Voorzieningen voor wachtgeld- en Appa-verplichtingen worden jaarlijks geactualiseerd voorafgaand aan de samenstelling van de jaarrekening. De voorziening wachtgelden is gebaseerd op inschattingen ten aanzien van met name de duur van de wachtgeldverplichting. Die duur is meestal redelijk nauwkeurig te bepalen, maar kan onzeker worden als zich zaken voordoen als arbeidsongeschiktheid tijdens de wachtgeldperiode. Daardoor kan de wachtgeldverplichting langer doorlopen, terwijl de tijd dan moeilijk in te schatten is. De lopende wachtgeldverplichting eindigt in 2025.

Omdat alle voorzieningen op basis van de meest recente gegevens zijn berekend, achten wij het niet nodig om hiervoor een aanvullend risicokapitaal aan te houden.

Krapte arbeidsmarkt
De krapte op de arbeidsmarkt laat zich in toenemende mate voelen, ook in onze organisatie. Mensen maken in deze tijden eerder een overstap maken andere functie of naar een andere organisatie, zodat er meer vacatures ontstaan.
Afgelopen jaar hebben we bijna 13% aan personeelsverloop gekend. Dat betekent niet alleen dat we nieuwe mensen moeten werven en inwerken, maar ook een bedreiging voor de voortgang van het werk. Daarom moet er meer ingehuurd worden en dat kost geld. Het is de verwachting dat er voorlopig geen verbetering in de arbeidsmarktsituatie op zal treden.[1]
Daarom achten wij het wijs om in de bepaling van het weerstandsvermogen rekening te houden met extra lasten ter grootte van 10% van de totale salarissom, derhalve afgerond € 735.000.

2.3.4. Resumé risicobedragen

Samenvatting beschreven risico (bedragen in €)	**Benodigde weerstand**
Grondexploitaties	€ 1.076.000
Intergemeentelijke samenwerking	€ 107.000
Sociaal Domein	€ 250.000
Intensieve dierhouderij	€ 150.000
Krapte arbeidsmarkt	€ 735.000
Totaal	**€ 2.318.000**

Zoals eerder in deze paragraaf (onder 2.3.2) is aangegeven is voor dit risico een deel van de algemene reserve afgezonderd. Voor dat afgezonderde deel worden de gekwantificeerde risico's ad € 2.318.000 vermenigvuldigd met een factor 1,8. Buiten het op deze wijze berekende afgezonderde deel van (afgerond) € 4.173.000 bedraagt het vrij besteedbare deel van de algemene reserve per 31-12-2024 ca. € 16,7 miljoen (inclusief resultaat 2024 en rekening houdend met de voorgestelde resultaatbestemming).

2.3.5. Kengetallen
Op basis van artikel 11 van het Bbv moet de begroting en ook de jaarrekening in de risicoparagraaf een tabel met een aantal kengetallen bevatten. De volgende cijfers kunnen gegeven worden:

[1] Bron: https://www.binnenlandsbestuur.nl/carriere/ao-fonds-ziet-arbeidsmarkt-gemeenten-nog-zeker-10-jaar-krapte

Kengetal	Rekening 2022	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
Netto schuldquote	15,0%	18,7%	47,1%	23,7%
Netto schuldquote, gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	14,5%	18,2%	47,1%	23,2%
Solvabiliteit	49,4%	54,1%	42,2%	54,8%
Grondexploitatie	37,5%	44,0%	3,8%	33,0%
Structurele exploitatieruimte	n.v.t.	n.v.t.	0,1%	1,0%
Belastingcapaciteit	77,7%	74,6%	78,7%	78,6%

Enige uitleg over de betekenis van deze kengetallen is nodig.

De netto schuldquote en de netto schuldquote, gecorrigeerd voor verstrekte leningen, weerspiegelen het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten op de exploitatie. Omdat onze gemeente nauwelijks gelden heeft uitgeleend, zijn de beide percentages nagenoeg gelijk. In beginsel is een zo laag mogelijke quote het meest gunstig.
De solvabiliteit geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Een hoge schuld hoeft bijvoorbeeld geen probleem te zijn als er ook sprake is van veel eigen vermogen. De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen. Hoe hoger deze quote, hoe beter de gemeente er voorstaat.
Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond in exploitatie) is ten opzichte van de totale geraamde baten. Aan deze quote is eigenlijk geen kwalificatie goed of slecht te hangen. Wel is een hoge quote een teken van grotere voorraad nog uit te geven grond, waardoor het risico op dat gebied groter is. Een lagere quote voor grondexploitatie betekent dus in het algemeen dat de gemeente minder risico's loopt op dat gebied.
De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken (begrotingsoverschot). Uiteraard is hier een hogere quote altijd gunstiger.
Het kengetal belastingcapaciteit geeft inzicht in de gemeentelijke woonlasten (OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing) ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Hierbij zijn de woonlasten voor een meerpersoonshuishouden met eigen woning leidend. De kwalificatie van deze quote is afhankelijk van politieke keuzes c.q. voorkeuren. Het hoeft geen doel te zijn om een lager belastingniveau te hebben dan het landelijk gemiddelde. Een score van 100% zou betekenen dat de gemeente precies op het landelijk gemiddelde zit.

Als we de kengetallen bezien, zien we bij schuldquote en solvabiliteit aanmerkelijke verschillen tussen begroting 2024 en rekening 2024, de schulden per 31 december zijn nl. flink lager dan in de geprognosticeerde balans.
Het kengetal voor de grondexploitaties vertoont ook een flinke afwijking ten opzichte van de begroting. De toevoeging van Kleine Hoeven II was nog niet in de begroting verwerkt.
Komende jaren komen er zeer waarschijnlijk nieuwe exploitaties voor woningbouw bij, ter vervanging van aflopende grondexploitaties, dus zal de quote ongeveer gelijk blijven.
De ratio voor belastingdruk is niet alleen afhankelijk van eigen beleid, maar ook van het landelijke gemiddelde. Een grotere landelijke stijging leidt tot een gunstiger score voor onze gemeente.
Het overall beeld ten aanzien van de financiële kengetallen mag tot tevredenheid stemmen, maar vraagt tevens om waakzaamheid ten aanzien van de toekomst, want ratio's kunnen door omstandigheden snel veranderen.

2.4 Financiering

2.4.1. Algemeen

De treasuryfunctie van de gemeente dient tot:

- het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- het beschermen van gemeentelijke vermogens- en renteresultaten tegen ongewenste financiële risico's, zoals renterisico, koersrisico, kredietrisico en liquiditeitsrisico;
- het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet FIDO (Financiering Decentrale Overheden) respectievelijk de limieten en richtlijnen volgens het Treasurystatuut.

2.4.2. Treasury en renteontwikkeling

De tijd van extreem lage rentepercentages op aan te trekken financieringsmiddelen is voorbij. Er is sprake van een stijgende tendens. Dat geldt zowel voor de langlopende geldleningen als voor kort geld. Met behulp van een prognose van onze geldstromen kunnen we onze behoefte aan geld of kapitaal zo slim mogelijk afdekken, waardoor we proberen onze leningenportefeuille zo optimaal mogelijk te houden. Onder meer de momenten waarop leningen vervallen, proberen we te spreiden in de tijd om niet teveel afhankelijk te zijn van de rentestand op één of slechts enkele momenten.

Het Bbv maakt onderscheid tussen de rente die aan de grondexploitatie mag worden toegerekend en de rente die aan producten wordt toegerekend (middels de kapitaallasten). Dat onderscheid heeft te maken met het feit dat de gemeente gebruik maakt van totaalfinanciering, dus alle investeringen worden gefinancierd met een mix van eigen vermogen en vreemd vermogen.

Voor de kapitaallasten moet gerekend worden met de reële rente (omslagrente). Die rente wordt berekend aan de hand van de te betalen rente in en de boekwaarde van de investeringen. In 2024 bedroeg de omslagrente 0,5%.

Voor de grondexploitatie is het hiervoor berekende percentage het uitgangspunt, maar dan moet nog wel correctie plaatsvinden voor de verhouding vreemd vermogen – eigen vermogen. In de grondexploitaties die recent opnieuw zijn berekend, is een rente van 0,35% aangehouden, gelijk aan de berekening voor de begroting 2024.

Renteresultaat

Aan investeringen en aan de grondexploitaties wordt een fictieve rente (rekenrente) toegerekend. Die rekenrente is niet gelijk aan de werkelijke rente die de gemeente betaalt op de opgenomen geldleningen. Het voor- of nadeel dat we hierdoor hebben is het renteresultaat.
Over 2024 is het renteresultaat als volgt:

Schema renteberekening 2024			
a	Externe rentelasten		€ 308.115
b	Externe rentebaten		-/- € 113.892
			€ 194.223
c	Rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	€ 70.396	
			-/- € 70.396
	Aan taakvelden toe te rekenen rente		€ 123.827
d1	Rente over eigen vermogen		€ 0
d2	Rente over voorzieningen		€ 0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		€ 123.827
e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	€ 231.743	
			-/- € 231.743
f	Renteresultaat		-/- € 107.916

Het verschil tussen het begrote renteresultaat ad € 165.099 en het gerealiseerde werkelijke renteresultaat ad € 107.916 komt o.a. door de hogere ontvangen rente, vanwege rentevergoeding over schatkistbankieren.

2.4.3. Leningenportefeuille

Onze gemeente heeft per 31 december 2024 voor een bedrag van € 13,3 miljoen aan opgenomen langlopende geldleningen. De leningenportefeuille per 31 december 2024 is daarmee ongeveer gelijk gebleven met de restant schuld per 31 december 2023. In 2024 is één nieuwe lening aangetrokken voor een bedrag van in totaal € 5,0 miljoen, terwijl er ruim € 5,2 miljoen is afgelost op leningen.

2.4.4. Kasgeldlimiet

Onder kasgeldlimiet wordt verstaan het maximale bedrag dat een gemeente met kortlopend krediet mag financieren. Dit kan bijvoorbeeld door ‘rood’ staan bij de bank of door het aangaan van kasgeldleningen. Wettelijk is vastgesteld dat de kasgeldlimiet 8,5% van de jaarbegroting (exclusief BTW) is. De gemeente is verplicht om per kwartaal de kasgeldlimiet te toetsen en de provincie hiervan verslag te doen. In het jaarverslag wordt verantwoord of de geraamde kasgeldlimiet is overschreden.

Kasgeldlimiet op basis van begroting 2024

Omvang begroting	€ 42.121.000
Toegestane limiet	8,50%
Ruimte kasgeldlimiet	€ 3.580.285

In 2024 is de kasgeldlimiet niet overschreden, hetgeen betekent dat het totaal aan korte schulden (kwartaalgemiddelde) niet groter was dan € 3.580.285. De kwartaalsaldi bedroegen: -/- € 2.409.970 (1e kwartaal), -/- € 4.643.387 (2e kwartaal), -/- € 3.651.462 (3e kwartaal) en -/- € 2.818.347 (4e kwartaal).

2.4.5. Renterisiconorm

De renterisiconorm op basis van de Wet FIDO heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. Dit is vooral van belang bij stijgende rentepercentages omdat dan de rentekosten bij herfinanciering stijgen. De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Er mag dus maximaal 1/5e deel van de langlopende schulden aan rentegevoeligheid onderhevig zijn. In 2024 is de renterisiconorm niet overschreden.

Renterisiconorm *(bedragen x € 1.000)*		Begroting 2024 *(primitieve begr.)*	Rekening 2024
1	Renteherzieningen	0	0
2	Aflossingen	4.313	5.230
3	Renterisico (1+2)	4.313	5.230
4a	Begrotingstotaal	42.121	63.166
4b	Percentage regeling	20%	20%
4	Renterisiconorm (20% van het begrotingstotaal)	8.424	12.633
5a	Ruimte onder de renterisiconorm (4>3)	4.111	7.403
5b	Overschrijding van de renterisiconorm (3>4)		

EMU-saldo

Het Economische en Monetaire Unie (EMU)- saldo is het vorderingensaldo van de totale overheid (Rijk, decentrale overheden en premie gefinancierde sectoren zoals zorg en sociale zekerheid). Het EMU-tekort mag maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) bedragen. Hiermee wil men voorkomen dat de overheidsfinanciën van de EMU-landen ontsporen. Zolang de uitkomst van onderstaand overzicht positief is, levert de gemeente geen bijdrage aan een (te) hoog Europees overheidstekort.

Emu saldo

Voor gemeenten worden op basis van begrotingstotalen individuele EMU-referentiewaarden berekend. Voor Reusel-De Mierden is de laatst bekende referentiewaarde 2024 (bron: decembercirculaire 2023 bijlage 4.3) berekend op € 1.938.000,-. In deze referentiewaarde is tevens het gemeentelijke aandeel in het EMU-saldo van gemeenschappelijke regelingen verdisconteerd. De referentiewaarde is dan ook geen norm, maar meer een indicator. Pas als nationaal blijkt dat gemeenten het plafond van het EMU-tekort gaan overschrijden, kan van gemeenten worden gevraagd het individuele EMU-tekort van de lopende begroting te verminderen.

EMU-saldo		**x € 1000,-**	**x € 1000,-**
		Volgens begroting 2024	Jaarrekening 2024
1.	Exploitatiesaldo **vóór** toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-343	2.776
2.	Mutatie (im)materiële vaste activa	1.359	7.161
3.	Mutatie voorzieningen	272	1.794
4.	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-539	-1.346
5.	Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	0	0
Berekend EMU-saldo (=1-2+3-4-5)		**-891**	**-1.245**

2.5. Verbonden partijen

2.5.1. Algemeen

Een verbonden partij is een instelling, buiten de eigen organisatie, waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft (Bbv, art. 1b).

Met een zetel in het bestuur van een instelling of met stemrecht heeft de gemeente een ‘bestuurlijk belang’. Onder een ‘financieel belang’ wordt verstaan het ter beschikking stellen van middelen die de gemeente kwijtraakt bij faillissement van de verbonden partij of die bij financiële problemen van de verbonden partij op de gemeente verhaald kunnen worden.

We kunnen een verbonden partij zien als één van de drie vormen waarmee gemeenten hun taken (laten) uitvoeren: door een eigen dienst, een commerciële partij of door een verbonden partij.
Er kan een aantal redenen zijn, waarom een gemeente samenwerkt met een verbonden partij. Bijvoorbeeld vanwege de mogelijkheden van spreiding van risico’s over de verschillende deelnemers
of om een efficiëntere uitoefening van een wettelijke taak te realiseren.

De gemeente blijft verantwoordelijk voor het realiseren van de beoogde doelstellingen in de programma’s. De raad dient hiervoor kaders te stellen en de verbonden partijen te controleren op de realisatie van de doelstellingen. Naast bovengenoemde taken is deze paragraaf belangrijk voor de raad vanwege de kosten en de financiële risico’s die de gemeente kan lopen met verbonden partijen.

De wijze waarop de raad in voldoende mate invloed kan hebben op verbonden partijen is onderwerp van voortdurende aandacht. Mogelijke verbeteracties vinden mede plaats op basis van rekenkameronderzoek en landelijke ontwikkelingen.

2.5.2. Onderscheid gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en privaatrechtelijke verbondenheden

Op een aantal gebieden is binnen de gemeente sprake van verbonden partijen. Het belangrijkste onderscheid dat daarbij gemaakt kan worden, is dat in gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en andere privaatrechtelijke verbondenheden.

Bij gemeenschappelijke regelingen betaalt onze gemeente jaarlijks een bedrag voor exploitatiekosten van die gemeenschappelijke regeling naar rato van deelname in de regeling. Evenals bij stichtingen is bij de oprichting bijgedragen in de oprichtingskosten. Naar rato van de bijdragen loopt onze gemeente risico in een eventueel liquidatiesaldo van een gemeenschappelijke regeling/stichting. Verder lopen wij het risico dat een andere partij, die deelneemt in een gemeenschappelijke regeling/stichting, uittreedt. Op dat moment zal die partij uittreedkosten moeten betalen, die meestal bestaan uit kosten in de vorm van wachtgelden aan personeel. Voor de achterblijvende deelnemende partijen zal de bijdrage in de exploitatiekosten dan veelal stijgen, doordat algemene kosten, bijvoorbeeld overheadkosten, over minder deelnemers omgeslagen kunnen worden. Ook kan het draagvlak van een gemeenschappelijke regeling/stichting verminderen bij uittreding van een partner. Een volgend risico is er voor ons wanneer wij zelf uit een gemeenschappelijke regeling stappen. Op dat moment zijn wij ook verplicht tot het betalen van de eerder genoemde kosten.

Via de afvaardiging van leden in besturen van gemeenschappelijke regelingen kunnen risico’s beïnvloed worden. De stem van de gemeente is meestal naar rato van de verhouding ten opzichte van het totaal aantal bestuursleden.

Naast gemeenschappelijke regelingen/stichtingen heeft onze gemeente ook belangen in partijen op privaatrechtelijke grondslag. Het financiële risico van dit soort belangen is beperkt tot de waarde van de effecten c.q. de geaccepteerde verantwoordelijkheid.

2.5.3. Overzicht verbonden partijen

Hieronder volgt een overzicht van de verbonden partijen van onze gemeente.
Naast het openbaar belang worden ook de relevante ontwikkelingen toegelicht.

Naam: Vestigingsplaats:	GGD Brabant-Zuidoost Eindhoven		
Relatie programma:	Programma 6: Sociaal Domein		
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.		
Openbaar belang:	Belangenbehartiging op het gebied van gezondheidszorg.		
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2024:		€ 567.000
	Eigen vermogen (1-1-2024 / 31-12-2024):*	€ 6.957.000	€ 7.746.000
	Vreemd vermogen (1-1-2024 / 31-12-2024):*	€ 35.036.000	€ 29.551.000
	**Geprognosticeerde balans* *Ingeschat resultaat 2024: € 1.464.000*		
Ontwikkelingen en risico's:	Het jaar 2024 is een bewogen jaar geweest. De impact van Covid-19 was in 2024 veel kleiner dan in de vier jaren ervoor maar dat neemt niet weg dat de GGD ook in 2024 een substantiële inspanning heeft verricht om de effecten van Covid-19 te minimaliseren door de Covid-19 vaccinatiecampagne uit te voeren en de pandemische paraatheid van de GGD te versterken voor toekomstige grote uitbraken van infectieziekten. Bij de meeste reguliere diensten van de GGD is de productiviteit weer op het niveau gekomen van de periode voor Covid-19. Het volume contracttaken is gestegen t.o.v. voorgaande jaren onder andere door de inspanningen die de GGD verricht in het kader van IZA & GALA en de start van STORM. De komende jaren heeft de GGD meer ruimte voor procesverbeteringen en vernieuwingen. Het opgebouwde wendbaarheidsbudget zal de komende jaren met name ingezet worden voor de noodzakelijke vernieuwing van de Jeugdgezondheidszorg.		

Naam: Vestigingsplaats:	Kempisch Bedrijvenpark (KBP) Bladel		
Relatie programma:	Programma 3: Economie		
Bestuurlijk belang:	Vertegenwoordiging in dagelijks en algemeen bestuur.		
Openbaar belang:	Het ontwikkelen en realiseren van een kwalitatief hoogwaardig en uit financieel-economisch oogpunt aanvaardbaar bedrijvenpark gelegen binnen het rechtsgebied, binnen de door het bevoegd gezag te stellen ruimtelijke en andere publiekrechtelijke randvoorwaarden. Bovenstaande met inachtneming van de nader te formuleren sectorale doelstellingen en uitganspunten.		
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2024:		€ 0
	Eigen vermogen (1-1-2024 / 31-12-2024):*	€ 456.000	€ 0
	Vreemd vermogen (1-1-2024 / 31-12-2024):*	€ 12.995.000	€ 0
	Resultaat 2024: **Geprognosticeerde balans* De betrokkenen participeren risicodragend in de realisatie van het plan. Eventuele verliezen of winsten worden gelijkelijk door de gemeenten gedragen of over de deelnemende gemeenten verdeeld. Actuele grondexploitatieberekeningen tonen aan dat exploitatie sluitende is. Er wordt geen voorziening voor negatieve exploitatie nodig geacht.		€ 810.000
Ontwikkelingen:	In 2023 zijn de laatste kavels op het KBP verkocht. Eén levering van een bedrijfskavel vond nog plaats in 2024. In december 2023 heeft het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling KBP het liquidatieplan en liquidatiebegroting vastgesteld. Op basis van de eindverantwoording zal het KBP in 2025 een laatste winstuitkering uitbetalen, waarvan de gemeente Reusel de Mierden naar verwachting € 205.000,- ontvangt. De winstuitkering is als baat opgenomen in de jaarrekening 2024 van de gemeente Reusel de Mierden.		
Risico's:	Er zijn geen risico's.		

Naam: Vestigingsplaats:	Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK) Reusel
Relatie programma:	Programma 0: Bestuur en ondersteuning / diversen voor programmakosten.
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen en dagelijks bestuur.
Openbaar belang:	Het, met behoud van de huidige bestuurlijke schaal, vergroten van de bestuurskracht door bundeling van ambtelijke expertise op strategisch, tactisch en operationeel niveau, met als resultaat verhoogde kwaliteit, continuïteit en efficiëntie.
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2024: € 3.657.410 Eigen vermogen (1-1-2024 / 31-12-2024): € 19.814 € -382.271 Vreemd vermogen (1-1-2024 / 31-12-2024): € 9.624 € 290.025 Resultaat 2024: - 606.000
Ontwikkelingen:	De focus lag in 2024 op goed werkgeverschap en organisatieontwikkeling tot een blijvende goede en professionele dienstverlening. De arbeidsmarkt blijft krap en het ziekteverzuim was relatief hoog. Voor SSC lag de nadruk op veiligheid, datagedreven werken, open overheid en kantoorautomatisering (Microsoft365). Voor MD was dat de voorbereiding inkomensafhankelijke bijdrage Wmo, introductie Pgb 2.0, eenmalige energietoeslag, schuldhulpverlening, het beleggen van uitvoering bijzondere bijstand en beschikbaarheid van meer sturingsinformatie. Daarbij waren de stijgende programmakosten (Wmo, jeugdhulp en schuldhulpverlening) een belangrijk aandachtspunt.
Risico's:	Afdeling MD ziet een toenemend aantal aanvragen Wmo en toenemende complexiteit en aantal schuldhulp- en jeugddossiers. Vacatures bij zowel MD als SSC zijn moeilijk in te vullen.

Naam: Vestigingsplaats:	Metropoolregio Eindhoven (MRE) Eindhoven
Relatie programma:	Programma 0: Bestuur en ondersteuning Programma 3: Economie Programma 5: Sport, cultuur en recreatie (RhcE)
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Openbaar belang:	Samenwerkingsverband tussen 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant. Het takenpakket is vastgelegd in artikel 4 van de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven. Strategische bestuurlijke samenwerking op de thema's Economie (inclusief uitvoering Stimuleringsfonds en betaalautoriteit Brainport Development NV), Landelijk gebied, Energietransitie, Mobiliteit (incl. GGA) en Ruimte en wonen. Het fungeren als archiefbewaarplaats van de overgebrachte archieven van de overheidsorganen binnen de regio Zuidoost-Brabant, met uitzondering van de gemeente Gemert-Bakel. Nazorg van de voormalige stortplaats Gulbergen en ontwikkeling van het Landgoed.
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2024 (incl. Brainport en stimuleringsfonds) € 139.000 Gemeentelijke bijdrage 2024 RhcE € 57.000 Eigen vermogen (1-1-2024 / 31-12-2024):* € 13.903.000 € 20.597.000 Vreemd vermogen (1-1-2024 / 31-12-2024):* € 21.121.000 € 21.827.000 **Geprognosticeerde balans* Ingeschat resultaat 2024: € 629.000.
Ontwikkelingen:	**Algemeen** • Met het besluit de organisatieonderdelen niet te ontvlechten is in 2024 gestart met het samenvoegen en opnieuw inrichten van de ondersteuning binnen de organisatie. Hiermee wordt op termijn een efficiencyslag beoogd die nodig is om alle taken uit te kunnen voeren. In 2024 is een kwartiermaker aangesteld om deze herinrichting vorm te geven. Dit project wordt in 2025 verder afgerond. • Vanwege de komst van meerdere fondsen naar de Regio is er een toegenomen vraag naar fondsmanagement. In 2024 is daarom besloten hier extra middelen voor vrij te maken en een verzwaring aan te brengen. Er is een extra administratief medewerker geworven en de functies in de financiële kolom zijn herzien en verzwaart. De invulling hiervan zal in 2025 worden afgerond. **Dienst Metropoolregio Eindhoven** • De capaciteitsuitbreiding van de werkorganisatie MRE met 12 fte is in 2024 afgerond op een enkele moeilijk vervulbare functie na. In 2024 is daarnaast een nieuw management gestart. Naar aanleiding van de groei en het niet ontvlechten van de organisatie is een nieuw organisatiemodel ingevoerd met een algemeen directeur met daaronder 3 managers voor de

	verschillende organisatie-onderdelen, MRE, RHC-e en bedrijfsbureau. • Met de groei van de organisatie en de werkzaamheden is goed inkopen belangrijker geworden. We komen gemakkelijker aan aanbestedingsgrenzen. Hiervoor zijn workshops georganiseerd om de kennis van aanbesteden in de organisatie te vergroten. • In 2024 zijn voorbereidingen getroffen, onder andere door aanbestedingen uit te voeren, om begin 2025 het printerpark en de hardware te vervangen. **Dienst Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCe)** • Het Programma 2024 is beleidsmatig uitgevoerd volgens planning. **Gulbergen** • Het golfterrein op Landgoed Gulbergen is per 1 maart 2024 in erfpacht uitgegeven aan Libéma, de nieuwe eigenaar van Gulbergen BV. Onderdeel van deze overeenkomst is de verkoop van de opstallen op het golfterrein. Dit resulteert in een desinvestering van € 561.155. Onder aftrek van de boekwaarde levert dit een incidentele opbrengst op van € 2,8 miljoen
Risico's:	Op basis van de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen Metropoolregio Eindhoven (vastgesteld AB juli 2018) wordt bepaald wat de organisatie onder risicomanagement verstaat en welke uitgangspunten hierbij worden gehanteerd. Tevens is bepaald welke risico's door de Metropoolregio Eindhoven worden gedragen en welke door de deelnemende gemeenten. Als uitwerking van de nota zijn voor de organisatie de risico's in beeld gebracht, geclassificeerd en financieel inzichtelijk gemaakt. Jaarlijks worden bij het opstellen van de begroting en jaarrekening deze risico's opnieuw beoordeeld. De huidige stand van de algemene reserves is voldoende om deze risico's af te dekken.

Naam: Vestigingsplaats:	Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) Eindhoven		
Relatie programma:	Programma 1: Veiligheid		
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.		
Openbaar belang:	Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) is een organisatie waarin de brandweer en de geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) samenwerken om incidenten en rampen te voorkomen, te beperken en te bestrijden. VRBZO is een samenwerkingsverband tussen 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant. Taken op het terrein van brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en crisisbeheersing. Het wettelijk kader wordt gevormd door de Wet veiligheidsregio's.		
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2024:		€ 893.000
	Eigen vermogen (1-1-2024 / 31-12-2024):*	€ 2.251.000	€ 3.262.000
	Vreemd vermogen (1-1-2024 / 31-12-2024):*	€ 29.829.000	€ 30.215.000
	**Geprognosticeerde balans* Ingeschat resultaat 2024: € -705.000. (negatief)		
Ontwikkelingen:	Belangrijkste ontwikkelingen 2024: VRBZO constateerde dat zij al enige tijd niet kan voldoen aan eisen en verwachtingen, die aan een veiligheidsregio mogen worden gesteld. De organisatie heeft lange tijd met moeite kunnen en willen voldoen aan deze vereisten en verwachtingen. Er zijn grote zorgen over de bedrijfscontinuïteit, op onderdelen wordt niet of onvoldoende voldaan aan wettelijke vereisten en er is onvoldoende slagkracht voor het uitvoeren van reguliere werkzaamheden. Het gaat hierbij met name om de vakbekwaamheid bij de brandweer, capaciteit bij de brandweer (zowel vrijwillige als beroepskrachten) en om taken op het gebied van ICT in de bedrijfsvoering. Lange tijd is getracht om binnen de bestaande middelen te voldoen aan de minimale vereisten. Maar blijven zoeken naar nog enige ruimte in de begroting is niet langer mogelijk en verantwoord. Deze constateringen deelden we met het Algemeen Bestuur en ook met de raden. Via o.a. raadsinformatie bijeenkomsten werden zij over de situatie geïnformeerd. Het bestuur gaf opdracht om het beeld te concretiseren. Deze bestuurlijke opdracht is uitgewerkt, waarvan de 1e deelopdracht (voldoen aan wet- en regelgeving) door het Algemeen Bestuur is vastgesteld en verwerkt in een begrotingswijziging, welke ter zienswijze is aangeboden aan de raden. Eind 2022 gaf het Rijk aan dat zij extra BDuR gelden beschikbaar stellen voor de veiligheidsregio voor de versterking van het domein van		

	crisisbeheersing en informatiemanagement. Voor VRBZO was dat een extra structureel bedrag van € 1,75 miljoen in 2024. Op basis van de Landelijke Agenda Crisisbeheersing werken we aan de versteviging van crisisbeheersing en informatiemanagement. Zo hebben we in 2024 diverse nieuwe medewerkers aangenomen op deze vakgebieden. Ook in 2025 gaan we verder met de uitvoering van de landelijke agenda. In 2024 is het regionaal risicoprofiel in concept opgeleverd en ter zienswijze aan de gemeenteraden voorgelegd. Daarnaast hebben we in diverse trainingen en informatiesessies het nieuwe regionale crisisplan geïmplementeerd. In oktober 2024 startte Marijke Wilms als nieuwe directeur bij VRBZO. Vooruitkijkend naar 2025 zijn we vooral bezig met de uitvoering van de bestuurlijke deelopdracht 1: het voldoen aan wet- en regelgeving. We moeten hierbij stappen zetten in het op orde brengen van de brandweer en bedrijfsvoering.
Risico's:	In de paragraaf Risicobeheersing en weerstandsvermogen van de Begroting 2023 van de VRBZO zijn de risico's en de bijbehorende weerstandcapaciteit benoemd. In de jaarstukken 2024 VRBZO is deze paragraaf geactualiseerd.

Naam: Vestigingsplaats:	Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB) Eindhoven		
Relatie programma:	Programma 7: Volksgezondheid en milieu Programma 8: VHROSV		
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur en dagelijks bestuur		
Openbaar belang:	Belangenbehartiging op het gebied van: ▪ Uitvoeren verplichte taken uit het landelijke basistakenpakket op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving; ▪ Advisering over verzoektaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.		
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2024:		€ 662.610
	Eigen vermogen (1-1-2024 / 31-12-2024):*	€ 2.481.000	€ 4.183.000
	Vreemd vermogen (1-1-2024 / 31-12-2024):*	€ 7.806.000	€ 4.907.000
	**Geprognosticeerde balans* *Ingeschat resultaat 2024: € 522.000*		
Ontwikkelingen:	Op 16 januari 2025 hebben Rijk, VNG, IPO, Unie van Waterschappen en Omgevingsdienst NL de Samenwerkingsafspraken ondertekend die er toe strekken dat opvolging wordt gegeven aan de producten en aanbevelingen die in het Interbestuurlijk Programma Versterking stelsel VTH zijn vastgesteld. Het ministerie van I&W heeft de Tweede Kamer daarnaast toegezegd wetgeving voor te bereiden om die afspraken minder vrijblijvend te maken. Op 19 december 2024 heeft het algemeen bestuur opdracht gegeven om hiervoor concrete voorstellen te doen. Op 19 december 2024 heeft het algemeen bestuur ook ingestemd met de Meerjaren ontwikkelaanpak Dit is de uitwerking van de Meerjarenvisie 2023-2027. Naast de producten en aanbevelingen uit het IBP VTH gaat het om ontwikkelopgaven die moeten leiden tot een kwaliteitsverbetering op de uitvoering van de VTHA inclusief de bedrijfsvoering die daarvoor nodig is. De stikstofproblematiek en alle (juridische) ontwikkelingen daaromtrent hebben invloed gehad op de cijfers 2024. Mogelijke effecten van de recente jurisprudentie voor de uitvoering van de VTH-taken worden in beeld gebracht, het is nog niet helemaal duidelijk welk effect deze ontwikkelingen in 2025 en de jaren daarna hebben.		
Risico's:	Ten behoeve van Ontwerpbegroting 2026 en jaarrekening 2024 zijn de risico's opnieuw geïnventariseerd. Deze inventarisatie is opgenomen in bijlage C. Uit deze inventarisatie blijkt dat de verwachtingswaarde van de risico's met de grootste potentiële impact € 1.594.000 bedraagt. De algemene reserve van de ODZOB bedraagt per ultimo 2024 € 1.500.000. Dat is minder dan bovenstaande verwachtingswaarde van de risico's. Dit is een aandachtspunt dat zal worden meegenomen in de besluitvorming rondom de jaarstukken 2024		

Naam: Vestigingsplaats:	KempenPlus Bladel
Relatie programma:	Programma 6: Sociaal domein
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in het bestuur.
Openbaar belang:	Uitvoering van taken op het gebied van sociale werkvoorziening ingevolge de Wsw, Werk en Inkomen (m.u.v. bijzondere bijstand) ingevolge de Participatiewet, Ioaw, Ioaz en Bbz.

Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2024:		€ 4.313.165
	Eigen vermogen (1-1-2024 / 31-12-2024):*	€ 8.378.000	€ 4.512.000
	Vreemd vermogen (1-1-2024 / 31-12-2024):*	€ 12.362.000	€ 17.569.000
	Geraamd resultaat 2024: € 873.000		
Ontwikkelingen en risico's:	Het afgelopen jaar stond in het teken van samenwerking, innovatie en veerkracht. Samen met de partners, waaronder gemeenten, werkgevers en maatschappelijke organisaties, heeft KempenPlus zich ingezet om kansen te creëren voor mensen die extra ondersteuning nodig hebben. Dit deden ze door maatwerk te leveren, verbindingen te leggen en concrete oplossingen te bieden voor de uitdagingen waar onze doelgroep voor staat. Terugkijkend op 2024 is te zien dat KempenPlus aan meer cliënten dienstverlening heeft geleverd dan in het jaar daarvoor. De toename wordt voor een belangrijk deel verklaard door de groei op inburgering. Het aantal Buig clienten steeg met 2% en blijft daarmee nog steeds significant onder de landelijke gemiddelden. Nieuwe taken voor KempenPlus waren de uitvoering van de Bijzondere Bijstand en de Regeling 18+. In samenwerking met de GRSK werd de uitvoering georganiseerd. In 2024 werd besloten om de GR te wijzigen, waardoor de Leefgeldregeling Oekraine en de inning van de eigen bijdragen van Oekrainers met ingang van 2025 als taken zijn belegd bij KempenPlus. Het aantal personen uit doelgroepen, dat in dienst is bij KempenPlus blijft stabiel, doordat de uitstroom op Sw wordt gecompenseerd door instroom van andere doelgroepen. Volgens benchmarks die in 2024 werden uitgevoerd door Cedris en door Divosa presteert KempenPlus zonder meer goed. Doorontwikkeling van de dienstverlening is een continu proces bij KempenPlus. In 2024 werd invulling gegeven aan de verdere ontwikkeling van de organisatie. KempenPlus investeerde in medewerkers, relaties met gemeenten, raden, partners, organisatie en in systemen. In 2024 besloot het bestuur van KempenPlus om met advisering door Berenschot een vervolg te geven aan de strategische verkenning die een jaar eerder was ingezet. De opdracht aan Berenschot is gericht op de vraag op welke wijze de dienstverlening door KempenPlus kan worden geoptimaliseerd. Oplevering van advies en besluitvorming door het bestuur wordt in het eerste kwartaal van 2025 verwacht. De deelnemende gemeenten hebben ook een adviesvraag uitgezet bij Berenschot. Deze vraag, genaamd scope 2, gaat over de optimale uitvoering van de taken in het sociale domein. Daarmee gaat deze vraag ook over de taken die nu door GRSK worden uitgevoerd. Voor het opvangen van eventuele risico's houdt KempenPlus een weerstandsvermogen aan.		

Naam: Vestigingsplaats:	Stichting Regionaal Bureau Inkoop en aanbestedingen Zuidoost Brabant (Bizob) Oirschot		
Relatie programma:	Programma 0: Bestuur en ondersteuning		
Bestuurlijk belang:	Bizob is een stichting en wordt aangestuurd door de gemeenten en aangesloten organisaties. Het bestuur wordt gevormd door een afvaardiging van twee bestuurders per regio. De zittingsduur voor bestuurders is vier jaar. De voorzitter van het bestuur is een burgemeester en heeft een zittingsduur van zes jaar. Daarnaast worden twee secretarissen toegevoegd aan het bestuur. Tevens neemt vanuit elke aangesloten gemeente één bestuurder deel in de Vergadering van Aangeslotenen.		
Openbaar belang:	Bizob zet zich in voor ruim 35 gemeenten en publieke organisaties als strategisch partner voor inkoop en aanbestedingen. In nauwe samenwerking met de gemeente Reusel-De Mierden regelt Bizob inkoop, aanbestedingen, contractmanagement en contractbeheer voor het sociaal domein, openbare ruimte, bedrijfsvoering en ICT. Het doel is het behalen van voordeel voor alle bij Bizob aangesloten organisaties. De inkoopsamenwerking gaat verder dan het bundelen van inkoopvolumes. Door samenwerking wordt kennis opgebouwd van producten, markten en bedrijven, waardoor transactiekosten en inkooprisico's verminderen en de professionaliteit van de inkoopfunctie toeneemt.		
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2024:		€ 100.000
	Eigen vermogen (1-1-2024 / 31-12-2024):	€ 1.302.202	€ 600.123 excl.res. 2024
	Vreemd vermogen (1-1-2024 / 31-12-2024):	€ 1.973.315	€1.831.769
	Resultaat 2024:		€ 1.343.604
Ontwikkelingen en risico's:	In 2024 werkte Bizob samen met onze aangesloten organisaties aan meer dan 1.450 aanbestedingstrajecten. Bizob blijft sterk inzetten op collectieve inkoop, omdat we samen aanzienlijke voordelen kunnen behalen en inkoopkosten kunnen verlagen. In		

	totaal zijn er 42 trajecten collectief opgepakt en 330 collectieve contracten afgesloten met een waarde van € 223 miljoen. Daarnaast hebben Bizob en VNG Realisatie de handen ineengeslagen voor een landelijke collectieve aanbesteding voor Cyberweerbaarheid, voortbouwend op de succesvolle aanbesteding voor Monitoring en Responsediensten in 2023 voor 127 gemeenten en gemeentelijke organisaties in Nederland. De structurele krapte op de arbeidsmarkt, ook voor gemeenten en publieke organisaties, maakt het lastig om op alle gebieden specialisten in huis te halen. In 2024 ondersteunde Bizob de aangesloten organisaties met vakspecialisten voor de inkoop van specifieke producten of gebieden en leverde waar nodig tijdelijke ondersteuning. Om partners op de hoogte te houden van actuele ontwikkelingen op het gebied van inkoop, organiseerde het Bizob Expertise Centrum regelmatig korte informatiesessies (Uurtje over...). MVOI staat bij Bizob, net als in vele coalitieakkoorden, hoog op de ambitieladder. In 2024 werd bij 81% van de aanbestedingen rekening gehouden met het milieu (o.a. circulaire inkoop) en bij 69% werd social return toegepast. Samen met de regiogemeenten is een zero emissie gunningsmethodiek geïmplementeerd. Bij bijna 75% van de bij Bizob aangesloten organisaties is er een aanbesteding in de markt gezet waarin deze methodiek is toegepast. Tot slot organiseerde Bizob, samen met VNG, twee bijeenkomsten over het versnellen van de verduurzaming van maatschappelijk vastgoed. Om de positie van het lokale en regionale MKB te verbeteren, organiseerde Bizob in 2024 verschillende ondernemersbijeenkomsten waarin aandacht werd besteed aan de mogelijkheden voor lokale ondernemers om zaken te doen met de gemeente. Daarnaast organiseerde Bizob kwartaalsessies met Bouwend Nederland, waar opdrachtgevers en -nemers in de bouwsector elkaar ontmoetten om over actuele thema's te praten, zoals contractvormen, het afstemmen van vraag en aanbod en het borgen van duurzaamheid binnen een aanbesteding. In 2024 werd 67% van de aanbestedingen die door Bizob zijn begeleid, gegund aan het MKB en 44% aan lokale of regionale bedrijven.

Naam: Vestigingsplaats:	NV Bank Nederlandsche Gemeenten (BNG) Den Haag		
Relatie programma:	Programma 0: Bestuur en ondersteuning		
Bestuurlijk belang:	Aandeelhouder (zeer beperkt aandeel)		
Openbaar belang:	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.		
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2024:		€ 0
	Eigen vermogen (1-1-2024 / 31-12-2024):	€ 4.721 mln	€ 4.777 mln
	Vreemd vermogen (1-1-2024 / 31-12-2024):	€ 107.459 mln	€ 110.819 mln
	Resultaat 2024: € 294 mln.		
Risico's	Wij verwachten dat gedurende het begrotingsjaar zich geen veranderingen voordoen in de belangen van aandeelhouders in BNG Bank. De BNG wordt door beleggers onverminderd als één van de veiligste banken ter wereld beschouwd. Het uit te keren dividend blijft een prognose, omdat de bank geen voorspelling kan doen over de ontwikkeling van de ongerealiseerde marktwaardeontwikkelingen.		

Naam: Vestigingsplaats:	NV Brabant Water 's-Hertogenbosch		
Relatie programma:	Raakt diverse programma's.		
Bestuurlijk belang:	Aandeelhouder (zeer beperkt aandeel)		
Openbaar belang:	Het leveren van water en het in stand houden van de benodigde infrastructuur om water te distribueren.		
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2024:		€ 0
	Eigen vermogen (1-1-2023 / 31-12-2023):*	€ 690 mln	€ 699 mln
	Vreemd vermogen (1-1-2023 / 31-12-2023):*	€ 585 mln	€ 619 mln
	**Jaarrekening 2023 (cijfers 2024 nog niet beschikbaar)*		

Naam: Vestigingsplaats:	Stichting Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost Helmond		
Relatie programma:	Programma 1. Veiligheid		
Bestuurlijk belang:			
Openbaar belang:	Het ondersteunen van de gemeenten bij zeer complexe zorg-/veiligheidscasussen en het bevorderen van de integrale samenwerking tussen partners.		
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2024:		€ 4.500
	Eigen vermogen (1-1-2024 / 31-12-2024):	€ nnb	€ nnb
	Vreemd vermogen (1-1-2024 / 31-12-2024):	€ nnb	€ nnb
	Geraamd resultaat 2024:*		€ nnb
Ontwikkelingen:	Er wordt uitvoering gegeven aan de landelijke meerjarenagenda zorg- en veiligheidshuizen 2021-2024. Daarbij is ruimte voor regionale invulling en inkleuring van de (basis-)taken. Daarbij wordt de AVE aanpak veelal gebruikt als uitgangspunt voor de samenwerking, waardoor duidelijk is welke taken iedere organisatie heeft in iedere fase. In 2024 wordt verder ingezet op het bestaande dienstverleningspakket zoals dat recent door het ZVHBZO is uitgebreid. Daarbinnen vallen de volgende taken: - Casuïstiek-op-maat; procesregie in complexe casuïstiek met een knelpunt en een veiligheidsrisico; - de PGA Radicalisering, deze is gericht op personen die (mogelijk) radicaliseren; - de PGA Jeugd, die zich richt op jongeren met overlastgevend en/of crimineel gedrag; - de PGA Personen met onbegrepen gedrag, die een gevaar (kunnen) zijn voor zichzelf of de omgeving; - MDA++, gericht op huishoudens waarin het niet lukt om de cirkel van geweld duurzaam te doorbreken. Na de (door)ontwikkeling van dit dienstenpakket staat 2024 in het teken van het uitvoeren van de genoemde dienstverlening. De organisatie gaat hiervoor zelfstandig personeel in dienst nemen om de continuïteit van de bedrijfsvoering te borgen en de kosten te verlagen. Dat kon voorheen enkel op basis van detachering of payroll. Verder wordt projectmatig ingezet op het vereenvoudigen en versterken van de regionale samenwerking tussen bestuur, zorg en veiligheid in Oost-Brabant. Die samenwerking is erg complex en er is sprake van een enorme bestuurlijke en operationele overlegdrukte.		
Risico's:	Door wisselingen in de organisatie en krapte op de arbeidsmarkt bestaat het risico dat de bezetting van het Zorg- & Veiligheidshuis niet snel genoeg op sterkte komt óf dat er langere tijd geïnvesteerd moet worden om nieuwe medewerkers op te leiden en in te werken. Daarmee zouden de activiteiten onder druk komen te staan. Het is voor het ZVHBZO van belang om focus te houden op de bestaande activiteiten en het verder optimaliseren daarvan. Hiermee komt er stabiliteit in de organisatie die afgelopen jaren door wisselingen in de bezetting en introductie van nieuwe thema's onder druk heeft gestaan. Wanneer partners eventueel dringend verzoeken om toch nieuwe taken op te pakken kan dat verstorend werken.		

2.6. Onderhoud kapitaalgoederen

2.6.1. Algemeen

Onderhoudslasten worden gemaakt om een kapitaalgoed in goede, oorspronkelijke staat te houden, zodat het naar behoren kan functioneren. Onderhoudslasten zijn dus niet van invloed op de vastgestelde gebruiksduur of afschrijvingstermijn. Het is van belang om inzicht te hebben in de beleidskaders omtrent dat onderhoud. Die beleidskaders zijn er zowel inhoudelijk als financieel-administratief. Inhoudelijk gaat het dan bijvoorbeeld om het vastgestelde onderhoudsniveau. Dit is het eindresultaat van enerzijds de kwaliteit die we voor ogen hebben en anderzijds de budgettaire mogelijkheden.

Er is ook een financieel beleidskader. Dat gaat over de mate waarin financiële ruimte wordt gecreëerd voor onderhoud en vervanging van kapitaalgoederen. Hiervoor gelden de volgende 'spelregels'.
Alle vaste activa worden tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs geactiveerd met uitzondering van investeringen in de openbare ruimte die via de grondexploitatie worden verhaald.

Op vaste activa met een beperkte levensduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de toekomstige gebruiksduur. Een uitzondering hierop is de afschrijvingsduur van immateriële vaste activa (bijvoorbeeld een bestemmingsplan). Deze worden incidenteel ten laste gebracht van de exploitatie. Het beleid rond afschrijving is vastgelegd in een beleidsnota.

In de Nota reserves, voorzieningen en afschrijvingsbeleid 2020 zijn de afschrijvingstermijnen opgenomen. Deze zijn in 2021 aangevuld met vastgesteld afschrijvingstermijnen voor groenvoorzieningen (incl. bomen).

Soort investering	Termijn in jaren	Soort investering	Termijn in jaren
Gebouwen (permanent)	40	Riolering (excl. pompen/gemalen/drukriool)	50
Gebouwen (semipermanent)	15	Technisch installaties (w.o. pompen enz.)	15
Inrichting	15	Wegen (aanleg, reconstructie) en waterkunde	40
Groen (korte levensduur)	40	Straatmeubilair	25
Groen (lange levensduur)	80	Straatverlichting (masten)	40
Hardware	4	Straatverlichting (armaturen)	20
Software	6	Speeltoestellen / sportattributen	15
Kunststof (gras)velden/banen: ondergrond	40	Vervoermiddelen	10
Kunststof (gras)velden/banen: toplaag	20	Machines	10

2.6.2. Wegen en verkeer

In 2017 is door de raad het 'Wegenbeleidsplan 2018-2027' vastgesteld. Onze gemeente hanteert in lijn met de wettelijke en maatschappelijke verplichtingen een sobere doch doelmatige kwaliteitsnorm voor haar wegbeheer met een gezonde balans in kwaliteit en kosten. De kwaliteitsnorm van de gemeente sluit hierbij 1 op 1 aan op kwaliteitsniveau C van de relevante CROW publicatie. Daarbij sturen we op het beheersen van risico's (veiligheid en kapitaalvernietiging) van het gehele wegenareaal en maken geen differentiatie in wegtypen of gebieden. Het wegenbeheerplan bevat de onderhoudscijfers voor een looptijd van 10 jaren, waarbij de eerste 5 jaren meer gespecificeerd zijn berekend. Voor de laatste 5 jaren (2023 t/m 2027) van het plan is de dotatie berekend op € 472.500 per jaar. Uit de actualisatie, die begin januari 2025 afgerond wordt, moet blijken of de gereserveerde gelden voldoende zijn. Op dit moment heeft de gemeente inzicht in het feit dat er een onderhoudsachterstand aanwezig is van € 725.000. Dit bedrag wordt nader becijferd in het nieuwe wegenbeheerplan dat medio januari 2025 in de raad behandeld zal worden In 2024 is het wegenbeheerplan opgesteld en in december via B&W naar de gemeenteraad voor besluitvorming gestuurd. Het gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP) vormt het bestuurlijk vastgestelde kader voor het uitvoeren van de verkeersprojecten. Het GVVP geeft alle verbindingen weer voor zwaar verkeer in de gemeente. Het GVVP loopt tot en met eind 2025.Vanaf het late voorjaar 2025 maakt de ambtelijke organisatie een nieuw plan ten behoeve van de verkeersveiligheid. Dit zogenaamde mobiliteitsplan zal onder andere de nieuwe verkeersveiligheidsprojecten, verbetermaatregelen voor fietsen en parkeren en mensgerichte maatregelen beschrijven voor de jaren na 2025.

2.6.3. Gebouwen

Eind 2022 is de looptijd van het vigerende beheerplan gebouwen afgelopen. Eind mei 2025 is het nieuwe accomodatiebeleidsplan voorzien om in de raad behandeld te worden. Later in 2025 volgt het Uitvoeringsplan Meerjaren Onderhoud gemeentelijke accommodaties. Tot de datum van behandeling in de raad werkt de ambtelijke organisatie met de lopende (jaarlijkse) budgetten op basis van 2022. De financiële werkwijze daartoe is een onderhoudsvoorziening waarin de stortingen plaatsvinden op basis van het vastgestelde beheerplan. Deze werkwijze wordt gecontinueerd.

2.6.4. Riolering en watertaken

In november 2023 heeft de gemeenteraad het Programma Water en Riolering vastgesteld. Het Programma Water en Riolering verving het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) wat destijds afliep. De looptijd van het Programma Water en Riolering is tot en met eind 2028. Dit beleidsplan heeft als speerpunten dat de gemeente handelt volgens het principe van water- en bodemsturend. Door de watergangen en riolering van de gemeente kwalitatief op orde te brengen en klimaatadaptief onze gemeente in te richten hebben we concrete middelen aan onze ambities voor de komende periode gekoppeld.
Concrete acties die in dit programma benoemd zijn onder andere risicogestuurd werken aan de riolering, werken volgens principe ‘besparen, vasthouden, bergen en (dan pas) afvoeren van hemelwater’, intensiveren van het afkoppelen van particuliere woningen en bedrijven qua neerslag en het verhogen van de gemeentelijke eis voor waterbuffering van 20 naar 40 mm per m² verhard oppervlakte zonder compensatie van gesloopte verharding.

2.6.5. Openbare verlichting

In 2018 is het beleidsplan Openbare Verlichting 2018-2030 vastgesteld. Uitgangspunt voor de openbare verlichting is behoud van kwaliteit en waar mogelijk verbetering. De gemeente brengt haar energiehuishouding met 50% omlaag (ten opzichte van 2013) en heeft in 2030 de installatieverantwoordelijkheid voor lichtmasten geïmplementeerd. Bij herinrichting, reconstructie en nieuwe ontwikkelingen worden oude lichtmasten en armaturen vervangen als de levensduur daar aanleiding toe geeft. Verder worden nieuwe lichtmasten binnen de looptijd van het beleidsplan geplaatst volgens de Nederlandse verlichtingsrichtlijnen en vormt een integrale aanpak de basis voor (gemeentelijke) de uitvoeringsplannen.

2.6.6. Groenvoorziening

In november 2021 is het Beleidsplan Openbaar Groen 2022-2031 vastgesteld en daarmee zijn de visie en kaders bepaald. De bijbehorende middelen voor een kwaliteitsgericht en consistent groenonderhoud (volgens de onderhoudsniveau ’s A, B en C) zijn destijds beschikbaar gesteld. Daarnaast is er sprake van jaarlijkse vervangingsinvesteringen om het kapitaalgoed groen duurzaam in stand te houden, waarbij sprake is van de gewogen afschrijftermijnen van 40 en 80 jaar.

2.7. Grondbeleid

2.7.1. Algemeen

Het grondbeleid heeft invloed op en samenhang met de realisatie van beleidsvoornemens op het terrein van ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, verkeer en vervoer en de economische structuur. Daarnaast heeft het grondbeleid een grote financiële impact. De eventuele baten, maar vooral de financiële risico's zijn van belang voor de algemene financiële positie van de gemeente.

Grondbeleid richt zich op exploitatiegebieden voor het bouwen van woningen en bedrijven.

Deze paragraaf geeft hoofdzakelijk de stand van zaken en (toekomstige) ontwikkelingen weer van de bouwgrondexploitaties.

In de nota grondbeleid zijn de beleidsuitgangspunten voor het te voeren grondbeleid binnen de gemeente Reusel-De Mierden geformuleerd. Deze uitgangspunten vormen samen een integraal beleidskader voor een verbetering van de beheersing en onderlinge afstemming van de verschillende binnen het grondexploitatieproces te onderkennen uitvoeringstrajecten. De gemeente bepaalt middels haar beleid wat, wanneer en waar gebouwd kan worden. De gemeente wil regie op ontwikkeling voeren om haar ruimtelijke doelstellingen te realiseren. De gemeente kan op verschillende manieren invulling geven aan deze rol. Denk hierbij aan actief grondbeleid, passief grondbeleid en vele tussenvormen. Afhankelijk van de economische uitvoerbaarheid van een ontwikkeling en de mogelijke risico's, maakt de gemeente per locatie / deelgebied een keuze voor het type grondbeleid.

Woningbouw
De gemeente heeft diverse uitbreidingslocaties voor woningbouw. Deze grondexploitaties betreffen het Centrumplan in Reusel, De Leeuwerik in Hooge Mierde, De Hasselt-II in Lage Mierde en 't Kantje te Hulsel. In deze grondexploitaties zijn nagenoeg alle gronden verkocht. Als gemeente zijn we daarom op zoek naar nieuwe locaties waar woningbouw kan gaan plaatsvinden. In Lage Mierde zijn inmiddels gronden in het bezit van de gemeente om Hasselt-III mogelijk te gaan maken. In Hooge Mierde wordt binnenkort gestart met plan Rogse Wieken. Ook in Reusel vinden gesprekken plaats met grondeigenaren voor nieuwe ontwikkelingen.

Bedrijventerreinen
Er zijn twee grondexploitaties voor bedrijventerreinen. In Reusel gaat het om bedrijventerrein Kleine Hoeven. De gronden in Kleine Hoeven Fase I zijn volledig verkocht. Voor Fase II is in 2024 het bestemmingsplan vastgesteld en wordt gewerkt aan de voorbereiding van het bouwrijp maken en de kaveluitgifte. Op Kleine Hoeven fase II komt er ruimte voor ongeveer 17-19 kavels, variërend in grootte tussen de één- en vijfduizend vierkante meter. Daarnaast legt Enexis op dit terrein een nieuw middenspanningsstation aan, waardoor de elektriciteitsvoorziening in de regio zal verbeteren.

Daarnaast neemt de gemeente Reusel- de Mierden voor 25% deel in het regionale bedrijventerrein het Kempisch Bedrijvenpark (KBP) in Hapert. In het KBP zijn alle gronden verkocht. De grondexploitatie is in 2024 beëindigd en het KBP gaat in beheer over naar de gemeente Bladel.

2.7.2. Beleidskaders grondbeleid

De Omgevingswet is de wet die alles regelt voor de ruimte waarin we wonen en werken: de leefomgeving. De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. Onderdeel van de omgevingswet is de aanvullingswet grondeigendom. Daarin zijn de wetten opgenomen die gaan over grondbeleid zoals:

- de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg);
- de Onteigeningswet;
- de Pachtwet.
- Regels over kostenverhaal en
- Regels over financiële bijdragen.

De belangrijkste beleidskaders voor het grondbeleid worden verder gevormd door:

- Omgevingsverordening Noord-Brabant;
- De Brabantse omgevingsvisie 2018;
- het regionaal Woningbouwprogramma;
- de gemeentelijke omgevingsvisie;
- Kempische visie op wonen 2024-2028 vastgesteld op 2 juli 2024;
- de Nota Grondbeleid vastgesteld door de raad op 20 april 2021;

2.7.3. Financieel kader

Het financiële kader wordt gevormd door de richtlijnen die door het Rijk en de provincie zijn opgelegd en de eigen kaders van de gemeente. De door het Rijk opgelegde richtlijnen zijn gebaseerd op het Bbv. Het Bbv kent een driedeling als het gaat om de rubricering van gronden. Deze driedeling bestaat uit:

1. bouwgronden in exploitatie;
2. materiële vaste activa;
3. faciliterend grondbeleid.

ad. 1: Bouwgronden in exploitatie (BIE)
Het startpunt van een Bouwgrond in exploitatie (BIE) is het raadsbesluit met de vaststelling van het grondexploitatiecomplex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de BIE geopend en kunnen kosten worden geactiveerd en bijgeschreven op de voorraadpositie op de balans.

ad. 2: Materiële vaste activa
Gronden die in de toekomst getransformeerd gaan worden naar bouwrijpe grond maar waarvoor nog geen grondexploitatiebegroting is vastgesteld, worden als materieel vast actief aangemerkt en verantwoord.

ad. 3: Faciliterend grondbeleid
Bij gronden die in bezit zijn van een private partij waarbij deze grond wordt ontwikkeld door deze private partij is er sprake van faciliterend grondbeleid. De gemeente treedt in deze gevallen op als overheid die de plannen van private partijen faciliteert als daarvoor een bestemmingswijziging noodzakelijk is.

Bouwgrondexploitaties
Jaarlijks geven wij in het kader van de jaarrekening een toelichting op de financiële positie van de “bouwgronden in exploitatie” oftewel de grondexploitaties per 31 december van het afgesloten boekjaar. Dit gebeurt op basis van de meest actuele grondexploitatieberekeningen van de complexen en de tot deze datum gerealiseerde inkomsten en uitgaven. Het financiële kader is van belang voor:

- jaarlijkse prognoses grondexploitatie;
- winstnemingen grondexploitaties;
- het afdekken van de financiële risico’s.

In de paragraaf grondbeleid wordt niet gerapporteerd over de materiele vaste activa of over het faciliterend grondbeleid. Deze onderdelen staan op andere plaatsen in de jaarrekening.

Tussentijdse winstneming
Bij het stelsel van baten en lasten zoals geformuleerd in het Bbv zijn het toerekeningbeginsel, het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel essentiële uitgangspunten. Baten en lasten -en het daaruit vloeiende resultaat- moeten worden toegerekend aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd. Bij meerjarige projecten betekent dit dat (de verwachte) winst niet pas aan het eind van het project als gerealiseerd moet worden beschouwd maar dat deze naar rato van de voortgang van het project tussentijds moet worden genomen. Voor de projecten ’t Kantje en het plan Hasselt hebben we in 2024 tussentijd winst kunnen nemen.
Voor het plan Molenakkers beëindigen we de grondexploitatie per 31 december 2024 omdat dit plan helemaal is afgerond. Het plan wordt afgesloten met een winstuitname voor 2024 van €64.513,-

Voor de geactualiseerde grondexploitaties zijn de volgende parameters gehanteerd:

Parameter	Gehanteerd
Inflatiecorrectie	Voor de kosten hanteren we een inflatiecorrectie van 2% per jaar. Voor de opbrengsten hanteren we een inflatiecorrectie van 1% voor de opbrengsten (vanaf het boekjaar 2024) tenzij er contractuele afspraken liggen onder de opbrengsten. In dat geval wordt de contractwaarde opgenomen in de grondexploitatie.
Rente	Voor 2024 en verder 0,35% van de boekwaarde.
Fasering	Er is rekening gehouden met een reële fasering in tijd op basis van de woningbouwbehoefte per kern.
Resultaat	Gebaseerd op eindwaarde.
Kosten	Alle kosten zijn gebaseerd op geactualiseerde kostenramingen per maart 2025 met als prijspeil 1-1-2025. Voor het bepalen van de kosten in de grondexploitatie zijn er door een civieltechnisch bureau kostenramingen gemaakt. Deze kostenramingen zijn gebaseerd op de hoeveelheden die voortvloeien uit inrichtingstekeningen behorende bij de desbetreffende grondexploitatie. De fasering van de werkzaamheden en de kosten in de verschillende jaarschijven zijn gekoppeld aan de verwachte uitgifte van grond per fase.

Opbrengsten gronduitgifte woningbouw	Ten aanzien van de geraamde nog te realiseren opbrengsten heeft het college op basis van de nota Grondbeleid de volgende uitgangspunten gehanteerd: De basisgrondprijs bedraagt € 410,- per m² voor de kern Reusel, € 385,- voor de kernen Hooge- en Lage Mierde en € 365,- per m² voor de kern Hulsel. De uitgifte in de verschillende jaarschijven vloeit voort uit het woningbouwprogramma welke door het college is vastgesteld. Hierbij wordt ook rekening gehouden met afspraken welke voortvloeien uit uitgiftecontracten. Voor woningbouwkavels wordt een trapsgewijze relatieve afname per 500 m² gehanteerd, waarbij van elke daaropvolgende 500 m² de prijs wordt gehalveerd. Uitzondering hierop vormen kavels met zeer ruime bebouwingsmogelijkheden. Dit heeft betrekking op woningen met een inhoud van meer dan 750m³ en/of een kavel met een bouwvlak groter dan 150 m². Hiervoor geldt dat de eerste 750 m² een grondprijs van 100% kennen, waarna vervolgens dezelfde trapsgewijze afname per 500 m² wordt gehanteerd.
Opbrengsten bedrijventerrein	Voor Kleine Hoeve fase I zijn alle gronden inmiddels verkocht. Voor fase II hanteren we in de grondexploitatie een uitgifteprijs van €165 per m2. Momenteel vindt er een taxatie plaats naar de prijs die we willen gaan hanteren bij de uitgifte van de circa 19 kavels in Kleine Hoeve fase II.
Disconteringsvoet	De disconteringsvoet die is gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitaties is voor alle gemeenten gelijk gesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van het Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de Eurozone (voor 2024: 2,0%).
Afronding	Alle bedragen in deze paragraaf worden afgerond op €1.000

Vennootschapsbelasting voor grondexploitatie

Voor het onderdeel grondexploitatie is bij de uitwerking van de Vennootschapsbelasting (Vpb)-plicht voor gemeenten de afbakening van het begrip grondexploitaties en de kosten die hieraan worden toegerekend lang onduidelijk geweest. Op basis van de huidige gegevens is voor onze gemeente op dit moment geen sprake van winstverwachting voor de totale grondexploitaties, waardoor er voor de grondexploitaties geen Vpb afgedragen behoeft te worden. Dit is afgestemd met de Belastingdienst. De winstgevendheid van de grondexploitaties als geheel zal voortdurend moeten worden bezien, want de kans bestaat dat parameters dusdanig veranderen (in positieve zin) dat daarmee wel Vpb-plicht kan gaan ontstaan. In april 2024 is nog een externe scan uitgevoerd op de actuele situatie inzake de Vpb-plicht op de grondexploitaties. Onze positie is daarin bevestigd.

2.7.4. Bedrijventerreinen

Bedrijventerrein Kleine Hoeven Reusel

In 2024 hebben we de laatste 3 kavels verkocht voor in totaal een bedrag van € 1.850.000. In mei 2024 is er door de gemeenteraad besloten om de grondexploitatie voor Kleine Hoeve fase II te openen en deze samen te voegen met de grondexploitatie Kleine Hoeve fase I. De gronden die we verworven hadden voor fase II zijn ingebracht in de grondexploitatie voor een bedrag van € 1.592.000. Ook de reeds gemaakte voorbereidingskosten voor fase II welke we in 2023 en 2024 gemaakt hebben zijn in de grondexploitatie ingebracht. In de grondexploitatie hebben we in 2024 een bedrag van € 1.439.000 aan kosten ingebracht. Dat leidt er toe dat de boekwaarde per 31 december 2024 is toegenomen tot € 17.562.000. De toekomstig nog te maken kosten komen uit op een bedrag van € 3.547.000. De nog te realiseren opbrengsten in verband met de gronduitgifte voor fase II komen uit op een bedrag van € 8.254.000. Door de toevoeging van fase II aan het grondexploitatiecomplex kunnen we de verliesvoorziening verlagen van €13.784.000 naar €10.757.000. Een onttrekking aan de verliesvoorziening van in totaal € 3.027.000 die ten gunste komt aan de algemene reserve. De belangrijkste oorzaak van dit incidentele resultaat is het contant maken van het verwachte verlies over de verlengde looptijd naar 2033.

Kempisch Bedrijven Park

Liquidatie van de gemeenschappelijke regeling KBP is in gang gezet. Van 2022 tot en met 2024 is € 5.300.000 winstuitkering ontvangen. Momenteel is sprake zijn van een “KPB in liquidatie”. Verwacht wordt nog een finale uitbetaling aan onze gemeente van € 205.000, te ontvangen in 2025. Deze laatste uitkering is in deze jaarrekening over 2024 meegenomen.

2.7.5. Woningbouw

Hart van Reusel

In 2021 is het bestemmingsplan Centrum Reusel vastgesteld. Het bestemmingsplan maakt nieuwbouw van appartementen mogelijk aan de Groeneweg, in de voormalige Jozefschool en bovenop de nieuwe supermarktlocatie. In totaal gaat het om toevoeging van 40 woningen in het centrum. Tegen het plan was beroep ingesteld waardoor niet gestart kon worden met de werkzaamheden. Inmiddels is er een uitspraak gedaan waardoor het plan onherroepelijk is geworden. Dat betekent dat de werkzaamheden nu in voorbereiding zijn. In 2024 hebben we de grondopbrengsten ontvangen voor de verkoop van de grond waarop de winkels plus de appartementen moeten gaan komen. Het gaat om een bedrag aan opbrengsten van € 2.550.000. In 2024 is ook gestart met werkzaamheden voor het bouw- en woonrijpmaken welke in de grondexploitatie zijn opgenomen. Deze kosten kwamen uit op een bedrag van € 345.000.

De verliesvoorziening is verhoogd ten opzichte van vorig jaar met € 904.000 tot € 4.036.000.
In de grondexploitatie waren voorheen een aantal grote infrastructurele werken opgenomen zoals de reconstructie van de Wilhelminalaan, Schoolstraat, Markt, Lend, Lindestraat, Kerkplein, De Brinck en Groeneweg.
Omdat niet alle kosten toerekenbaar zijn aan de grondexploitatie is er besloten om alle kosten en subsidies van de verschillende deelprojecten opnieuw te beoordelen. Een actualisatie van de kostenramingen door het ingenieursbureau bracht aan het licht dat bijsturing nodig is omdat de kosten zijn gestegen ten opzichte van eerdere ramingen.
De herziene grondexploitatie-calculatie waarin alleen het kerngebied Markt en Kerkplein nog deel uit maken van dit project wordt in juli 2025 ter besluitvorming aan de raad aangeboden. Het treffen van een voorziening gebeurt conform het BBV direct bij een geprognosticeerd verlies ter grootte van dit volledige verlies conform het voorzichtigheidsprincipe. Vandaar dat we de verliesvoorziening per balansdatum van 31 december 2024 al hebben verwerkt in het jaarrekeningresultaat.

De Hasselt-II Lage Mierde

In 2024 zijn er geen kavels verkocht. Er was nog 1 kavel te koop welke op dit moment onder voorbehoud is verkocht. Verwachting is dat wij in 2025 hiervoor een bedrag van € 134.000 aan grondopbrengsten zullen ontvangen. De kostenramingen laten zien dat er nog € 17.000 aan kosten gemaakt moet worden. Volgens de methode van tussentijds winstnemen moeten we in 2024 een winst nemen van € 1.000. Het totaal aan tussentijds genomen winst komt daarmee uit op een bedrag van € 449.000. Het totale verwachte resultaat einde looptijd is begroot op € 481.000.

De Leeuwerik Hooge Mierde

In het plan De Leeuwerik is in het afgelopen jaar 1.468 m² grond verkocht voor in totaal 3 woningen. Er is nog 346 m² grond te verkopen voor een totaalbedrag van € 53.000 (dit is uitsluitend het gemeentelijke aandeel in de verkoopopbrengst; de ontwikkelende partij die net als de gemeente 50% participeert in het plan Leeuwerik ontvangt zijn aandeel in de opbrengst rechtstreeks). De nog te maken kosten komen uit op een bedrag van € 32.000. De verliesvoorziening komt uit op een bedrag van € 526.000 op basis van netto contante waarde (€ 13.000 hoger dan vorig jaar).

Molen Akkers Reusel

In het plan Molen Akkers zijn in de voorgaande jaren alle kavels verkocht. In 2024 hebben we nog een klein gedeelte woonrijp gemaakt. Dit zijn de laatste werkzaamheden geweest op grond waarvan in 2024 het plan wordt afgesloten. In 2024 wordt dan nog een winst genomen van € 64.000 waarmee het totaal aan tussentijds genomen winst uitkomt op een bedrag van € 4.437.000 (€ 30.000 hoger dan vorig jaar).

't Kantje Hulsel

In 2024 zijn de opbrengsten ontvangen van de verkoop van de 10 resterende kavels in het plan. Het gaat om een bedrag van € 697.000. Hiermede zijn alle kavels binnen het plan verkocht. Verder hebben we in 2024 in totaal € 150.000 aan kosten gemaakt welke bestaan uit plankosten en kosten voor bouw- en woonrijpmaken. De totale nog te maken kosten komen uit op een bedrag van € 249.000.

In 2024 hebben we een tussentijdse winst moeten nemen van € 82.800. Hiermee komt het verwachte resultaat op einde looptijd uit op een bedrag van € 564.000.

2.7.6. Exploitatie en ontwikkelingen

Ten behoeve van deze jaarrekening zijn nieuwe calculaties gemaakt voor de grondexploitaties. De desbetreffende rapportages liggen onder geheimhouding voor uw raad ter inzage. In de calculaties wordt een prognose gemaakt van de te verwachten kosten, opbrengsten en resultaten.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de boekwaarde van de diverse plannen per 31 december 2024, de gecalculeerde resultaten (in netto contante waarde) van de diverse plannen die door de gemeente worden ontwikkeld (op basis van de meest recent geactualiseerde calculaties).

Complex	*Boekwaarde per 31-12-2024 voor winstneming (- =batig saldo)*	*Winstneming boekjaar 2024*	*Boekwaarde per 31-12-2024 (- =batig saldo)*	*Geraamde nog te maken kosten*	*Geraamde nog te realiseren opbrengsten*	*Verwachte beschikking over voorziening verlieslatend complex (eindwaarde)*	*Verwacht resultaat resterende periode (nominale waarde)*	*Verwacht resultaat resterende periode (contante waarde) 31-12-2024*	*Totale winst (reeds genomen tussentijdse winst plus nog te realiseren winst)*
Molen Akkers Reusel	-64.513	64.513	*0*	0	0	*0*	*0*	0	-4.437.108
Bedrijventerrein Kleine Hoeven	17.562.329	0	*17.562.329*	3.547.296	8.253.750	*12.855.875*	*0*	10.757.220	
De Leeuwerik Hooge Mierde	608.393	0	*608.393*	32.058	92.726	*547.725*	*0*	526.457	
Hart van Reusel	409.372	0	*409.372*	3.137.066	88.538	*3.457.900*	*0*	3.131.927	
De Hasselt II Lage Mierde	85.294	1.324	*86.618*	16.501	134.750	*0*	*-31.631*	-31.011	-480.629
t Kantje Hulsel	-459.677	82.827	*-376.850*	248.390	0	*0*	*-128.460*	-124.172	-564.713
Totaal	**18.141.198**	**148.664**	**18.289.862**	**6.981.311**	**8.569.764**	**16.861.501**	**-160.091**	**14.260.421**	**-5.482.450**

2.7.7. Reserves en voorzieningen

Ten aanzien van het weerstandsvermogen voor grondexploitaties is in de nota Grondbeleid het volgende geschreven:
Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

1. *De weerstandscapaciteit: de middelen en mogelijkheden waarover we beschikken of kunnen beschikken om niet begrote kosten te dekken.*
2. *Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.*

We moeten de mogelijke financiële gevolgen van de ruimtelijke ontwikkelingen opvangen. Dit doen we door de risico's af te dekken (post onvoorzien) binnen de grondexploitatie. Andere risico's nemen we op in de calculaties. Als de risico's groter zijn dan de te verwachten winst, houden we de weerstandscapaciteit aan. De (financiële) risico's van ruimtelijke ontwikkelingen moeten we in relatie brengen met de beschikbare weerstandscapaciteit van de gemeente. De relatie tussen de weerstandscapaciteit en de risico's is bepalend voor het weerstandsvermogen van de gemeente. We moeten daarom een financieel weerstandsvermogen in stand houden. Daarmee dekken we de risico's binnen de grondexploitaties af. Het benodigde weerstandsvermogen is een minimaal noodzakelijke buffer binnen het de bedrijfsvoering van de gemeente. De aanwezigheid van weerstandsvermogen maakt het voor ons mogelijk om in moeilijke tijden de geplande bedrijfsprocessen voort te zetten.

Zowel ten aanzien van het bedrag, als ten aanzien van de kans op voordoen, zijn inschattingen gemaakt voor:

- mogelijke renteverhogingen;
- verlaging van de gronduitgifteprijs;
- verhoging van de inflatie.

Daarbij zijn kleine risico's (grens € 50.000,-) niet meegenomen omdat deze wegvallen binnen normaal te achten schommelingen in het resultaat (zowel positief als negatief).
Op basis van deze inschattingen is het weerstandsvermogen bepaald, dat deze risico's moet afdekken. De bedragen voor de geraamde risico's zijn in bijna alle gevallen lager dan het resultaat van het plan. Bij het optreden van deze risico's kunnen deze binnen het resultaat van het project worden opgevangen.

Dat geldt niet voor de plannen De Leeuwerik, Hart van Reusel en Kleine Hoeven. Door de negatieve resultaten van deze plannen kunnen geen risico's binnen de exploitatie worden opgevangen.

Op grond van de *'Methode bepalen weerstandsvermogen grondexploitaties gemeente Reusel-De Mierden'*, moet een weerstandsvermogen worden aangehouden voor de grondexploitaties. De hoogte hiervan is op basis van de actuele calculaties bepaald op:

De Leeuwerik	€ 6.000
Hart van Reusel	€ 141.000
Kleine Hoeven	€ 929.000
Totaal	€ 1.076.000

2.8. Openbaarheidsparagraaf

In deze paragraaf beschrijven we wat we in 2024 met betrekking tot de Wet open overheid (Woo) hebben gedaan. De Woo is bedoeld om besluitvorming door bestuursorganen transparanter te maken en zo het belang van openbaarheid van publieke informatie beter te dienen. Om tot deze transparantie te komen dient informatie beter vindbaar en uitwisselbaar te worden.

Om de transparantie te bevorderen worden op drie thema's acties uitgevoerd (actieve openbaarmaking, passieve openbaarmaking en de verbetering van de informatiehuishouding). Onderstaand worden deze acties nader beschreven.

2.8.1 Actieve openbaarmaking

De Woo verplicht overheidsorganisaties bepaalde informatie actief openbaar te maken. In totaal gaat het om 17 informatiecategorieën. Een aantal categorieën zijn hiervan samengevoegd: daarom spreken we ook wel van 11 informatiecategorieën. De verplichting om documenten die vallen onder deze categorieën actief openbaar te maken wordt de komende jaren gefaseerd, per categorie, ingevoerd. Niet alle categorieën komen overigens voor bij alle overheidsorganisaties.

Vanaf 1 november 2024 is de verplichting ingegaan om de eerste vijf informatiecategorieën (de zogenoemde eerste tranche) verplicht openbaar te maken. Het gaat hierbij om:
1a. Wetten en algemeen verbindende voorschriften
1b. Overige besluiten van algemene strekking
1c. Ontwerpen van wet- en regelgeving met adviesaanvraag
1d. Organisatie en werkwijze
1e. Bereikbaarheidsgegevens

Categorieën 1a en 1b werden al gepubliceerd in ons Gemeenteblad. Categorie 1c komt niet voor in onze gemeente. Categorieën 1d en 1e maken wij vanaf november 2024 actief openbaar. Wij voldoen hiermee aan de wettelijke verplichting.

Het is op dit moment nog niet bekend wanneer de overige 12 informatiecategorieën verplicht openbaar gemaakt moeten worden. Naar verwachting horen we hier rond medio 2025 meer over. Sommige van de overige categorieën maken wij overigens nu al actief openbaar. Denk hierbij aan raadsstukken, agenda's en besluitenlijsten van het college, jaarverslagen en bepaalde beschikkingen.

2.8.2 Woo-index

In artikel 3.3b van de Woo staat dat alle documenten onder de 17 verplichte categorieën, van alle bestuursorganen, openbaar gemaakt worden door middel van een landelijke digitale infrastructuur. In praktijk is dit de Woo-index met zoekfunctie. In de Woo-index moeten documenten die vallen onder één of meer informatiecategorieën centraal vindbaar en doorzoekbaar zijn. De Woo-index is vanaf 19 juni 2023 operationeel.
De Woo-index bestaat vanuit het perspectief van de bezoekers op internet uit twee delen:

- Een *verwijsindex* waarin internetbezoekers op basis van de informatiecategorie en/of bestuursorgaan gepubliceerde informatie kunnen vinden;
- Een *zoekportaal* voor de documenten die door de Woo-harvester zijn gevonden op basis van informatie uit de verwijsindex. De Woo-harvester haalt documenten op van de websites zodat deze centraal doorzoekbaar worden op één plek (open.overheid.nl).

Alle bestuursorganen die informatie actief openbaar moeten maken volgens de Woo kunnen al gebruik maken van de Woo-harvester, maar dit is nog geen verplichting. Hiervoor moet de publicatielocatie namelijk wel aan bepaalde eisen voldoen. Vanuit het programma "Grip op informatie" is er een aanpak ontwikkeld om gemeenten bij het voldoen aan deze eisen te ondersteunen. Onze gemeente volgt deze ontwikkeling op de voet en sluit zich bij deze aanpak aan.

2.8.3 Passieve openbaarmaking

Onder passieve openbaarmaking verstaan we het openbaar maken van informatie naar aanleiding van een Woo-verzoek. De Woo is hierin de opvolger van de Wob (Wet openbaarheid van bestuur). Ook bij openbaarmaking op verzoek gaat de Woo ervan uit dat het belang van openbaarheid altijd geldt en dat alleen in uitzonderingsgevallen een bijzonder belang vóór openbaarmaking kan gaan. Concreet betekent dit dat een Woo-verzoek (of onderdelen daarvan) alleen kan (of kunnen) worden geweigerd wanneer een beschermd belang in het geding is.

Onze gemeente heeft twee Woo-contactpersonen aangewezen. Deze contactpersonen zijn het eerste aanspreekpunt voor burgers, beantwoorden vragen over de beschikbaarheid van informatie en kunnen burgers helpen te overzien welke informatie aanwezig is bij de gemeente. Met verzoekers wordt zoveel mogelijk persoonlijk contact opgenomen en besproken om welke informatie concreet wordt verzocht. Op deze manier kan het beste tegemoet worden gekomen aan het verzoek, gelet op de informatie die beschikbaar is. In de meeste gevallen proberen we Woo-verzoeken informeel af te handelen: de verzoeker kan dan geholpen worden zonder dat er een Woo-besluit opgesteld hoeft te worden.

2.8.4 Ontvangen Woo-verzoeken

In 2024 heeft onze gemeente in totaal 18 Woo-verzoeken ontvangen. Daarvan zijn 10 verzoeken formeel afgehandeld, 4 verzoeken informeel en 4 verzoeken niet als Woo-verzoek behandeld. Van de 10 Woo-verzoeken die formeel zijn afgehandeld, zijn er 9 verzoeken binnen de wettelijke termijn behandeld. In de maand juni zijn de meeste Woo-verzoeken ontvangen, dit waren wel verzoeken over verschillende onderwerpen. Het aantal ingediende Woo-verzoeken is ten opzichte van 2023 nagenoeg gelijk gebleven, namelijk 19 verzoeken in 2023 en 18 verzoeken in 2024.
Op de gemeentelijke website staat een pagina met informatie voor de Woo[2]. Op deze pagina is meer informatie terug te vinden over het Woo-verzoek en hoe een Woo-verzoek kan worden ingediend en wie de Woo-contactpersonen van de gemeente zijn.

2.8.5 Verbetering van de informatiehuishouding

Eén van de uitgangspunten van de Woo is dat de informatiehuishouding op orde is. De verbetering van de informatiehuishouding is bij ons niet nieuw maar een onderwerp dat voortdurend onze aandacht heeft. Ook in 2024 zijn daarin weer de nodige stappen gezet. Er is in 2024 een kwaliteitssysteem informatiebeheer met bijbehorend handboek vastgesteld. Verder wordt er uitleg gegeven aan medewerkers over goed gebruik van het documentmanagementsysteem voor het registreren van zaken, registreren van e-mailberichten in zaakgericht archiveren, het regelen van een beveiligde toegang tot specifieke mappen op de centrale schijf en het tijdig opschonen van bestanden, gelet op de eisen in het kader van de Archiefwet, informatieveiligheid en privacy.

Door de informatiehuishouding op orde te brengen wordt niet alleen het actief openbaar maken overzichtelijker en beter uitvoerbaar, maar kunnen we ook sneller en beter voldoen aan de afhandeling van Woo-verzoeken. Hierdoor wordt de ambtelijke organisatie minder belast, omdat informatie rechtstreeks vanuit de bron beter gearchiveerd en geordend wordt en beschikbaar is.

[2] https://www.reuseldemierden.nl/informatie-opvragen-woo-verzoek

3. Programma’s

Programma 0. Bestuur en ondersteuning

Portefeuillehouder	Thema
Burgemeester Van de Ven	Bestuur en organisatie, Samen Doen
Wethouder Rombouts	Belastingen, Planning en Controlcyclus, Financiën

Wat gaan we doen?

0.1 Bestuur			
Ambities: Samenwerken met andere gemeenten als het meerwaarde heeft.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / *Gerealiseerd 2024*
A	Meerwaarde bereiken door samenwerking met andere Kempengemeenten.	A.1	Samen met de Kempengemeenten stellen we een Ontwikkelstrategie voor de Kempen op die zich ook richt op het thema brede welvaart. De Kempische Ontwikkelstrategie vormt de basis voor de op te stellen omgevingsvisie voor onze gemeente.
		A.1	*In 2024 zijn diverse informatieavonden georganiseerd voor inwoners, in het kader van uitvoering participatietraject brede welvaart Kempische Ontwikkelstrategie. Ook is de digitale communicatie via gemeentelijke websites gerealiseerd. De daaruit verzamelde wensen, bedenkingen en aandachtspunten zijn verwerkt in een voorkeursscenario. In december 2024 heeft de gemeenteraad de Ontwikkelstrategie De Kempen 2024-2040 met de titel "Samen op eigen wijze vorm geven" vastgesteld.*
B	Op thema's die zich daarvoor lenen samenwerken met andere gemeenten.	B.1	We intensiveren op thema's die zich daarvoor lenen de bestuurlijke contacten met alle aangrenzende buurgemeenten -ook in België- en ondersteunen de samenwerking over de grenzen heen door deelname aan BeNeGo.
		B.1	*Eind 2024 heeft BENEGO een themabijeenkomst gehouden over veiligheid en criminaliteit in de grensregio. Aansluitend daarop is een oproep gedaan bij bestuurders en ambtenaren voor een grensregio actiegroep Veiligheid en Ondermijnende criminaliteit.* *Er is aandacht geweest voor de grenscontroles en een enquête over gezamenlijke grenspolitiecontroles is uitgezet. Ook is een oproep voor samenwerking in ruimtelijke opgaven in het grensgebied gedaan.* *In 2024 is door BENEGO de uitvraag gedaan aan alle deelnemende gemeenten om in te stemmen met de statutenwijziging. Na afronding van de besluitvorming bij de deelnemende gemeenten worden de ontwerpstatuten in het voorjaar van 2025 geagendeerd voor besluitvorming bij BENEGO.*
Ambities: Inwoners betrekken bij de lokale politiek.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / *Gerealiseerd 2024*
C	De politiek dichter bij de inwoners brengen.	C.1	Vanuit het onderzoek naar het vergaderen op locatie wordt bekeken hoe we dit tot uitvoering kunnen brengen waarbij voldaan wordt aan de wensen, zoals het live uitzenden van de vergaderingen.
		C.1	*Er is niet op locatie vergaderd, omdat het uitzenden van de vergaderingen niet mogelijk is buiten de raadzaal. Hier is bepaalde apparatuur voor nodig, die buiten de raadzaal niet beschikbaar is.*
D	Jongeren dichter bij de politiek brengen.	D.1	In september 2023 wordt hierover een voorstel besproken in het Presidium. Daarna wordt door de raad een keuze gemaakt over de manier waarop de jeugd (middelbare school) betrokken gaat worden.

			De leerlingen van de basisscholen (groep 7 en 8) zullen betrokken blijven worden middels Democracity.
		D.1	*In 2024 is de Werkgroep Jeugd en Politiek opgericht. Deze werkgroep heeft in 2024 vergaderd over hoe de jeugd bij de politiek betrokken kan worden.*

Ambities:
Samen Doen continueren.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / *Gerealiseerd 2024*
E	Een vervolg geven aan Samen Doen.	E.1	Onze gemeente wil een vraaggerichte, faciliterende gemeentelijke organisatie zijn die onze inwoners ondersteunt, activeert en verbindt. We werken daarvoor samen met inwoners, ondernemers en organisaties aan de leefbaarheid en bloei van alle kernen, met als visie Samen Doen. Om deze visie dan wel 'werken vanuit de Bedoeling' te realiseren, hebben we een organisatie nodig die dit mogelijk maakt en die zo georganiseerd om de uitdagingen van deze tijd aan te kunnen, qua formatieomvang, functies, inrichting en samenwerking. Hieraan bouwen we in 2024 verder.
		E.1	*De visie Samen Doen is erg op hoofdlijnen en geeft veel ruimte voor eigen interpretatie. Om onze medewerkers, inwoners en partners meer inzicht te geven over wat Samen Doen inhoudt, is eind 2024 een start gemaakt om deze visie verder te concretiseren, zodat meer duidelijk wordt wat hiermee bedoeld wordt en de bedoeling is. Begin 2025 worden de uitkomsten gepresenteerd aan medewerkers en bestuur.*

0.2 Burgerzaken

Ambitie:
Dienstverlening loket Burgerzaken laten aansluiten bij behoeften inwoners.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / *Gerealiseerd 2024*
A	Dienstverlening van het loket Burgerzaken laten aansluiten bij de behoeften van onze inwoners.	A.1	Vanuit de burgers zijn er geen specifieke wensen over een verbetering in de dienstverlening. Onze visie op dienstverlening blijft centraal staan. Mochten wij signalen van de burgers ontvangen dan staan wij open voor een onderzoek hiernaar.
		A1	*In 2024 zijn er geen signalen van burgers ontvangen maar onze visie op dienstverlening blijft centraal staan.*

0.4 Overhead

Ambities:
Actieve communicatie in begrijpelijke, toegankelijke taal.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / *Gerealiseerd 2024*
A	Onze inwoners actief informeren en daarbij communiceren in heldere, begrijpelijke taal.	A.1	In 2024 blijft de focus op (pro)actieve communicatie via de website en onze socialemediakanalen. De gemeentelijke schrijfstijl wordt ook jaarlijks onder de loep genomen. Hiervoor werken we met een geactualiseerde schrijfwijzer en trainen we onze medewerkers regelmatig.
		A.1	*Afgelopen jaar hebben we weer volop gefocust op de digitoegankelijkheid. We hebben de website geoptimaliseerd (zoveel mogelijk pdf's verwijderd en gezorgd voor begrijpelijk taalgebruik op alle pagina's). Ook in 2024 zijn (nieuwe) medewerkers getraind in heldere en begrijpelijke taal. Tenslotte ontwikkelden we een nieuw sociale mediabeleid, waarbij de focus op heldere en begrijpelijke taal, authentieke verhalen en mensgerichte interactie ligt.*

B	Als gemeentelijke organisatie laten zien wie we zijn, waar we voor staan en waar we mee bezig zijn.	B.1	Ook in 2024 zoeken we naar nieuwe manieren om onze gemeentelijke communicatie te versterken. Daarnaast willen we ons nog meer profileren en laten zien wie we zijn, waar we voor staan en waar we mee bezig zijn.
		B.1	*In 2024 hebben we opnames gemaakt voor een imagovideo, waarin we onze gemeente op de kaart zetten. De video zal in 2025 worden gebruikt ter ondersteuning van verschillende doeleinden. Ook gebruikten we steeds vaker audiovisuele beelden en geluidsopnames om onze inwoners te laten zien en horen waar we mee bezig zijn. Zo is in 2024 een eerste podcastserie over De Kei afgerond en gebruikten we vaker telefoon- en dronevideo's als beeldmateriaal.*
C	Toegankelijke communicatievormen voor alle inwoners.	C.1	We betrekken onze inwoners bij onze communicatie via de website door hen te vragen naar hun ervaringen met en mening over de begrijpelijkheid en toegankelijkheid. Waar mogelijk wordt de website in 2024 nog verder technische geoptimaliseerd, zoals dat reeds is gestart in 2023 door het toevoegen van voorleessoftware. In 2024 zetten we, naast o.a. het maken van podcasts, ook andere communicatiemiddelen in om verschillende doelgroepen te bereiken.
		C.1	*In 2024 stopte D'n Uitkijk ermee. Omdat we alle inwoners willen blijven bereiken, zijn we voor de analoge communicatie gaan samenwerken met de PC55. We spraken inwoners met een visuele beperking over een alternatief voor de gedrukte versie. Zij krijgen nu een versie die kan worden voorgelezen.*
Ambities: Dienstverlening op niveau.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / *Gerealiseerd 2024*
D	We zeggen wat we doen en doen wat we zeggen en managen daarbij de verwachtingen van onze inwoners.	D.1	Ook in 2024 besteden we aandacht aan onze dienstverlening als onderdeel van de organisatie-ontwikkeling.
		D.1	*In 2024 is intern extra aandacht besteed aan onze servicenormen. Deze worden voortaan op onze website ook naar buiten gecommuniceerd. In dat kader is ook een onderzoek naar telefonische bereikbaarheid van de gemeente gehouden. Aanbevelingen die hieruit naar voren zijn gekomen, zijn direct binnen de organisatie opgepakt.*
Ambities: Informatiehuishouding op orde.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / *Gerealiseerd 2024*
E	Onze informatiehuishouding is op orde, daarbij beschermen we de informatie zo goed als mogelijk en hebben aandacht voor de dienstverlening naar onze inwoners.	E.1	We voldoen zo goed mogelijk aan de eisen uit de Wet open overheid (Woo) en hebben daarbij aandacht voor de praktische uitvoerbaarheid en dienstverlening aan onze inwoners. Daarnaast is in de loop van 2024 de visie op informatiemanagement gereed. Daarmee hangt samen het opstellen van een informatiebeheerplan en kwaliteitssysteem met kwaliteitshandboek. Ook wordt er in 2024 beleid opgesteld om het duurzame beheer van digitale archiefbescheiden te waarborgen. Om zo goed mogelijk te voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) wordt ISMS LIAS (Information Security Management System) ingericht zodat inzichtelijk gemaakt wordt welke risico's we lopen en verbeterplannen kunnen worden opgesteld. Deze inrichting is vertraagd, maar we

			verwachten hier in 2024 grote stappen in te kunnen zetten.
		E.1	*In 2024 hebben we een overzicht gerealiseerd van de in de organisatie aanwezige archiefbescheiden. In combinatie met het vastgestelde kwaliteitssysteem vormt dat de basis van het op orde brengen en houden van onze informatiehuishouding. Voor het vergroten van de bewustwording op het gebied van informatiebeveiliging en privacy is een nieuw trainingsplatform in gebruik genomen. Hiermee voldoen we aan de eis uit de Baseline Informatievoorziening Overheid (BIO) om medewerkers doorlopend te trainen.* *In 2024 is besloten om niet verder te gaan met de inrichting van het ISMS LIAS omdat de tool die daarvoor Kempenbreed was aangeschaft, niet gebruiksvriendelijk genoeg is.*
F	Inzetten op deregulering van regels en vereenvoudiging van processen.	F.1	We controleren jaarlijks de bestaande beleidsregels of deze nog actueel en/of nodig zijn. De vereenvoudiging van processen elimineert overbodige stappen en automatiseert stappen in het proces om tijd te besparen, fouten te reduceren en dubbel werk te voorkomen.
		F.1	*In het derde kwartaal van 2024 is een organisatie-brede inventarisatie uitgezet voor alle regelingen. Dit heeft ertoe geleid dat een aantal regelingen achteraf als ingetrokken zijn geregistreerd via www.officiëlebekendmakingen.nl*

0.6 OZB			
Ambitie: OZB-verhogingen beperken.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / *Gerealiseerd 2024*
A	Belastingopbrengsten op peil houden.	A.1	Verhoging van tarieven met het inflatiepercentage is noodzakelijk om in de pas te blijven met de lastenontwikkeling.
		A.1	*De tarieven ozb zijn aangepast in verhouding tot de waardeontwikkeling onroerend goed.*

0.8 Overige baten en lasten			
Ambitie: Sluitende begroting en kosten beheersbaar houden.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / *Gerealiseerd 2024*
A	Een structureel sluitende begroting.	A.1	We stellen zo nodig de ambities bij op basis van de beschikbare middelen. Een andere optie is het verhogen van de inkomsten (denk hierbij aan OZB). Voor 2024 wordt er door het college geen OZB verhoging voorgesteld, anders dan aanpassing op basis van inflatie en waarde-ontwikkeling.
		A.1	*De begroting voor 2024 en 2025 is nog structureel sluitend, dankzij een eerste bezuinigingsronde en beperkte verhoging van de OZB-tarieven vanaf 2025. Voor 2026 en verder worden nog substantiële tekorten verwacht. Daarom is het noodzakelijk de komende maanden opties tot bezuinigingen in kaart te gaan brengen voor de volgende meerjaren-begroting, om daarmee in 2029 de begroting weer sluitend te hebben.*
B	Gebruik maken van subsidiemogelijkheden om eigen gestelde doelen te realiseren.	B.1	Via onder meer het subsidie adviesbureau Vindsubsidies BV zoeken we permanent naar mogelijkheden om subsidie te krijgen in relatie tot onze plannen. Op die wijze proberen we de beschikbare middelen te vergroten.
		B.1	*Er is periodiek overleg met het adviesbureau om de subsidiemogelijkheden in beeld te brengen en waar mogelijk te benutten.*

Majeure thema's

Wat mag het kosten?

Bestuur en ondersteuning *Bedragen x € 1.000*		Rekening 2023 Saldo	Begroting 2024 (incl. Begrotingswijzigingen) Lasten	 Baten	 Saldo	Werkelijk 2024 Lasten	 Baten	 Saldo	Begroot vs. Werkelijk Saldo
	Saldo per product								
0.1	Bestuur	-1.123	-1.169	1	-1.168	-1.858	23	-1.835	-667
0.2	Burgerzaken	-158	-275	160	-116	-361	286	-75	41
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	27	-1	22	21	-9	31	22	2
0.4	Overhead	-6.012	-6.751	232	-6.519	-6.855	358	-6.498	22
0.5	Treasury	314	62	129	191	-9	137	127	-64
0.6	OZB	2.688	-294	3.109	2.815	-312	3.084	2.772	-43
0.7	Algemene uitkering en overige	25.445	-9	26.891	26.882	-71	27.272	27.200	318
0.8	Overige baten en lasten	0	-195	150	-45	0	0	0	45
0.9	Vennootschapsbelasting	0	-1	0	-1	0	0	0	1
0.10	Mutaties reserves	2.801	-13.125	14.745	1.620	-10.759	12.613	1.854	234
	Saldo programma 0	**23.981**	**-21.759**	**45.439**	**23.680**	**-20.235**	**43.803**	**23.568**	**-112**

Programma 0 heeft ten opzichte van de gewijzigde begroting een negatief resultaat van €112.000. Hieronder volgt een korte toelichting per product op de verschillen in de laatste kolom van bovenstaande tabel.

0.1 Bestuur (€ 667.000 nadeel)
Het nadeel wordt deels veroorzaakt door tijdelijke externe invulling van de griffie (€ 53.000). Inmiddels is deze functie vast ingevuld.
Daarnaast is een verhoogde dotatie gedaan van € 612.000 aan de voorziening voor pensioen van oud-wethouders en oud-burgemeesters op basis van een herziene berekening.

0.2 Burgerzaken (€ 41.000 voordeel)
Er zijn meer reisdocumenten aangevraagd dan verwacht. Het "rekenmodel verwachte aanvragen reisdocumenten" van de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG) blijkt sterk af te wijken van de werkelijkheid.

0.4 Overhead (€ 22.000 voordeel)
Op dit taakveld worden alle kosten geboekt die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Alleen de grootste verschillen ten opzichte van de begroting worden hier uitgelicht:
Huisvesting onderhoudskosten (€5.000 nadeel)
We hebben diverse defecte apparatuur moeten vervangen of laten repareren (bv. airco serverruimte).
Automatisering (€55.000 voordeel)
Er zijn minder onderhoudskosten gemaakt, in afwachting van definitieve besluitvorming invulling leeggekomen ruimte (plint) gemeentehuis.
Abonnementen (€18.000 voordeel)
Het contract voor de tool ISMS LIAS is beëindigd (zie toelichting bij E.1). De mogelijkheden voor een geschikt alternatief worden nog onderzocht. Het contract voor het nieuwe trainingsplatform op het gebied van informatiebeveiliging en privacy is eind 2023 voor de looptijd van 36 maanden ineens betaald, om die reden zijn hiervoor in 2024 geen kosten gemaakt.
P&O (€ 28.000 voordeel)
In de 2e Berap is € 25.000 extra gevraagd voor het opleidingsbudget. Volgens het overzicht met opleidingskosten leek het erop dat we zouden gaan overschrijden met deze kosten. Er zijn op casusniveau diverse redenen waarom we toch binnen het budget zijn gebleven. Denk aan bijv. opleidingen/trainingen die zijn verplaatst naar 2025 of geannuleerd zijn doordat er te weinig deelnemers waren.
Reis- en verblijfkosten (€ 43.000 nadeel)
De vergoeding van woon-werkverkeer volgens de geldende regeling is hoger dan de begrote bedragen die hierop toezien. In 2025 zullen we dit in de eerste bestuursrapportage opvoeren als gewenste begrotingswijziging.

0.5 Treasury (€ 64.000 nadeel)
Op banktegoeden is de rente € 14.000 hoger geweest dan begroot, daarentegen zijn de rentelasten op nieuw afgesloten leningen door gestegen rentepercentage € 32.000 hoger dan begroot. Op toegerekende rente aan investeringen hebben we een voordeel doordat de investeringen iets achterblijven op planning.

0.6 OZB (€ 43.000 nadeel)
De grootste verschillen ten opzichte van de begroting zijn:

OZB niet-woningen (€ 57.000 nadeel)
WOZ-waarde niet-woningen is hoger geraamd dan werkelijk.

Uitvoeringskosten WOZ-woningen (€ 17.000 nadeel)
Kosten waren hoger ten gevolge van omvang aantal bezwaar- en beroepszaken WOZ.

Uitvoeringskosten WOZ-niet woningen (voordeel € 5.000)
Er zijn geen uitvoeringskosten i.v.m. niet gehonoreerde bezwaren m.b.t. WOZ-waarden.

Toeristenbelasting (voordeel € 7.000)
Er waren in 2024 meer overnachtingen dan begroot.

0.7 Algemene Uitkering en overige (€ 318.000 voordeel)
De werkelijk ontvangen uitkeringen zijn hoger dan geraamd door de decembercirculaire die niet in de ramingen is verwerkt.

0.8 Overige baten en lasten (€ 45.000 voordeel)
De stelpost voor onvoorziene uitgaven is niet nodig gebleken.

Toelichting lopende kredieten

Nr.	Jaar	Krediet	Omschrijving investering	Beschikbaar	Uitgaven t/m 31-12-2024	Inkomsten t/m 31-12-2024	Restant 31-12-2024	Afsluiten
1	2011	799901	Digitale dossiers bouwvergunningen	150.000	59.946	0	90.054	Nee
2	2013	799930	Dienstverleningsconcept	31.000	15.898	0	15.102	Nee
3	2019	799955	Aanpak kantine gemeentehuis	7.000	3.130	0	3.870	Nee
4	2021	799962	Materieel buitendienst 2021	346.000	346.169	0	-169	ja
5	2023	799965	Materieel buitendienst 2023	300.000	306.388	0	-6.388	ja
6	2022	799964	Aanschaf mobile thin cliënts 2022	51.000	31.668	0	19.332	Nee
7	2023	799966	Aanpassing inrichting gemeentewerf	20.000	19.945	0	55	ja

Digitale dossiers bouwvergunningen
Krediet handhaven. Een volgend deel van onze bouw- en/of milieuvergunningen wordt in 2025 gedigitaliseerd.
Dienstverleningsconcept
Dit betreft budget t.b.v. Telan onderzoek naar bereikbaarheid gemeente via telefoon en mail. Afgesproken is deze structureel uit te laten voeren om onze bereikbaarheid te verbeteren.
Aanpak kantine gemeentehuis
Krediet handhaven. Aanpak kantine is doorgeschoven naar 2025, mede in afwachting van invulling leeggekomen ruimte (plint) gemeentehuis.
Materieel buitendienst 2021 en 2023
In 2024 zijn nog 2 bedrijfswagens voor de buitendienst aangeschaft.
Deze kredieten mogen worden afgesloten.
Aanschaf mobile thin-clients 2022
Krediet handhaven. Traject vervanging hardware vervanging werkplekken door SSC is doorgeschoven naar 2025.
Aanpassing inrichting gemeentewerf
Dit krediet mag worden afgesloten.

Programma 1. Veiligheid

Portefeuillehouder	Thema
Burgemeester Van de Ven	Crisisbeheersing en brandweer Openbare orde en veiligheid

Wat gaan we doen?

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Ambities:
Versnellen aanrijtijden hulpdiensten op de agenda houden.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / *Gerealiseerd 2024*
A	Aandacht houden voor het versnellen van de aanrijtijden van onze brandweer hulpdiensten.	A.1	We houden dit onderwerp actueel op de bestuurlijke agenda in de Veiligheidsregio. We continueren alternatieven zoals de first responder en ondersteunen nieuwe initiatieven, zoals dynamisch alarmeren van de brandweer, zodat de snelste en/of meest geschikte brandweereenheid wordt ingezet op een incident. Daarnaast stimuleren we maatregelen in het kader van zelfredzaamheid van onze inwoners.
		A.1	*Ook in 2024 vindt het dynamisch alarmeren doorgang. De resultaten tot nu zijn positief.* *Met België hebben we een voortdurende samenwerking.* *Om bekendheid te geven aan maatregelen en informatie in het kader van zelfredzaamheid van onze inwoners is aangesloten bij de communicatie die de Veiligheidsregio ter beschikking stelt.*

Ambities:
Risico op natuurbranden beperken.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / *Gerealiseerd 2024*
B	Het borgen van een goede samenwerking met omliggende gemeenten en voorlichting geven aan inwoners op het gebied van natuurbranden.	B.1	We maken in 2024 met de omliggende gemeenten en ook met de Belgische buurgemeenten afspraken over hoe te handelen om het risico op natuurbranden te verkleinen. Om onze inwoners alert te maken op het voorkomen van natuurbranden, zullen we in 2024 gebruik maken van een toolkit, samengesteld door de Veiligheidsregio, waaruit gemeenten kunnen putten om dezelfde boodschap en handreikingen aan inwoners te delen (bv. een hitteprotocol).
		B.1	*In de toolkit die samengesteld en ter beschikking wordt gesteld door de Veiligheidsregio is informatie opgenomen in het kader van brandveilig leven van onze inwoners. Deze informatie is via onze socials en website gedeeld.*

1.2 Openbare orde en veiligheid

Ambities:
Dekkend buurtpreventienetwerk.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / *Gerealiseerd 2024*
A	Een dekkend buurtpreventienetwerk in alle kernen.	A.1	Ook in 2024 organiseren we bijeenkomsten met voorlichting over buurtpreventie en worden inwoners gestimuleerd zich aan te sluiten bij het buurtpreventienetwerk.
		A.1	*We blijven inzetten op bewustwording ~~en~~ van ondermijning, evenals het vergroten van de meldingsbereidheid. We rollen dit uit over de hele gemeente. In 2024 heeft er één bijeenkomst plaatsgevonden. Het thema was: nepagenten, spammail en Meld Misdaad Anoniem.*

Ambities:
Goede samenwerking met alle ketenpartners op het gebied van leefbaarheid, toezicht en handhaving en veiligheid.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / *Gerealiseerd 2024*
B	De inzet van onze buitengewone opsporingsambtenaren (boa's) is primair gericht op leefbaarheid: een schone en veilige leefomgeving voor onze inwoners.	B.1	De BOA's zijn zichtbaar aanwezig in onze kernen. We zetten in op het verbeteren van de afstemming van de inzet vanuit VTH en de politie.
		B.1	*In 2024 was er enerzijds structureel overleg tussen de Operationeel Expert van de politie en de teammanager Toezicht en Handhaving. Anderzijds was er meer contact tussen de BOA's en collega's van de politie.*
C	Een goede samenwerking met alle ketenpartners op het gebied van leefbaarheid, toezicht en handhaving en veiligheid, alsmede met zorgpartners, uit het oogpunt van vroeg-signalering en preventie 'voorkomen is beter dan genezen'.	C.1	We zetten bestaande samenwerkingen voort, zoals het Kempen Interventie Team (KIT), Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (RIEC) en het Zorg- en veiligheidshuis.
		C.1	*In 2024 heeft met regelmaat overleg plaatsgevonden met het RIEC, Zorg- en Veiligheidshuis en het KIT. In 2024 zijn drie KIT-actiedagen georganiseerd.*
Ambities: Verhogen weerbaarheid en meldingsbereidheid, ook op het gebied van digitale veiligheid.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / *Gerealiseerd 2024*
D	Verhogen van de maatschappelijke en bestuurlijke weerbaarheid.	D.1	In 2024 geven we middels het Uitvoeringsplan Veiligheid basisteam De Kempen 2023-2024 uitvoering aan de prioriteiten uit het in 2023 in samenwerking met andere gemeenten, politie en justitie opgestelde Regionale Veiligheidsplan (RVP) Oost-Brabant en Integrale Veiligheidsplan (IVP) de Kempen, bijvoorbeeld op het gebied van ondermijning.
		D.1	*In 2024 is het Uitvoeringsplan basisteam De Kempen 2025-2026 geschreven. In 2025 is deze vastgesteld.* *Begin 2024 heeft onze gemeente een eigen campagne rondom meldingsbereidheid en ondermijning in samenwerking met SocialMediaMen ontworpen. Daarnaast heeft ook een campagne over Jonge Aanwas op basisteam niveau plaatsgevonden. Omtrent maatschappelijke weerbaarheid heeft het afgelopen jaar de focus op het buitengebied gelegen. Hieruit is het volgende gekomen: boerenlunch, actiedag buitengebied en de voorstelling Eldorado.* *In het kader van bestuurlijke weerbaarheid zijn er bijeenkomsten geweest met Jochem Nooyen over integriteit en Caroline Koetsenruijter over agressie tegen ambtenaren.*
E	Bewustwording van onze inwoners op het gebied van digitale veiligheid (cybercrime, cybersecurity) verhogen.	E.1	Digitale veiligheid is een van de prioriteiten in het RVP en IVP. In 2024 gaan we uitvoering geven aan het verhogen van bewustwording digitale veiligheid voor doelgroepen (bijv. ouderen en jeugd).
		E.1	*In 2024 zijn er geen voorlichtingsprojecten over digitale veiligheid afgerond. Van mei tot en met oktober hebben we ons georiënteerd op een driejarig project over digitale veiligheid voor kinderen tussen de 8 en 12 jaar. In oktober 2024 hebben we samen met vier Kempengemeenten geconcludeerd dat de tijd en kosten van dit project niet opwegen tegen de verwachte opbrengsten. Op 15 april 2025 zal een voorlichtingsmiddag plaatsvinden over digitale veiligheid.*

Majeure thema's

Bijdrage Veiligheidsregio

De Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (hierna: VRBZO) speelt een cruciale rol in het creëren van een veilige

werk-, woon- en leefomgeving door risico's te identificeren, veiligheid te bevorderen en partners te laten samenwerken. In een samenleving waar veiligheidsrisico's toenemen en complexer worden, groeit de druk op de organisatie om aan hoge eisen en verwachtingen te voldoen. VRBZO constateert echter dat zij niet langer in staat is om deze taken naar behoren uit te voeren. Om inzicht te krijgen in de knelpunten, heeft de VRBZO de opdracht gekregen om aan drie bestuursopdrachten te werken, namelijk: voldoen aan wet- en regelgeving, de basis op orde brengen en komen tot een beleidsplan. Deze drie bestuursopdrachten zorgen er samen voor dat de bijdrage aan de VRBZO de komende jaren zal toenemen.

Wat mag het kosten?

Veiligheid		Rekening 2023	Begroting 2024 (incl. Begrotingswijzigingen)			Werkelijk 2024			Begroot vs. Werkelijk
Bedragen x € 1.000		Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo
	Saldo per product								
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-970	-993	39	-954	-991	38	-953	2
1.2	Openbare orde en veiligheid	-289	-713	25	-688	-625	62	-563	125
	Saldo programma 1	**-1.259**	**-1.706**	**64**	**-1.642**	**-1.616**	**100**	**-1.516**	**126**

Programma 1 heeft ten opzichte van de gewijzigde begroting een positief resultaat van € 126.000.
Hieronder volgt een korte toelichting per product op de verschillen in de laatste kolom van bovenstaande tabel.

1.2 Openbare orde en veiligheid (€ 125.000 voordeel)
Er is in een handhavingszaak een dwangsom ontvangen van € 30.000 wat tot een incidenteel voordeel leidt.
Daarnaast is over 2023 en 2024 nog een doorbelasting gedaan voor uitgeleend personeel aan gemeenschappelijke regeling vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) van € 144.000.
Er zijn structurele inkomsten over meerdere jaren begroot voor doorbelastingen voor toezicht op Horeca. Dit is niet meer van toepassing en deze lagere inkomsten zullen we in de eerste bestuursrapportage corrigeren.

Lopende kredieten

Programma 1 heeft geen lopende investeringen.

Programma 2. Verkeer en vervoer

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Van de Noort	Inrichting en beheer van openbare ruimte
Wethouder Rombouts	Bereikbaarheidsagenda, GVVP, slimme mobiliteit, openbaar vervoer

Wat gaan we doen?

2.1 Verkeer en vervoer

Ambities:
Verbeteren bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
A	Het zwaar vracht- en landbouw verkeer weren uit Hulsel, Hooge Mierde en Lage Mierde.	A.1	In 2024 wordt de reconstructie van dorpskern in Lage Mierde uitgevoerd.
		A.1	*De uitvoering van reconstructie dorpskern Lage Mierde loopt voorspoedig. Het laatste deel Hooge Mierdseweg / Kloosterstraat wordt in de eerste helft van 2025 uitgevoerd. Vanuit het waterschap wordt er binnenkort een watervergunning verleend voor de afkoppeling van (regenwater) tevens wordt nog gezocht naar een geschikte locatie voor een wadi.*
B	Doorgaand verkeer uit de kern van Reusel weren.	B.1	In 2024 worden de voorbereidingen getroffen voor de uitvoering van het Centrumplan. Uitvoering zal gefaseerd zijn waardoor het doorgaande Landbouw (vracht)verkeer mogelijk in 2025 of later geweerd kan worden.
		B.1	*Het deelproject Wilhelminalaan is ingepland na het Kerkplein en de Markt. De uitvoering is voorzien na 2025.*
C	Het Beleven veiliger en aantrekkelijker maken voor langzaam verkeer.	C.1	We sluiten het Beleven af voor doorgaand gemotoriseerd verkeer.
		C.1	*Er is een plan opgesteld om de Beleven (gedeeltelijk) af te sluiten. Wegens capaciteitstekort is dit plan nog niet definitief.*
D	Goede bereikbaarheid van onze gemeente vanaf de snelweg.	D.1	Er is een lobby gestart in het PoHo mobiliteit De Kempen en PoHo mobiliteit MRE en we zijn in gesprek met de provincie. Nog in 2023 zal een gesprek met de nieuwe gedeputeerde hierover plaatsvinden.
		D.1	*Er is een lobby gestart in het PoHo mobiliteit De Kempen en PoHo mobiliteit MRE.*
E	Veilige fietsverbindingen voor schoolgaande jeugd, naar bedrijventerreinen en het stedelijk gebied.	E.1	In 2024 verbeteren we de fietsverbinding door het centrum van Lage Mierde. De realisatie van de F67 wordt voorbereid.
		E.1	*Afgelopen jaar hebben we in Lage Mierde-Centrum de doorgaande fietsverbinding verbeterd. Het verbeteren van de fietsverbindingen in de kernen is een van de primaire doelstellingen van het vigerende GVVP.*
F	Sleutelstraat-Weijereind veilig inrichten voor het langzaam verkeer.	F.1	De eerder gekozen oplossing van het project was een vrijliggend fietspad aan de Sleutelstraat-Weijereind aanleggen. Nu wordt samen met de aanwonenden bepaald met welke andere maatregelen de weg veiliger ingericht kan worden voor langzaam verkeer. Afhankelijk van de resultaten van de inbreng van aanwonenden worden deze mogelijk in 2024 gerealiseerd.
		F.1	*Er is een studie uitgevoerd in 2024 naar de aanleg van een vrijliggend fietspad. De studie wijst uit dat er geen vrijliggend fietspad aangelegd kan worden omdat er niet voldoende grond aangekocht kan worden. De bewoners zijn in het derde kwartaal van 2024 geïnformeerd.*
G	Een duurzame en betrouwbare openbare verlichting, waarbij de inwoner zich veilig voelt in het openbaar gebied.	G.1	De gemeente voert conform het vigerend beleidsplan Openbare Verlichting werkzaamheden aan de straatverlichting uit in 2024.

		G.1	*De gemeente heeft in 2024 de straatverlichting beheerd volgens het vigerende beheerplan.*
M	Gedragsmaatregelen voor het verhogen van de verkeersveiligheid	M.1	Mensgerichte verkeersmaatregelen uitvoeren
		M.1.	*In 2024 zijn er verschillende acties uitgevoerd zoals spiegeltje, spiegeltje voor de oudere fietsers, zichtbaarheid in het verkeer voor alle fietsers en wandelaars, praktijkexamen basisscholen.*
N	Opstellen mobiliteitsvisie 2026 - 2030	N.1	In 2026 loopt het vigerende GVVP af. Voor die tijd dient er een nieuw mobiliteitsplan/ GVVP opgesteld te worden.
		N.1	*In 2024 is er gestart met de inventarisatie voor het inkooptraject. Het opstellen van het GVVP/ mobiliteitsplan wordt uitgevoerd in 2025.*
O	Verkeersveilige schoolomgevingen	O.1	Alle schoolomgevingen worden veilig gemaakt voor leerlingen, leraren en ouders van leerlingen die op de desbetreffende school les krijgen..
		O.1	*In 2024 zijn er aanpassingen gedaan in de schoolzone rondom de Akkerwinde. Voor d'n Opstap in Lage Mierde heeft de voorbereiding plaatsgevonden. Deze schoolzone zal in 2025 fysiek aangepakt worden.*
Ambitie: Alternatieve parkeermogelijkheden en meer groen op dorpspleinen.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
H	Een kwaliteitsimpuls voor de dorpspleinen in de kernen.	H.1	In 2024 wordt het Dorpsplein in Lage Mierde heringericht.
		H.1	*In 2024 is een groot deel van Lage Mierde heringericht. Het Dorpsplein zelf wordt in 2025 heringericht en vergroend.*

2.5 Openbaar vervoer

Ambitie: Goed openbaar vervoer voor onze inwoners op de agenda houden en de busverbinding richting Tilburg verbeteren.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
A	Goede bereikbaarheid van onze gemeente met het openbaar vervoer.	A.1	Er wordt een Kempenbreed onderzoek uitgevoerd naar het openbaar vervoer binnen de Kempengemeenten. Samen met de provincie bekijken we naar de mogelijke/gewenste lijnvoering en maatregelen voor de toekomst.
		A.1	*In 2024 is met de studie begonnen naar (H)OV, gewenste lijnvoering/ haltes reisafstanden enz. in de Kempen vanuit Reusel tot en met Veldhoven. Samen met de Kempengemeenten en Royal HaskoningDHV. Het onderzoek wordt in 2025 afgerond.*
B	Openbaar vervoer verbinding richting Tilburg verbeteren.	B.1	Het onderzoek Openbaar Vervoer De Kempen wordt uitgevoerd. De uitkomst van de Business Case lijn 143 wordt in 2024 geïmplementeerd.
		B.1	*In 2024 heeft de gemeente een schriftelijk reactie gegeven op het Programma van Eisen van de nieuwe concessie Oost. De aanbesteding van de nieuwe concessie Oost wordt in 2025 aanbesteed. Tot slot is er te melden met betrekking tot openbaar vervoer dat er een pilot is uitgevoerd in 2024. Het betreft Arriva buslijn 143 en deze pilot liep tot eind december 2024. De raadsinformatienota met de eindresultaten is aan uw raad toegezonden.*

Majeure thema's

Nieuwe aansluiting N284 – Kleine Hoeven – Hallenstraat-Gebiedsontwikkeling De Hoeven 26

In 2021 is samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen gemeente Bladel en Reusel-De Mierden over de gezamenlijke aanpak ten behoeve van de gebiedsontwikkeling van De Hoeven 26. In 2023 heeft het college het besluit genomen om principe medewerking te verlenen aan planologische wijziging van het perceel De Hoeven 26. Er wordt een nieuwe weg, waterberging, ecologische verbindingszone en arbeidsmigrantenhotel gerealiseerd. De samenwerkingsovereenkomst eindigt van rechtswege 31 december 2024 en wordt verlengd. De kosten en kostenverdeling worden herzien in 2025. In 2024 is een adviesbureau gestart als externe projectleider en is de 'projectopdracht' opgesteld. Bij de beheerders is het programma van eisen opgehaald. Het offertetraject is opgestart voor het opstellen van het ontwerp van het gebied. In 2024 is de keuze gemaakt welke ruimtelijke procedure van toepassing is voor dit project.

Hooge Mierde dorpsplan

De voorbereiding voor het dorpsplan Hooge Mierde is wegens capaciteitstekort binnen de ambtelijke organisatie nog niet gestart. Er is wel een eerste bewonersavond gehouden om kennis vanuit de bewoners op te halen over het Myrthaplein en de straten eromheen. De Dorpsraad Hooge Mierde is geïnformeerd over deze vertraging als gevolg van capaciteitstekort.

Wat mag het kosten?

Verkeer en vervoer		Rekening 2023	Begroting 2024 (incl. Begrotingswijzigingen)			Werkelijk 2024			Begroot vs. Werkelijk
Bedragen x € 1.000		Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo
	Saldo per product								
2.1	Verkeer en vervoer	-2.343	-2.758	38	-2.720	-2.877	97	-2.780	-60
2.5	Openbaar vervoer	0	-180	91	-89	-166	82	-84	5
	Saldo programma 2	**-2.343**	**-2.938**	**129**	**-2.809**	**-3.043**	**179**	**-2.864**	**-55**

Programma 2 heeft ten opzichte van de gewijzigde begroting een negatief resultaat van € 55.000. Hieronder volgt een korte toelichting per product op de verschillen in de laatste kolom van bovenstaande tabel.

2.1 Verkeer en vervoer (€ 60.000 nadeel)

Extreme weersomstandigheden(€ 146.000 nadeel)
Overschrijding heeft te maken met de extreme weersomstandigheden waar we in de 2e Berap al melding van hebben gemaakt, het destijds extra gevraagde budget op wegen- en verlichting onderhoud (€ 150.000) was niet toereikend om alle kosten te dekken.

Verkeerszaken (€ 85.000 voordeel)
De kosten van diverse verkeerszaken worden gedekt door een onttrekking aan de Bestemmingsreserve Bereikbaarheidsagenda van € 64.000. Daarnaast zijn subsidies ontvangen van de Provincie voor verkeersveiligheid die niet eerder begroot waren.

Civiele Kunstwerken (€ 23.000 budgetoverheveling)
Het beheer van de civiele kunstwerken, begroot voor € 23.000 wordt gefinancierd vanuit het wegenbudget. In 2024 is er op enkele herstelpunten na geen onderhoud verricht, Wel is er aan het einde van het vierde kwartaal een grootschalige visuele inspectie voorbereid die begin 2025 zal aanvangen.

2.5 Openbaar Vervoer (€ 5.000 voordeel)
In 2024 is met de studie begonnen naar het creëren van hoogwaardig (bus) openbaar vervoer in de Kempen vanuit Reusel tot aan Veldhoven. Samen met de Kempengemeenten en een adviesbureau is het mobiliteitsonderzoek gestart. Het laatste deel van het onderzoek inclusief het rapport wordt in 2025 uitgevoerd / opgeleverd. De eindresultaten van de studie (H)OV-onderzoek de Kempen zijn vertraagd, omdat het verrichten van onderzoek meer tijd heeft gekost dan voorzien. De initiële kosten zijn lager dan het voorschot in de subsidie vanuit de provincie. Rond het einde van het eerste kwartaal van 2025 hebben we inzicht in de definitieve kosten.

Toelichting lopende kredieten

Nr.	Jaar	Krediet	Omschrijving investering	Beschikbaar	Uitgaven t/m 31-12-2024	Inkomsten t/m 31-12-2024	Restant 31-12-2024	Afsluiten
1	2024	721015	Aanleg eerste fietskronkel (465)	50.000	1.272	0	48.728	Nee
2	2023	721001	Fietspad Sleutelstraat-Weijereind	580.000	33.172	0	546.828	ja
3	2021	721096	GVVP 2021	507.250	6.179	0	501.071	Nee
4	2022	721003	GVVP 2022	497.250	311.905	0	185.345	Nee
5	2023	721006	GVVP 2023	497.250	340	0	496.910	Nee
6	2024	721014	GVVP 2024	497.250	1.072	0	496.178	Nee
7	2019	721087	GVVP deel 2018 en 2019	771.000	628.505	0	142.495	Nee
8	2020	721092	GVVP deel 2019 en 2020	738.750	59.851	3.136	682.035	Nee
9	2023	721010	Halfverharden rolstoelpad Wielen/Achterste Heikant	17.000	17.600	0	-600	Nee
10	2016	721071	Herziening wegenlegger	25.000	24.255	0	745	ja
11	2023	721009	KTM Randweg A2 incl. mobiliteitshub en F67	301.012	0	0	301.012	Nee
12	2021	721099	Nieuwe aansluiting N284 Kleine Hoeven Hallenstraat	500.000	412.764	2.018	89.254	Nee
13	2022	721002	Rehabilitatiekrediet wegen 2022	950.000	950.632	0	-632	ja
14	2023	721007	Rehabilitatiekrediet wegen 2023	950.000	950.648	0	-648	ja
15	2024	721011	Rehabilitatiekrediet wegen 2024	950.000	669.946	0	280.054	Nee
16	2021	721097	Vervanging openbare verlichting (armaturen) 2021	61.000	21.484	0	39.516	Nee
17	2023	721005	Vervanging openbare verlichting (armaturen) 2023	74.900	8.642	0	66.258	Nee
18	2024	721012	Vervanging openbare verlichting (armaturen) 2024	11.800	25	0	11.775	Nee
19	2020	721094	Vervanging openbare verlichting (masten) 2020	77.000	32.491	0	44.509	Nee
20	2021	721098	Vervanging openbare verlichting (masten) 2021	93.000	18.058	0	74.942	Nee
21	2023	721004	Vervanging openbare verlichting (masten) 2023	90.500	62	0	90.438	Nee
22	2024	721013	Vervanging openbare verlichting (masten) 2024	5.000	11	0	4.989	Nee
23	2023	721008	Vervanging wegen dorpskern Lage Mierde	1.250.000	1.223.107	0	26.893	Nee

1. Aanleg eerste fietskronkel
Vanwege beperkte ambtelijke capaciteit is de voorbereiding uitgesteld naar 2025.

2. Fietspad Sleutelstraat - Weijereind
Er is een studie uitgevoerd in 2024 naar de aanleg van een vrijliggend fietspad. De studie wijst uit dat er geen vrijliggend fietspad aangelegd kan worden omdat er niet voldoende grond aangekocht kan worden. De bewoners zijn in het derde kwartaal van 2024 geïnformeerd. Het krediet kan worden afgesloten.

3. t/m 8. GVVP
De eerste stappen zijn ondernomen voor marktverkenning om te komen tot een uitvraag voor een nieuw GVVP-/ mobiliteitsplan. Deze laatste loopt per januari 2026 af en moet in 2025 vernieuwd worden. De kredieten GVVP kunnen nog niet worden afgesloten.

9. Halfverharding rolstoelpad Achterste Heikant-De Wielen
In september 2024 is het rolstoelvriendelijk pad aan de Achterste Heikant-De Wielen gereed gekomen. Dit pad is in januari 2025 feestelijk geopend. Verder dient er naar aanleiding van evaluatie met de Weidevogelvereniging en de werkgroep Inclusie nog een klein stukje pad extra verhard te worden om schade aan de halfverharding als gevolg van wielbelasting van tractoren (aan weerszijden ligt een agrarisch perceel) te mitigeren. Extra benodigd budget is € 2.500,00. Het krediet kan nog niet worden afgesloten.

10. Herziening wegenlegger
De formele behandeling van de wegenlegger dient nog met de provincie ingepland te worden voor vaststelling. Dit krediet mag worden afgesloten.

16. t/m 22. Vervangen openbare verlichting
Restanten van kredieten armatuur en masten vervangen zijn onderdeel van beheerplan openbare verlichting 2018-2030. Deze kredieten worden ingezet voor de Co2-reductie/ omvorming naar wit licht. De kredieten armaturen en masten kunnen nog niet worden afgesloten.

23. Vervangen wegen dorpskern Lage Mierde
De uitvoering van de reconstructie dorpskern Lage Mierde loopt voorspoedig. Het Dorpsplein, Hoogemierdseweg en Kloosterstraat worden in de 1e helft van 2025 nog uitgevoerd. Oplevering staat gepland voor eind mei 2025. Vanuit het waterschap wordt er binnenkort een watervergunning verleend voor de afkoppeling van (regenwater). Het krediet kan nog niet worden afgesloten.

Programma 3. Economie

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Rombouts	Economische zaken, Kleine Hoeven, Kempisch Bedrijvenpark, weekmarkt, toerisme, belastingen

Wat gaan we doen?

3.1 Economische ontwikkeling

Ambities:
Economische groei en werkgelegenheid.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
A	Stimuleren van duurzame economische ontwikkelingen.	A.1	Via Brainport wordt ingezet op digitalisering van het MKB en via het Kempisch Manifest Slimme Maakregio zetten we in op projecten die bijdragen aan het ondernemersklimaat, zoals cursussen voor startende ondernemers, betere bereikbaarheid en samenwerking tussen overheid, onderwijs en ondernemers.
		A.1	*Op gemeenteniveau, Kempenniveau en regionaalniveau gewerkt is aan Visie Werklocaties Metropool Eindhoven, de Uitvoeringsstrategie en Uitvoeringsagenda.* *De Visie Werklocaties Metropool Eindhoven is op 17 december 2024 in de raad vastgesteld.*
B	Profiteren van en bijdragen aan economische groei en werkgelegenheid.	B.1	Via MRE, Brainport Development en sub-regionaal leveren we onze bijdrage aan de belangrijkste economische thema's zoals digitalisering MKB, gezonde arbeidsmarkt, onderwijs, energiecongestie en -transitie en de werkgeversaanpak voor mobiliteit.
		B.1	*Zie A.1.*

Ambities:
Samenwerking overheid – onderwijs – bedrijfsleven.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
C	Samenwerking gemeenten, bedrijfsleven en onderwijs behouden.	C.1	We ondersteunen techniekonderwijs op basisscholen en in het voortgezet onderwijs.
		C.1	*Dit doen we samen met het Kempisch Ondernemers Platform.*
D	Heel de gemeente is in 2025 aangesloten op glasvezel.	D.1	Er zullen drie netbeheerders twee glasvezelnetwerken in 2024 opleveren.
		D.1	*De hoofdstructuren van Reusel-De Mierden zijn 'verglaasd'. Nog niet alle huisaansluitingen naar de individuele afnemers zijn aangelegd. Onder andere de Marialaan in Reusel-Zuid moet nog voorzien worden van alle aansluitingen. De verwachting is dat begin 2025 zowel Delta Fiber als Brofiber gereed zijn.*

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Ambitie:
Voldoende ruimte voor bedrijven op bedrijventerreinen. Bedrijven huisvesten op de juiste plek in de gemeente of regio.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	Transformatie van bedrijventerreinen naar woningbouw.	A.1	In 2024 worden mogelijke transformatieverzoeken voor woningbouw of andere functies op bedrijfslocaties beoordeeld en getoetst.
		A.1	*In 2024 zijn geen nieuwe transformatieverzoeken beoordeeld en getoetst.*
B	Uitbreiding bedrijventerrein Kleine Hoeven.	B.1	Voor de aanleg van de tweede fase van bedrijventerrein Kleine Hoeven wordt een bestemmingsplan opgesteld. Planning is onder voorbehoud van diverse onderzoeken en stikstof. Mocht dat niet lukken dan wordt het een

			wijzigingsbesluit omgevingsplan. Duurzaamheid wordt meegenomen in de planvorming.
		B.1	*In Oktober 2024 is het bestemmingsplan onherroepelijk geworden. Momenteel worden de voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd om de realisatie zo snel mogelijk waar te maken.*
C	Ontwikkeling nieuw aanbod bedrijfskavels in de Kempen.	C.1	Naar aanleiding van de resultaten uit het onderzoek naar de uitbreiding van bedrijventerrein Kempisch Bedrijvenpark wordt hier uitvoering aan gegeven. De Kempen zet in op het accommoderen van de groei van de werkgelegenheid door autonome groei van de Kempische bedrijven en de doorontwikkeling van de slimme maakindustrie, zowel door revitalisering van bestaande terreinen als uitbreidingsmogelijkheden met nieuwe locaties (programmering).
		C.1	*Dit is de inspanning.*
D	Samenwerken in De Kempen.	D.1	De opgave voor de bedrijventerreinen (thema werken) en de bereikbaarheid vormt ook een onderdeel van de Ontwikkelstrategie De Kempen. De bestuursopdracht Ontwikkelstrategie De Kempen zal in 2024 verder worden uitgewerkt tot een voorkeursscenario, wat na vaststelling zal worden uitgewerkt in een strategische koers op ruimtelijk, fysiek en sociaal-maatschappelijk vlak.
		D.1	*Deze bestuursopdracht is in december 2024 vastgesteld door de Raad.*

3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Ambitie:
In contact staan met onze ondernemers door middel van informatievoorziening, onze accountmanagers en overleg met ondernemersverenigingen.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	Een bereikbare weekmarkt in het centrum van Reusel.	A.1	Geen specifieke inspanningen in 2024.
		A.1	*In 2024 is hier geen speciale inspanning voor verricht.*
B.	Stimuleren ondernemerschap.	B.1	Coördineren van een jaarlijks ondernemerscafé door en voor alle ondernemers en organiseren van een ZZP-avond.
		B.1	*In 2024 is tijdens de dag van de ondernemers een ondernemerscafé georganiseerd. Dit is voor en door ondernemers. Dit krijgt vervolg in 2025.*

3.4 Economische promotie

Ambitie:
Aantrekkelijk centrumgebied Reusel.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
A	Een bruisend boodschappencentrum in Reusel.	A.1	Een bruisend en aantrekkelijk boodschappencentrum conform de centrumvisie en het bestemmingsplan stedelijk gebied, centrum Reusel. Maatwerk wordt gehanteerd voor herbestemming van vrijkomende winkelpanden buiten het centrum. Werkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd.
		A.1	Bovenstaande is de inspanning

Ambitie:
Aantrekkelijke gemeente zijn voor recreatie en toerisme.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024
B	Recreatief aantrekkelijke gemeente zijn. .	B.1	Samen met Visit Bladel-Reusel-De Mierden uitvoering geven aan de recreatieve projecten van het Uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie 2 .

		B.1	Voor de inhoudelijke toelichting op deze uitvoering verwijzen we naar de op 17 december 2024 door het college verstuurde RIN aan de gemeenteraad. .

Majeure thema's

Er zijn geen majeure thema's voor dit programma.

Wat mag het kosten?

Economie *Bedragen x € 1.000*	Rekening 2023 Saldo	Begroting 2024 (incl. Begrotingswijzigingen) Lasten	 Baten	 Saldo	Werkelijk 2024 Lasten	 Baten	 Saldo	Begroot vs. Werkelijk Saldo
Saldo per product								
3.1 Economische ontwikkeling	-108	-134	0	-134	-122	0	-122	12
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	4.437	-4.046	4.218	171	-4.812	9.671	4.859	4.687
3.3 Bedrijfsloket en -regelingen	5	-51	38	-14	-39	39	0	14
3.4 Economische promotie	233	-181	293	111	-115	301	186	75
Saldo programma 3	**4.567**	**-4.413**	**4.548**	**135**	**-5.088**	**10.011**	**4.923**	**4.788**

Programma 3 heeft ten opzichte van de gewijzigde begroting een positief resultaat van € 4.788.000. Hieronder volgt een korte toelichting per product op de verschillen in de laatste kolom van bovenstaande tabel.

3.1 Economische ontwikkeling (€ 12.000 voordeel)
Bijdrage aan Huis van de Brabantse Kempen is komen te vervallen.

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur (€ 4.687.000)
Een toelichting op grondexploitaties is te vinden in de paragraaf grondbeleid.
Als eindafrekening voor het Kempisch Bedrijvenpark in Hapert ontvangen we nog € 205.000.

Vanuit de verkoop van agrarische gronden nabij landgoed De Utrecht is een incidentele opbrengst van € 1.450.000 behaald. Ook de pachtopbrengsten waren hoger dan verwacht door de geliberaliseerde pacht.

Door het samenvoegen van de grondexploitatie Kleine Hoeven I en II volgens een raadsbesluit uit april 2024, daalt het verwachte verlies met € 2.000.000. De hiervoor bestemde verliesvoorziening krijgt een langere loopttijd, de einddatum verschuift naar 2033. Hierdoor ontstaat door de contante waarde berekening nog eens een rentevoordeel van € 1.000.000.

3.3 Bedrijfsloket en -regelingen (€ 14.000 voordeel)
De energiekosten voor de weekmarkt vielen lager uit.

3.4 Economische promotie (€ 21.000 voordeel, budgetoverheveling € 54.000)
De onderhoudskosten van toeristische routes vielen lager uit in 2024.
De uitvoering van het VTE programma door de gezamenlijke Kempengemeenten is uitgesteld. Voorgesteld wordt om het restantbudget van € 54.000 over te hevelen naar 2025.

Toelichting lopende investeringen

Er zijn geen lopende investeringen binnen programma 3.

Programma 4. Onderwijs

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Maas	Onderwijs (inhoudelijk), leerplicht, onderwijshuisvesting
Wethouder Rombouts	Leerlingenvervoer

Wat gaan we doen?

4.2 Onderwijshuisvesting

Ambitie:
De huisvesting van onze scholen is veilig en toekomstbestendig.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
A	Een basisschool in elke kern die past bij het leerlingenaantal van nu en de toekomst.	A.1	Basisschool De Akkerwinde in Hooge Mierde krijgt een extra lokaal. Dit lokaal wordt in de aula van de school gebouwd. Daarmee voorzien we in de ruimtebehoefte van de school
		A.1	*Het extra lokaal is in de aula van de school gerealiseerd.*
		A.2	Afhankelijk van besluitvorming in de raad (3 oktober 2023) wordt in 2024 gestart met het traject om de Clemensschool weer toekomstbestendig te maken.
		A.2	*Er is een levensduur verlengend onderhoud aan Clemensschool Hulsel gepleegd. Het gebouw is zodanig opgeknapt dat het minimaal tot 2030 aan de wettelijke normen voldoet en een veilige leer- en werkomgeving aan leerlingen en leerkrachten biedt.*
		A.3	In 2023 is het traject gestart om te komen tot een integraal huisvestingsplan (IHP). Dit traject wordt in 2024 afgerond en ter vaststelling aan uw raad aangeboden.
		A.3	*Op 17 december 2024 heeft de gemeenteraad het Integrale Huisvestingsplan Onderwijs Reusel-De Mierden 2026-2041 vastgesteld.*

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Ambitie:
Aanpak laaggeletterdheid.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
A	Verbeteren van de basisvaardigheden van inwoners met betrekking tot de Nederlandse taal, rekenen en digitale vaardigheden.	A.1	Vanuit het Digitaalhuis netwerk in de Kempen betrekken we o.a. maakbedrijven en de zorgsector om bewustwording rondom het thema en toeleiding naar aanbod van de doelgroep te verbeteren. Daarnaast zorgen we voor voldoende aanbod voor de doelgroep om Nederlandse taal, rekenen en digitale vaardigheden te versterken. Dit alles doen we in samenwerking met onze ketenpartners.
		A.1	*Bereiken van laaggeletterden: er zijn diverse activiteiten georganiseerd (cursussen en campagnes, bewustwording, herkenbaarheid) Werkgeversaanpak: een sterke focus op samenwerking heeft geleid tot diverse initiatieven en versterking van het netwerk. Professionalisering: we hebben ingezet op trainen van vrijwilligers NT1 en op trainingen "Bespreekbaar maken basisvaardigheden". We zijn gestart met een zelfevaluatie voor de certificering van het Digitaalhuis.*

			En het Digitaalhuis heeft deelgenomen aan een lerend netwerk van andere taalhuizen in de regio.
Ambitie: Bestrijden van onderwijsachterstanden			
B	Meer kinderen tussen de 2 en 4 jaar die risico lopen op een onderwijsachterstand nemen deel aan een programma voor- en vroegschoolse educatie (VVE).	B.1	We onderzoeken in welke mate de huidige doelgroepdefinitie aan de hand waarvan nu indicaties worden afgegeven nog actueel en passend is. Waar nodig passen we deze aan.
		B.1	*In 2024 hebben we in samenwerking met kinderopvang, onderwijs en GGD een nieuwe doelgroepdefinitie opgesteld. Deze is in juli vastgesteld, samen met de subsidieregeling. Deze regeling biedt de mogelijkheid om ouders zonder kinderopvangtoeslag met kinderen in het reguliere peuterprogramma te ondersteunen. Daarnaast stimuleert de regeling een betere kwaliteit van het peuterprogramma.*
		B.2	In samenwerking met de VVE-werkgroep wordt een werkplan opgesteld met diverse actiepunten om de doorgaande lijn, de toeleiding, het bereik en het resultaat van VVE te verbeteren.
		B.2	*We hebben gewerkt aan een betere informatievoorziening om de toeleiding naar VVE te vergroten:* - *De inzet van de bibliotheek bij het consultatiebureau om voorlezen te stimuleren.* - *Een warme overdracht voor peuter met een VE-indicatie bij de start op de basisschool.* - *Inspiratiesessie om medewerkers van onderwijs en opvang inhoudelijk te verbinden en de samenwerking te versterken.*
Ambitie: Alle leerlingen kunnen deelnemen aan het onderwijs			
C	Vervoer van leerlingen die niet zelfstandig naar speciaal onderwijs kunnen.	C.1	Landelijk wordt er gewerkt aan een verbetervoorstel voor het leerlingenvervoer. Dit kan als consequentie hebben dat wij onze verordening leerlingenvervoer moeten actualiseren.
		C.1	*Ter voorbereiding op de actualisatie van de nieuwe verordening en beleidsregels hebben er in 2024 diverse overleggen (op Kempenniveau) plaatsgevonden.*

Majeure thema's

Er zijn geen majeure thema's voor dit programma.

Wat mag het kosten?

Onderwijs *Bedragen x € 1.000*	Rekening 2023 Saldo	Begroting 2024 (incl. Begrotingswijzigingen) Lasten	 Baten	 Saldo	Werkelijk 2024 Lasten	 Baten	 Saldo	Begroot vs. Werkelijk Saldo
Saldo per product								
4.1 Basisonderwijs	-136	-117	0	-117	-141	0	-141	-23
4.2 Onderwijshuisvesting	-276	-313	22	-290	-341	23	-318	-27
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-212	-619	116	-503	-690	143	-547	-44
Saldo programma 4	**-624**	**-1.049**	**138**	**-911**	**-1.172**	**166**	**-1.006**	**-95**

Programma 4 heeft ten opzichte van de gewijzigde begroting een negatief resultaat van € 95.000. Hieronder volgt een korte toelichting per product op de verschillen in de laatste kolom van bovenstaande tabel.

4.1 Openbaar basisonderwijs (€ 23.000 nadeel)
De kosten en het aantal ritten voor het gymvervoer zijn de afgelopen jaren gestegen. Uiteindelijk is het budget in 2024 overschreden met € 19.000. Het restant verschil wordt veroorzaakt door een hogere klokuurvergoeding voor het gebruik van de sportzalen voor het gymnastiekonderwijs.

4.2 Onderwijshuisvesting (€ 27.000 nadeel)
De afschrijvingskosten zijn hoger dan begroot, ter compensatie is er een bestemmingsreserve “Afschrijving extra lokaal Akkerwinde” waaruit een deel wordt onttrokken.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken (€ 44.000 nadeel)
De uitvoering van de Toezichthouders van de GGD viel gunstiger uit dan begroot omdat er in 2024 geen herstelopdrachten nodig waren.
Vervoer van leerlingen die niet zelfstandig naar speciaal onderwijs kunnen heeft in 2024 gunstiger uitgepakt door een inhuurkracht eerder dan verwacht te vervangen.
De onvoorziene terugbetaling van een niet benutte Specifieke Uitkering over 2020-2021 met betrekking tot Onderwijsachterstanden van € 118.000 veroorzaakt een nadeel in 2024.

Toelichting lopende kredieten

Nr.	Jaar	Krediet	Omschrijving investering	Beschikbaar	Uitgaven t/m 31-12-2024	Inkomsten t/m 31-12-2024	Restant 31-12-2024	Afsluiten
1	2024	742101	Clemensschool (voorbereiding) (437)	100.000	10.830	0	89.171	Nee
2	2023	742103	Extra lokaal Akkerwinde	46.150	46.147	0	3	ja

1. Clemensschool voorbereiding
   Het college heeft op 10 september 2024 besloten om in het najaar van 2024 te starten met het locatieonderzoek naar de best passende locatie voor de nieuwbouw van de school inclusief een ontmoetingsruimte. Dit onderzoek wordt bekostigd uit het voorbereidingskrediet en wordt naar verwachting in het eerste halfjaar 2025 opgeleverd.

2. Extra lokaal Akkerwinde
   Het extra lokaal is in de aula van de school gerealiseerd. Dit krediet mag worden afgesloten.

Programma 5. Sport, cultuur en recreatie

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Maas	Sport, kunst en cultuur, bibliotheek, muziekonderwijs
Wethouder Van de Noort	Monumentenbeleid, groen
Wethouder Rombouts	Recreatie

Wat gaan we doen?

5.1 Sportbeleid en activering

Ambitie:
Zoveel mogelijk inwoners doen aan enige vorm van sport en/of bewegen.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
A	Sporten en bewegen stimuleren, ook in de openbare ruimte.	A.1	Bij reconstructies en inrichting van de openbare ruimte wordt in overleg met omwonenden bepaald op welke manier we de ruimte beweegvriendelijker maken.
		A.1	*In 2024 zijn in overleg met omwonenden diverse speelgelegenheden aangepast of uitgebreid.*
		A.2	We starten de voorbereidingen voor het sport- en cultuurgala dat in 2025 georganiseerd wordt.
		A.2	*Stichting Kempen in Beweging heeft de mogelijkheden voor een Kempisch Sportgala onderzocht. We ondersteunen en sluiten aan bij dit initiatief en hebben daarom de voorbereidingen voor een lokaal sport- en cultuurgala gepauzeerd.*
B	Initiatieven op het gebied van sport en bewegen ondersteunen.	B.1	We geven uitvoering aan het Kempisch Sport- en Beweegakkoord 2 en maken verbinding met de andere onderdelen van de brede SPUK.
		B.1	*In 2024 is de coördinator Sport en Preventie gestart. Hij is belast met de uitvoer van het Sport- en Beweegakkoord 2 en legt hierbij verbindingen met de andere onderdelen van de brede SPUK.*
		B.2	We ondersteunen Uniek Sporten Brabant.
		B.2	*Ook in 2024 is de Uniek Sporten coach actief geweest met het samen brengen van vraag en aanbod van sport voor alle doelgroepen.*
		B.3	We blijven investeren in de Brede Regeling Combinatiefuncties 2023-2026.
		B.3	*Zowel de combinatiefunctionaris Sport als de buurtsportcoaches zijn in 2024 actief geweest met het aanbieden van sportactiviteiten aan inwoners van de gemeente.*

5.2 Sportaccommodaties

Ambitie:
Voldoende variatie aan mogelijkheden tot sportbeoefening bieden middels adequate basisvoorzieningen van sportaccommodaties.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
A	Naar vermogen en capaciteit initiatieven van sportverenigingen oppakken waarbij een ondernemende houding van de vereniging verwacht wordt.	A.1	We ronden een aantal concrete verzoeken die ingediend zijn af en pakken nieuwe initiatieven voortvarend op. We scheppen aan de voorkant duidelijke verwachtingen over wie welke rol heeft en over het proces.
		A.1	*We hebben actief mee gewerkt aan het initiatief van voetbalvereniging Zuiderburen om te beschikken over een eigen clubgebouw. De renovatie van 4 tennisbanen van LTC de Kemphanen is in 2024 afgerond. We zijn in 2024 gestart met de voorbereidingen van de aanleg van 2 kunstgras-korfbalvelden voor DDW.*
B	Toekomstbestendige sportaccommodaties in onze gemeente.	B.1	We maken een beleidskader voor onze accommodaties. Op basis daarvan wordt het sportaccommodatieplan geactualiseerd.

		B.1	*Het integrale accommodatiebeleid is in 2024 samen met onze verenigingen opgesteld, en ter vaststelling aan uw raad aangeboden. Echter het beleid is niet vastgesteld, omdat uw raad van mening was dat het niet concreet genoeg was. We zijn vervolgens aan de slag gegaan met de aanpassingen in het beleid.*
		B.2	Het beheer en onderhoud dat ondergebracht is bij de gemeente en onderhoud dat door externe partijen wordt uitgevoerd wordt jaarlijks geëvalueerd en gemonitord
		B.2	*Maandelijks is het beheer en onderhoud en de realisatie van projecten van/op de sportparken geëvalueerd en gepland met sportparkbeheerder.*
		B.3	Een plan voor het toekomstbestendig maken van sporthal den Houtert in Lage Mierde maakt onderdeel uit van het geactualiseerde sportaccommodatieplan.
		B.3	*Uw raad heeft het integrale accommodatiebeleid in 2024 nog niet vastgesteld. Het sportaccommodatieplan wordt pas geactualiseerd na vaststelling van het accommodatiebeleid door de raad.*

5.3 Cultuurpresentatie, -productie, en -participatie			
Ambitie: Een toegankelijk aanbod van kunst en cultuur in onderwijs en vrije tijd.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
A	Alle kinderen krijgen de kans om kennis te maken met verschillende culturele en muzikale uitingsvormen.	A.1	Begin 2024 wordt het project Meer Muziek In de Klas geëvalueerd.
		A.1	*Het project is geëvalueerd met de basisscholen en ART4U. Alle partijen zijn erg tevreden over het aanbod en de leskwaliteit. Iedereen ervaart het als een enorm toegevoegde waarde.*
		A.2	De cultuurcoaches zijn aan het kijken of er meer naschools cultuur aanbod kan komen in 2024. Click creatief is gestopt. Met de werkgroep zal hierover een plan gemaakt worden.
		A.2	*Onderzoek in 2024 heeft aangetoond dat het lastig is om betaalbaar aanbod te vinden. Ook het vinden van een juiste locatie blijkt erg lastig. Door het wegvallen van een vakdocent op het voortgezet onderwijs is ook deze optie niet meer mogelijk. Met de cultuurcoaches en de 3 Kempengemeenten is besloten in 2024 geen aanbod naschools cultuur op te gaan zetten.*

5.5 Cultureel erfgoed			
Ambitie: Behoud van cultuurhistorische dorpsfeesten en gilden.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
A	Faciliteren van cultuurhistorische volksfeesten en gilden.	A.1	Voortdurend.
		A.1	

5.6 Media			
Ambitie: Lokaal toereikend media-aanbod.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
A	Een lokaal toereikend media-aanbod zodat alle inwoners, ook in de toekomst, bereikt kunnen worden.	A.1	In 2024 vindt een herindeling plaats van lokale omroepen in Streek De Kempen en stedelijk Eindhoven e.o. In 2025 komt er een stelselwijziging (centrale aansturing en subsidie toekenning). In 2024 worden hiervoor voorbereidingen getroffen.

		A.1	*De stelselwijziging is uitgesteld naar 1-1-2028 daardoor zijn er in 2024 maar een aantal kleine voorbereidingen getroffen.*

5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie			
Ambitie: Behoud en uitbreiding van een groene leefomgeving voor onze inwoners.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
A	Een groene kwaliteitsimpuls voor zichtlocaties binnen onze gemeente.	A.1	We geven uitvoering aan het vastgestelde Beleidsplan openbaar groen.
		A.1	*In 2024 zijn de volgende beeldbepalende zichtlocaties aangepakt: taludtuin gemeentehuis Reusel, herstel boomstructuren ter hoogte van Smidsstraat, Zeegstraat en Mierdseweg, aanvang reconstructies groenvoorzieningen Dorpskernen Lage Mierde en Reusel.*
B	Uitbreiding groenareaal gericht op herstel bestaande boomstructuren volgens groenbeleid en/of binnen nieuwe vergroeningsprojecten.	B.1	Een herstel- en ontwikkelplan is opgesteld om boom- en groenstructuren te herstellen.
		B.1	*Een eerste fase is in 2024 uitgevoerd.*
C	In samenspraak met dorpsraden de dorpspleinen multifunctioneel en groen inrichten.	C.1	Het Dorpsplein in Lage Mierde is groen ingericht als onderdeel van het integrale project reconstructie dorpskern Lage Mierde.
		C.1	*In Lage Mierde wordt in mei 2025 -conform vastgestelde tijdsplanning- het Dorpsplein ingericht.*
D	Fraaie entrees van natuurgebieden.	D.1	Er is geen specifieke inspanning gepland in 2024.
		D.1	*Zoals afgesproken is er geen inspanning geleverd hiervoor.*
Ambitie: Goed onderhouden voorzieningen die uitnodigen tot spelen en bewegen in elke kern.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
E	Meerdere fietskronkels aanleggen in de gemeente.	E.1	We streven ernaar om in 2024 een fietskronkel aan te leggen, waarbij we de nieuw aan te leggen kronkel proberen te combineren met nieuw aan te leggen fietspaden (werk-met-werk maken).
		E.1	*Het traject heeft vertraging opgelopen en momenteel bevinden we ons nog in de conceptuele fase. Het definitieve ontwerp voor de kronkel voor Reusel-De Mierden is nog niet gereed, waardoor de precieze kosten ook nog niet geraamd zijn.*
F	Verlengen route rolstoel-natuurpad Hoevenhei.	F.1	Het verbreden en halfverharden van het huidige zandpad ter hoogte van de Achterste Heikant-Wielen wordt gerealiseerd.
		F.1	*In 2024 is het zandpad voorzien van halfverharding en verbreed. Sinds eind 2024 functioneert het pad Achterste Heikant-De Wielen als "inclusief" pad waar ook mensen in een rolstoel en andere minder valide mensen een rondje kunnen doen.*
G	Bezienswaardigheden op recreatieve routes zichtbaar maken.	G.1	In samenwerking met Visit Bladel-Reusel-De Mierden faciliteren we initiatieven om recreatieve routes in te richten.
		G.1	*Er zijn diverse belevingsroutes ontwikkeld waar men al fietsend langs bezienswaardigheden wordt geleid. Zo is de fietsroute "De Witte Vos" met smokkelthema, "Littekens in bange jaren" met oorlogsthema en "Boeren in beeld" ontwikkeld, waarbij bijzondere agrarische bedrijven een 'kijkje in de keuken' geven. Laatstgenoemde route is gereed, maar wordt pas bij de start van het fietsseizoen extra onder de aandacht gebracht. Bezienswaardigheden worden daarnaast extra onder de aandacht gebracht op onze lokale Visit website, de overkoepelende Visit de Kempen website en op de RegioRadar. Daarnaast is een Kempenkaart ontwikkeld waarbij de pareltjes op het gebied van bezienswaardigheden worden*

			weergegeven. Ook in de editie van het Brabantse Kempen Magazine van dit jaar worden bezienswaardigheden en routes van onze gemeente weer gepresenteerd.
H.	Natuurpoorten met elkaar verbinden middels recreatieve routes.	H.1	We geven uitvoering aan het plan van aanpak met prioritering om routes te verbeteren en uit te breiden.
		H.1	*Met fietsroute "De Witte Vos" wordt de fietser langs beide natuurpoorten geleid. In overleg met Visit Reusel-De Mierden zien we geen meerwaarde in een verdere verbinding tussen de natuurpoorten.*
I	Het Beleven afsluiten voor doorgaand gemotoriseerd verkeer.	I.1	We sluiten het Beleven af voor gemotoriseerd verkeer.
		I.1	*Er is een plan opgesteld om de Beleven (gedeeltelijk) af te sluiten. Wegens capaciteitstekort is dit plan nog niet definitief.*
J	Centrale speelvoorzieningen in de kernen waarin we alle leeftijdsgroepen stimuleren om buiten te spelen.	J.1	We voeren het geactualiseerde speelvoorzieningen-beleid uit
		J.1	*Vandalisme en de uitkomst van de jaarlijkse inspectie hebben geleid tot enkele vernieuwingen aan bestaande speelvoorzieningen binnen de gemeente. In Lage Mierde is een uitbreiding voor peuters op het schoolplein van d'n Opstap gerealiseerd.*

Majeure thema's

Er zijn geen majeure thema's bij Programma 5.

Wat mag het kosten?

Sport, cultuur en recreatie		Rekening 2023	Begroting 2024 (incl. Begrotingswijzigingen)			Werkelijk 2024			Begroot vs. Werkelijk
Bedragen x € 1.000		Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo
	Saldo per product								
5.1	Sportbeleid en activering	-33	-52	20	-32	-54	14	-40	-8
5.2	Sportaccommodaties	-661	-910	179	-731	-971	299	-671	60
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	-150	-173	0	-173	-165	0	-165	8
5.4	Musea	-59	-71	0	-71	-71	8	-63	8
5.5	Cultureel erfgoed	-74	-84	0	-84	-80	0	-80	4
5.6	Media	-222	-296	16	-280	-810	70	-740	-460
5.7	Openbaar groen en openluchtrecreatie	-1.067	-1.597	334	-1.264	-1.606	61	-1.545	-281
	Saldo programma 5	**-2.266**	**-3.184**	**549**	**-2.635**	**-3.756**	**452**	**-3.304**	**-669**

Programma 5 heeft ten opzichte van de gewijzigde begroting een negatief resultaat van € 669.000. Hieronder volgt een korte toelichting per product op de verschillen in de laatste kolom van bovenstaande tabel.

5.2 Sportaccommodaties (€ 60.000 voordeel)

Het voordeel op het taakveld Sportaccommodaties komt voornamelijk door de ontvangen specifieke uitkering Sport die hoger is dan was geraamd.

Daarnaast heeft de aanleg en realisatie van diverse kunstgras sportvelden geleid tot hogere huurinkomsten van de buitensportverenigingen. Deze inkomsten vallen op lange termijn weg tegen de kapitaalslast van de gemeente voor deze investeringen. Totaal is in 2024 € 34.500 meer ontvangen aan huurontvangsten.

5.6 Verhuizing Bibliotheek naar MFA de Kei (€ 460.000 nadeel)

In november 2024 is de Bibliotheek verhuist naar MFA de Kei. Via Dienst Uitvoering Subsidies aan Instellingen (DUS-I) is er een Specifieke Uitkering Bieb aangevraagd.
De uitkering van € 144.800 bedoelt voor inrichting Bibliotheek en uitbreiding openingsuren zal gedeeltelijk in 2024 en gedeeltelijk in 2025 worden verantwoord. De bibliotheek heeft de 20% cofinanciering betaald uit haar bestemmingsreserve. Het deel van de inrichtingskosten is rechtstreeks betaald aan het project MFA de Kei. De extra uitkering voor de openingsuren van € 34.800 is betaald aan de bibliotheek.

Het boekverlies op de ruimte voor de Bibliotheek in het gemeentehuis wordt gecompenseerd door vrijval van de hiervoor gevormde Bestemmingsreserve (zie Programma 0).

5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie (€ 281.000 nadeel)

Openbaar groen (€ 268.000 nadeel)

Door de extreem natte weersomstandigheden is de houtoogst in 2024 niet uitgevoerd. De uitvoering is volledig doorgeschoven naar 2025. De voor 2024 geraamde kosten en inkomsten schuiven daarmee dus door naar 2025 (verwachte inkomsten minus kosten € 222.000). In 2025 worden er dan naar verwachting twee houtoogsten uitgevoerd in twee separate boswerkblokken.
Daarnaast is een overschrijding toe te schrijven aan de extra onvoorziene snoeikosten binnen het boombeheer ten gevolge van de storm in 2024 (€ 46.000). Deze snoei was noodzakelijk om het gemeentelijke bomenbestand in het zwaarst getroffen deelgebied veilig te krijgen en daarmee verdere aansprakelijkheden zoveel mogelijk in te perken.
Ten aanzien van de stormschade in juli 2024 hebben we reeds gerapporteerd met welk bedrag rekening gehouden dient te worden ten tijde van de tweede Berap. Sommige stormschades hebben meervoudig effect gehad: soms hebben bomen een stuk berm meegenomen in hun val. Of in enkele gevallen kabels en leidingen die losgetrokken zijn uit het ondergrondse kabelbed.

Openlucht recreatie (€ 8.000 nadeel)

Door de inzet van Brede SPUK middelen hebben we in 2024 meer kunnen realiseren op het gebied van speelvoorzieningen. De overschrijding komt dan ook ten laste van het budget Brede SPUK.

Volksfeesten (o.a. kermis) (€ 6.500 nadeel)

De opbrengsten en kosten gerelateerd aan de kermis in Reusel zijn anders dan geraamd in verband met een gewijzigde aanbesteding. In de eerste bestuursrapportage 2025 nemen we deze aanpassing mee als verzoek om gewijzigde begroting.

Toelichting kredieten

Nr.	Jaar	Krediet	Omschrijving investering	Beschikbaar	Uitgaven t/m 31-12-2024	Inkomsten t/m 31-12-2024	Restant 31-12-2024	Afsluiten
1	2022	753004	2 kunstgrasveld Rosolo (toplaag)	93.445	0	0	93.445	Ja
1	2022	753005	2e kunstgrasveld Rosolo (ondergrond)	54.380	120.000	0	-65.620	Ja
2	2023	753006	Uitbreiding basisvoorziening vv Zuiderburen	168.306	0	0	168.306	Nee
3	2023	753007	Aanleg padelbanen LTC De Kemphanen	128.000	159.996	0	-31.996	Ja
3	2023	753007	Aanleg padelbanen LTC De Kemphanen	0	0	18.653	18.653	Ja
4	2023	753009	Kunstgrasveld Reusel Sport (toplaag)	296.000	258.318	3.316	40.997	Ja
4	2023	753008	Kunstgrasveld Reusel Sport (ondergrond)	209.000	264.606	3.441	-52.165	Ja
5	2018	755007	Geoormerkt groenkrediet (schades)	57.015	2.145	-48.904	5.966	Nee
6	2022	756002	Vervanging groen 2022 (80 jaar afschrijving)	179.000	179.000	0	0	Ja
7	2023	756003	Vervanging groen 2023 (40 jaar afschrijving)	131.000	131.089	0	-89	Ja
8	2023	756004	Vervanging groen 2023 (80 jaar afschrijving)	179.000	179.122	0	-122	Ja
9	2023	756005	Herinrichting dorpspleinen	100.000	0	0	100.000	Nee
10	2024	756006	Vervanging groen 2024 (40 jaar afschrijving)	131.000	94.479	0	36.521	Nee
11	2024	756007	Vervanging groen 2024 (80 jaar afschrijving)	179.000	128.875	0	50.125	Nee
12	2024	756008	Renovatie visplekken visvijver Molenheide	20.000	19.158	0	842	Nee
13	2024	753011	Renovatie tennisbanen nr 3 tm 6 LTC De Kemph	0	121.242	121.242	0	Nee
14	2024	753012	Renovatie tennisbanen nr 1 en 2 LTC De Kemph	90.000	0	0	90.000	Nee
15	2024	753013	Kunstgrasveld DDW (toplaag)	85.670	0	0	85.670	Nee
15	2024	753014	Kunstgrasveld DDW (onderlaag)	114.330	0	0	114.330	Nee
16	2024	753010	Clubgebouw VV De Zuiderburen	44.770	31.871	8.927	21.826	Nee
17	2024	799959	Bedrijfswagen buitendienst (sportpark)	65.000	87.844	0	-22.844	Ja

1. 2e kunstgrasveld Rosolo toplaag en onderlaag

De werkzaamheden zijn afgerond. De facturen zijn ontvangen van Rosolo en zijn beoordeeld. De verdeling van de kosten naar ondergrond en toplaag is gemaakt en de definitieve gebruiksvergoeding is vastgesteld. Dit krediet kan dan ook worden afgesloten.

2. Uitbreiding basisvoorziening VV Zuiderburen
Dit krediet is nog niet aangewend omdat de realisatie van de kleedkamers is uitgesteld. VV de Zuiderburen heeft eerst een eigen clubgebouw gerealiseerd. De bouw van de kleedkamers wordt in navolging hiervan uitgevoerd in 2025.

3. Aanleg padelbanen LTC De Kemphanen
De werkzaamheden zijn afgerond en de definitieve gebruiksvergoeding is vastgesteld. Dit krediet kan dan ook worden afgesloten. De overschrijding van dit krediet is reeds in 2023 ontstaan en toegelicht.

4. Kunstgrasveld Reusel Sport
De werkzaamheden zijn afgerond. De facturen zijn ontvangen en beoordeeld. De verdeling van de kosten naar ondergrond en toplaag is gemaakt en de definitieve gebruiksvergoeding is vastgesteld. Dit krediet kan dan ook worden afgesloten.

5. Geoormerkt groenkrediet (schades)
Dit krediet kan niet worden afgesloten, omdat het een gelabeld budget betreft voortkomende uit geclaimde schades. Dit totaalbedrag dient aantoonbaar te worden ingezet t.b.v. extra (natuur)compensatie.

6. Vervanging groen 2022 (80 jaar afschrijving)
Krediet is volledig ingezet t.b.v. vervanging groen Dorpskern Lage Mierde en kan worden afgesloten.

7. Vervanging groen 2023 (40 jaar afschrijving)
Restant krediet is volledig ingezet t.b.v. vervanging groen Dorpskern Lage Mierde en kan worden afgesloten.

8. Vervanging groen 2023 (80 jaar afschrijving)
Krediet is volledig ingezet t.b.v. vervanging groen Dorpskern Lage Mierde en kan worden afgesloten.

9. Herinrichting dorpspleinen
Het krediet Herinrichting Dorpsplein 2023 is gereserveerd voor de herinrichting van het pleintje op de hoek Huisacker/ Dorpsplein. Dit budget is geen vrij besteedbaar budget en dient gereserveerd (te blijven) voor Hulsel.

10. Vervanging groen 2024 (40 jaar afschrijving)
Dit krediet kan niet worden afgesloten, omdat dit is gereserveerd voor vervanging van versleten groen met een gemiddelde afschrijvingstermijn van 40 jaar. Zowel binnen grootschalige integrale reconstructieprojecten als op zichzelf staande groenprojecten.

11. Vervanging groen 2024 (80 jaar afschrijving)
Dit krediet kan niet worden afgesloten, omdat dit is gereserveerd voor vervanging van versleten groen 2025 e.v. met een gemiddelde afschrijvingstermijn van 80 jaar. Zowel binnen grootschalige integrale reconstructieprojecten als op zichzelf staande groenprojecten.

12. Renovatie visplekken visvijver Molenheide
De werkzaamheden zijn technisch afgerond maar nog niet alle facturen zijn ontvangen. Dit krediet moet daarom nog open blijven staan. De te verwachten kosten zijn wel reeds opgenomen.

13. en 14. Renovatie tennisbanen LTC de Kemphanen
De werkzaamheden zijn nog niet volledig afgerond en niet alle facturen zijn ontvangen. Dit krediet moet daarom nog open blijven staan.

15. Kunstgrasveld DDW
De werkzaamheden worden in het eerste kwartaal van 2025 uitgevoerd. Dit krediet moet daarom nog open blijven staan.

16. Clubgebouw VV De Zuiderburen
De werkzaamheden zijn afgerond maar nog niet alle facturen zijn ontvangen. Dit krediet moet daarom nog open blijven staan.

17. Bedrijfswagen buitendienst (sportpark)
Deze bedrijfswagen is in 2024 in gebruik genomen. Een laadbak die kan kantelen en een ruit in de achterwand zijn als optie toegevoegd daarmee zijn de kosten hoger uitgevallen. Dit krediet kan worden afgesloten.

Programma 6. Sociaal Domein

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Maas	Sociaal domein, gemeenschapshuizen

Wat gaan we doen?

6.1	Samenkracht en burgerparticipatie		
Ambitie: Behoud van leefbaarheid en verdere bloei van alle kernen.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
A	In elke kern een ontmoetingsplek voor inwoners.	A.1	We realiseren nieuwbouw voor De Kei in Reusel.
		A.1	*De nieuwe MCC De Kei is in november 2024 geopend.*
		A.2	Nadat uw raad een besluit heeft genomen over het toekomstbestendig maken van de Clemensschool worden verdere stappen uitgewerkt hoe de ontwikkeling van een ontmoetingsplek in Hulsel hierin vorm kan krijgen.
		A.2	*Een ontmoetingsruimte wordt in de nieuwe Clemensschool gerealiseerd. Het onderzoek naar de best passende locatie voor de nieuwbouw loopt en wordt naar verwachting medio april 2025 afgerond*
B	Inwoners worden betrokken bij diverse projecten die zich richten op aanpak energiearmoede, eenzaamheid en GGZ problematiek.	B.1	De sociaal makelaar zorgt voor de coördinatie van deze projecten en de verbindingen met andere partijen zodat projecten van de grond komen en blijven draaien.
		B.1	*In 2024 is besloten om de subsidie voor de Sociaal Makelaar af te bouwen. De uren worden per 2025 gehalveerd en per 2026 stopt de Sociaal makelaar. De sociaal makelaar heeft tot nu toe niet opgeleverd wat we voor ogen hadden.*
C	Een goede samenwerking met de dorpsraden.	C.1	Begin 2024 wordt er een jaarplanning gemaakt met de diverse dorpsraden over alle belangrijke zaken die spelen in het dorp. Hierin wordt vermeld hoe de dorpsraad hier een rol in speelt. Diverse keren per jaar vindt er een overleg plaats om alle actiepunten door te nemen.
		C.1	*Diverse overleggen met de verschillende dorpsraden hebben plaatsgevonden. In 2024 heeft ook het 3 kernenoverleg plaatsgevonden, en dit jaar voor het eerst in een nieuwe vorm. Dit werd door velen gewaardeerd.*
Ambitie: Wij zijn een inclusieve gemeente, voor mensen met en zonder handicap, beperking of kwetsbaarheid.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
D	Versterken van samenwerking tussen netwerken, zowel formele als informele	D.1	We organiseren netwerkbijeenkomsten en themabijeenkomsten. Wij faciliteren grensdorpen.nl en wij organiseren voorlichtings- en ontmoetingsbijeenkomsten voor mantelzorgers.
		D.1	*In 2024 zijn er verschillende bijeenkomsten georganiseerd gericht op ontmoeting, bewustwording en informatievoorziening op het gebied van Mantelzorg en Dementievriendelijke gemeente. We zagen in 2024 ook een stijging in het aantal deelnemers aan de jaarlijkse Mantelzorgdag.* *In 2024 zijn we verder gaan bouwen aan de samenwerking tussen de formele en informele*

			Onafhankelijke Cliëntondersteuners en hun positionering in de gemeente. *Er is een start gemaakt met de ketenaanpak Valpreventie en Welzijn op Recept. Hier zijn formele en informele netwerken bij betrokken.* *Grensdorpen.nl is nog steeds groeiende als platform.* *In 2024 heeft de eerste editie van het Samenlerend Netwerk plaatsgevonden. Dit is een bijeenkomst voor zorgaanbieders, maar ook informele en andere formele partners in de Kempengemeenten. In deze bijeenkomst wordt opgehaald hoe we de Wijk Ggz nog beter kunnen profileren/inzetten en anderzijds gaven de Wijk Ggz'ers een workshop over hun werk en de doelgroep.*
E	Alle inwoners kunnen meedoen in de samenleving.	E.1	De speerpunten uit de actualisatie van het plan 'Iedereen doet mee!' worden uitgevoerd binnen onze gemeente. Daarnaast ondersteunen we initiatieven vanuit de inwoners met een beperking en stemmen o.a.af met het gehandicaptenplatform en andere belanghebbenden.
		E.1	*De inclusie agenda 2024-2028 is vastgesteld en er is een start gemaakt met de acties die daarin benoemd staan. We ondersteunen initiatieven vanuit inwoners en stemmen o.a. af met werkgroep Inclusie: Iedereen doet mee!* *We zijn aan de slag gegaan met het verbeteren van het Anti- discriminatiepunt.*
F	Ook inburgeraars nemen zo snel mogelijk deel aan de samenleving.	F.1	We werken intensief samen met de partners zoals KempenPlus en Vluchtelingenwerk en houden regie op het proces. In het najaar van 2023 gaan we de samenwerking en uitvoering evalueren. Verbeterpunten die hieruit komen, pakken we in 2024 op.
		F.1	*Halverwege 2024 hebben we de evaluatie op de samenwerking en uitvoering afgerond. De raad is hierover geïnformeerd met een raadsinformatienota in september. De aandachtspunten en verbeterpunten die uit de evaluatie naar voren zijn gekomen zijn deels al opgepakt of worden de komende jaren opgepakt. De eerste voorbereidingen voor de inkoop taalonderwijs zijn in het najaar 2024 opgestart.*
		F.2	We zorgen voor een gemeentelijke opvang voor de vluchtelingen uit Oekraïne en ondersteunen de mensen via de inzet van Vluchtelingenwerk.
		F.2	*We hebben bijna wekelijks overleg gevoerd met Vluchtelingenwerk om de opvang in goede banen te leiden. De Oekraïense psycholoog die eind 2023 gestart is, is in het voorjaar gestopt met haar taken. Inmiddels hebben we sinds eind 2024 weer een nieuwe Oekraïense psycholoog die de mensen op de opvang kan bijstaan. Ondertussen is de opvang uitgebreid met een 5e vakantiewoning en hebben we extra aanbod Nederlandse les ingekocht. Omdat Vluchtelingenwerk wil stoppen met deze taak is een aanbesteding opgestart voor het locatiebeheer/ management van de opvang.*
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen		
Ambitie: Inwoners kunnen laagdrempelig en op één plek terecht voor hun hulpvraag.			

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
A	Laagdrempelige beantwoording van hulpvragen op één plek.	A.1	Het Loket van A tot Z is de plek waar inwoners terecht kunnen voor hun hulpvraag.
		A.1	*Op 1 september 2024 zijn de nieuwe Verordening en Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning Reusel-De Mierden in werking getreden. Deze zijn aangepast vanwege gewijzigde wet- en regelgeving en jurisprudentie. Daarnaast hebben we aanpassingen gedaan om de leesbaarheid te vergroten. De lokale partijen en werkgroepen zijn betrokken bij het proces.* *De invoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage Wmo is uitgesteld naar 1 januari 2027.*

6.3 Inkomensregelingen

Ambitie:
Een laag inkomen mag geen belemmering vormen om deel te nemen aan de maatschappij.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
A	Iedereen kan meedoen in de samenleving.	A.1	We leveren actief een bijdrage aan de aanpak van energiearmoede door het ondersteunen van de doelgroep bij energiebesparende maatregelen.
		A.1	*In 2024 hebben de energieambassadeurs ruim 70 adressen bezocht waar zij advies op maat hebben gegeven en bijbehorende kleine energiebesparende materialen hebben besteld voor de bewoners.*
		A.2	De huidige kadernota armoedebestrijding loopt tot en met 2024. In 2024 gaan we aan de slag om te komen tot een nieuwe kadernota armoedebestrijding vanaf 2025.
		A.2	*In december 2024 hebben de raden de nieuwe kadernota Geldzorgen in de Kempen vastgesteld.*
		A.3	In 2023 is een pilot vroegsignalering gestart voor de periode van 1 jaar waarbij huisbezoeken worden afgelegd na een melding in van een betalingsachterstand. In 2024 loopt de pilot dus nog even door en wordt daarna geëvalueerd.
		A.3	*Dankzij de pilot zijn er behoorlijk wat inwoners bereikt. Hierdoor hebben een aantal inwoners de stap gezet richting zowel maatschappelijke ondersteuning als een schuldhulpverleningstraject. De pilot loopt nog en wordt in de eerste helft van 2025 geëvalueerd.*

6.4 Participatiewet, WSW en beschut werk

Ambitie:
Iedereen werkt, bij voorkeur in een betaalde baan.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
A	Iedereen werkt mee.	A.1	Door uitvoering te geven aan nieuwe mogelijkheden die voortvloeien uit het Breed Offensief Participatiewet wordt het voor werkgevers en werknemers makkelijker maatwerk te leveren, waardoor meer mensen kunnen werken. Binnen KempenPlus zijn we bezig met een externe partij (BMC) om te komen tot een toekomstbestendige strategische nieuwe koers die breed gedragen wordt

		A.1	*N.a.v de nieuwe verordening Breed Offensief die in 2023 is vastgesteld, zijn in 2024 de nadere regels opgesteld en vastgesteld, welke over de uitvoering en toepassing gaan van de instrumenten die beschreven staan in de re-integratieverordening. Hiermee wordt de verordening nader ingevuld. Dit biedt duidelijkheid richting de werknemers, werkgevers en uitvoering. Hierdoor is het makkelijk om maatwerk te leveren waardoor meer mensen kunnen werken.* *Binnen KempenPlus zijn we bezig met een externe partij (Berenschot) om te komen tot een toekomstbestendige strategische nieuwe koers die breed gedragen wordt.*

6.6 Maatwerkvoorzieningen			
Ambitie: Bij inkooptrajecten sturen we op een goede kwaliteit voor een scherpe prijs.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
A	Inzet op scherpe inkoop en vermindering van regeldruk.	A.1	Er wordt altijd gestuurd op een optimale inkoop: een goede kwaliteit voor een scherpe prijs. Dit is niet per sé de laagste prijs. Regeldruk is bij elk inkooptraject een belangrijk aandachtspunt. Dit doen we in samenwerking met andere gemeenten.
		A.1	*In het in 2024 nieuw vastgestelde inkoopbeleid is meer ruimte voor maatwerk bij inkooptrajecten*

6.71B Begeleiding (WMO)			
Ambitie: We streven naar de zorg zo dicht mogelijk bij de inwoner en zijn/haar netwerk te organiseren			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
A	Zorg regelen zoveel mogelijk lokaal en dichtbij huis.	A.1	We doen dit door op maat voorzieningen aan te bieden.
		A.1	*In 2024 zijn we aan de slag gegaan met de thema's van het uitvoeringsprogramma van onze Kempische Woonzorg- visie. Dit doen we samen met woningcorporaties, maatschappelijke partners en zorgaanbieders. In dit uitvoeringsprogramma besteden we aandacht aan zorg zo dicht mogelijk bij huis en op maat aan te kunnen bieden.*

6.72a Jeugdhulp begeleiding			
Ambitie:			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
A	Gezinnen en kinderen worden tijdig, in samenhang en effectief ondersteund, zodat jeugdigen veilig kunnen opgroeien, hun talenten kunnen ontwikkelen, zelfredzaam zijn en langdurige hulpverleningstrajecten worden voorkomen.	A.1	**Hervormingsagenda** De Hervormingsagenda Jeugd bevat een groot pakket maatregelen om de jeugdzorg te verbeteren en financieel houdbaar te krijgen. De verwachting is dat meer nadruk wordt gelegd op preventie en dat residentiële jeugdhulp wordt afgebouwd. Tegelijkertijd wordt onderzocht hoe de Toegang zo efficiënt mogelijk wordt ingericht, zodat samenhang in ondersteuning wordt gestimuleerd Het is nog onduidelijk welke gevolgen dit heeft voor de directe uitvoering van jeugdhulp binnen Reusel-De Mierden en welke financiële gevolgen dit zal hebben. Deze vertaalslag gaan wij maken in het meer jarig beleidskader jeugdhulp.

			Jeugdcoach De basis van het jongerenwerk is het 'vindplaatsgerichte werken'. Hier wordt mee bedoeld, dat jeugdcoaches daar zijn, waar de jongeren zich ophouden en waar jongeren op de agenda staan: de straat en buurt, maar ook de sociale media, het verenigingsleven, het uitgaansleven, het onderwijs, het gezin en de netwerken. Middels een nieuw jaarplan geven de jeugdcoaches uitvoering aan deze opdracht. **Backbone** Het team van de Backbone Academy werkt met kwetsbare jeugdigen die al vroeg in hun leven betrokken dreigen te raken bij de georganiseerde criminaliteit. De overeenkomst met Backbone loopt tot en met 31 mei 2024. Het vervolg vanaf juni 2024 wordt onderzocht.
		A.1	***Hervormingsagenda*** *In 2024 heeft er een rekenkameronderzoek naar Jeugdhulp in Reusel- De Mierden plaatsgevonden. De centrale onderzoeksvraag was: Is er sprake van doeltreffende en doelmatige jeugdhulp in de Kempengemeenten en wordt er goed voorgesorteerd op de afspraken uit de Hervormingsagenda Jeugd?* *Deel van de conclusie van het onderzoek:* *Veel van wat in de Hervormingsagenda wordt beoogd - laagdrempelige hulpverlening, vroegsignalering, inzet op preventie en normalisatie – is eigenlijk al praktijk in Reusel-De Mierden."* *(Rapport Rekenkameronderzoek naar Jeugdhulp in Reusel- De Mierden)* *De hervormingsagenda jeugd speelt een belangrijke rol m.b.t. de huidige ontwikkelingen binnen het jeugdbeleid. We proberen hier vanuit de drie samenwerkingsverbanden (21vdJeugd, Samen voor Jeugd en met de 4 Kempengemeenten) zo goed mogelijk op te anticiperen. Vanuit subregionaal niveau zijn we in 2024 gestart met de ontwikkeling van het nieuwe MeerjarenBeleidsKader Jeugd in de Kempen 2026 – 2029 (MJBK).* ***Jeugdcoach*** *In 2024 hebben de jeugdcoaches gewerkt aan het versterken van hun positie binnen onze gemeente. De jeugdcoaches zijn steeds beter vindbaar voor zowel de jeugdigen als ketenpartners.* ***Backbone*** *Backbone heeft zich ingezet om de band met jongeren die het risico lopen om (verder) de criminaliteit in te glijden, te versterken en/of te verbeteren. Het afgelopen jaar heeft Backbone zich vooral gericht op jongeren met een persoonsgerichte aanpak in samenwerking met het Zorg- en Veiligheidshuis.*

6.81A Beschermd wonen (WMO)			
Ambitie: We hebben een sterke zorg- en veiligheidsketen voor onze (kwetsbare) inwoners.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
A	Bij de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis samenwerking en casusregie bij meervoudige	A.1	Beschermd Wonen (24 uurs toezicht en bescherming) wordt gedecentraliseerd, dit is

	zorgproblematiek met eventuele veiligheidscomponent.		uitgesteld naar 2025. Het jaar 2024 zal dan ook een extra voorbereidingsjaar zijn op de doorcentralisatie. We implementeren de Integrale Aanpak ter Voorkoming van Escalatie (AVE) bij huishoudens met oplopende problematiek. Het doel is het voorkómen van een dreigend escalatie en het beperken en beëindigen van een escalerende situatie. Dit is ook van toepassing op gezinnen met kinderen (18-).
		A.1	*Beschermd wonen (24 uurs toezicht en bescherming) wordt gedecentraliseerd, de ingangsdatum is nog niet bekend.* *Zorgboerderij de Hooiberg heeft een subsidie toegekend gekregen vanuit het Innovatiebudget Beschermd Wonen. Dit budget stimuleert Beschermd Wonen aanbieders (zoals de Hooiberg) om op een innovatieve manier te gaan kijken naar het aanbieden van de juiste begeleiding en opvang. De Hooiberg draait door deze subsidie momenteel een pilot. Deze pilot heeft als doel de instroom van Beschermd Wonen te voorkomen door preventief en laagdrempelig ondersteuning te bieden en om onnodig hoge zorgkosten te voorkomen.* *We zijn gestart met de voorbereidingen voor de deelname aan de ETHOS- telling. ETHOS staat voor European Typology of Homelessness and Housing Exclusion. Het doel van deze telling is om een beter beeld te krijgen van het aantal mensen zonder vast thuis in onze regio en hun leefomstandigheden. Deze telling richt zich op de zichtbare en onzichtbare dak- en thuisloosheid. Deelname aan de telling is een onderdeel van het Regionale Actieplan Dakloosheid.* *We hebben een analyse gemaakt van onze huidige, lokale zorg- en veiligheidsketen en zijn actief aan de slag gegaan met het versterken van deze keten. Hieronder valt de implementatie van Integrale Aanpak ter Voorkoming van Escalatie (AVE) bij huishoudens met oplopende problematiek en het instellen van een regisseursfunctie bij complexe en/of multiproblem casuïstiek (procesregisseur).* *De analyse heeft ook geleid tot het starten van een nieuwe 2- jarige pilot 'casusregie bij Veilig Thuis Meldingen'. Met deze pilot willen we de kwaliteit van de casusregie bij veiligheidscasuïstiek 18+ verbeteren. 2024 heeft in het teken gestaan van de voorbereidingen op de start van de pilot op 1-1-2025.* *Het project 'de verankering van de Wijk Ggz in de Kempengemeenten' heeft positieve resultaten opgeleverd bij de inwoners en hun naasten, maar ook bij alle samenwerkingspartners in de Kempen. In 2024 hebben we ons gericht op het versterken van de positie van de Wijk Ggz, zodat zij nog sneller preventief te werk kunnen gaan.*
6.82A	Jeugdbescherming		
Ambitie:			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
A	Nul of jaarlijks een daling van het aantal uithuisplaatsingen.	A.1	**Kleinschalig verblijf** Binnen het transformatieplan van Samen voor Jeugd is een pilot voor Kleinschalig verblijf ontwikkeld. Zowel in het regionale transformatieplan als in de landelijke hervormingsagenda wordt ingezet op het beperken van het aantal

			uithuisplaatsingen en/of verkorten van de verblijfsduur. Daar waar een residentiële plaatsing toch nodig is, wordt deze zoveel mogelijk gegeven in kleinschalige verblijfsvoorzieningen. In 2024 worden samen met de betrokken zorgorganisaties nieuwe lokale verblijfsplekken gerealiseerd, zodat jeugdigen maximaal 45 minuten van hun eigen leefomgeving af zullen wonen. De groepen worden kleiner (max 6 jeugdigen) en er wordt meer personeel op de groepen geplaatst. Op deze manier wordt verwacht dat de opnametijd korter is en jeugdigen meer contact kunnen blijven houden met hun eigen omgeving en zo weer een gemakkelijker terugkeer naar huis ervaren. In de loop 2024 worden deze groepen gerealiseerd. De jeugdigen van Reusel- De Mierden kunnen na de realisatie van deze groepen hier ook gebruik van maken. **Transformatieplan Samen voor Jeugd** Met het transformatieplan geven de 10 samenwerkende gemeenten binnen de regio Samen voor Jeugd in de komende jaren verder vorm aan inhoudelijke vernieuwingen binnen de jeugdhulp in onze regio. Door middel van pilots wordt onderzocht of het mogelijk is om jeugdigen/gezinnen efficiënter en effectiever te helpen. Aanbieders, gemeenten en andere instanties kunnen een voorstel tot een pilot indienen en vervolgens wordt vanuit Samen voor Jeugd onderzocht of deze aan de juiste criteria voldoen. In 2024 worden de pilots definitief bepaald en de bijbehorende zorg beschikbaar gesteld. Ook inwoners van Reusel-De Mierden kunnen hiervan gebruik maken. **Toekomstscenario kind en gezinsbescherming** In 2023 is op landelijk niveau besloten dat de keten voor Jeugdbescherming en Jeugdreclassering op een andere manier ingericht dient te worden. Hiervoor is het document 'Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming' ontwikkeld. Hierin wordt beschreven dat het systeem rondom jeugdbescherming in de komende 10 jaar grondig zal veranderen. Deze veranderingen hebben onder andere betrekking op rechtsbescherming, toegankelijkheid en beschikbaarheid van zorg (in het perspectief van het gedwongen kader) en hebben vooral tot doel om ondersteuning voor gezinnen eenvoudiger, transparanter en efficiënter te maken. Vanaf 2024 zal de overheid al de eerste stappen zetten om het scenario uit te werken. Er is aangekondigd dat in 2024 de eerste veranderingen doorgevoerd worden. Het is echter nog niet duidelijk wat deze wijzigingen zullen zijn. In het komende jaar wordt dan ook veel ontwikkeling op dit gebied verwacht. **Jeugdbescherming** In de afgelopen jaren hebben enkele Gecertificeerde Instellingen in onze regio onder verscherpt toezicht gestaan. Dit is afgebouwd en bij één instelling alsnog weer ingesteld. In het komende jaar wordt toegewerkt naar afbouw van dit verscherpt toezicht en wordt samen met de zorgorganisatie(s) en gemeenten toegewerkt naar een goed functionerende organisatie, zodat kinderen direct geholpen worden met de juiste zorg. Verschillende maatregelen worden genomen om dit voor elkaar te krijgen en ook in 2024 wordt dit verder doorontwikkeld.

		A.1	***Kleinschalig verblijf*** *Binnen de pilot hebben 2 jongeren uit de Kempen gebruik gemaakt van kleinschalig verblijf bij de Combinatie Jeugdzorg. Waarbij één van deze jeugdige hier 7 maanden gebruik van heeft gemaakt en een andere jeugdige de beschikking met een jaar is verlengd na één jaar. Deze twee jongeren waren bij de start van de pilot al in behandeling bij Combinatie Jeugdzorg. We kunnen hier concluderend dus nog geen effect in meten of betrouwbare conclusies aan verbinden, daarvoor is het gebruik tot op heden nog te laag. Dat geldt dus ook voor de lastenontwikkeling sinds de start van de pilot.* ***Transformatieplan Samen voor Jeugd*** *In oktober 2024 zijn we binnen de Kempen gestart met de Pilot Huisartsen.* *Met de pilot streven we ernaar om:* • *Tot efficiënte en doelmatige besteding te komen van de beschikbare middelen voor jeugdzorg* • *Minder doorverwijzingen naar (licht) specialistische vormen van jeugdhulp (begeleiding en behandeling)* • *Meer oppakken van de hulpvraag vanuit het gezinssysteem, sociaal domein breed en het voorliggend veld* • *Meer verwijzingen naar vormen van zorg voor (licht) specialistische vormen van jeugdhulp via de toegang laten verlopen* ***Toekomstscenario kind en gezinsbescherming*** *In Zuidoost Brabant is in mei 2023 gestart met de kwartiermakersfase rondom het Toekomstscenario. Van hieruit is in november 2023 in de regio de startfoto rondom het Toekomstscenario opgeleverd, met daarin een analyse van de huidige situatie en bijbehorende kansen. Deze kansen zijn in 2024 door de projectgroep Toekomstscenario geprioriteerd en vertaald naar een aantal thema's.* ***Jeugdbescherming*** *Er zijn tussen het Rijk en de VNG bestuurlijke afspraken gemaakt over landelijke tarieven en bekostiging van jeugdbescherming en jeugdreclassering. Deze zijn vastgelegd in een handreiking. Vanaf 1 januari 2024 zijn deze landelijke tarieven van toepassing in Brabant.* *De Gecertificeerde Instelling (GI) Jeugd Veilig Verder (JVV, een onderdeel van Jeugdbescherming Regio Amsterdam/JBRA) heeft haar werkzaamheden per 1 januari 2024 beëindigd. Dit betekent dat er nu 3 Gi's zijn.* *Vanaf 1-1-2024 is JVV druk bezig met het overdragen van JVV-casussen naar andere GI's in de regio. Dit wordt gestimuleerd en begeleid door contractmanagement.*

Majeure thema's

Huisvesting urgente doelgroepen

Voor een nadere toelichting op huisvesting urgente doelgroepen wordt verwezen naar programma 8.

Opening de Kei

De nieuwe Kei is op 8 november 2024 geopend.
Er zijn enkele tekortkomingen in het gebouw geconstateerd met betrekking tot toegankelijkheid voor minder validen. Het gebouw wordt in 2025 hierop aangepast.
Er is tot 2031 geen netaansluiting beschikbaar en om deze reden is een tijdelijke stroomvoorziening aangelegd. Deze wordt in 2025 in een semi-permanente voorziening omgezet.

Wat mag het kosten?

Sociaal domein *Bedragen x € 1.000*		Rekening 2023 Saldo	Begroting 2024 (incl. Begrotingswijzigingen) Lasten	 Baten	 Saldo	Werkelijk 2024 Lasten	 Baten	 Saldo	Begroot vs. Werkelijk Saldo
	Saldo per product								
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	1.016	-3.249	3.360	110	-3.488	3.543	55	-56
6.2	Wijkteams	-604	-651	0	-651	-690	31	-658	-7
6.3	Inkomensregelingen	-1.522	-2.939	1.894	-1.045	-2.987	1.877	-1.110	-65
6.4/ 6.5	Begeleide participatie / Arbeidsparticipatie	-3.492	-3.466	0	-3.466	-3.162	0	-3.162	305
6.6	Maatwerk-voorzieningen (Wmo)	-409	-527	104	-423	-632	96	-536	-113
6.7	Maatwerkdienst-verlening	-5.722	-5.850	0	-5.850	-6.338	0	-6.338	-487
6.8	Geëscaleerde zorg	-281	-373	0	-373	-408	1	-407	-34
	Saldo programma 6	**-11.014**	**-17.055**	**5.357**	**-11.697**	**-17.704**	**5.548**	**-12.156**	**-459**

Programma 6 heeft ten opzichte van de gewijzigde begroting een negatief resultaat van € 459.000. Hieronder volgt een korte toelichting per product op de verschillen in de laatste kolom van bovenstaande tabel.

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (56.000 nadeel)

Wijk GGZ (€ 32.000 voordeel)

Reusel-De Mierden is budgethouder voor de subsidie die we ontvangen van ZonMw voor alle vier de Kempengemeenten. Deze subsidie is bedoeld voor een vierjarig project voor de inzet van de Wijk Ggz.

Inburgering en opvang (€ 194.000 nadeel)

Onder de post Wet inburgering en opvang vluchtelingen vallen zowel inburgering, opvang vluchtelingen en de opvang van asielzoekers.

Bij de 2e berap zijn diverse positieve bijstellingen gedaan op deze taken. Achteraf bleek dit deels onjuist en vielen de kosten van opvang van Oekraïners toch € 110.000 hoger uit dan in de bijgestelde begroting. Dit is deels te verklaren door de kosten van inrichting van de vijfde accommodatie voor Oekraïners die nog niet was meegerekend. Ook de kosten voor inburgering blijken € 80.000 hoger uit dan geraamd in de 2e berap.

Gemeenschapshuizen (€ 64.000 voordeel)

Lagere kapitaallasten op de investering voor het nieuwe gemeenschapshuis de Kei in 2024.

Verstrekte Subsidies (€ 18.000 voordeel)

Er is minder gebruik gemaakt van aanjaagsubsidies.

Kinderopvang (€ 12.000 voordeel)

De kosten van toezicht door GGD vallen lager uit.

6.2 Wijkteams (€ 7.000 nadeel)

Een bedrag van €9.500 is geboekt onder de SPUK/GALA middelen.

Een restbedrag van de SPUK Cliëntondersteuning moet nog terug betaald worden.

6.3 Inkomensregelingen (€ 65.000 nadeel)

In het kader van verhaal van de tijdelijke ondersteuningsregeling voor zelfstandige ondernemers (TOZO) zijn terugbetalingen gedaan die (nog) niet verhaald kunnen worden.

6.4/6.5 Begeleide participatie/ Arbeidsparticipatie (€ 305.000 voordeel)

Op de programmakosten van Kempenplus voor de uitvoering van de Participatiewet hebben we minder kosten doorbelast gekregen dan begroot.

6.6 maatwerkvoorzieningen (WMO) (€ 113.000 nadeel)

De bijdrage aan Kempenplus is fors hoger door dagbesteding en incidentele woonvoorzieningen (o.a. trapliften, aan-verbouw) en vervoersvoorzieningen (o.a. scootmobielen).

6.7 Maatwerkdienstverlening (€ 487.000 nadeel)
Een belangrijke verklaring voor deze stijging is het toenemend aantal gedeclareerde uren door zorgaanbieders. Voor wat betreft Jeugd zijn er onderling tussen de gemeenten verschillen voor wat betreft overschrijding. Deels veroorzaakt door individuele cliënten, deels door toename van het aantal jeugdigen en langere behandelduur.

6.8 Geëscaleerde zorg (€ 34.000 nadeel)
De kosten voor jeugdzorg zijn hoger dan begroot door een stijging van het aantal cliënten.

Toelichting lopende kredieten

Nr.	Jaar	Krediet	Omschrijving investering	Beschikbaar	Uitgaven t/m 31-12-2024	Inkomsten t/m 31-12-2024	Restant 31-12-2024	Afsluiten
1	2020	767011	De Kei	8.313.333	8.268.535	110.000	154.798	Nee

Dit project wordt in 2025 afgerond.

Programma 7. Volksgezondheid en milieu

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Maas	Gezondheidszorg
Wethouder Van de Noort	Inrichting en beheer van openbare ruimte, milieu
Wethouder Rombouts	Belastingen

Wat gaan we doen?

7.1 Volksgezondheid

Ambitie:
Bevorderen van de geestelijke en lichamelijke gezondheid van onze inwoners

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
A	Eenzaamheid onder inwoners aanpakken en terugdringen.	A.1	We stimuleren en faciliteren concrete projecten om eenzaamheid en de achterliggende oorzaken aan te pakken zoals Lofjoe, Join us en trainingen. Dit zijn interventies die we in 2022 en 2023 ook al uitvoerden en die positief zijn geëvalueerd. Door jaarlijks bijeenkomsten te organiseren voor partners over eenzaamheid vergroten we de kennis en stimuleren we partners om activiteiten te organiseren gericht op het terugdringen van eenzaamheid.
		A.1	*We hebben concrete projecten om eenzaamheid en de achterliggende oorzaken aan te pakken uitgevoerd, zoals Lofjoe en Join us. Dit zijn interventies die we in 2022 en 2023 ook al uitvoerden en die positief zijn geëvalueerd.*
B	Van zorg naar gezondheid: we zetten in op een transitie van zorg naar positieve gezondheid, door meer integrale inzet op preventie. Inwoners hebben vaardigheden om de uitdagingen van het leven aan te kunnen zodat ze mentaal gezond blijven. En de ze hebben de kennis en vaardigheden om ook fysiek zo gezond mogelijk te blijven.	B.1	In 2023 is er een plan van aanpak Brede SPUK opgesteld. Om tot concrete activiteiten te komen is in 2024 een verdere uitwerking van dit plan nodig. Deels bestaat dit plan uit lopende programma's zoals Kempenbranie en Kansrijke Start. Om tot een meer integrale aanpak te komen is het nodig om op allerlei niveaus meer samen te gaan werken: provinciaal (Brabantse omgevingsvisie), regionaal (ketenaanpakken IZA) en lokaal tussen de diverse beleidsterreinen. Zo zal ook binnen onze omgevingsvisie het thema gezondheid een belangrijk aspect zijn.
		B.1	*In 2024 zijn we aan de slag gegaan met concrete activiteiten voortvloeiend uit het plan van aanpak Brede SPUK. Deels bestaat dit plan uit lopende programma's zoals Kempenbranie en Kansrijke Start. De eerste stappen zijn genomen voor de implementatie van de ketenaanpakken valpreventie, welzijn op recept en overgewicht en obesitas. Hiervoor zijn er netwerkgesprekken gevoerd en is er een tijdelijke coördinator ketenaanpakken aangesteld met als doel om de implementatie aan te jagen. Voor een meer integrale aanpak is er op allerlei niveaus meer samengewerkt: provinciaal (Brabantse omgevingsvisie), regionale werkgroepen voor de ketenaanpakken en lokaal tussen de diverse beleidsterreinen.*

Ambitie:
Jongeren groeien op in een gezonde en kansrijke omgeving

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
C	Het welbevinden van jongeren verbetert en het middelengebruik neemt af.	C.1	De resultaten uit de monitor (eind 2023) onder jongeren ten behoeve van de Kempenbranie-aanpak zullen vertaald worden naar actiepunten gericht op beschermende of risicofactoren. We zetten in op het betrekken van ouders, dit is een langlopende inzet.

			Uitrollen STORM project op middelbare scholen. Dit is een wetenschappelijk onderbouwde aanpak met als doel een depressie of suïcide bij jongeren vóór te zijn.
		C.1	*In september 2024 is de STORM aanpak gestart voor de eerstejaars leerlingen op het Pius-X college. Drie van de vier interventies zijn tot nu toe uitgevoerd in het laatste halfjaar van 2024:* - *Mental health lessen* - *Gatekeepers training van docenten* - *Afname signaleringslijsten door de GGD* *Hieruit is een aantal leerlingen naar voor gekomen die in aanmerking komt voor de Op Volle Kracht training.*
D	Elk kind heeft een Kansrijke Start.	D.1	We stimuleren de verdere samenwerking tussen partijen die zich bezig houden met gezinnen tijdens de eerste 1.000 dagen van het kind. In 2023 zijn we gestart met de interventie Nu Niet Zwanger en deze interventie zal doorlopen in 2024.
		D.1	*In 2023 zijn we gestart met de interventie Nu Niet Zwanger en deze interventie is voortgezet in 2024.*
E	Kinderen groeien op in een rookvrije omgeving.	E.1	We stimuleren en belonen sportaccommodaties die rookvrij worden. De tijdelijke regeling hiervoor loopt t/m 2024.
		E.1	*Het gesprek over de tijdelijke regeling is nog een keer met de sportverenigingen gevoerd maar helaas zijn er geen nieuwe rookvrije sportaccommodaties bijgekomen.*
Ambities: Versnellen aanrijtijden hulpdiensten op de agenda houden. Dekkend netwerk van AED's en hulpverleners.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
F	Aandacht houden voor het versnellen van de aanrijtijden van onze hulpdiensten.	F.1	We houden dit onderwerp actueel op de bestuurlijke agenda bij de GGD. De RAV (Regionale Ambulancevoorziening) is zich bewust van de problemen met betrekking tot de aanrijtijden en doet wat binnen haar mogelijkheden ligt om deze te verbeteren.
		F.1	*De informatie over de aanrijtijden is gedeeld met de drie dorpsraden.*
G	Dekkend netwerk van AED's en burgerhulpverleners.	G.1	We gaan periodiek in overleg met onze partners en evalueren daarbij de aanpak zoals beschreven in beleidsnotitie AED-netwerk Reusel-De Mierden. Begin 2024 zullen we bekijken of er acties nodig zijn n.a.v. de evaluatie eind 2023.
		G.1	*In 2024 heeft er een overleg plaatsgevonden met alle werkgroepen AED. Hier zijn verder geen acties uit voortgekomen. Er is nog steeds een mooi dekkend netwerk van AED's en burgerhulpverleners.*
7.2 Riolering			
Ambitie: Een klimaat robuuste gemeente waar het prettig wonen en recreëren is.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
A	Een klimaat robuuste gemeente waar het prettig wonen en recreëren is.	A.1	Bij de ontwerpen voor de herinrichting in Hooge Mierde wordt klimaatadaptatie expliciet meegenomen, zoals we dat bij alle rioleringsplannen doen.
		A.1	*De voorbereidingen voor de herinrichting van Hooge Mierde zijn nog niet gestart.*
		A.2	Bij het ontwerpen van rioleringsstelsels wordt het effect van toenemende extreme buien in beeld gebracht.
		A.2	*Het effect van kortdurende piekbuien (zomersituatie) wordt standaard meegenomen in rioolontwerpen. In 2024 hebben we echter ook te maken gehad met matig intensieve maar zeer langdurige neerslag*

			(wintersituatie). Omdat de situatie in de winter van 2024 uitzonderlijk is, bestaan hier nog geen standaard rekenmodellen voor en is het effect lastig te modelleren. Standaard wordt deze wintersituatie daarom nog niet meegenomen. Het rioolontwerp voor Lage Mierde is nogmaals expliciet bekeken met de wintersituatie van 2024 in het achterhoofd. Momenteel wordt bekeken of hiervoor aanvullende maatregelen nodig zijn. De beslissing op de watervergunning voor het afkoppelen van Lage Mierde is daarom uitgesteld tot mei 2025.
B	Stimuleren bewustwording en eigen verantwoordelijkheid voor meer klimaat adaptieve maatregelen.	B.1	Eind 2023 wordt de communicatiestrategie voor klimaatadaptatie opgeleverd. Daaruit blijkt welke doelgroepen we op welke wijze in 2024 zullen benaderen.
		B.1	*Er is in 2024 geen uitvoering gegeven aan de communicatiestrategie vanwege een gebrek aan personele capaciteit.*

7.3 Afval

Ambitie:
Opnieuw gebruik van materialen (recycling) stimuleren.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
A	Recycling stimuleren, ook van kleine hoeveelheden grondstoffen.	A.1	Inzet mobiel scheidingsstation. We maken in 2024 een aanvang met de realisatie van een nieuwe brengvoorziening voor afval.
		A.1	*Gestart met het Mobiel Scheidingsstation vanaf juni 2024. Evaluatie volgt in het tweede kwartaal 2025.*
B	Alternatief voor restafvalzak (kliko).	B.1	Opstellen keuzenotitie (technisch/financieel) van alternatieven.
		B.1	*Het contract voor de levering van de tariefzakken loopt in 2027 af. Bij de aanbesteding van de tariefzakken is de kwaliteit (dikte) één van de selectiecriteria. Ook een vergelijking met de herintroductie van restafvalcontainer wordt dan uitgevoerd. Overigens zijn er geen klachten bekend ten aanzien van de kwaliteit van de tariefzakken.*

Ambitie:
Afvaldumping beperken.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
C	Minder afvaldumping.	C.1	Voortzetting en waar mogelijk intensivering van huidige werkwijze van toezicht/handhaving en het direct opruimen van dumpingen.
		C.1	*Voortzetting en waar mogelijk intensivering van huidige werkwijze van toezicht/handhaving en het proberen te achterhalen van de veroorzakers (zeker in geval van bijzettingen). Dit ook in combinatie met het te vroeg aanbieden van het afval.*

7.4 Milieubeheer

Ambitie:
Naar duurzame alternatieven in plaats van aardgas.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
A	Stimuleren overgang aardgas naar duurzame alternatieven.	A.1	De Transitievisie Warmte (TVW) is eind 2021 door de raad vastgesteld. Conform deze visie is in 2023 een uitvoeringsprogramma, inclusief de projecten en communicatie, opgesteld. In 2024 start de uitvoering hiervan.
		A.1	*In 2024 hebben we ons gefocust op het verbeteren van isolatie vanwege de netcongestie, die de overgang van aardgas naar duurzame alternatieven bemoeilijkt. In 2025 starten we met het warmteprogramma, waarbij de gemeente een strategie zal uitwerken om de gebouwde omgeving aardgasvrij te maken richting 2050.*

Ambitie: Gemeente energieneutraal.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
B	'Onze gemeente energieneutraal in 2025'.	B.1	We faciliteren en/of stimuleren verschillende projecten en plannen om deze doelstelling te behalen, waaronder uitvoering geven aan de Transitievisie Warmte (TVW) en Regionale Energie Strategie (RES). Het faciliteren en/of stimuleren van verschillende zoninitiatieven, zoals zonnepanelen op daken en zon- / windparken op land. Initiatieven zijn echter onder voorbehoud in verband met de congestie in het elektriciteitsnet. De vergunning voor het Windpark in Reusel ligt voor uitspraak bij de Raad van State. Daarnaast gaan we in 2024 d.m.v. projecten inzetten op het faciliteren en/of stimuleren op het isoleren van woningen.
		B.1	*Het energieverbruik in Reusel-De Mierden is momenteel 892 TJ, waarvan 288 TJ reeds hernieuwbaar is. In totaal is er nog ruim 900 TJ aan duurzame energie-opwek gepland. De verwachting is dat hiermee de toekomstige energievraag ingevuld kan worden. De opgave ten aanzien van duurzame opwek is daarom om de geplande projecten te realiseren. In 2024 zijn 3 projecten opgestart waarbij de gemeente inzet op het faciliteren en/of stimuleren op het isoleren van woningen.*
C	Stimuleren van zonnepanelen op daken.	C.1	We stimuleren zonnepanelen op daken en geven hierin het goede voorbeeld door zonnepanelen te plaatsen op gemeentelijk vastgoed.
		C.1	*In 2024 heeft de gemeente geen actieve stimulering geboden voor het plaatsen van zonnepanelen op daken, vanwege de bestaande netcongestie.*
D	Een waterstoffabriek in onze gemeente.	D.1	Mocht er een plan zijn voor een waterstoffabriek dan toetsen we of een dergelijk initiatief mogelijk en passend is. We nemen hierin niet zelf het initiatief.
		D.1	*Mocht er een plan zijn voor een waterstoffabriek dan toetsen we of een dergelijk initiatief mogelijk en passend is. We nemen hierin niet zelf het initiatief.*
E	Voldoende netwerkcapaciteit.	E.1	We zijn hierin afhankelijk van de netbeheerders (TenneT en Enexis) in verband met de congestie in het elektriciteitsnet. We werken daarom nauw samen om oplossingen hiervoor te bedenken, zodat de energietransitie niet verder wordt vertraagd.
		E1	*In 2024 heeft de gemeente nauw samengewerkt met Enexis voor het waarborgen van een veilige en betrouwbare energievoorziening. Er is locatieonderzoek uitgevoerd voor de aanleg van twee middenstations, die naar verwachting in 2025 worden geplaatst, samen met de noodzakelijke zwaardere elektriciteitskabels.*
F	Stimuleren hergebruik grondstoffen.	F.1	We stimuleren hergebruik van grondstoffen en duurzame bouw en geven hierin het goede voorbeeld.
		F.1	*We volgen hierin de huidige wet- en regelgeving.*
Ambitie: Meer oplaadmogelijkheden elektrische voertuigen in de openbare ruimte.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
G	Extra laadpalen voor elektrische voertuigen.	G.1	Plaatsing geschiedt conform de concessie die in 2024 met de Provincie Noord-Brabant wordt gesloten.
		G.1	*In 2024 heeft de project start up plaatsgevonden voor de komende 3 jaar. Einde 2024 is een verzamelkaart gemaakt. Begin 2025 zal het verzamelverkeersbesluit gemaakt worden waarna na de zomer de daadwerkelijke plaatsing zal beginnen.*

Majeure thema's

Wateroverlast

Op verschillende plekken in de gemeente is in 2024 wateroverlast geweest. Dit is vooral het gevolg geweest van het extreem natte najaar en de extreem natte winter van 2023/2024. In 2024 is dit effect lang merkbaar gebleven. Doordat de zomer niet erg droog en warm was en de waterstanden niet zo ver zijn gedaald, is er eind 2024 wederom overlast opgetreden. De overlast is in 2 hoofdcategorieën te verdelen: overlast door het buiten de oevers treden van de Raamloop en de Reusel (omgeving Lage Mierde) en overlast door hoge grondwaterstanden.
Over de overlast vanuit de Raamloop en de Reusel zijn gesprekken geweest met het waterschap in relatie tot de beekherstelprojecten die hier zijn uitgevoerd. Het blijkt lastig te zijn om de situatie goed in beeld te brengen en te beoordelen, omdat de neerslag zo extreem is geweest, dat hier geen standaard modellen voor bestaan. Uit een analyse die het waterschap heeft gedaan blijkt dat de hoeveelheid neerslag de belangrijkste factor is die heeft bijgedragen aan de overlast. Gemeente en waterschap zijn blijvend in gesprek om de situatie verder in beeld te kunnen brengen.
Meldingen van grondwateroverlast (o.a. natte kelders en kruipruimtes en drassige tuinen) komen over de gehele gemeente voor. Vaak zijn deze geconcentreerd op plaatsen waar veel leem in de ondergrond zit. Het grondwater reageert door het leem zeer snel op neerslag en het water kan maar langzaam wegzakken. In de omgeving van de Molenberg is naar aanleiding van diverse meldingen een jaar lang de grondwaterstand gemonitord door een adviesbureau. Zij hebben ook advies uitgebracht op basis van deze monitoring. De combinatie van leem en de grote hoeveelheid neerslag is de belangrijkste reden dat overlast ontstaat. Aan de hoeveelheid neerslag is uiteraard niets te doen. Het lokaal doorbreken van de leemlagen is geen optie, omdat dit op andere plekken tot overlast kan leiden. Het adviesbureau heeft aangegeven dat kansrijke oplossingen o.a. zijn het aanleggen van grootschalige wadi's/retentievoorzieningen in de wijk of de aanleg van drains. Omdat er in de wijk geen grote gebiedsontwikkelingen zijn, is het nu niet mogelijk om grootschalige wadi's aan te leggen. Daarnaast vereist het aanleggen van drains een grote infrastructurele operatie in een wijk waar minder dan 10 jaar geleden de infrastructuur (inclusief riolering) al vernieuwd is. Uit de analyse van het bureau blijkt ook dat de gemiddeld hoogste grondwaterstand voldoet aan de algemene normen. Vanwege de hoeveelheid neerslag is dit in 2024 niet overal het geval, maar het algemene beeld is dat dit een incidentele situatie is als gevolg van de hoeveelheid neerslag en geen structurele situatie. Het is daarom niet doelmatig om op grote schaal infrastructurele aanpassingen te doen. Dit is ook vastgelegd in het Programma Water en Riolering. Bovendien hebben woningeigenaren wettelijk een eigen verantwoordelijkheid om kelders en kruipruimtes waterdicht te maken als zij dit wensen. In dat geval hoeft een hoge grondwaterstand ook niet direct tot problemen te leiden. Bij gebiedsontwikkelingen wordt wel bekeken of er kansen zijn om gelijktijdig maatregelen te treffen om de overlast door incidentele hoge grondwaterstanden aan te pakken. Door achterstallig onderhoud waren niet alle watergangen in staat om voldoende water af te voeren. Dit kan ook een effect hebben op de grondwaterstanden. In 2024 zijn enkele van de grootste knelpunten in de watergangen aangepakt. In 2025 heeft dit blijvend de aandacht om het onderhoudsniveau verder te verbeteren.

Herinrichting Groeneweg/Marialaan

De laatste werkzaamheden (vervangen beplanting) zijn in 2024 afgerond. De herinrichting heeft in totaal € 2.500.000 gekost. Dit is inclusief de voorbereidingskosten, vooronderzoeken en saneringen. Tijdens de uitvoering bleken enkele zaken slim gecombineerd te kunnen worden, waardoor kosten zijn bespaard. Sanering van o.a. asbest heeft €87.500 gekost, het opsporen van niet-gesprongen explosieven werd deels gedekt door een subsidie van het Rijk, meerkosten €27.500.

Herinrichting Voort

De herinrichting van de Voort is afgerond in 2024. De herinrichting heeft in totaal € 1.150.000 gekost. Dit is inclusief de voorbereidingskosten, vooronderzoeken en saneringen. De herinrichting is duurder uitgevallen dan begroot. Voor een groot deel is dit te wijten aan onvoorziene saneringen (totale kosten €375.000). Tijdens de werkzaamheden bleek de verontreinigingscontour groter dan bij de vooronderzoeken was vastgesteld. Ook bleek er niet alleen verontreiniging door zinkassen aanwezig te zijn, maar bleek er ook een kwik verontreiniging ter plaatse aanwezig te zijn. Hierdoor is het scheiden van grondstromen ook bemoeilijkt, wat ook in extra kosten heeft geresulteerd. Ook zijn er enkele aanpassingen aan de riolering noodzakelijk gebleken en hebben de slechte weersomstandigheden tot vertraging geleid. Het opsporen van niet-gesprongen explosieven kostte €12.800 meer dan de subsidie hiervoor. De kosten voor archeologisch onderzoek waren €35.000.

Milieustraat

Omdat er meerdere claims liggen op de twee beoogde locaties, is er vertraging opgetreden en is nog geen keuze gemaakt waar de nieuwe milieustraat, samen met de gemeente Bladel gebouwd gaat worden. Gelet op deze vertraging is het huidige contract milieustraat Bladel/Reusel-De Mierden met 3 jaar verlengd.

Wat mag het kosten?

Volksgezondheid en milieu *Bedragen x € 1.000*		Rekening 2023 Saldo	Begroting 2024 (incl. Begrotingswijzigingen) Lasten	 Baten	 Saldo	Werkelijk 2024 Lasten	 Baten	 Saldo	Begroot vs. Werkelijk Saldo
	Saldo per product								
7.1	Volksgezondheid	-466	-741	0	-741	-746	248	-499	242
7.2	Riolering	436	-1.543	1.695	153	-1.845	1.703	-143	-295
7.3	Afval	-11	-968	1.192	224	-1.016	1.151	135	-89
7.4	Milieubeheer	-794	-947	45	-902	-996	91	-904	-3
	Saldo programma 7	**-835**	**-4.198**	**2.932**	**-1.266**	**-4.603**	**3.193**	**-1.411**	**-145**

Programma 7 heeft ten opzichte van de gewijzigde begroting een negatief resultaat van € 145.000.

Hieronder volgt een korte toelichting per product op de verschillen in de laatste kolom van bovenstaande tabel.

7.1 Volksgezondheid (€ 242.000 voordeel)
Op dit budget zijn kosten gemaakt voor projecten STORM en Nu Niet Zwanger die bekostigd worden vanuit de Brede SPUK. Zoals gebruikelijk waren de inkomsten vanuit de subsidie niet begroot.

7.2 Riolering (€ 295.000 nadeel)
In de kosten van rioleringonderhoud zijn saneringskosten met betrekking tot project “Voort” opgenomen voor € 375.000. Het onderhoud aan de mechanische riolering heeft afgelopen jaar meer gekost dan begroot. Dit heeft deels ook met de hoeveelheid regen te maken. Hierdoor zijn er meer storingen geweest. Daarnaast is er geen preventief onderhoud uitgevoerd in 2023; hierdoor zijn er in 2024 meer gebreken naar voren gekomen. De verwachting is wel dat de grootschalige renovatie van de mechanische riolering hierdoor goedkoper uitvalt, omdat een aantal onderdelen al vervangen is en geen onderdeel meer is van de grootschalige renovatie. Voor het onderhoud van sloten is ook minder uitgegeven in 2024, omdat de werkzaamheden nog doorlopen in 2025.

Baten en lasten van het rioolstelsel dienen in evenwicht te zijn, waarbij de kosten van BTW en overhead wel doorberekend worden in de rioolheffing. De BTW-lasten zijn niet zichtbaar in de lasten en de overheadkosten zijn zichtbaar in programma 0. Om het benodigde evenwicht te bereiken heeft in 2024 een dotatie aan de voorziening riolering plaatsgevonden van € 1.000.

7.3 Afval (€ 89.000 nadeel)
Dit kan jaarlijks fluctueren omdat aanleveren afval van zowel huis- aan huisafval alsmede hetgeen aangeboden wordt op de milieustraat geen vaststaande zekere factor is.

7.4 Milieubeheer (€ 3.000 nadeel)

Openbare hygiëne
De kosten voor ongediertebestrijding ligt hoger dan in eerdere jaren, de kosten zijn ongeveer verdubbeld t.o.v. 2023. Het aantal meldingen is ook wat gestegen, maar niet verdubbeld. Het lijkt erop dat er meer uren per melding nodig zijn vanwege nieuwe regelgeving rondom plaagdierbeheersing. Hierdoor komt de gemeente voor meer kosten te staan. Daarnaast zijn er in onze gemeente Aziatische hoornaars aangetroffen.

Klimaat
Met de tweede bestuursrapportage 2024 is een bedrag van € 175.000 (uitvoeringsprogramma RES) en een bedrag van € 35.000 (klimaatvisie) overgeheveld naar 2025.

Subsidie slecht geïsoleerde woningen
December 2024 hebben we aanvullende middelen ontvangen voor slecht geïsoleerde woningen. December 2023 is er een subsidieregeling isolatiemaatregelen voor slecht geïsoleerde woningen vastgesteld, waardoor er in 2024-2026 gebruik moeten worden gemaakt van een deel van deze middelen om subsidies te verstrekken. Daarnaast moet er in 2025 een nieuwe subsidieregeling worden opgesteld voor DHZ (doehetzelf isolatie). Het deel van de ontvangen middelen dat niet besteed is, blijft via de balanspost “vooruitontvangen bedragen” beschikbaar voor 2025.

Subsidie CDOKE
Via het Rijk ontvangen we jaarlijks structurele middelen voor de uitvoering van de energietransitie. Deze middelen zijn bedoeld om mensen aan te nemen of deskundigen in te huren voor het uitvoeren van klimaat- en energiebeleid. Denk hierbij aan inhuur t.b.v.zonneparken, kosten regionale projecten, uitvoeren energiescans gemeentelijke gebouwen, ondersteuning MRE etc. De inzet van de middelen uit deze regeling zijn voor de jaren 2023, 2024 en 2025. In 2025 wordt zowel een energieprogramma als warmteprogramma gestart en mogelijk vastgesteld, hiervoor is geld en inzet van mensen nodig. Daarnaast zal ook een start worden gemaakt met het opstellen van een soortenmanagementplan voor beschermde diersoorten, die nodig is voor o.a. na-isolatie van woningen. Hiervoor is geld en inzet van mensen nodig. Het deel van de ontvangen middelen dat niet besteed is, blijft via de balanspost “vooruitontvangen bedragen” beschikbaar voor 2025.

Milieubeheer
Ten aanzien van de Bijdrage aan een Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB) is een overschrijding van € 110.000 opgetreden. In de 2e tweede bestuursrapportage is hierover gerapporteerd en is dit bedrag aan de begroting toegevoegd. Omdat een oplossing van het stikstofdossier nog ver weg lijkt te zijn is medio 2024 met de ODZOB afgesproken de lopende aanvragen en bijbehorende adviezen niet meer te actualiseren. Daarnaast zijn er een aantal handhavingszaken die een flinke impact hebben op het beschikbare budget. Tot slot zijn de meerkosten ook te verklaren door de (verplichte) overdracht naar de ODZOB van het restant aan basistaken op gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). Tot 1 januari 2024 werden deze taken nog door VTH de Kempen uitgevoerd. Hierbij zorgt het verschil in uurtarief tussen VTH de Kempen en de ODZOB voor extra kosten voor de gemeente. Destijds bij de overdracht van het restant basistaken is dit gesignaleerd en is aan de directeur van de Samenwerkende Kempengemeenten verzocht om de financiële gevolgen (minder werk – minder mensen) inzichtelijk te maken. De meerkosten van de ODZOB zouden deels gecompenseerd worden door minderkosten bij VTH de Kempen.
Tot slot is per 1 januari 2024, tegelijkertijd met de inwerkingtreding van de Omgevingswet de omvang van het wettelijke basistakenpakket vergroot. Zo zijn extra bodemtaken toegevoegd aan het basistakenpakket waarvoor de ODZOB aan de lat staat.

Toelichting lopende kredieten

Nr.	Jaar	Krediet	Omschrijving investering	Beschikbaar	Uitgaven t/m 31-12-2024	Inkomsten t/m 31-12-2024	Restant 31-12-2024	Afsluiten
1	2016	772101	Vervangen van glasbakken ondergronds	80.000	57.224	0	22.776	Nee
2	2020	772102	Grondstoffencentrum	39.000	41.605	0	-2.605	Ja
3	2024	772201	Vervanging pompunits ME	935.304	42.845	0	892.459	Nee
4	2024	772202	Vervanging randvoorziening ME	17.800	0	0	17.800	Nee
5	2024	772203	Klimaatinvesteringen 2024	100.000	3.248	0	96.752	Nee
6	2019	772286	Vervanging riolering 2019	616.972	619.492	0	-2.520	Ja
7	2020	772287	Vervanging riolering 2020	616.972	670.400	0	-53.428	Ja
8	2021	772290	Vervanging riolering 2021	616.972	488.662	0	128.310	Ja
9	2022	772291	Vervanging riolering 2022	616.972	50.662	51.462	617.772	Ja
10	2023	772294	Vervanging riolering 2023	616.972	421	0	616.551	Ja
11	2024	772296	Vervanging riolering LM Bernar Klooster Riche	1.104.828	1.024.736	0	80.092	Nee
12	2024	772297	Vervanging riolering Reusel, Kerkstraat	369.877	797	0	369.080	Nee
13	2024	772298	Vervanging gemalen BK	252.365	544	0	251.821	Nee
14	2024	772299	Vervanging gemalen ME	21.555	21.190	0	365	ja
15	2017	772319	Baten Sanering verkeerslawaai 108 woningen	-36.792		1.580	-35.213	Nee
15		772319	Lasten Sanering verkeerslawaai 108 woningen	36.792	1.580		35.213	
16	2023	772320	Baten Geluidsaneringsmaatregelen Wilhelminalaan	-51.951	0	0	-51.951	Nee
16		772320	Lasten Geluidsaneringsmaatregelen Wilhelminalaan	51.951			51.951	
17	2023	772321	Baten Geluidsaneringsmaatregelen Centrum Reusel	-50.080	0	0	-50.080	Nee
17		772321	Lasten Geluidsaneringsmaatregelen Centrum Reusel	50.080			50.080	

1. Vervangen glasbakken ondergronds

Het restantkrediet is voor de plaatsing van ondergrondse containers in het centrumplan Reusel. Dit plan moet nog worden gerealiseerd. Het krediet moet beschikbaar blijven.

2. Grondstoffencentrum (zie majeure thema's)

Er is in het verleden een onderzoek gedaan naar het realiseren van een nieuwe milieustraat. Dit is door omstandigheden toen on hold gezet.
Dit zal in 2025 weer terug op de agenda komen en dan zal daar ook weer geld voor gevraagd worden. Dit krediet mag worden afgesloten.

3. Vervanging pompunits ME

Dit krediet is bedoeld voor de grootschalige renovatie van de mechanisch-elektrische onderdelen van de drukriolering. De grootschalige renovatie van de pompunits wordt naar verwachting in 2025 uitgevoerd.

4. Vervanging randvoorzieningen ME

Dit krediet is bedoeld voor de grootschalige renovatie van de randvoorzieningen. De grootschalige renovatie wordt naar verwachting in 2025 uitgevoerd.

5. Klimaatinvesteringen 2024

Door een gebrek aan personele capaciteit zijn er geen grootschalige investeringen op het gebied van klimaatadaptatie gedaan. Wel is de buitenruimte van een kinderopvang in de gemeente vergroend.

6. t/m 9 Vervanging riolering 2019 t/m 2022

In de vorige planperiode van het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan werd een jaarlijks vervangingskrediet van ongeveer €616.000 beschikbaar gesteld. Kredieten werden niet per project aangemaakt. Indien een van de kredieten vol was, werd overgegaan naar het volgende jaar krediet.
Van deze kredieten zijn de herinrichting van de Turnhoutseweg, Groeneweg/Marialaan, Voort en aanpassingen aan het riool van de Smidsstraat betaald. De kredieten van 2019, 2020, 2021 zijn hierdoor volledig uitgeput/volgeboekt. Voor het krediet van 2022 blijft een positief saldo, dit is niet meer nodig dus

mag worden afgesloten. Voor de overige vervangingsprojecten zijn nieuwe specifieke kredieten aangemaakt op basis van het vigerende Programma Water en Riolering.

10. Vervanging riolering 2023
Dit krediet kan ongebruikt worden afgesloten, omdat op basis van het Programma Water en Riolering nieuwe kredieten zijn aangemaakt en deze niet meer nodig is.

11. Vervangen riolering Lage Mierde
In 2024 is een groot deel van Lage Mierde heringericht in combinatie met rioolvervanging en afkoppeling. In 2025 is de afronding van de uitvoering.

12. Vervanging riolering Reusel, Kerkstraat
De herinrichting van de Kerkstraat is nog niet gestart door gebrek aan personele capaciteit.

13. Vervanging gemalen BK (bouwkundig)
Dit krediet is bedoeld voor de grootschalige renovatie van de bouwkundige onderdelen van de gemalen en de renovatie van het vacuümstation aan de Wilhelminalaan. Deze renovaties zijn nog niet uitgevoerd en worden naar verwachting in 2025 uitgevoerd.

14. Vervanging gemalen ME (mechanisch-electrisch)
Dit krediet is bedoeld voor de grootschalige renovatie van de mechanisch-elektrische onderdelen van de hoofdgemalen. Uit dit budget is de vervanging van het gemaal Draaiboom in Lage Mierde betaald. Dit als onderdeel van de reconstructie van Lage Mierde. Dit krediet mag worden afgesloten.

15. Sanering verkeerslawaai 108 woningen
Dit is een onderzoeksubsidie om te beoordelen of er sprake is van teveel geluidhinder op de gevels van woningen in het centrum van Reusel aan Wilhelminalaan, Schoolstraat/Zeegstraat en de Turnhoutseweg. Het ging in totaal om 108 woningen. Het project Turnhoutseweg is afgerond (bronmaatregelen). Onderzoek wordt nu uitgevoerd naar de noodzakelijke maatregelen aan de Wilhelminalaan en Schoolstraat/Zeegstraat. De eindafrekening hiervan vindt plaats in 2025. De subsidie (voorschot) voor het treffen van bron- en/of gevelmaatregelen is in middels door Bureau Sanering wegverkeerslawaai uitgekeerd.

16. Geluidsaneringsmaatregelen Wilhelminalaan
In het project van de sanering verkeerslawaai Reusel-centrum is in het opgestelde saneringsprogramma aangegeven dat de herinrichting van de Wilhelminalaan, toepassing stil(ler) asfalt, een positieve invloed heeft op de geluidsbelasting op saneringswoningen binnen dit project. Deze saneringsmaatregel (herinrichting van de weg) is subsidiabel. Het verkregen bedrag is een voorschot (95%) van het subsidiebedrag. Uitvoering van het project is gekoppeld aan de start van de herinrichting van het centrumplan.

17. Geluidsaneringsmaatregelen Centrum Reusel
In het project van de sanering wegverkeerslawaai Reusel-centrum is in het opgestelde saneringsprogramma aangegeven dat ondanks voorgestelde maatregelen (herinrichting van de weg) voor meerdere woningen niet het gewenste geluidsniveau op de gevel kan worden bereikt. Aanvullend wordt nu onderzocht of de betreffende woningen in aanmerking komen voor gevelmaatregelen om het gewenste binnen geluidniveau te bereiken. Gevelmaatregelen zijn subsidiabel. Het verkregen bedrag is een voorschot (95%) van het subsidiebedrag. Verwachte einddatum uitvoering maatregelen is afhankelijk van de start van de herinrichting van het centrumplan.

Programma 8. Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening, Stedelijke vernieuwing (VHROSV)

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Van de Noort	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening, transitie intensieve dierhouderij, vergunningen, beheer onroerend goed, woningbouwprojecten, centrumvisie
Wethouder Rombouts	Handhaving RO-vergunningen

Wat gaan we doen?

8.1 Ruimte en leefomgeving

Ambitie:
Gebiedsontwikkeling mogelijk maken.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
A	Een gebiedsgerichte aanpak om integraal initiatieven in een gebied op te kunnen pakken.	A.1	Vanwege beperkte ambtelijke capaciteit en prioritering van werkzaamheden wordt deze pilot uitgesteld naar 2025-2026.
		A.1	*Niet van toepassing.*
B	Goede ruimtelijke en landschappelijke kwaliteit.	B.1	We gaan aan de slag met de Nota Ruimtelijke kwaliteit- deel Stedelijk gebied (NRK). De NRK vervangt de huidige welstandsnota en gaat uit van een brede benadering van omgevingskwaliteit (incl. cultuurhistorie, beeldkwaliteit, architectuur, landschap, stedenbouw) die past bij de Omgevingswet. De NRK vormt het toetsingskader voor de wettelijk verplichte adviescommissie Omgevingskwaliteit (vervanger welstandscommissie en monumentencommissie vanaf inwerkingtreding Omgevingswet).
		B.1	*Vanwege beperkte ambtelijke capaciteit en prioritering van werkzaamheden hebben we het opstellen van de NRK deel Stedelijk gebied uitgesteld naar 2025.*

Ambitie:
Leefbaar buitengebied.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
C	Geactualiseerd bestemmingsplan buitengebied	C.1	Het bestemmingsplan buitengebied wordt volgens de huidige planning eind 2023/begin 2024 ter vaststelling aangeboden. We verwachten dat er bezwaren worden ingediend.
		C.1	*De raad heeft het bestemmingsplan op 24 september 2024 gewijzigd vastgesteld. Het vastgestelde bestemmingsplan lag ter inzage tot en met 6 januari 2025. Tijdens deze termijn is er beroep ingediend. We zijn nu in afwachting van de stukken voor het opstellen en aanleveren van verweer. Daarna kan de behandeling van de beroepen plaatsvinden door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.*
D	Bevorderen transitie buitengebied en neerslag stikstof in Natura-2000 gebieden te reduceren	D.1	De Landelijke Beëindigingsregelingen Veehouderijlocaties (LBV en LBV+) zijn opengesteld. Samen met de provincie en het rijk gaan we in gesprek met de eigenaren van agrarische bedrijven die zich hebben aangemeld en kijken we naar de eventuele (herbestemmings)mogelijkheden. Hiervoor is maatwerk nodig.
		D.1	*In 2024 hadden we zeven dossiers van deelnemers aan de LBV- en LBV+-regeling in behandeling. Voor één dossier is een aanpassing opgenomen in het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied. Voor de*

			overige zes dossiers is op dit moment nog sprake van ruimtelijke planvorming met aansluitend de vereiste ruimtelijke procedures.
E	Opstellen gebiedsvisie Wellenseind en directe omgeving	E.1	De raad heeft opdracht gegeven voor het opstellen van een gebiedsvisie voor het gebied Wellenseind en directe omgeving. Deze gebiedsvisie is nodig om alle recreatieve ontwikkelingen in dat gebied integraal te kunnen beoordelen en alle relevante belangen te kunnen afwegen. met het opstellen van een visie en uitvoeringsplan van dit deelgebied. De werkzaamheden hiervoor zullen in 2025 en de komende jaren doorlopen.
		E.1	*Vanwege beperkte ambtelijke capaciteit en prioritering van werkzaamheden is deze pilot uitgesteld naar 2025-2026. Hierbij is het de bedoeling dat Wellenseind onderdeel gaat uitmaken van de Gebiedsgerichte aanpak Kempenland-West.*
Ambitie: Implementatie Omgevingswet.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
F	Implementatie van de Omgevingswet.	F.1	Op 1 januari 2024 gaat de Omgevingswet in. We zijn klaar voor het werken onder de Omgevingswet. Verdere werkzaamheden voor de implementatie en uitvoering daarvan lopen in 2024 door.
		F.1	*In 2024 hebben we de eerste ervaringen met de Omgevingswet opgedaan. De eerste BOPA's zijn in procedure gebracht en verleend.* *In 2024 is de werkgroep Omgevingsplan gestart met een pilot voor Hooge Mierde. Hierbij willen we komen tot een planregelbieb, die we vervolgens voor het hele grondgebied van de gemeente kunnen gaan gebruiken. En daarmee de basis kan vormen voor de toekomstige omgevingsplanwijzigingen.*
G	Opstelling omgevingsvisie.	G.1	We starten in 2024 met het opstellen van een omgevingsvisie. Inwoners en andere stakeholders worden middels een participatietraject bij de omgevingsvisie betrokken.
		G.1	*Eind 2024 is begonnen met de (interne) voorbereidingen voor het proces om te komen tot een nieuwe omgevingsvisie.*
Ambitie: Aantrekkelijk centrumgebied Reusel.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
H	Een bruisend boodschappencentrum in Reusel.	H.1	Een bruisend en aantrekkelijk boodschappencentrum conform de centrumvisie en het bestemmingsplan stedelijk gebied, centrum Reusel. Maatwerk wordt gehanteerd voor herbestemming van vrijkomende winkelpanden buiten het centrum. Werkzaamheden worden gefaseerd en uitgevoerd.
		H.1	De uitvoering van het deelproject Kerkplein in het centrum van Reusel verloopt volgens planning. Naast het Kerkplein is het tweede inrichtingsplan ter hand genomen. Het betreft het marktplein een stukje Wilhelminalaan.
I	Voorkomen van leegstand in het gemeentehuis.	I.1	De gesprekken over de invulling van de lege ruimten worden weer opgepakt na indiensttreding nieuwe beleidsmedewerker vastgoed.
		I.1	De mogelijkheid van vestiging van de afdeling MD van GRSK in de Plint wordt onderzocht.

8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)

Ambitie:
Bestaand actief grondbeleid voortzetten en differentiëren van grondprijzen.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
A	Een actief en strategisch grondbeleid.	A.1	We zetten het bestaande grondbeleid conform de Nota Grondbeleid voort.
		A.1	*In 2024 gingen we over tot de grondaankoop van 3 percelen grond aan de Kruisstraat in Reusel. Deze aankoop betrof een anticiperende verwerving conform de Nota Grondbeleid. Dit is mogelijk voor gronden die in beleidsdocumenten zijn aangewezen als gronden die voor woningbouw in aanmerking komen. Deze grond voldoet hieraan. Tevens vonden meerdere gesprekken plaats voor mogelijke grondaankopen om woningbouw te kunnen realiseren.*
B	Woningen voor iedere doelgroep en naar behoefte van elke kern.	B.1	We peilen per kern bij onze inwoners en dorpsraad wat de behoefte is.
		B.1	*In het najaar van 2024 is er door de dorpsraad/ werkgroep wonen Lage Mierde in samenwerking met de gemeente een enquête gehouden naar de woonwensen in Lage Mierde. De resultaten hiervan zijn tijdens een dorpsavond gepresenteerd aan de inwoners.*

8.3 Wonen en bouwen

Ambities:
Het bouwen van meer woningen heeft onze prioriteit, voor elke doelgroep en in elke kern.

	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
A	Bouwen van 488 woningen in de periode 2022-2026.	A.1	In de gemeentelijke woningbouwopgave voor de periode 2022-2026 zijn inmiddels al circa 133 woningen toegevoegd (110 in 2022 en 23 tot nu in 2023). De gemeente faciliteert de woningbouwopgave waar het kan volgens de vastgestelde prioritering. De planning is niet altijd haalbaar vanwege uitvoeringsproblemen, zoals de trage behandeling van bezwaren bij de Raad van State, gebrek aan ambtelijke capaciteit en voortgang in planvorming bij initiatiefnemers.
		A.1	*Tabel Ontwikkeling van de woningvoorraad in 2024*

Voorraad woningen	**Aantal**
Beginstand woningvoorraad 1 januari	6.658
Nieuwbouw	115
Overige toevoegingen (splitsing, herbouw, etc.)	36
Sloop	38
Overige onttrekking (bijv. herbouw)	9
Administratieve correcties	-1
Saldo	103
Eindstand woningvoorraad 31 december	6.761

Bron: CBS statline

In 2024 zijn 72 woningen in aanbouw genomen.

B	Woningen voor elke doelgroep.	B.1	We geven uitvoering aan de Kempische visie op Wonen 2019-2023, in 2023 starten we met actualisatie van deze visie, naar verwachting wordt de visie in 2024 vastgesteld.
		B.1	*In 2024 is de Kempische visie op Wonen 2024-2028 vastgesteld. Deze visie is uitgewerkt aan de hand van vijf thema's:* *1. De (schaal)sprong vooruit* *2. Toegroeien naar een betaalbaardere woningvoorraad* *3. Wonen met zorg of ondersteuning*

			4. *Werken aan vitaliteit in de kernen* 5. *Op weg naar een duurzame toekomst* *Elk thema bestaat uit een deel analyse, visie/ambitie en welke richting slaan we in.* *In 2024 is tevens het uitvoeringsprogramma vastgesteld.* ***Woningbouwprogramma*** *De Kempische visie op wonen 2024-2028 gaat uit van 440 woningen in de periode 2023-2030, zonder schaalsprong.* *De Ontwikkelstrategie De Kempen 2024-2040 gaat uit van minimaal 950 tot maximaal 1500 woningen.* *De gemeente Reusel-De Mierden wil invulling geven aan de woningbouwopgave voor haar kernen door voldoende divers woningaanbod te realiseren die voldoet aan de woningbehoefte, in een frequent afzettempo.* *Het woningbouwprogramma wordt ingedeeld in 30% sociale huurwoningen, 37% betaalbare woningen en 33% vrije sector.* *Het aandeel van 30% sociale huurwoningen is verplicht. Uitgangspunt is dat sociale huurwoningen worden geëxploiteerd door een toegelaten instelling (woningcorporatie).* *Bij de invulling van het woningbouwprogramma is ruimte gelaten om per gemeente het betaalbare koop- en midden-huursegment van 37% verder te specificeren. Reusel-De Mierden hanteert hiervoor 5% sociale koop, 13% woningen in betaalbaar middensegment en 19% in betaalbaar hoog segment, zie ook tabel op pagina 97. prijssegmentering 2024 woningbouwprogramma Reusel-De Mierden. Hierbij creëren we bij nieuwbouw ruimte voor 'de juiste mix aan woningen' die in de vraag van woningzoekenden (starters en doorstromers) voorziet.* *Door ook te werken met koopconstructies zoals KoopGarant sluiten we aan bij realistische product-marktcombinaties, ook voor sociale koopwoningen.* *Met het bovenstaande programma sturen we de komende jaren op de ontwikkeling van betaalbare woningbouw in onze gemeente.* *We proberen in woningbouwplannen zoveel mogelijk diverse woningtypen aan te bieden voor alle doelgroepen. Hierbij streven we naar een continue voorraad aan bouw van woningen in alle kernen.*
		B.2	We gaan verder aan de slag met de taakstellingen die we hebben voor de huisvesting van drie urgente doelgroepen. Dat gaat om de opvang van asielzoekers, huisvesting van vergunninghouders en opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. De opvang van asielzoekers geschiedt in afstemming met de regio. Voor de huisvesting van vergunninghouders gaan we de mogelijkheden voor tijdelijke woonruimten onderzoeken.
		B.2	***Opvang vluchtelingen uit Oekraïne*** *De gemeente heeft een inspanningsverplichting van 79 opvangplekken.* *We hebben 86 opvangplekken op het "Resort Brabantse Kempen". In 2024 heeft hier een uitbreiding plaatsgevonden van één extra groepsaccommodatie voor 14 personen waardoor we op 86 opvangplekken uitkomen. Er moet rekening mee worden gehouden dat de opvangplekken nog langere tijd nodig zijn. In ieder geval tot maart 2026 (datum bekostigingsregeling)*

			voldoen we aan de inspanningsverplichting voor Reusel-De Mierden. ***Opvang van asielzoekers*** *Sinds oktober 2023 is er voor 28 personen een overnachtingslocatie in het Fletcher Hotel de Kempen. Per 10 mei 2024 is het besluit genomen om de noodopvang om te zetten naar een Tijdelijke Gemeentelijke Opvanglocatie (TGO) voor maximaal 40 personen tot 23 oktober 2024. De overige 28 plekken blijven beschikbaar als overnachtingslocatie. In oktober 2024 is besloten de TGO te verlengen tot 1 juli 2025.* *In 2024 waren er geen overlastmeldingen of incidenten. Ieder kwartaal hielden we een omwonendenoverleg.* *In 2024 gaven we uitvoering aan het locatieonderzoek en onderzochten we 19 locaties op geschiktheid voor een asiellocatie.* ***Huisvesting van vergunninghouders*** *Het aantal vergunninghouders neemt sterk toe. Het vinden van voldoende geschikte huisvesting is in deze krappe woningmarkt lastig. Vanwege deze problematiek is het ook na 2023 niet gelukt om de taakstelling voor 2024 te behalen. In 2024 hadden we een wettelijke taakstelling om 43 personen te huisvesten (dit is inclusief de achterstand uit 2023). We hebben in 2024 12 personen gehuisvest.* *De mutatiegraad van sociale huurwoningen is erg laag en daalt. Er komen weinig sociale huurwoningen beschikbaar. Daarnaast hadden we gerekend op nareizigers, die veelal niet zijn gekomen.* *Omdat we de taakstelling niet hebben gehaald, hebben we in het kader van het interbestuurlijk toezicht een negatief oordeel van de Provincie Noord-Brabant ontvangen. Hiervoor hebben we in 2024 gewerkt aan een plan van aanpak om de achterstand in de taakstelling in te lopen en te voorzien in voldoende woningen voor vergunninghouders de komende jaren. Door de druk op de woningmarkt en de behoefte aan sociale huurwoningen, blijft het echter ook de komende periode een grote uitdaging om te blijven voorzien in de huisvestingsbehoefte voor deze doelgroep.*
C	Bouwen voor eigen inwoners.	C.1	We faciliteren woningbouwinitiatieven en kijken daarbij altijd vooruit naar nieuwe mogelijkheden en initiatieven om zo te kunnen voorzien in de woningbehoefte van onder andere de eigen inwoners. We houden de landelijke wetgeving in de gaten en kijken wat in de gemeente toepasbaar kan zijn.
		C.1	*De Huisvestingswet biedt gemeenten de mogelijkheid om in een Huisvestingsverordening voor een periode van ten hoogste 4 jaar regels vast te leggen over de toewijzing van huur- en betaalbare nieuwbouwkoopwoningen. Voor de instelling van een Huisvestingsverordening is het noodzakelijk dat sprake is van schaarste. Daarnaast moet kunnen worden aangetoond dat de verordening bijdraagt aan het oplossen van de negatieve gevolgen van deze schaarste. Met een Huisvestingsverordening kunnen gemeenten voor sociale huurwoningen voor de helft van de beschikbare huurwoningen bepalen hoe zij deze ruimte verdelen tussen mensen met een economische, maatschappelijke of een lokale binding. Urgentiecategorieën moeten worden meegeteld binnen die 50%. Veruit de*

			meeste mensen willen bij een verhuizing in de eigen gemeente blijven wonen. Uit monitoring blijkt dat de laatste jaren meer dan 50% van de sociale huurwoningen aan urgenten en woningzoekenden met een lokale binding worden toegewezen. Hierdoor is er nog geen aanleiding om voor dit deel een huisvestingsverordening op te stellen. *Verdringing op de woningmarkt vindt voornamelijk plaats in de bestaande bouw, waarvan ook nog eens het merendeel boven de betaalbaarheidsgrens is gelegen (>€390.000,- in 2024). Voor de toewijzing van bestaande woningen aan inwoners uit de eigen gemeente mogen geen regels worden vastgesteld.* *Monitoring* *Hoewel er gelet op de cijfers en ervaringen uit de praktijk nu geen aanleiding is om als gemeente met de woningtoewijzing te interveniëren, kan dit in de toekomst uiteraard veranderen. Het in samenspraak met de corporaties en marktpartijen monitoren van de woningtoewijzing blijft daarom een belangrijk aandachtspunt in de komende jaren.*
D	Realisatie voldoende woningen in elke kern.	D.1	We faciliteren woningbouwinitiatieven en kijken daarbij altijd vooruit naar nieuwe mogelijkheden en initiatieven om zo te kunnen voorzien in de woningbehoefte. We handelen proactief en zijn hierover waar nodig in overleg met onze ketenpartners.
		D.1	*Zie B1*
E	Versnellen procedures woningbouw.	E.1	Versnelling is afhankelijk van de opgave en de personele capaciteit (gemeentebreed).
		E.1	*Zomer 2024 startte een (externe) projectleider gebiedsontwikkeling en woningbouw.*
F	Verhogen aanbod sociale huurwoningen	F.1	Het onderwerp beschikbaarheid sociale huurwoningen maakt onderdeel uit van de prestatieafspraken met de woningbouwcorporaties.
		F.1	*In 2024 sloten we met de Kempengemeenten Bergeijk, Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden gezamenlijke prestatieafspraken 2025 met WSZ en Stichting Huurdersraad de Kempen.* *In 2024 startten de gemeenten Bergeijk, Bladel en Reusel-De Mierden ook met de voorbereidingen voor gezamenlijke prestatieafspraken met Wooninc. en Stichting Huurdersplatform Wooninc., deze prestatieafspraken worden begin 2025 vastgesteld.*
G	Duidelijkheid over onderscheid sociale huur- en koopwoningen.	G.1	Dit is geregeld in de Regionale Begrippenlijst Wonen.
		G.1	
Ambities: We trekken op het thema woningbouw samen op met de andere Kempengemeenten.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
H	Samenwerken in de Kempen op het gebied van woningbouw.	H.1	Samen met de andere Kempengemeenten zorgen we voor afstemming over de regionale woningbouwopgave. Zoals in B.1 al aangegeven, zijn de Kempengemeenten in 2023 gestart met de actualisatie van de Kempische Visie op Wonen en wordt deze in 2024 vastgesteld. De woningbouwopgave vormt ook een onderdeel van de Ontwikkelstrategie De Kempen. De bestuursopdracht Ontwikkelstrategie De Kempen zal in 2024 verder worden uitgewerkt tot een

			voorkeursscenario, wat na vaststelling zal worden uitgewerkt in een strategische koers op ruimtelijk-fysiek en sociaal-maatschappelijk vlak.
		H.1	*De Kempengemeenten Bergeijk, Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden zijn in 2023 gestart met een actualisatie van de Kempische visie op wonen, welke in 2024 is vastgesteld door de gemeenteraden. De regionale woningbouwopgave maakt hier onderdeel van uit. Ook hebben de Kempengemeenten in 2024 samen gewerkt aan zowel het uitvoeringsprogramma woonzorgvisie Kempengemeenten als het uitvoeringsprogramma Kempische woonvisie. Beiden zijn in 2024 vastgesteld.* *In april 2023 stelden de gemeenteraden van de gemeenten Bergeijk, Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden de bestuursopdracht Ontwikkelstrategie De Kempen vast voor het gezamenlijk opstellen van een (vervolg) ontwikkelstrategie. Deze opdracht heeft geleid tot behandeling van een voorkeursrichting in de gemeenteraden in september en oktober 2024. De daaruit verzamelde wensen, bedenkingen en aandachtspunten zijn verwerkt in een voorkeursscenario dat heeft geleid tot de Ontwikkelstrategie De Kempen 2024-2040, "Samen op eigen wijze vorm geven", welke in december in de raden van Bergeijk, Bladel en Reusel-De Mierden is vastgesteld. In deze Ontwikkelstrategie worden strategische keuzes gemaakt ten aanzien van de thema's wonen, werken, bereikbaarheid en mobiliteit, landschap en klimaat, voorzieningen en samenleving richting 2040. Woningbouw maakt expliciet onderdeel uit van deze Ontwikkelstrategie.*
I	Faciliteren van CPO-initiatieven.	I.1	We stimuleren CPO-initiatieven en geven dit ook aan bij dorpsraden en werkgroepen wonen.
		I.1	*Tijdens overleggen met dorpsraden en werkgroepen wonen in de kernen geven we aan open te staan voor CPO initiatieven en dit als gemeente te willen faciliteren, indien er daadwerkelijk initiatieven ontstaan vanuit de kernen.*
Ambitie: Goede huisvesting voor arbeidsmigranten.			
	Maatschappelijk effect / Resultaat		Inspanning 2024 / Wat hebben we in 2024 gedaan?
J	Goede huisvesting van arbeidsmigranten.	J.1	We geven uitvoering aan het vastgestelde ruimtelijk afwegingskader voor de huisvesting van arbeidsmigranten en toetsen initiatieven hieraan.
		J.1	*In 2023 besloten we in principe medewerking te verlenen aan de planologische wijziging van het perceel De Hoeven 26, Reusel naar een maatschappelijke bestemming met de aanduiding logies ten behoeve van de realisatie van arbeidsmigrantenhuisvesting. In 2024 startten we met de voorbereidingen voor de planologische procedure.*

Majeure thema's

Prijssegmentering woningbouwprogramma Reusel-De Mierden

Prijssegment		%	
Betaalbaar	Sociale huur* (<€879,66, waarvan minimaal 50% onder de 2e aftoppingsgrens)	**30%**	**67%**
	Sociale koop (betaalbaar laag)** • Sociale koop – Appartement (<€230.000) • Sociale koop – Grondgebonden (<€275.000)	5%	
	Betaalbaar ** • Betaalbaar midden segment (<€320.000) • Middenhuur (€897,68 - €1.123,13)	13%	
	• Betaalbaar hoog segment (<€390.000)	19%	
Vrij	Vrij invulbaar	33%	**33%**

Let op: Prijspeil 2024

* Uitgangspunt exploitatie sociale huurwoningen door toegelaten instelling

**Sociale koopwoningen bij voorkeur als koopgarant realiseren

Wat mag het kosten?

Totaal per product *(bedragen x € 1.000)*	Rekening 2023 Saldo	Begroting 2024 (incl. begrotingswijzigingen) Uitgaven	Inkomsten	Saldo	Rekening 2024 Uitgaven	Inkomsten	Saldo	Begroot vs werkelijk Saldo
8.1 Ruimtelijke ordening	-1.393	-1.656	44	**-1.612**	-1.526	39	**-1.487**	**125**
8.2 Grondexploitatie	244	-2.071	1.942	**-129**	-4.915	4.646	**-269**	**-141**
8.3 Wonen en bouw en	24	-459	622	**163**	-483	634	**151**	**-12**
Totaal	**-1.125**	**-4.185**	**2.608**	**-1.578**	**-6.924**	**5.319**	**-1.605**	**-28**

Programma 8 heeft ten opzichte van de gewijzigde begroting een negatief resultaat van € 28.000.

Hieronder volgt een korte toelichting per product op de verschillen in de laatste kolom van bovenstaande tabel.

8.1 Ruimtelijke Ordening (voordeel € 125.000)

Vanwege beperkte ambtelijke capaciteit en prioritering van werkzaamheden hebben we het opstellen van de NRK deel Stedelijk gebied uitgesteld naar 2025.
Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Dit betekent erg veel voor zowel ons als gemeente, maar ook voor initiatiefnemers. Wij kunnen ons voorstellen dat we om deze reden wellicht minder principeverzoeken hebben ontvangen. Ook hebben we om deze reden vorig jaar minder ruimtelijke plannen (omgevingsplanwijzigingen en BOPA's) in procedure gehad, dan andere jaren. Wel is het zo dat we in 2024 een inhaalslag hebben kunnen maken met het inlopen van de werkachterstand voor principeverzoeken. Hier zaten ook nog principeverzoeken van eerdere jaren bij, waarvoor lagere legestarieven gelden.

8.2 Grondexploitatie (nadeel € 141.000)

Een gedetailleerde toelichting op de grondexploitaties vindt u in de paragraaf grondbeleid.

Bij niet onderhanden werk is een inkomst te zien van €50.000 uit Ruimte-voor-Ruimte gelden vanuit de Provincie Noord-Brabant. Deze kunnen net als vorig jaar worden toegevoegd aan de reserve "Ontwikkeling Buitengebied".

Centrumplan Hart van Reusel

De uitvoering van het deelproject Kerkplein in het centrum van Reusel verloopt volgens planning. Een onvoorziene factor is de definitieve plek van de Geldmaat-pin. De gemeente is in gesprek met Geldmaat over de definitieve plek. Verder zal er tot de zomer gewerkt worden met de bestaande lichtmasten. De definitieve lichtmasten volgen later dit jaar. Dit laatste heeft geen invloed op de kwaliteit van de bestrating en het groen (de nieuwe lichtmasten komen op dezelfde locaties als de oude exemplaren). Na het Kerkplein zal het tweede inrichtingsplan ter hand worden genomen. Het betreft het marktplein en een stukje Wilhelminalaan. Ten aanzien van deze laatste is de gemeente met de projectontwikkelaar in gesprek over het faseren van onze werkzaamheden in relatie tot de supermarkt. Onze gemeente is op dit moment bezig de andere deelprojecten zodanig te faseren dat deze optimaal worden uitgevoerd in relatie tot ontwikkelingen zoals Winterfeesten(doorstart) en de N284.
De herziene grondexploitatie-calculatie waarin alleen het kerngebied Markt en Kerkplein nog deel uit maken van dit project wordt in juli ter besluitvorming aan de raad aangeboden.

Faciliterende grondexploitatie
Op afgeronde anterieure overeenkomsten wordt een voordeel behaald van € 298.000, waarvan € 92.300 toegevoegd is aan de Bestemmingsreserve vereveningsfonds sociale woningbouw.

Bestemmingsreserve Huisvesting urgente doelgroepen
De financiële verantwoording hiervan is te vinden in programma 6 sociaal domein.

8.3 Wonen en bouwen (€ 12.000 nadeel)
De totale jaarbijdragen aan de gemeenschappelijke regeling voor Vergunningverlening en Toezicht zijn € 40.000 hoger dan begroot, dit wordt gedeeltelijk gecompenseerd door lagere eigen uitgaven en hogere inkomsten vanuit leges.

Toelichting lopende kredieten

Nr.	Jaar	Krediet	Omschrijving investering	Beschikbaar	Uitgaven t/m 31-12-2024	Inkomsten t/m 31-12-2024	Restant 31-12-2024	Afsluiten
1	2022	781010	Boerderij van de Toekomst	0	247.865	247.865	0	Nee
2	2013	781020	Beekherstel Reuseldal	20.000	6.241	0	13.759	Nee
3	2012	781028	Ontwikkeling Rouwenbogtloop	25.000	13.650	0	11.351	Nee
4	2016	781063	Implementatie nieuwe omgevingswet	19.095	18.910	0	185	Nee
5	2022	782010	Renovatie beheerderswoning Sportpark	49.500	14.250	0	35.250	Nee
6	2021	783011	Anticiperende grondverwervingen	1.000.000	1.127.282	0	-127.282	Nee
7	2023	783012	Aankoop grond Willibrordlaan 13	500.000	471.105	0	28.895	Nee
8	2021	783101	Kleine Hoeve II	2.050.000	2.050.000		0	ja
9	2021	783102	Hasselt fase III	200.000	90.826	56.432	165.606	Nee
10	2023	783103	Molenheide	0	57.642	14.609	-43.033	Nee

1. Boerderij van de Toekomst
Het project is nog in volle gang. De samenwerking met de partners loopt voorspoedig. Dit krediet kan niet worden afgesloten.

2. Beekherstel Reuseldal
2e fase is in ontwikkeling samen met het waterschap. Het krediet kan niet worden afgesloten.

3. Ontwikkeling Rouwenbogtloop
1e fase is voltooid in samenwerking met het waterschap. Een mogelijke 2e fase is nog in voorbereiding. Het krediet kan niet worden afgesloten.

4. Implementatie nieuwe omgevingswet
De implementatie van de Omgevingswet verloopt voorspoedig. De pilot voor het opstellen van een volwaardig omgevingsplan (kern Hooge Mierde) loopt volgens planning en inhoudelijk naar wens. Tot 1 januari 2026 mogen we gebruik maken van TAM-IMRO. Dat is een tijdelijke alternatieve maatregel voor gemeenten om het omgevingsplan te wijzigen, wanneer zij dit nog niet via de nieuwe standaarden kunnen doen. Dit moet voorkomen dat planvorming (en in het bijzonder gebiedsontwikkeling) onaanvaardbare vertraging oploopt bij de invoering van de Omgevingswet. Hier gaan we ook gebruik van maken. De behandeling van Bopa's verloopt steeds beter en vlotter. De sleutel hierin is een "warme" samenwerking met VTH De Kempen en al onze interne en externe adviseurs. De termijnen blijken in de praktijk zeer scherp (zoals ook verwacht). Dat leidt soms tot overschrijdingen in het geval adviserende partijen niet (tijdig) adviseren. Dat geldt ook ingeval bindend advies nodig is van de gemeenteraad. De eerste Bopa's zijn door de gemeenteraad behandeld. Dit krediet kan nog niet worden afgesloten.

5. Renovatie beheerderswoning Sportpark
In 2025 worden nog diverse renovatie werkzaamheden uitgevoerd ten laste van dit krediet (achterstallig onderhoud). Het krediet kan daarom nog niet worden afgesloten.

6. Anticiperende grondverwervingen (overschrijding)
Door de aankoop van 3 percelen aan de Kruisstraat in december 2024, is het budget van 'anticiperende grondverwervingen' overschreden. Op grond van paragraaf 4.5.2 van de nota grondbeleid valt, nadat deze uitgaven is verantwoord, het budget weer vrij voor nieuwe aankopen in 2025.

7.Aankoop Willibrordlaan 13
Dit krediet mag worden afgesloten.

8. Kleine Hoeve II
Dit deel van het bedrijventerrein is aan de grondexploitatie Kleine Hoeven toegevoegd middels een raadsbesluit, het krediet mag worden afgesloten.

9. Hasselt III
Project loopt, hierop is in 2024 een subsidie van € 75.000 ontvangen. Het krediet kan nog niet worden afgesloten.

10. Molenheide (overschrijding)
Op dit investeringskrediet worden voorbereidingskosten verantwoord voor toekomstige woningbouw “Reusel-Noord”. Deze worden opgenomen in de toekomstige grondexploitatie.

.

4. Balans met toelichting

4.1. Balans

ACTIVA (bedragen in €)	Ultimo 2024		Ultimo 2023	
Vaste activa				
Immateriële vaste activa				
• Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	0		0	
• Bijdrage aan activa in eigendom van derden	655.274		680.544	
Totaal immateriële vaste activa		*655.274*		*680.544*
Materiële vaste activa				
• Investeringen met een economisch nut	21.156.272		16.894.114	
• Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	10.048.508		9.277.182	
• Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	17.409.321		15.256.115	
Totaal materiële vaste activa		*48.614.102*		*41.427.411*
Financiële vaste activa				
• Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	11.685		11.685	
• Overige langlopende leningen	253.327		253.327	
• Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd ≥ 1 jaar	0		0	
Totaal financiële vaste activa		*265.012*		*265.012*
Totaal vaste activa		**49.534.388**		**42.372.967**
Vlottende activa				
Voorraden				
• Grond- en hulpstoffen:				
- overige grond- en hulpstoffen	0		0	
• Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie:	18.539.862		19.885.770	
- voorziening voorraad grond in exploitatie	-15.320.301		-17.429.819	
Totaal voorraden		*3.219.561*		*2.455.951*
Uitzettingen met een rentetypische looptijd ≤ 1 jaar				
• Vorderingen op openbare lichamen	5.209.793		4.058.263	
• Rekening-courantverhouding met het Rijk	1.517.730		3.835.619	
• Overige vorderingen	1.373.564		1.628.351	
• Voorziening dubieuze debiteuren	-77.919		-80.125	
Totaal uitzettingen met rentetypische looptijd ≤ 1 jaar		*8.023.168*		*9.442.109*
Liquide middelen				
• Kassaldi	1.839		586	
• Banksaldi	6.163		163.173	
Totaal liquide middelen		*8.001*		*163.759*
Overlopende activa				
• Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	3.381.663		5.367.145	
Totaal overlopende activa		*3.381.663*		*5.367.145*
Totaal vlottende activa		**14.632.393**		**17.428.964**
TOTAAL ACTIVA		**64.166.781**		**59.801.931**

PASSIVA (bedragen in €)	Ultimo 2024		Ultimo 2023	
Vaste passiva				
Eigen vermogen				
● Reserves:				
- algemene reserve	15.599.408		11.940.078	
- bestemmingsreserves	14.902.349		11.332.836	
● Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	4.629.939		9.082.718	
Totaal eigen vermogen		*35.131.697*		*32.355.632*
Voorzieningen		*4.333.948*		*4.015.833*
Vaste schulden met een rentetypische looptijd ≥ 1 jaar				
● Onderhandse leningen van:				
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	13.281.513		13.511.204	
Totaal vaste schulden		*13.281.513*		*13.511.204*
Totaal vaste passiva		**52.747.157**		**49.882.668**
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd ≤ 1 jaar				
● Banksaldi	0		0	
● Overige kasgeldleningen	0		0	
● Crediteuren	2.958.725		4.146.973	
● Overige schulden	677.034		519.994	
Totaal netto vlottende schulden		*3.635.759*		*4.666.966*
Overlopende passiva				
● Nog te betalen bedragen	4.392.525		2.750.190	
● Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	3.391.340		2.502.105	
Totaal overlopende passiva		*7.783.864*		*5.252.296*
Totaal vlottende passiva		**11.419.623**		**9.919.262**
TOTAAL PASSIVA		**64.166.781**		**59.801.931**

Totaalbedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt	33.346.000	31.763.000

4.2 Toelichting op de balans

Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op d.d. 11 maart 2025 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.
De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de gemeente.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Waardering van passiva en activa alsmede de bepaling van het resultaat vinden in principe plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij in deze grondslagen anders is vermeld. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en lasten, waaronder ook begrepen de heffing van de vennootschapsbelasting, worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.
Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten verantwoord in het jaar dat uitbetaling plaats vindt. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt dan ook geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen.
De algemene uitkering is opgenomen conform de best mogelijke schatting gebaseerd op basis van de laatst beschikbare informatie. Ten aanzien van het component aangaande de accresmededeling wordt deze opgenomen conform de in verslagjaar t laatst gepubliceerde accresmededeling. Doorgaans is deze accresmededeling opgenomen in de septembercirculaire. De gevolgen van het bijgestelde accres zoals opgenomen in de meicirculaire van het verslagjaar t+1 worden verantwoord in de jaarrekening van het op het verslagjaar volgend boekjaar.
Dividenden zijn verantwoord in het jaar waarin het besluit tot toekenning van het dividend door de Algemene vergadering van de vennootschap is genomen.
De waarderingsgrondslagen per balansonderdeel worden in het vervolg van deze jaarrekening toegelicht.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid 2024. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat. Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 11 maart 2025 door de raad is vastgesteld;
- Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld.
- Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat: Een verantwoordingsgrens van 2 % (zijnde € 1.265.000) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
- Een rapporteringstolerantie van € 50.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Algemeen
Hieronder is bij de diverse onderdelen van de vaste activa een toelichting gegeven.

Vaste activa

Immateriële vaste activa
De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen van derden, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

De kosten van het sluiten van geldleningen (inclusief de betaalde boeterente) en het saldo van agio en disagio worden geactiveerd en over maximaal de looptijd van de lening volledig afgeschreven, te starten vanaf het moment van het in gebruik nemen van het gerelateerde materieel of financieel vast actief. Indien geen nieuwe lening wordt aangetrokken zijn de kosten van vervroegde aflossing (boeterente) niet geactiveerd, maar als last verantwoord.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief zijn onder de volgende voorwaarden geactiveerd:
- Het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen.
- De technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien staat vast.
- Het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut genereert.
- De uitgaven die aan het actief toe te rekenen zijn, zijn betrouwbaar zijn vast te stellen.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden volledig afgeschreven in maximaal vijf jaar.

De onder de kosten van onderzoek en ontwikkeling geactiveerde voorbereidingskosten voor grondexploitaties voldoen aan de volgende voorwaarden:
- de voorbereidingskosten moeten passen binnen de kostensoortenlijst van bijlage IV bij het Omgevingsbesluit; en
- de voorbereidingskosten mogen maximaal 5 jaar geactiveerd blijven staan onder de immateriële vaste activa; na maximaal 5 jaar moeten de kosten hebben geleid tot een actieve grondexploitatie en kunnen dan worden overgeboekt naar de desbetreffende BIE, dan wel worden afgeboekt ten laste van het jaarresultaat of moet een voorziening worden getroffen; en
- plannen tot ontwikkeling van de grond waarvoor de voorbereidingskosten worden gemaakt, moeten bestuurlijke instemming hebben, blijkend uit een raadsbesluit.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd indien aan de volgende vereisten is voldaan:
- Er is sprake van een investering door een derde.
- De investering draagt bij aan de publieke taak.
- De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals is overeengekomen.
- De bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Op de geactiveerde bijdragen aan activa in eigendom van derden wordt afgeschreven, waarbij de afschrijvingsduur maximaal gelijk is aan de verwachte gebruiksduur van de activa (bij derden) waarvoor de bijdrage aan derden is verstrekt.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn fysiek aanwezige activa. Het BBV kent de volgende soorten materiële vaste activa:

- investeringen met een economisch nut;
- investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Investeringen hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Alle investeringen met een economisch nut > € 5.000 worden conform de Nota reserves, voorzieningen en afschrijvingsbeleid 2020 geactiveerd.

Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden geactiveerd en over de gebruiksduur afgeschreven.

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten, verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Ten aanzien van investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut geldt tot aan investeringsdatum 31 december 2016 dat eventuele bijdragen uit de reserves in mindering zijn gebracht op deze investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut. Ten aanzien van investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven geldt dat vanuit de spaarcomponent van heffingen gevormde voorzieningen voor toekomstige vervangingsinvesteringen met economisch nut in mindering zijn gebracht op de in het boekjaar gepleegde investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing is geheven. Over het resterende bedrag wordt afgeschreven.

De op de oorspronkelijke verkrijgings- of vervaardigingsprijs toegepaste jaarlijkse afschrijvingen corresponderen met een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur (kortste van de geschatte economische levensduur óf technische gebruiksduur) van de geactiveerde objecten en voorzieningen.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn opgenomen in de herziene Nota reserves, voorzieningen en afschrijvingsbeleid zoals laatstelijk vastgesteld door de gemeenteraad in haar vergadering d.d. 7 juli 2020. In november 2021 is het Beleidsplan openbaar groen 2022-2031 vastgesteld. Voor het groenareaal zijn hierin nieuwe afschrijvingstermijnen opgenomen. Deze termijnen worden gehanteerd voor toekomstige investeringen. Afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Op gronden wordt niet afgeschreven, tenzij de grond deel uitmaakt van een investering in de openbare ruimte met maatschappelijk nut. Eventuele boekwinsten bij inruil of afstoting van een kapitaalgoed zijn als incidentele bate in de jaarrekening verwerkt.

Buiten gebruik gestelde vaste activa

Indien een vast actief buiten gebruik is gesteld, heeft op het moment van buitengebruikstelling een afwaardering van de boekwaarde plaatsgevonden naar de lagere restwaarde.

Afschrijvingen

De volgende afschrijvingstermijnen, zoals ook vastgelegd in de herziene Nota reserves, voorzieningen en afschrijvingsbeleid, zoals vastgesteld door de gemeenteraad d.d. 7 juli 2020, zijn van toepassing:

- Gebouwen permanent 40 jaar
- Gebouwen semi-permanent 15 jaar

- Technische installaties (waaronder gemalen drukriolering) 15 jaar
- Inrichting 15 jaar
- Binnenwerk culturele gebouwen 20 jaar
- Straatverlichting: masten 40 jaar
- Straatverlichting: armaturen 20 jaar
- Straatmeubilair 25 jaar
- Speeltoestellen, sportattributen 15 jaar
- Kunststof (gras)velden/banen 20 jaar
- Machines 10 jaar
- Vervoermiddelen 10 jaar
- Aanleg/reconstructie wegen/waterkundige werken 40 jaar
- Riolering (excl. gemalen drukriolering) 50 jaar
- Software 6 jaar
- Hardware 4 jaar
- Vervanging groen 40/80 jaar

De lasten samenhangend met de uitvoering van klein en groot onderhoud, bodemsaneringen en het baggeren van watergangen zijn niet levensduur verlengend en zijn daarom niet geactiveerd, maar direct ten laste van de exploitatie of de gevormde voorziening gebracht.

Erfpacht

In erfpacht uitgegeven gronden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, waarbij de uitgifteprijs van eerste uitgifte geldt als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Warme gronden

Gronden verworven met het oog op gebiedsontwikkeling, maar waarvoor nog geen operationele grondexploitatie is vastgesteld, worden in de regel geduid als ‘warme gronden’. Conform de notitie grondbeleid in begroting en jaar (2024) worden deze verantwoord onder materiele vaste activa (artikel 52 lid 1 onderdeel a BBV) tegen de verwervingskosten. Het toerekenen (activeren) van andere kosten is daarbij niet toegestaan.

In de bepaling of er bij deze ‘warme gronden’ sprake is van een duurzame waardevermindering, zoals bedoeld in artikel 65 BBV lid 1, kan onder de volgende cumulatieve voorwaarden uitgegaan worden van de waarde in toekomstige bestemming in plaats van de geldende bestemming:

- de gronden moeten deel uitmaken van een door de gemeenteraad vastgestelde visie of masterplan voor (een) concrete en binnen afzienbare tijd te starten grondexploitatie(s), waarin de gebiedsontwikkeling van totaalplan naar deelgrondexploitaties is vastgelegd én;
- de (toekomstige) bestemming(en)/functies (ontwikkeling) betreffende het plangebied dien(en)t goed onderbouwd te worden én;
- de gebiedsontwikkeling mag niet zodanig conflicteren met de uitkomst van de inventarisatie van bedreigingen die de ontwikkeling in de weg kunnen staan, bijvoorbeeld op het gebied van milieu of bereikbaarheid én;
- de visie/het masterplan mag niet strijdig zijn met beleid van de provincie en/of rijk én;
- periodiek (minimaal eens in de 2 jaar) worden de gronden getaxeerd tegen de waarde volgens de toekomstige bestemming, met inachtneming van de inherente onzekerheden van de ontwikkelingsmogelijkheden.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) verminderd met de jaarlijkse aflossingen, afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV’s en BV’s (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de

verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de marktwaarde van de aandelen daalt tot onder de verkrijgingsprijs, vindt afwaardering naar deze lagere marktwaarde plaats.

Voorraden

Grond- en hulpstoffen
Grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs worden de grond- en hulpstoffen tegen deze lagere marktwaarde gewaardeerd.

Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie
Het startpunt van een grondexploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het complex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de grondexploitatie geopend en kunnen vervaardigingskosten worden geactiveerd.

De onderhanden werken grondexploitatie zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de opbrengst wegens verkopen. Indien de boekwaarde de marktwaarde van de grond overschrijdt, wordt een afwaardering naar de lagere marktwaarde verantwoord/wordt een voorziening voor het verwachte negatieve resultaat getroffen. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten (limitatief opgesomd in de kostensoortenlijst zoals opgenomen artikel 6.2.4 van het Besluit ruimtelijke ordening), welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs worden daarnaast een redelijk deel van de indirecte kosten opgenomen en is de werkelijk over vreemd vermogen betaalde rente over het boekjaar toegerekend. De rentetoerekening vindt plaats op basis van de bruto-boekwaarden van de grondexploitaties van de BIE per 1 januari. Ook over grondexploitaties waarbij de verantwoorde opbrengsten hoger zijn dan de kosten, waardoor de boekwaarde van een BIE negatief is, wordt rente (in dit geval een baat) toegerekend.

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd wordt tussentijds naar rato van de voortgang van de kosten en de opbrengsten winst worden genomen. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. De resterende looptijd van de grondexploitatie is tien (10) jaar of minder;
2. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
3. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
4. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

De verliezen op grondexploitaties worden voorzien zodra deze bekend zijn. De voorziening wordt gewaardeerd op contante waarde. De disconteringsvoet die is gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitaties is voor alle gemeenten gelijk gesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de Eurozone (voor 2024: 2%).

Gereed product en handelsgoederen
De voorraad eigen verklaringen is gewaardeerd tegen de laatst bekende verrekenprijzen van de leverancier. De overige voorraden worden gewaardeerd tegen historische kostprijs. Indien de marktwaarde lager is, dan wordt tegen marktwaarde gewaardeerd.

Vooruitbetalingen
De vooruitbetalingen hebben betrekking op lasten uit het nieuwe jaar, welke zijn voldaan in het huidige jaar. Deze zijn tegen de laatst bekende inkoopprijzen gewaardeerd. Voor eventuele risico's op oninbaarheid is een voorziening getroffen.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Liquide middelen
De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende activa
De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald. Onder de nog te ontvangen bedragen zijn de gemaakte voorbereidingskosten voor faciliterende exploitatieplannen of nog te sluiten anterieure overeenkomsten als 'nog te verrekenen kosten' opgenomen indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

1. de kosten moeten passen binnen de kostensoortenlijst Wro/Bro; en
2. de kosten mogen maximaal 5 jaar als overige nog te ontvangen bedragen blijven staan; na maximaal 5 jaar moet het kostenverhaal zijn gerealiseerd dan wel dienen de kosten te worden afgeboekt ten laste van het jaarresultaat; en
3. er is een besluit door de raad of het college genomen tot het maken van voorbereidingskosten voor faciliterend grondbeleid in een aangewezen gebied voor het ontwikkelen van het exploitatieplan of tot het sluiten van een anterieure overeenkomst.

Eigen vermogen
In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de gemeenteraad. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd. Mutaties in reserves zijn enkel mogelijk op basis van een raadsbesluit genomen voor het einde van het betreffende begrotingsjaar. De reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen
Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de gemeente. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen worden gewaardeerd op de het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Voorzieningen worden gevormd indien er sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- Bijdragen (spaarcomponent) aan toekomstige vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven.
- Middelen verkregen van derden, die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen verkregen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendingen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Aan voorzieningen ter egalisatie van (onderhouds)lasten van kapitaalgoederen over meerdere begrotingsjaren ligt een actueel (beheer)plan ten grondslag. Uitgevoerd achterstallig onderhoud is daarbij

ten laste van de exploitatie verantwoord. Deze lasten zijn niet ten laste van de gevormde voorziening gebracht.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het “jaarlijks vergelijkbaar volume” is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd.

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

Vaste schulden, met een rentetypische looptijd langer dan één jaar

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen bijdragen CAK

Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de Wmo een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK (Centraal Administratie Kantoor). De informatie van het CAK (om privacy redenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.
Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de Wmo geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan welke verwerkt zouden moeten worden in de staat van baten of lasten en/of de balans.

4.3 Activa

Immateriële vaste activa

Het verloop van deze post is als volgt:

Immatieriële vaste activa Bedragen in €	Boekwaarde 1-1-2024	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdrage van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2024
Onderzoek en ontwikkeling	0	7.883	0	7.883	0	0	0
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	680.544	57.687	0	25.269	57.688	0	655.274
TOTAAL	680.544	65.570	0	33.152	57.688	0	655.274

Materiële vaste activa

Het verloop van deze post is als volgt:

Materiële vaste activa Bedragen in €	Boekwaarde 1-1-2024	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdrage van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2024
Investeringen met economisch nut:							
Strategische gronden	2.068.756	1.223.012	2.016.019	0	56.432	0	1.219.317
Gronden en terreinen in erfpacht	277.425	0	0	0	0	0	277.425
Gronden en terreinen overig	2.256.222	119.205	0	44.687	127.999	0	2.202.741
Bedrijfsgebouwen	11.177.257	6.400.486	1.007.830	1.152.611	168.664	499.895	16.256.467
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	189.680	49.738	0	13.452	62.935	0	163.031
Vervoermiddelen	557.761	222.176	0	77.601	0	0	702.336
Machines, apparaten en installaties	230.431	0	10.902	53.611	0	6.721	176.821
Overige materiële vaste activa	123.139	40.483	15.876	18.360	0	3.620	145.263
Woonruimten	13.443	0	0	570	0	0	12.873
Subtotaal	*16.894.114*	*8.055.100*	*3.050.627*	*1.360.892*	*416.030*	*510.236*	*21.156.272*
Investeringen met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:							
Riolering	9.277.182	1.134.181	0	311.393	51.462	0	10.048.508
Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut:							
Gronden en terreinen	338.450	546.106	0	7.520	0	0	877.036
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	14.860.103	2.133.574	0	591.024	-78.962	0	16.481.615
Machines, apparaten en installaties	57.563	0	0	6.892	0	0	50.671
Subtotaal	*15.256.115*	*2.679.679*	*0*	*605.436*	*-78.962*	*0*	*17.409.321*
TOTAAL	41.427.411	11.868.960	3.050.627	2.277.720	388.530	510.236	48.614.102

Algemeen

De materiële vaste activa worden onderverdeeld in investeringen met economisch nut en maatschappelijk nut, waarbij investeringen met economisch nut in principe verhandelbaar zijn en investeringen met maatschappelijk nut niet.

Investeringen met economisch nut

Strategische gronden

Conform het Bbv moeten gronden die niet in exploitatie zijn genomen als materieel vast actief worden verantwoord. Voorheen stonden deze bij voorraden grond.
De investeringen in strategische gronden zijn in totaal € 1.223.012. Deze bestaan uit o.a. leveringen percelen grasland Kruisstraat Reusel (€ 134.867) en aankoop grond Klaverbosch Lage Mierde (€ 992.415). De desinvestering bestaat uit de grondinbreng van de Kleine Hoeve fase II naar de grondexploitatie (€ 2.016.019).

Gronden en terreinen in erfpacht

Als bouwrijpe grond in erfpacht wordt uitgegeven, moet deze als materieel vast actief worden verantwoord tegen de marktwaarde (Bbv artikel 35 lid 2 en artikel 38 lid b). In 2019 is een kavel uit Kleine Hoeven middels erfpacht uitgegeven.

Gronden en terreinen overig

In 2023 is gestart met de aanleg van padelbanen en in 2024 met de renovatie tennisbanen voor LTC De Kemphanen en in 2023 met de aanleg van kunstgrasveld voor Reusel Sport. De vermeerderingen en verminderingen hebben hier betrekking op.

Bedrijfsgebouwen

De uitgaven op deze post zijn voor het grootste gedeelte gemaakt voor de realisatie van de nieuwe MFA de Kei (€ 6.288.704), verbouwing accommodatie VV Hulsel (€ 62.935), voorbereiding nieuwbouw

Clemensschool (€ 10.830), extra lokaal Akkerwinde (€ 6.147) en Clubgebouw VV De Zuiderburen (€ 31.871).
De desinvesteringen en afwaarderingen hebben betrekking op de oude bibliotheek en de oude De Kei en deze zijn mede tot stand gekomen door raadsbesluit RA22.087.

Grond- weg- en waterbouwkundige werken
De investering en de bijdrage van derden van grond- weg- en waterbouwkundige werken hebben betrekking op een administratieve samenvoeging van een tweetal activa (IDOP Hulsel Herinrichting Sportpark en Verbouwing accommodatie VV Hulsel).

Vervoermiddelen
Voor vervanging van het materieel van de buitendienst is in 2024 in totaliteit € 134.333 geïnvesteerd en voor aanschaf bedrijfswagen buitendienst Sportpark is € 87.845 uitgegeven.

Investeringen met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Riolering
Met name voor vervanging van riolering Lage Mierde is in 2024 in totaliteit € 1.134.181 geïnvesteerd en hebben we twee oude kredieten riolering overgeboekt (€ 51.462).

Investeringen met maatschappelijk nut

Grond en terreinen
De investeringen in grond en terreinen werken bedragen € 546.106. Deze bestaan uit vervanging groen.

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken
De investeringen in grond-, weg- en waterbouwkundige werken bedragen € 2.133.574. Deze bestaan met name uit de volgende investeringen:

- Vervanging openbare verlichting (masten) 2021 € 17.999
- Vervanging openbare verlichting (armaturen) 2021 € 17.584
- GVVP deel 2018 en 2019 € 141.071
- Nieuwe aansluiting N284 Kleine Hoeven Hallenstraat € 25.809
- Fietspad Sleutelstraat-Weijereind € 33.172
- Rehabilitatiekrediet wegen 2022 € 27.730
- Rehabilitatiekrediet wegen 2023 € 268.053
- Rehabilitatiekrediet wegen 2024 € 669.947
- Vervanging wegen dorpskern Lage Mierde € 888.656
- Halfverharden rolstoelpad Wielen/Achterste Heikant € 17.600
- Renovatie visplekken visvijver Molenheide € 19.159

De bijdrage van derden (-/-€ 78.962) heeft met name betrekking op de overige vooruitontvangen bedragen van voorbereidingssubsidie geluidisolatie en ontvangen schadevergoedingen groen.

Financiële vaste activa

Het verloop van de post is als volgt:

Financiële vaste activa Bedragen in €	Boekwaarde 1-1-2024	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdrage van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2024
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	11.685	0	0	0	0	0	11.685
Overige langlopende leningen	253.327	0	0	0	0	0	253.327
Overige uitzettingen met een looptijd ≥ 1 jaar	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	**265.012**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**265.012**

Vlottende activa

Voorraden
Het verloop van de post is als volgt:

Vlottende activa Bedragen in €	Boekwaarde 1-1-2024	Vermeerdering	Vermindering	Winstuitname	Boekwaarde 31-12-2024
Voorraden grond	19.885.770	4.234.283	5.933.856	353.664	18.539.862
Voorziening voorraden grond	-17.429.819			2.109.518	-15.320.301
Totaal	**2.455.951**	**4.234.283**	**5.933.856**	**2.463.182**	**3.219.561**

Algemeen
In de paragraaf ‘Grondbeleid’ en in de voor uw raad ter inzage liggende rapportages wordt onder andere per grondexploitatie een inschatting gemaakt van de nog te maken kosten en de te verwachte opbrengsten. In de paragraaf 2.7 Grondbeleid vindt u de verdere toelichting op de voorraden gronden en de voorziening voorraden grond.

Voorraden grond
De voorraden grond zijn afgenomen per saldo met € 1.345.908 tot een bedrag van € 18.539.862. Grondvoorraden met een negatieve waarde betreffen de grondexploitaties die op de balansdatum op “winst” staan (meer baten dan lasten), maar welke winst op basis van de regels nog niet tussentijds genomen mag worden.

Voorraden grond Bedragen in €	Boekwaarde 1-1-2024	Vermeerdering	Vermindering	Winstuitname	Boekwaarde 31-12-2024
Kerkekkers (Hulsel)	0	0	0	0	0
Kleine Hoeven (Reusel)	16.380.823	3.030.991	1.849.485	0	17.562.329
Molen Akkers (Reusel)	-71.206	6.693	0	64.513	0
De Leeuwerik (Hooge Mierde)	914.703	75.581	381.891	0	608.393
De Hasselt II (Lage Mierde)	53.469	31.825	0	1.324	86.618
Hart van Reusel	2.520.525	938.847	2.800.000	0	659.372
t Kantje (Hulsel)	87.456	150.347	697.480	82.827	-376.850
Totaal	19.885.770	4.234.283	5.728.856	148.664	18.539.862

Voorziening voorraden grond
Als het toekomstige resultaat van een grondexploitatie verliesgevend is (positieve waarde), moet hiervoor een verliesvoorziening worden gevormd. Elk jaar wordt de winstgevendheid opnieuw berekend. Waar nodig wordt de voorziening verhoogd of verlaagd. De totale voorziening bedraagt eind 2024 € 15.320.301. De afname van de voorziening bedraagt per saldo € 2.109.518. Gespecificeerd naar de verschillende exploitaties:

Vooziening voorraden grond Bedragen in €	Saldo 1-1-2024	Vrijgevallen bedragen	Toevoegingen	Aanwendingen	Saldo 31-12-2024
Kleine Hoeven (Reusel)	-13.784.839	3.027.169			-10.757.670
De Leeuwerik (Hooge Mierde)	-513.053		-13.404		-526.457
Hart van Reusel	-3.131.927		-904.247		-4.036.174
Totaal	-17.429.819	3.027.169	-917.651	0	-15.320.301

Vorderingen
Het verloop van de post is als volgt:

Vorderingen Bedragen in €	Stand 31-12-2024	Voorziening oninbaarheid	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Vorderingen op openbare lichamen	5.209.793		5.209.793	4.058.263
Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen art. 1, onderdeel a. van de Wet Fido				
Overige verstrekte kasgeldleningen				
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar				
Rekening-courantverhoudingen met het Rijk	1.517.730		1.517.730	3.835.619
Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen				
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rentetypische looptijd < 1 jaar				
Debiteuren	1.030.971	-17.705	1.013.266	1.196.338
Voorziening dubieuze debiteuren				-17.705
Overige vorderingen incl. sociale zaken	341.752	-60.214	281.538	431.161
Voorziening dubieuze debiteuren ISD				-62.419
Kruisposten	841		841	852
Overige uitzettingen				
Totaal	**8.101.087**	**-77.919**	**8.023.168**	**9.442.109**

Het saldo van de vorderingen op openbare lichamen is altijd vrij hoog. Dit komt doordat inkomsten, welke nog betrekking hebben op 2024, maar waarvan de bescheiden in 2025 zijn ontvangen, via de subadministratie "debiteuren" nog in 2024 zijn verantwoord. De financiële afwikkeling gebeurt echter in 2025. De belangrijkste openstaande vordering betreft de aangifte inzake het BTW-compensatiefonds. De financiële afwikkeling door de belastingdienst - een ontvangen gering voorschot buiten beschouwing gelaten - vindt pas medio van het jaar, volgend op het verslagjaar plaats. Ten aanzien van de aangifte over 2024 staat nog een totaalbedrag “open” van € 3.574.434.

Uit oogpunt van voorzichtigheid is de voorziening dubieuze debiteuren gevormd voor een aantal vorderingen waarvan het onzeker was dat deze daadwerkelijk konden worden geïnd. In 2024 is de voorziening dubieuze debiteuren gelijk gebleven aan 2023. Er resteert nog een bedrag van € 17.705 in de voorziening eind 2024.

De voorziening dubieuze debiteuren ISD geeft de mogelijke oninbaarheid van te ontvangen bedragen van de debiteuren ISD voor onze gemeente weer. Dit betreft bijvoorbeeld verhaal van uitkeringslasten op derden of de aflossing van leenbijstand. Hiervoor ontvangen wij een opgave van KempenPlus. In 2024 is de voorziening verlaagd met € 2.206 tot een bedrag van € 60.214.

In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er zijn echter een aantal uitzonderingen. Eén daarvan is het drempelbedrag. De drempel is gelijk aan 2% van het begrotingstotaal als deze kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen, plus 0,2% van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat, met een minimum van € 1.000.000. Dit is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor de gemeente Reusel-De Mierden is dat € 1.000.000.

Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. In 2024 hebben geen overschrijdingen plaats gevonden van het drempelbedrag. In onderstaande tabel is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen 2024 is geweest:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
(1)	**Drempelbedrag**	**1.000**		**1.000**	
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**199**	**192**	**115**	**119**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	801	808	885	881
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar 2024			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	42.121			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	42.121			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
Tot 1 juli 2021 (1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000 **Vanaf 1 juli 2021** (1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1.000		1.000	
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	18.133	17.430	10.570	10.959
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	199	192	115	119

Liquide middelen
De specificatie van de post is als volgt:

Liquide middelen Bedragen in €	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Kassaldo	586	1.839
Banksaldi	163.173	6.163
Totaal	**163.759**	**8.001**

Overlopende activa
Het verloop van de post is als volgt:

Overlopende activa Bedragen in €	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Overige nog te ontvangen bedragen	4.114.279	2.723.252
Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	1.252.866	658.410
Overige	0	0
Totaal	**5.367.145**	**3.381.663**

Onder overige nog te ontvangen bedragen worden posten opgenomen waarvan de prestatie in 2024 is geleverd, maar:

- de nota in 2025 is verstuurd (bijv. Afval- en rioolheffing 2e half jaar 2024 ad € 1.213.971)

- waarvoor in 2024 nog geen nota gestuurd kon worden, omdat de exacte hoogte van het bedrag nog niet bekend was (bijv. Forensenbelasting ad € 37.000 en toeristenbelasting 2024 ad € 210.000)
- waarvoor we een bedrag gaan ontvangen, zoals bijv. winstuitkering KBP ad € 205.000 en COA (betaling gemaakte kosten asielopvang 4e kwartaal 2024) ad € 449.801.

De omvang van de vooruitbetaalde bedragen wordt met name gevormd door:

• Gemeentelijke bijdrage VRBZO 1e kwartaal 2025	€ 234.362
• Gemeentelijke bijdrage GGD 1e kwartaal 2025	€ 152.218
• Achmea aansprakelijkheidsverzekering 2025	€ 66.551
• Contributie 2025 VNG	€ 26.731
• Greenchoice 1e kwartaal 2025	€ 60.055

4.4 Passiva

Eigen vermogen

Het verloop van de algemene reserve is als volgt:

Eigen vermogen Bedragen in €	Saldo 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12-2024
Algemene reserve	11.940.078	9.082.718	5.423.388	15.599.408
Saldo van baten en lasten 2023	9.082.718	0	9.082.718	0
Saldo van baten en lasten 2024	0	4.629.939	0	4.629.939
Totaal algemene reserves	**21.022.796**	**13.712.658**	**14.506.107**	**20.229.347**

Het rekeningresultaat van vorig jaar (2023) is conform besluit (RA24.052) vaststelling jaarrekening als volgt bestemd:
Het jaarrekeningresultaat 2023 ad € 9.082.718 is eerst volledig toegevoegd aan de algemene reserve.

In de vermindering ad € 5.423.388 is opgenomen:

- De overheveling van nog niet uitgevoerde zaken naar 2024 (€ 1.082.000). Naar 2025 is een bedrag overgeheveld van € 274.000 wat hier niet zichtbaar is.
- Een bedrag ad € 158.400 van het resultaat toe te voegen aan de bestemmingsreserve “Ontwikkeling buitengebied”.
- Voor een bedrag van € 2.900.000 van het resultaat een bestemmingsreserve “Huisvesting bijzondere doelgroepen” te vormen.
- Dotatie aan de bestemmingsreserve planstudie en uitvoering N284 (2019 t/m 2024) (€ 70.000).
- Toe te voegen aan de Bestemmingsreserve Bereikbaarheidsagenda (€ 600.000 en € 134.000 op basis van raadsbesluiten RA23.092 en RA23.044).
- Toe te voegen aan de Afschrijvingsreserve nieuwe Kei (€ 780.000).
- Correctie raadsbesluit RA23.044 juli 2023, vorming Bestemmingreserve Afschrijving F67, deze was vorig jaar ten onrechte ten laste van de Algemene Reserve geboekt. In 2024 is dit gecorrigeerd en conform raadsbesluit ten laste van de Reserve Overdracht deel prov. Weg N284 gebracht (-/-€ 301.012).

Saldo van baten en lasten 2024
In 2024 is een positief jaarrekeningresultaat gerealiseerd van € 4,6 miljoen. Bij het “Overzicht van baten en lasten” wordt dit verder toegelicht.

Bestemmingsreserves
Het verloop van de bestemmingsreserves is als volgt:

Bestemmingsreserves Bedragen in €	Saldo 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12-2024
Ontwikkeling buitengebied	109.488	158.400	0	267.888
Onderhoud wegen/Hart van Reusel	380.586	0	0	380.586
Omslag in het sociaal domein	0	0	0	0
Overdracht deel prov. weg N284	3.755.000	0	301.012	3.453.988
Mobiliteitsbevordering	98.470	0	0	98.470
Bereikbaarheidsagenda	89.474	734.000	64.213	759.262
Afschrijvingslasten N284	1.154.430	0	30.876	1.123.554
Planstudie en uitvoering N284	413.543	70.000	343	483.200
Investering kapitaalgoederen	1.102.429	0	0	1.102.429
Vereveningsfonds sociale woningbouw	46.300	92.400	0	138.700
Afschrijving bibliotheek	519.147	0	519.147	0
Afschrijving brandweerkazerne	102.551	0	14.289	88.262
Afschrijving De Schakel	680.543	0	25.269	655.274
Afschrijving materieel buitendienst 2021	312.063	0	33.876	278.187
Afschrijving overige activa	22.219	0	3.595	18.624
Afschrijving nieuwe Kei	1.866.000	780.000	22.655	2.623.345
Exploitatie GVVP	100.000	0	100.000	0
Afschrijving MTC's 2022	47.397	0	3.603	43.793
Afschrijving KTM A2 incl mob hub & F67	299.864	0	0	299.864
Levensduurverlengend onderhoud Clemensschool	204.167	0	35.000	169.167
Afschrijving extra lokaal Akkerwinde	29.167	0	11.409	17.758
Afschrijving huisvesting bijzondere doelgroepen	0	2.900.000	0	2.900.000
Totaal bestemmingsreserves	**11.332.836**	**4.734.800**	**1.165.286**	**14.902.349**

Voor de jaarrekening 2024 worden uit dit overzicht de belangrijkste mutaties toegelicht.

Conform besluit RA24.052 vaststelling jaarrekening 2023 is een bedrag ad € 158.400 van het resultaat toegevoegd aan de bestemmingsreserve **ontwikkeling buitengebied**.

De bestemmingsreserve **onderhoud wegen** zal worden besteed zodra wegwerkzaamheden binnen het plan Hart van Reusel plaats gaan vinden.

De vermindering **Overdacht deel prov. Weg N284** betreft een administratieve correctie van besluit RA23.044 verwerkt in 2023. De vorming van de bestemmingsreserve afschrijving F67 was ten laste van de algemene reserve geboekt, maar dient ten laste van de bestemmingsreserve Overdracht N284 geboekt te worden.

Op basis van raadsbesluiten RA23.092 en RA23.044 is € 600.000 en € 134.000 toegevoegd aan de Bestemmingsreserve **Bereikbaarheidsagenda**.

Aan de bestemmingsreserve **planstudie en uitvoering N284** Reusel-Hapert wordt conform raadsvoorstel 061-2019 gedurende 2019 t/m 2024 jaarlijks € 70.000 gedoteerd ten laste van de algemene reserve. De kosten voor de planstudie en ons aandeel in de maatregelen worden hieruit gedekt.

Het **vereveningsfonds sociale woningbouw** is nieuw en is ingesteld op basis van het raadsbesluit 20-045 Initiatiefnemers moeten bij woningbouwprojecten 40% sociale woningbouw realiseren. Als dat niet mogelijk is, moet er een afdracht aan het vereveningsfonds plaatsvinden, waarmee dan binnen andere projecten sociale woningbouw kan worden gerealiseerd. In 2024 heeft er één initiatiefnemers een afdracht gedaan aan het fonds.

Bij de vaststelling van de 2e Berap 2022 (RA22.087) heeft de raad besloten om bestemmingsreserves te vormen voor de afschrijvingslasten van:

- **Bibliotheek**
- **Brandweerkazerne**

- **De Schakel**
- **Materieel buitendienst 2021**
- **Overige activa** (zijnde meubilair P&O De Kempen, aanpassing Kerkplein en elektriciteitsvoorziening markt).

De afschrijvingslasten over 2024 zijn ten laste van deze reserves gebracht.

Bij de vaststelling van de begroting 2022 is het krediet voor de nieuwe Kei beschikbaar gesteld, waarbij tevens is bepaald dat voor een deel van de afschrijvingslasten een bestemmingsreserve wordt gevormd. Uit de bestemmingsreserve "**investering kapitaalgoederen**" zijn nieuwe bestemmingsreserves gevormd, onder meer ten behoeve van De Kei en materieel buitendienst. Vanwege raadsbesluit RA23.109 is € 780.000 onttrokken aan de Algemene Reserve om de Bestemmingsreserve **Afschrijving nieuwe Kei** te verhogen.

Voor de exploitatielasten die verband houden met de uitvoering van het GVVP heeft de raad in het verleden een bestemmingsreserve gevormd. Aan de toevoegingen en/of onttrekkingen liggen altijd raadsbesluiten ten grondslag. Voor de onttrekking vanwege GVVP was dit de primitieve begroting 2021 (pagina 96). In 2024 is de bestemmingsreserve volledig benut.

Conform raadsvoorstel RA24.052 is voor een bedrag van € 2.900.000 van het rekeningresultaat 2023 een bestemmingsreserve **Huisvesting bijzondere doelgroepen** gevormd.

Vreemd vermogen

Voorzieningen
Het verloop van de post is als volgt:

Voorzieningen Bedragen in €	Saldo 1-1-2024	Vrijgevallen bedragen	Toevoegingen	Aanwendingen	Saldo 31-12-2024
Wachtgeld personeel en bestuurders	176.661	0	2.130	113.978	64.813
Appa-pensioenen	1.117.753	0	609.667	67.220	1.660.200
Wegen	858.323	0	503.507	952.110	409.720
Onderhoud gebouwen (regulier)	1.459.011	0	334.147	108.711	1.684.447
Riolering	233.333	0	1.000	0	234.333
Spaarverlof	170.751	0	109.683	0	280.434
Totaal voorzieningen	**4.015.833**	**0**	**1.560.134**	**1.242.019**	**4.333.948**

Voor de jaarrekening 2024 worden uit dit overzicht de belangrijkste mutaties toegelicht.

De **voorziening wachtgelden personeel en bestuurders** is ingesteld voor de wachtgelden (niet de pensioenen) voor voormalig personeel en bestuurders. De voorziening is op niveau gebracht op basis van de meest recente inzichten inzake lopende en toekomstige verplichtingen. Gelet op het persoonlijke karakter worden de vermeerderingen en verminderingen niet verder toegelicht.

De **voorziening Appa-pensioenen** is ingesteld voor toekomstige pensioenverplichtingen aan politieke ambtsdragers (wethouders) en hun nabestaanden. Gelet op het persoonlijke karakter worden de vermeerderingen en verminderingen niet verder toegelicht.

De **voorziening wegen** is ingesteld voor de dekking van de kosten van groot onderhoud aan wegen. De vermeerdering bestaat uit de jaarlijkse dotatie en de vermindering uit de kosten van groot onderhoud.

De **voorziening onderhoud gebouwen (regulier)** is ingesteld voor de dekking van de onderhoudskosten van gebouwen (regulier). De vermeerdering bestaat uit de jaarlijkse dotatie en de vermindering uit de kosten van onderhoud gebouwen.

De **voorziening riolering** heeft tot doel om sterke pieken of dalen in de tarieven voor rioolheffing te voorkomen. Voor- en nadelige saldi tussen lasten en baten voor rioolheffing worden ten gunste dan wel ten laste van deze voorziening gebracht.

De **voorziening spaarverlof** is ingesteld voor medewerkers met spaarverlof, bovenwettelijk en gekocht verlof boven de 200 uur. Bij parttime is het percentage naar rato bekeken.

Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen
De specificatie van de post is als volgt:

Langlopende schulden Bedragen in €	Saldo 1-1-2024	Saldo 31-12-2024
Stand per 1-1	**13.647.615**	**13.511.204**
Bij: Nieuwe geldlening	5.000.000	5.000.000
Af: Aflossing	-5.136.411	-5.229.691
Saldo per 31-12	**13.511.204**	**13.281.513**

Of we geld moeten lenen hangt af van inkomende en uitgaande geldstromen. Onze belangrijkste bronnen van inkomsten zijn de algemene uitkering, de geheven belastingen en incidentele zaken als grondverkopen. Deze kennen echter een ander verloop dan onze reguliere uitgaven en investeringen. Lenen kunnen we op twee manieren, te weten: kasgeldlening en vaste geldleningen. Kasgeld is gemaximaliseerd op basis van de kasgeldlimiet (in 2024 € 3,6 miljoen). Daarboven moeten we gebruik maken van vaste geldleningen.

In 2024 is er één nieuwe langlopende lening afgesloten voor in totaal € 5,0 miljoen. Op de bestaande geldleningen is een bedrag van € 5,2 miljoen afgelost. Hierdoor is de omvang van leningenportefeuille afgenomen met € 229.691 naar € 13,3 miljoen.

Vlottende passiva

Kortlopende schulden
De kortlopende schulden en liquide middelen kunnen als volgt worden verdeeld:

Kortlopende schulden Bedragen in €	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Banksaldi	0	0
Overige kasgeldleningen < 1 jaar	0	0
Crediteuren	4.146.973	2.958.725
Overige schulden	519.994	677.034
Subtotaal overige schulden	**4.666.966**	**3.635.759**
Totaal	**4.666.966**	**3.635.759**

Overlopende passiva
De specificatie van de post is als volgt:

Overlopende passiva Bedragen in €	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Nog te betalen	2.750.190	4.392.525
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	2.502.105	3.391.340
Totaal	**5.252.296**	**7.783.864**

Nog te betalen
Hier worden posten opgenomen waarvan de prestatie in 2024 heeft plaatsgevonden, maar waarvoor aan het eind van het jaar nog geen factuur was ontvangen. Hierdoor drukken deze lasten op het resultaat van 2024. Het totaal is ten opzichte van 2023 met € 1.642.335 toegenomen.

De omvang van de nog te betalen bedragen wordt met name gevormd door:
- Overlopende passiva sociaal domein MD 2024 € 1.876.198
- Afrekening programmakosten Kempenplus € 592.646
- Specifieke uitkering inburgeringsvoorzieningen (SPUK) € 310.146
- Specifieke uitkering inburgeringsvoorzieningen (SPUK) 2022/2023 € 186.414
- Afrekening programmakosten Kempenplus 2023 € 127.973
- Metropool Eindhoven Bereikbaarheidsfonds 2024 € 118.066

- Afrekening exploitatie GRSK 2024 € 116.749
- Omgevingsdienst Zuid Oost Brabant werkprogramma 2024 € 112.859

Overige vooruit ontvangen bedragen
Voor de realisatie van bijvoorbeeld investeringen (activa) of de realisatie van anterieure overeenkomsten ontvangt de gemeente soms vooraf een bijdrage van een derde. Als deze hoger is dan de uitgaven in dat jaar wordt het overschot opgenomen onder deze post. Voor zover aan deze ontvangen bedragen een specifiek bestedingsdoel is gekoppeld, zijn deze in de volgende tabel weergegeven.

Uitkeringen met specifiek bestedingsdoel Bedragen in €	Saldo 1-1-2024	Vermeerdering	Vermindering	Saldo 31-12-2024
Subsidies sanering verkeersgeleiders fietspaden en fietsvoorziening busstation Reusel	3.136		3.136	0
Regeling specifieke uitkering flexibele inzet ondersteuning woningbouw tweede tranche (tussen medeoverheden) Hasselt III, Lage Mierde	0	75.000	56.432	18.568
Uitkering onderwijsachterstandenbeleid '19 t/m '21	62.904	145.349	48.245	160.008
Aanpak energie-armoede	222.936		16.006	206.930
Regeling specifieke uitkering IBP-Vitaal Platteland	78.092		78.092	0
Regeling spuk IBP vitaal platteland (slim buitengebied)	240.000		37.660	202.340
Spuk lokale aanpak isolatie	339.092	83.220	37.015	385.297
Subsidieregeling sanering verkeerslawaai	102.031			102.031
Nieuwe regeling uitkering Lokale aanpak Isolatie 2024		637.120		637.120
Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid CDOKE	208.043	320.901	53.807	475.137
Spuk cliëntondersteuning	38.275		38.275	0
Brede Spuk	20.080	227.555	247.635	0
Totaal	**1.314.589**	**1.489.145**	**616.303**	**2.187.431**

Het verloop van bovenstaande uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel (onderdeel Overige vooruit ontvangen bedragen) moet conform artikel 52a van het Bbv separaat worden weergegeven als deze nog niet zijn afgerond.

Overige vooruitontvangen bedragen Bedragen in €	Saldo 1-1-2024	Vermeerdering	Vermindering	Saldo 31-12-2024
Nog niet afgeronde anterieure overeenkomsten	619.649		23.327	596.322
Restant liquidatiesaldo van voormalige stichting Stibex	567.867		261.417	306.450
HR21 60% vooruitgefactureerd aan deelnemende gemeenten in 2024 en 2025	0	89.022		89.022
Ontvangen schadevergoedingen groen		48.904		48.904
Voorbereidingssubsidie geluidsisolatie Wilhelminalaan	0	35.211		35.211
Verrekening exploiatatiebijdrage aankoop grond Klaverbosch	0	50.000		50.000
Subsidie Wijk GGZ	0	78.000		78.000
Totaal	**1.187.516**	**301.138**	**284.744**	**1.203.909**

Tezamen vormen bovenstaande staatjes het saldo van Overige vooruitontvangen bedragen.

Aan natuurlijke en rechtspersonen verstrekte borgstellingen of garantstellingen
Door het aangaan van achtervangovereenkomsten werkt de gemeente mee aan de financierbaarheid van sociale huisvesting. In eerste instantie verleent de Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw de garantie. Indien haar garantievermogen onder het garantieniveau daalt, dan wordt de garantie van zowel het Rijk als de gemeente, elk voor 50%, van toepassing.

In 2024 zijn er aanvullende WSW-garanties afgegeven ten behoeve van Wooninc. en Woningstichting De Zaligheden. Het totale gegarandeerde bedrag (schuldrestant) per 31 december 2024 bedraagt € 33.346.000. De gemeente heeft geen betalingen hoeven te doen in het kader van de gegarandeerde leningen.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de waarborgen en de bedragen:

	Leningnr. WSW	Leningnr. financieel	Geldnemer	Geldgever	Hoofdsom lening bij overname	Doel	% waar borg voor is verleend	Einddatum Lening	Restant saldo begin jaar	Restant bedrag einde jaar
Wooninc.										
1	60359	10031291	Wooninc.	Nederlandse Waterschapsbank	4.413.000	Achtervangovereenkomst WSW	0,8	21-12-2061	36.000	35.000
2	60583	40.115.374	Wooninc.	Bank Nederlandse Gemeenten	6.000.000	Achtervangovereenkomst WSW	0,8	19-1-2054	49.000	48.000
3	60682	40.114.969	Wooninc.	Bank Nederlandse Gemeenten	10.000.000	Achtervangovereenkomst WSW	0,8	26-8-2031	81.000	80.000
4	60693	40.115.522	Wooninc.	Bank Nederlandse Gemeenten	10.000.000	Achtervangovereenkomst WSW	0,8	1-4-2070	81.000	80.000
5	61369	40.116.055	Wooninc.	Bank Nederlandse Gemeenten	10.000.000	Achtervangovereenkomst WSW	0,8	3-12-2063	81.000	80.000
6	61370	40.116.056	Wooninc.	Bank Nederlandse Gemeenten	10.830.000	Achtervangovereenkomst WSW	0,8	1-12-2065	88.000	86.000
7	61371	40.116.057	Wooninc.	Bank Nederlandse Gemeenten	11.000.000	Achtervangovereenkomst WSW	0,8	1-12-2067	89.000	88.000
8	61404	2-31758	Wooninc.	Nederlandse Waterschapsbank	10.000.000	Achtervangovereenkomst WSW	0,8	28-4-2032	81.000	80.000
9	61785	40.116.490	Wooninc.	Bank Nederlandse Gemeenten	7.000.000	Achtervangovereenkomst WSW	0,8	3-7-2073	57.000	56.000
10	62047	40.116.740	Wooninc.	Bank Nederlandse Gemeenten	6.000.000	Achtervangovereenkomst WSW	0,8	24-10-2072	49.000	48.000
11	62133	40.116.797	Wooninc.	Bank Nederlandse Gemeenten	10.000.000	Achtervangovereenkomst WSW	0,8	23-1-2064	81.000	80.000
12	62134	1-40189	Wooninc.	Nederlandse Waterschapsbank	10.000.000	Achtervangovereenkomst WSW	0,8	23-11-2028	81.000	80.000
13	62516	40.117.132	Wooninc.	Bank Nederlandse Gemeenten	10.000.000	Achtervangovereenkomst WSW	0,8	21-3-2074	0	80.000
14	62517	40.117.131	Wooninc.	Bank Nederlandse Gemeenten	10.000.000	Achtervangovereenkomst WSW	0,8	21-3-2034	0	80.000
15	62728	1-40364	Wooninc.	Nederlandse Waterschapsbank	10.000.000	Achtervangovereenkomst WSW	0,8	30-5-2069	0	80.000
16	62903	40.117.427	Wooninc.	Bank Nederlandse Gemeenten	7.500.000	Achtervangovereenkomst WSW	0,8	20-8-2066	0	60.000
17	62905	40.117.426	Wooninc.	Bank Nederlandse Gemeenten	7.500.000	Achtervangovereenkomst WSW	0,8	25-7-2068	0	60.000
18	63067	40.117.577	Wooninc.	Bank Nederlandse Gemeenten	12.500.000	Achtervangovereenkomst WSW	0,8	24-9-2032	0	100.000
19	63079	40.105.369.1	Wooninc.	Bank Nederlandse Gemeenten	3.000.000	Achtervangovereenkomst WSW	0,8	1-7-2025	0	24.000
20	63314	40.117.747	Wooninc.	Bank Nederlandse Gemeenten	10.000.000	Achtervangovereenkomst WSW	0,8	23-1-2075	0	80.000
21	63315	40.117.746	Wooninc.	Bank Nederlandse Gemeenten	10.000.000	Achtervangovereenkomst WSW	0,8	18-12-2035	0	80.000
22	NRV1042		Wooninc.	Nederlandse Waterschapsbank	16.513.000	Achtervangovereenkomst WSW (obligo)	0,8		132.000	132.000
Woningstichting De Zaligheden										
1	42149	10.026.664	Woningstichting De Zaligheden	Nederlandse Waterschapsbank	10.000.000	Achtervangovereenkomst WSW	100	1-10-2058	10.000.000	10.000.000
2	45256	40.108.493	Woningstichting De Zaligheden	Bank Nederlandse Gemeenten	4.000.000	Achtervangovereenkomst WSW	100	1-8-2025	4.000.000	4.000.000
3	48710	40.112.762	Woningstichting De Zaligheden	Bank Nederlandse Gemeenten	6.000.000	Achtervangovereenkomst WSW	100	2-6-2025	6.000.000	6.000.000
4	49489	40.113.880	Woningstichting De Zaligheden	Bank Nederlandse Gemeenten	7.000.000	Achtervangovereenkomst WSW	100	3-6-2030	7.000.000	7.000.000
5	60571	1-13992B	Woningstichting De Zaligheden	Nederlandse Waterschapsbank	4.000.000	Achtervangovereenkomst WSW	17,9	1-8-2026	702.000	714.000
6	60575	1-25112B	Woningstichting De Zaligheden	Nederlandse Waterschapsbank	3.829.000	Achtervangovereenkomst WSW	17,9	27-8-2046	672.000	684.000
7	60730	40.115.565	Woningstichting De Zaligheden	Bank Nederlandse Gemeenten	2.300.000	Achtervangovereenkomst WSW	17,9	1-9-2032	404.000	411.000
8	62112	FLEX.836	Woningstichting De Zaligheden	Bank Nederlandse Gemeenten	7.500.000	Achtervangovereenkomst WSW	17,9	18-12-2025	1.317.000	1.339.000
9	62457	22.167	Woningstichting De Zaligheden	Coöperatieve Rabobank U.A.	5.000.000	Achtervangovereenkomst WSW	17,9	2-5-2031	0	893.000
10	NRV1018	WOL.017	Woningstichting De Zaligheden	Bank Nederlandse Gemeenten	3.852.000	Achtervangovereenkomst WSW (obligo)	17,9		682.000	688.000
					255.737.000				31.763.000	33.346.000

4.5 Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Contractnr	Bedrijf/instelling	Inhoud	Ingangsdatur	Einddatum	Contractwaarde (ex btw) per j
CON.00182	Antea Nederland B.V.	Ingenieursdiensten	1-10-2024	1-10-2028	raamovereenkomst
CON.00143	Antea Realisatie B.V.	Onderhoudscontract atletiekbaan AVR'69 Sportpark Den Hoel	7-3-2024	7-3-2025	dagtarief van € 1.495
CON.00148	Beeckk, advis. voor ruimtel. ontw. B	Overeenkomst Projectleiding De Hoeven 26	1-7-2024	1-3-2025	€ 1.210 per week gemiddeld
CON.00036	C.S.C. Ceelen Sport Constructies B	Overeenkomst realisatie kunstgrasveld Rosolo	1-4-2016	1-4-2026	€ 167.000
CON.00137	Dimensio Verpakkingen B.V.	Raamovereenkomst PMD-zakken	1-3-2023	1-3-2025	raamovereenkomst
CON.00137	Dimensio Verpakkingen B.V.	Raamovereenkomst Luierzakken 2023	1-3-2023	1-3-2025	raamovereenkomst
CON.00161	Gispen Nederland B.V.	Raamovereenkomst refurbished en nieuw circulair kantoormeubilair	1-3-2024	29-2-2028	raamovereenkomst
CON.00148	Jph consult B.V.	Overeenkomst Sociaal Medische Advisering	1-4-2022	1-4-2026	afhankelijk van afname
CON.00162	Level Consultancy B.V.	Reservebankovereenkomst WOZ-werkzaamh met Level Consu	1-1-2023	31-12-2026	gegund aan xxllnc
CON.00135	Miko Koffie Service B.V.	Huurovereenkomst koffieautomaten	20-1-2022	20-1-2027	afhankelijk van onderhoud
CON.00162	Optisport Reusel	Overeenkomst beheer en exploitatie Rabo Sporthuis	1-4-2013	31-3-2033	exploitatiebijdrage
CON.00141	Repcon B.V.	Veiligheidsinspectie speeltoestellen	1-6-2024	1-6-2029	€ 1.485
CON.00149	Schuitemaker Industrial B.V.	Strooimaterieel met Schuitemaker Industrial	16-11-2020	16-11-2030	afhankelijk van onderhoud
CON.00147	Security Monitoring Centre	Dienstverlening Alarmcommunicatie SMC	18-7-2024	18-7-2025	€ 110 per maand
CON.00164	Sweco Nederland	Ingenieursdiensten	11-12-2024	1-6-2025	raamovereenkomst
CON.00183	Trenton B.V.	Inkoop Energie Management Systeem (EMS)	1-10-2024	31-12-2027	€ 24.423
CON.00136	Veeg- en Rioolbedrijf Adriaans B.V.	Aannemingsovereenkomst reinigen kolken	1-1-2023	31-12-2028	raamovereenkomst
CON.00184	Veeg- en Rioolbedrijf Adriaans B.V.	Overbruggingsovereenkomst vegen van wegen	15-1-2025	30-3-2025	€ 8.327
CON.00162	xxllnc Zaakgericht B.V.	Inkoop Woz-werkzaamheden	1-1-2023	31-12-2026	raamovereenkomst
CON.00160	Yacht Inhouse Services B.V.	Ter beschikkingstelling van tijdelijk extern personeel	9-10-2021	9-8-2025	afhankelijk van inhuur
CON.00009	Zon Exploitatie Nederland B.V.	Opwekken van duurzame energie	1-12-2012	30-11-2026	afhankelijk van afname

5. Overzicht van Baten en Lasten

Bedragen x € 1.000

	Rekening 2023	Begroting 2024 (Voor wijziging)	Begroting 2024 (Na wijziging)	Rekening 2024	Resultaat t.o.v. begr.	V=voordelig N=nadelig
PROGRAMMA					*Bedragen x € 1.000*	
0 Bestuur en ondersteuning						
Lasten	-7.926	-8.342	-8.633	-9.476	-843	N
Baten	29.107	29.285	30.694	31.190	496	V
Saldo	21.181	20.943	22.061	21.714	-347	N
1 Veiligheid						
Lasten	-1.318	-1.518	-1.706	-1.616	90	V
Baten	59	64	64	100	36	V
Saldo	-1.259	-1.454	-1.642	-1.516	126	V
2 Verkeer en vervoer						
Lasten	-2.398	-2.434	-2.938	-3.043	-105	N
Baten	56	38	129	179	50	V
Saldo	-2.343	-2.395	-2.809	-2.864	-55	N
3 Economie						
Lasten	-677	-3.079	-4.413	-5.088	-675	N
Baten	5.244	3.042	4.548	10.011	5.463	V
Saldo	4.567	-36	135	4.923	4.788	V
4 Onderwijs						
Lasten	-825	-987	-1.049	-1.172	-122	N
Baten	201	121	138	166	28	V
Saldo	-624	-866	-911	-1.006	-95	N
5 Sport, cultuur en recreatie						
Lasten	-2.876	-2.756	-3.184	-3.756	-572	N
Baten	610	359	549	452	-97	N
Saldo	-2.266	-2.398	-2.635	-3.304	-669	N
6 Sociaal domein						
Lasten	-15.490	-15.257	-17.055	-17.704	-650	N
Baten	4.475	2.622	5.357	5.548	191	V
Saldo	-11.014	-12.635	-11.697	-12.156	-459	N
7 Volksgezondheid en milieu						
Lasten	-3.708	-3.608	-4.198	-4.603	-406	N
Baten	2.872	2.739	2.932	3.193	261	V
Saldo	-835	-868	-1.266	-1.411	-145	N
8 VHROSV						
Lasten	-3.695	-3.937	-4.185	-6.924	-2.739	N
Baten	2.570	2.638	2.608	5.319	2.711	V
Saldo	-1.125	-1.299	-1.578	-1.605	-28	N
Bedrag van de heffing voor de vpb	0	-1	-1	0	1	V
Totaal Lasten	-38.913	-41.917	-47.362	-53.382	-6.021	N
Totaal Baten	45.195	40.908	47.019	56.158	9.139	V
Saldo van baten en lasten	6.282	-1.009	-343	2.776	3.118	V
Storting **RESERVES**	-6.687	-204	-13.125	-10.759	2.366	V
Onttrekking **RESERVES**	9.488	668	14.745	12.613	-2.132	N
RESULTAAT	9.083	-545	1.277	4.630	3.352	V

Verschillenanalyse

1. *Resultaat*

Het jaarrekeningresultaat 2024 bedraagt € 4.630 mln., wat € 3.352 mln. hoger is dan verwacht. Bij de 2e bestuursrapportage 2024 werd nog uitgegaan van een saldo van baten en lasten van € 1,277 mln. Deze cijfers sluiten aan bij het Overzicht van baten en lasten.

Staat van baten en lasten

Bedragen x € 1.000

PROGRAMMA	Rekening 2023	Begroting 2024 (Voor wijziging)	Begroting 2024 (Na wijziging)	Rekening 2024	Resultaat t.o.v. begr.	V=voordelig N=nadelig
					Bedragen x € 1.000	
Totaal Lasten	-38.913	-41.917	-47.362	-53.382	-6.021	N
Totaal Baten	45.195	40.908	47.019	56.158	9.139	V
Saldo van baten en lasten	6.282	-1.009	-343	2.776	3.118	V
Storting **RESERVES**	-6.687	-204	-13.125	-10.759	2.366	V
Onttrekking **RESERVES**	9.488	668	14.745	12.613	-2.132	N
RESULTAAT	9.083	-545	1.277	4.630	3.352	V

Het resultaat wordt volledig als eenmalig beschouwd. Voor zover daar structurele effecten in zitten (zoals bijvoorbeeld een hogere algemene uitkering), dan is/wordt daar rekening mee gehouden in de ramingen van lopende/toekomstige begrotingsjaren.

2. *Saldo van baten en lasten*

In eerste instantie wordt aangegeven op welke programma's het verschil tussen begroot en werkelijk op totaalniveau betrekking heeft. Vervolgens wordt ingezoomd op het programma zelf voor de verdere duiding van de verschillen. Gelet op het groot aantal producten en de daaraan gekoppelde budgetten worden de verschillen op hoofdlijnen verklaard. Dat betekent dat een optelling van de verklaarde bedragen niet altijd aansluit bij het totale verschil. Dat komt dan door een samenstel van kleine afwijkingen, welke niet worden toegelicht.

Het resultaat t.o.v. begroting (exclusief mutaties reserves) bedraagt € 3,118 mln. voordelig. De verschillen per programma zijn als volgt:

	Bedragen x € 1.000	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Resultaat t.o.v. begr.	V=voordelig N=nadelig
	PROGRAMMA		(na w ijziging)			
0	Bestuur en ondersteuning	21.181	22.061	21.714	-347	**N**
1	Veiligheid	-1.259	-1.642	-1.516	126	**V**
2	Verkeer en vervoer	-2.343	-2.809	-2.864	-55	**N**
3	Economie	4.567	135	4.923	4.788	**V**
4	Onderwijs	-624	-911	-1.006	-95	**N**
5	Sport, cultuur en recreatie	-2.266	-2.635	-3.304	-669	**N**
6	Sociaal domein	-11.014	-11.697	-12.156	-459	**N**
7	Volksgezondheid en milieu	-835	-1.266	-1.411	-145	**N**
8	VHROSV	-1.125	-1.578	-1.605	-28	**N**
	Bedrag van de heffing voor de Vpb	0	-1	0	1	**V**
	Saldo van baten en lasten	6.282	-343	2.776	3.119	**V**
	Storting / onttrekking reserves	2.801	1.620	1.854	234	**V**
	Resultaat	9.083	1.277	4.630	3.353	**V**

De belangrijkste oorzaken van de verschillen per programma:

Programma	Belangrijkste oorzaken verschil
0	€ 612.000 nadeel dotatie Appa-voorziening vanwege gewijzigde rekenrente, € 53.000 externe inhuur griffier, € 64.000 hogere rentelasten, € 318.000 voordeel. hogere algemene uitkering uit decembercirculaire.
1	Voordeel door doorbelaste kosten vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) (€ 125.000)
2	€ 85.000 voordeel lagere lasten Verkeer- en Vervoerplan, € 146.000 nadeel hogere lasten onderhoud wegen.
3	€ 205.000 Winstuitkering KBP, € 1.455.000 verkoop agrarische gronden € 3.027.000 voordeel Kleine Hoeven, € 54.000 budgetoverheveling Economische promotie.
4	€ 23.000 nadeel basisonderwijs, € 27.000 nadeel onderwijshuisvesting (gecompenseerd door onttrekking bestemmingsreserve (BR)) en € 44.000 nadeel onderwijsbeleid en leerlingzaken
5	€ 60.000 voordeel uit SPUK op sportaccomodaties, € 460.000 nadeel afschrijving bibliotheek (gecompenseerd door onttrekking BR), € 281.000 nadeel openbaar groen
6	€ 194.000 nadeel op inburgering en opvang, € 63.000 voordeel op gemeenschapshuizen, € 65.000 nadeel op inkomensregelingen, € 113.000 nadeel maatwerkvoorzieningen WMO, nadeel € 148.000 begeleiding WMO, € 323.000 nadeel jeugdhulp begeleiding/behandeling
7	€ 242.000 voordeel subsidies volksgezondheid, € 295.000 nadeel riolering (o.a. saneringskosten), € 89.000 nadeel afvalverwerking.
8	€ 125.000 voordeel op Ruimtelijke Ordening (overheveling), € 141.000 nadeel op grondexploitaties

De toevoegingen/onttrekkingen aan reserves geven een voordelig verschil van € 234.000.
Dat is opgebouwd uit:

- nadeel € 519.000 door de onttrekking van de BR i.v.m. verhuizing Bibliotheek (geen begrotingswijziging voor opgenomen)
- nadeel € 301.000 onttrekking BR prov. Weg N284, als correctie op 2023
- voordeel € 600.000 bereikbaarheidsagenda (uit resultaatbestemming 2023)
- voordeel € 158.000 ontwikkeling buitengebied (uit resultaatbestemming 2023)
- voordeel € 70.000 planstudie en uitvoering N284
- voordeel van ongeveer € 350.000 omdat er minder afschrijvingslasten zijn onttrokken aan de daarvoor bestemde bestemmingsreserves. De oorzaak hiervan is dat een aantal investeringen achterlopen op de planning.

De verschillen zijn in de programma's meer gedetailleerd toegelicht.

6. Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede balansmutaties blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreft het begrotings- en voorwaardencriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O)-criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten en de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden- en M&O-criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten en de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders, zoals de begroting en de gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 11 maart 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.283.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 9.286.000 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 1.283.000. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 5.483.000 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Begrotingscriterium		Bedrag
1A.	Overschrijding lasten programma's	€ 6.111.000
1B.	Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	€ 193.000
2.	Ongeautoriseerde reservemutaties	€ -
3.	Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten, niet tijdig gemeld	€ 1.444.000
Totaal begrotingsonrechtmatigheden		**€ 7.748.000**
4.a	Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als **acceptabel** zijn geduid. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt verwezen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	€ 5.483.000
4.b	De **niet-acceptabele** begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	€ 2.265.000
Voorwaardencriterium		**Bedrag**
5.	Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering).	€ 1.538.000
M&O Criterium		**Bedrag**
6.	geen bevindingen	€ -
Totaal onrechtmatigheden		**€ 9.286.000**
Waarvan acceptabel (4.a)		€ 5.483.000
Waarvan niet-acceptabel (4.b + 5 + 6)		€ 3.803.000

In de paragraaf Bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota Rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke acties ondernomen worden om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

7. Tabel Incidentele Resultaten 2024

Staat van incidentele baten en lasten *(product; bedragen x € 1.000))*	Lasten	Baten	Saldo	V=voordelig N=nadelig
			0	V
Overhevelingen jaarrekening civiele kunstwerken	23.000		23.000	V
Dotatie APPA	-612.000		-612.000	N
Opvang Oekrainers	-1.100.000	1.100.000	0	V
Samenvoegen Kleine Hoeven		3.027.000	3.027.000	V
Winstnemingen overige grondexploitaties		149.000	149.000	V
Verkoop agrarische gronden		1.452.800	1.452.800	V
Pilot OV Reusel-Tilburg	-165.000	82.000	-83.000	N
Kempisch Bedrijvenpark		205.000	205.000	V
			0	V
			0	V
Saldo incidentele baten en lasten	**-1.854.000**	**6.015.800**	**4.161.800**	**V**

-- = nadelige incidentele last / baat. Deze verlaagt het jaarrekeningresultaat.

+ = voordelige incidentele last / baat. Deze verhoogt het jaarrekeningresultaat.

8. Verantwoording Wet Normering Topinkomens (WNT)

De WNT is van toepassing op Gemeente Reusel-De Mierden. Het voor de Gemeente Reusel-De Mierden algemeen toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000.

Gegevens 2024				Bedragen x € 1
	J.P.P.S. Ruyters	J.M. van Dongen-Hermans	L. van Leersum	I.A.C. de Groot
Functiegegevens	**Secretaris**	**Griffier**	**Griffier inhuur**	**Griffier**
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 – 31/12	01/01 – 21/8	07/05 – 15/12	01/12 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in Fte)	1,00	0,89	0,67	1,00
Dienstbetrekking	Ja	Ja	Nee	Ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	116.437	30.769	61.938	6.143
Beloningen betaalbaar op termijn	18.843	7.580	0	901
Subtotaal	*135.280*	*38.349*	*61.938*	*7.044*
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	233.000	132.417	89.620	19.735
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	**135.280**	**38.349**	**61.938**	**7.044**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2023				Bedragen x € 1
	J.P.P.S. Ruyters	J.M. van Dongen-Hermans		
Functiegegevens	**Secretaris**	**Griffier**		
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/07 – 31/12	01/03 – 31/12		
Omvang dienstbetrekking (als deeltijdfactor in Fte)	1	0,89		
Dienstbetrekking?	Ja	Ja		
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	109.358	77.276		
Beloningen betaalbaar op termijn	16.552	11.150		
Subtotaal	*125.910*	*88.427*		
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	223.000	198.470		
Bezoldiging	**125.910**	**88.427**		

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) *Aard controle D2* *Indicator: B2/01*	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/02*	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/03*	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	
			0	0	Ja	Ja	Nee	
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/06*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*				
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/08*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/09*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/10*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/12*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*
			€0	€ 0			€0	€0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/14*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/16*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/18*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*
			€0	€5.700	€0	€0	€0	€0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/20*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/22*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/23*	**Totaal** Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/24*	
			€0	€12.000	€0	€ 0	€0	

BZK	**C62**	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/01*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/02*					
			€ 299	Ja					
BZK	**C92**	**Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C92/01*	Bedrag doorgeschoven naar t+1 *Aard controle R* *Indicator: C92/02*	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/03*	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/04*	Aantal gebruikte leermiddelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/05*		
			€ 13.395	€ 0	1	19	40		
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05* *Aard controle R* *Indicator: D8/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/05*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D8/06*	
			€ 34.352	€ 8.001	€ 5.893	€ 0	€ 62.904	€ 160.008	
		1	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/07*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/08*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/09*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/10*			

OCW	D14	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld *Aard controle R* *Indicator: D14/01*	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen *Aard controle R* *Indicator: D14/02*	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/03*			
			€ 0	€ 0	€ 0			
			Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/05*	Opgebouwde reserve (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D14/06*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/07*		
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/08*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/09*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/10*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/11*		
		1						
OCW	D23	**Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen**	Beschikkingsnummer/referentie nummer *Aard controle n.v.t* *Indicator: D23/01*	Aard van de activiteit besteding (jaar T) *Aard controle n.v.t* *Indicator: D23/02*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D23/03*	Indien van toepassing: bedrag dat wordt meegenomen van 2024 naar 2025. *Aard controle n.v.t* *Indicator: D23/04*	Aard van de activiteit Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D23/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t* *Indicator: D23/06*
		1	SB240162	b) De verruiming van bemande openingstijden	€ 146.695	€ 0	b) De verruiming van bemande openingstijden	€ 146.695
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D23/07*					
		1	Nee					

IenW	E3	**Subsidieregeling sanering verkeerslawaai** **Subsidieregeling sanering verkeerslawaai** Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)		Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: E3/02*	Overige bestedingen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3/03*	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Riik komt *Aard controle R* *Indicator: E3/04*	Correctie over besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3/05*	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Riiksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: E3/06*
			1	BSV/23/00215	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2	BSV/23/00216	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
				Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/07*	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/08*	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/09*	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Riiksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/10*	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3/11*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/12*
			1	*BSV/23/00215*	€ 0	€ 0	€ 0		Nee
			2	*BSV/23/00216*	€ 0	€ 0	€ 0		Nee
IenW	E44B	**Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)**		Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/01*	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/02*	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle R* *Indicator: E44B/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/04*	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E44B/05*	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/06*
			1	060772 Gemeente Eindhoven	IENW/BSK-2023/159730	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
				Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/07*	Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/08*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/09*			
			1	060772 Gemeente Eindhoven	IENW/BSK-2023/159730	Nee			
				Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/10*	Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/11*	Naam/nummer maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/12*	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/13*		
			1	060772 Gemeente Eindhoven	IENW/BSK-2023/159730	Centrum Reusel	Nee		

SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
		€ 1.297.589	€ 13.165	€ 64.926	€ 0	€ 4.641	€ 0
		Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/12*
		€ 16.565	€ 1.261	€ 0	€ 499.849	€ 3.585	€ 0
		Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle D2* *Indicator: G2/13*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14*				
		€ 0	Ja				
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2024** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b. Bbz 2004 (Bob) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
		€ 0	€ 6.159	€ 8.898	€ 0	€ 0	€ 1.652
		BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/07*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/09*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	

			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/16*	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/17*	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle D2* *Indicator: G4/18*	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/19*		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0		
SZW	**G10**	**Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/01*	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G10/03*			
			€ 102.097	€ 0	Ja			
SZW	**G12**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/03*			
			€ 0	€ 0	Ja			
SZW	**G13**	**Onderwijsroute_ deel gemeente 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/01*	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/02*	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/03*	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/04*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	

VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende uitkering *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*					
			€ 185.218	€ 138.843					
				Activiteiten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale werkelijke berekende uitkering per project (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/04*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) **Onroerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) **Roerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) **Dienstverlening door derden** *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*
			1	Sporthuis Reusel	€ 23.223	€ 0	€ 0	€ 23.223	
			2	Sportzaal Den Houtert	€ 9.117	€ 507	€ 4.592	€ 4.018	
			3	Sportbeoefening/-bevordering	€ 1.729	€ 0	€ 0	€ 1.729	
			4	Sportparken	€ 70.456	€ 6.787	€ 17.585	€ 46.084	
			5	Kunstgrasveld Reusel sport	€ 3.316	€ 3.316	€ 0	€ 0	
			6	Culbgebouw VV De	€ 5.737	€ 5.737	€ 0	€ 0	
			7	Renovatie tennisbanen 3 tm 6 LTC de Kemphanen	€ 21.824	€ 21.824	€ 0	€ 0	
			8	Renovatie visplekken visvijver Molenheide	€ 3.441	€ 3.441	€ 0	€ 0	
VWS	**H21**	**Specifieke uitkering cliëntondersteuning**	Gerealiseerde activiteit Inzet projectleiding en/of Onderzoek lokale versterking functie (in jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H21/01*	Toelichting - indien bij H21/01 indicator Nee is ingevuld is een toelichting verplicht *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H21/02*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H21/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H21/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H21/05*		
			Ja		€ 8.902	€ 20.627	Ja		
VWS	**H30**	**Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026**	Naam onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/01*	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/02*	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) per onderdeel *Aard controle R* *Indicator: H30/03*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) per onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/04*	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/05*	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/06*	
			1	Lokaal Sportakkoord	€ 10.001	€ 10.001	€ 20.926	Ja	N.v.t.
			2	Brede regeling combinatiefuncties	€ 68.466	€ 56.179	€ 102.282	Ja	N.v.t.
			3	Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 15.385	€ 31.526	€ 49.732	Ja	N.v.t.
			4	Kansrijke Start	€ 12.309	€ 14.473	€ 19.633	Ja	N.v.t.
			5	Mentale Gezondheid	€ 3.846	€ 15.434	€ 20.634	Ja	N.v.t.
			6	Aanpak overgewicht en	€ 13.462	€ 24.827	€ 35.230	Ja	N.v.t.
			7	Valpreventie	€ 36.542	€ 121.255	€ 159.287	Ja	N.v.t.
			8	Leefomgeving	€ 7.693	€ 12.635	€ 25.217	Ja	N.v.t.
			9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 1.923	€ 3.161	€ 5.706	Ja	N.v.t.
			10	Versterken sociale basis	€ 27.694	€ 47.751	€ 88.294	Ja	N.v.t.
			11	Mantelzorg	€ 7.693	€ 6.794	€ 15.959	Ja	N.v.t.
			12	Eén tegen eenzaamheid	€ 7.693	€ 6.209	€ 28.674	Ja	N.v.t.
			13	Welzijn op recept	€ 7.309	€ 56.405	€ 56.405	Ja	N.v.t.
			14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 1.923	€ 1.923	€ 3.769	Ja	N.v.t.
			15	Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 5.616	€ 6.930	€ 11.901	Ja	N.v.t.
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/07*						
			Nee						

VRO	**J41B**	**Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw** SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J41B/01*	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning, capaciteit en expertise *Aard controle R* *Indicator: J41B/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J41B/03*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: J41B/04*	Aantal projecten dat (in jaar T) is geholpen met middelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J41B/05*	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J41B/06*
			1 030010 Provincie Noord-	€ 18.148	€ 26.858	€ 0	1	1
			Kopie provinciecode *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J41B/07*	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J41B/08*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J41B/09*			
			1 030010 Provincie Noord-	94	Ja			
VRO	**J55**	**Aanpak energiearmoede**	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/01*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: J55/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/03*	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/04*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: J55/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/06*
			66	€ 14.879	€ 20.838	5	€ 1.127	€ 16.743
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/07*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: J55/08*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/09*			
			71	€ 0	€ 0			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/10*	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/11*	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/12*	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/13*	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/14*	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/15*
			679	845	0	0	71	21

VRO	**J94**	**Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/01*	Besteding (jaar T), in C94/06 t/m C94/08 opgesplitst *Aard controle R* *Indicator: J94/02*	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a *Aard controle D1* *Indicator: J94/03*	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300 *Aard controle D1* *Indicator: J94/04*	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van *Aard controle R* *Indicator: J94/05*	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a *Aard controle R* *Indicator: J94/06*
			1 *LAI23-03521741*	€ 0	26	0	€ 0	€ 0
			2 *LAI24-03739756*	€ 0	0	0	€ 0	€ 0
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/07*	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/08*	Eindverantwoording (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/09*			
			1 € 0	€ 37.015	Nee			
			2 € 0	€ 0	Nee			
VRO	**J210B**	**Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw** Sisa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J210B/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise *Aard controle R* *Indicator: J210B/02*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: J210B/03*	Aantal projecten dat in (jaar T) is geholpen met middelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J210B/04*	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J210B/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J210B/06*
			1 030010 Provincie Noord-	€ 56.432	€ 0	1	50	Nee
KGG	**K28**	**Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid**	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel *Aard controle R* *Indicator: K28/01*	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel *Aard controle R* *Indicator: K28/02*	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten *Aard controle R* *Indicator: K28/03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/04*	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle R* *Indicator: K28/05*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/06*
			€ 0	€ 38.189	€ 15.618	€ 116.177	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/07*					
			Nee					
LVVN	**L7B**	**Regeling specifieke uitkering IBP-Vitaal Platteland** SiSa tussen medeoverheden	Gebiedsnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L7B/01*	Hieronder per regel één provincie(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L7B/02*	Totale besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: L7B/03*	Totale cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: L7B/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L7B/05*	Toelichting Hier eventueel opmerkingen of toelichtingen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L7B/06*
			1 C2291331	030010 Provincie Noord-	€ 20.027	€ 209.935	Ja	
			2 C2318267	030010 Provincie Noord-	€ 37.660	€ 37.660	Nee	

VWS	**H35B**	**Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H35B/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H35B/02*					
			1						
			2						
VRO	**J41B**	**Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw** SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J41B/01*	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning, capaciteit en expertise *Aard controle R* *Indicator: J41B/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J41B/03*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: J41B/04*	Aantal projecten dat (in jaar T) is geholpen met middelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J41B/05*	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J41B/06*	
			1 030010 Provincie Noord-Brabant	€ 18.148	€ 26.858	€ 0	1	1	
			Kopie provinciecode *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J41B/07*	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J41B/08*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J41B/09*				
			1 030010 Provincie Noord-Brabant	94	Ja				
VRO	**J55**	**Aanpak energiearmoede**	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/01*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: J55/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/03*	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/04*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: J55/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/06*	
			66	€ 14.879	€ 20.838	5	€ 1.127	€ 16.743	
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/07*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: J55/08*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/09*				
			71						
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/10*	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/11*	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/12*	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/13*	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/14*	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/15*	
			679	845	0	0	71	21	

VRO	**J94**	**Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/01*	Besteding (jaar T), in C94/06 t/m C94/08 opgesplitst *Aard controle R* *Indicator: J94/02*	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a *Aard controle D1* *Indicator: J94/03*	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300 *Aard controle D1* *Indicator: J94/04*	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2). *Aard controle R* *Indicator: J94/05*	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a *Aard controle R* *Indicator: J94/06*
			1 *LAI23-03521741*	€ 0	26	0	0	€ 0
			2 *LAI24-03739756*	€ 0	0	0	0	€ 0
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/07*	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/08*	Eindverantwoording (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/09*			
			1 € 0	€ 37.015	Nee			
			2 € 0	€ 0	Nee			
VRO	**J210B**	**Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw** Sisa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J210B/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise *Aard controle R* *Indicator: J210B/02*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: J210B/03*	Aantal projecten dat in (jaar T) is geholpen met middelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J210B/04*	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J210B/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J210B/06*
			1 030010 Provincie Noord-Brabant	€ 56.432	€ 0	1	50	Nee
KGG	**K28**	**Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid**	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel *Aard controle R* *Indicator: K28/01*	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel *Aard controle R* *Indicator: K28/02*	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten *Aard controle R* *Indicator: K28/03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/04*	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle R* *Indicator: K28/05*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/06*
			€ 0	€ 38.189	€ 15.618	€ 116.177	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/07*					
			Nee					
LVVN	**L7B**	**Regeling specifieke uitkering IBP-Vitaal Plattelend** SiSa tussen medeoverheden	Gebiedsnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L7B/01*	Hieronder per regel één provincie(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L7B/02*	Totale besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: L7B/03*	Totale cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: L7B/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L7B/05*	Toelichting Hier eventueel opmerkingen of toelichtingen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L7B/06*
			1 C2291331	030010 Provincie Noord-Brabant	€ 20.027	€ 209.935	Ja	
			2 C2318267	030010 Provincie Noord-Brabant	€ 37.660	€ 37.660	Nee	

AenM	**M16**	**Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne** Gemeenten	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/01*	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle R* *Indicator: M16/02*	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/03*	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringkosten *Aard controle R* *Indicator: M16/04*	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie *Aard controle R* *Indicator: M16/05*	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO) *Aard controle R* *Indicator: M16/06*
			€ 1.752.652			€ 159.329	€ 0	€ 115.888
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/07*	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) *Aard controle R* *Indicator: M16/08*	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/09*	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/10*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/11*	
			€ 260	€ 38.824	€ 0	€ 2.066.953	€ 6.065.195	

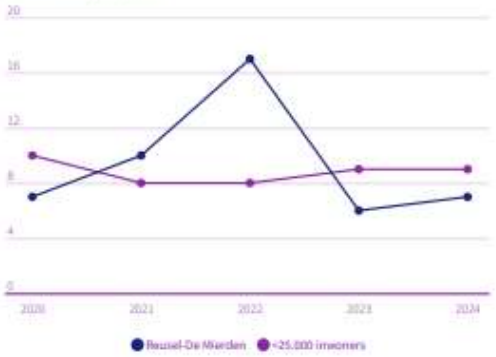
10. Beleidsindicatoren

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

Gemeenten nemen een uniforme basisset beleidsindicatoren op in hun begroting en jaarverslag. De set behandelt een breed spectrum van onderwerpen, van misdrijven en afval tot bijstandsuitkeringen en nieuwbouwwoningen. Zo kunt u zich een helder beeld vormen van de beleidsresultaten van de gemeente.

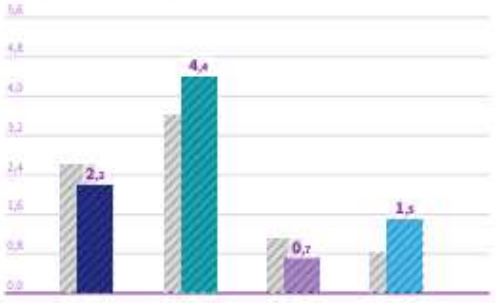
Veiligheid

Verwijzingen Halt
per 1.000 jongeren

Halt | 2020 - 2024

Misdrijven
Reusel-De Mierden, per 1.000 inwoners

CBS | 2024

Economie

Functiemenging

45,0%
Reusel-De Mierden

49,8%
<25.000 inwoners

Meerdere bronnen | 2023

Vestigingen (van bedrijven)
per 1.000 inw.15 t/m 64jr

205,4
Reusel-De Mierden

187,3
<25.000 inwoners

LISA | 2023

Onderwijs

Absoluut verzuim
per 1.000 leerlingen

0,0
Reusel-De Mierden

2,7
<25.000 inwoners

DUO/Ingrado | 2020

Relatief verzuim
per 1.000 leerlingen

14
Reusel-De Mierden

21
<25.000 inwoners

DUO/Ingrado | 2023

Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)

2,4% *
Reusel-De Mierden

1,9% *
<25.000 inwoners

DUO/Ingrado | 2023 | *Voorlopig

Sport, cultuur en recreatie

Niet-sporters

45,2%
Reusel-De Mierden

47,9%
<25.000 inwoners

Meerdere bronnen | 2022

Volksgezondheid en Milieu

Omvang huishoudelijk restafval
kg per inwoner

CBS | 2022

Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit

104,4%
Reusel-De Mierden

x
<25.000 inwoners

berekening | 2022

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Gemiddelde WOZ-waarde
x €1.000

CBS | 2020 - 2024

Sociaal domein

Banen
per 1.000 inwoners van 15-64 jaar

568,0
Reusel-De Mierden

708,1
<25.000 inwoners

Meerdere bronnen | 2023

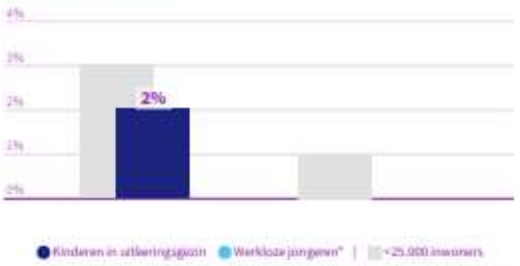
Jongeren met een delict voor de rechter

1%
Reusel-De Mierden

1%
<25.000 inwoners

CBS | 2023

Achterstand onder jeugd
Reusel-De Mierden

CBS | 2023

Netto arbeidsparticipatie

74,1%
Reusel-De Mierden

73,8%
<25.000 inwoners

CBS | 2024

Personen met een bijstandsuitkering
per 10.000 inwoners

CBS | 2024

Nieuw gebouwde woningen
per 1.000 woningen

14,6
Reusel-De Mierden

7,5
<25.000 inwoners

BAG/ABF | 2023

Lopende re-integratievoorzieningen
per 10.000 inwoners van 15-64 jaar

109,8
Reusel-De Mierden

142,1
<25.000 inwoners

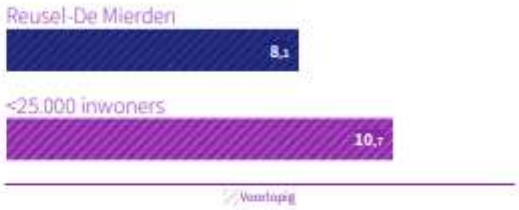
CBS | 2022

Demografische druk

CBS - ABF | 2024

Jongeren met jeugdhulp
% van alle jongeren tot 18 jaar

CBS | 2024

Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden

€ 706
Reusel-De Mierden

€ 947
<25.000 inwoners

COELO | 2024

Jongeren met jeugdbescherming

1,0% *
Reusel-De Mierden

0,8% *
<25.000 inwoners

CBS | 2024 | *Voorlopig

Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden

€ 860
Reusel-De Mierden

€ 1.037
<25.000 inwoners

COELO | 2024

Jongeren met jeugdreclassering

x
Reusel-De Mierden

0,4% *
<25.000 inwoners

CBS | 2024 | *Voorlopig

Cliënten met een maatwerkvoorziening Wmo
per 10.000 inwoners

540
Reusel-De Mierden

607
<25.000 inwoners

CBS GMSD Wmo | 2024